

FARKAS OTTÓ

IFJAN-ÉRETTEEN-IDŐSEN

- 85 kérdés-válasz nyolc és fél évtizedről -

**Beszélgetőtárs
TÓTH LÁSZLÓ**

FARKAS OTTÓ

IFJAN – ÉRET TEN – IDŐSEN

- 85 kérdés–válasz nyolc és fél évtizedről -

***Beszélgetőtárs:
TÓTH LÁSZLÓ***

2016.

Prof. Tóth László
a műszaki tudomány doktora

85 kérdésére

válaszol

Prof. Farkas Ottó
a műszaki tudomány doktora
az Oroszországi Természettudományi Akadémia külföldi tagja

nyolc és fél évtizedről

„IFJAN - ÉRET TEN – IDŐSEN”
címen

A könyv szerkesztésében közreműködött:
BERKI GÁBOR
DR. FARKAS OTTÓNÉ, DR. MAYR KLÁRA
DR. HARCSIK BÉLA

Kiadó:
Market Place Solutions Kft.

Miskolc, 2016.

ISBN 978-963-12-5251-4

PROLÓGUS

Életünket közösségekben éljük le. Kezdődik ez gyermekkorunk különböző csoportjaival, ami lehet bölcsőde, óvoda. Majd elkezdődik az iskolás korunk annak különböző szintjei az általános iskolai körtől az egyetemig. Mindeddig a hozzánk hasonló korúak jelentik számunkra az ismeretségi kört, kiegészülve szűkebb-tágabb családuknak tagjaival. Meghatározott körben mozogva, élve és átélve mindennapjainkat azokkal kerülünk közös kapcsolatba, akikkel összezárt a sors, vagy akikkel hasonlóan gondolkodunk. Ez a sajátos világ nem igazán tág, amelyben az ismeretségek száma nem kifejezetten nagy, noha számos maradandó élményt ad mindnyájunknak. Gondoljunk csak az érettségi találkozásokra, avagy az egyetemi éveink emlékeit felidéző évfolyamtalálkozókra. A „tanulás-korszakára” az emberi kapcsolatrendszerekre többnyire a nyíltság, őszinteség és a „*diák-csínyekre*” jellemző apró füllentések jellemzők.

Kilépve a nagybetűs életbe, a kapcsolatrendszerünk heterogénné, viselkedésünk többnyire fokozatosan tudatossá válik, mert egy teljesen új és sokszínű világban kell megtalálnunk helyünket, lehetséges „*szerpeinket*”. Ez már egy új „*színpad*” telis-tele a sikerek, buktatók látható és láthatatlan, kiszámítható és nem kiszámítható apróbb-nagyobb jeleivel. Az ilyen világban eltöltött 50-60 év, az alkotói kor számos, kellemes és kellemetlen meglepetést tartogat mindnyájunk számára miközben sok-sok új találkozással, ismeretségre teszünk szert. Hogy mennyi lehet az ilyen ismertségek száma? Be kell vallanom, hogy megpróbáltam utánanézni, felmérni, de azt is el kell mondanom, hogy e törekvésem sikertelen volt, azaz nem találtam értékelhető adatokat. Így maradok egy saját becslésnél és azt tudom mondani, hogy alkotói életünk során mintegy tízezer ismeretségre tehetünk szert. Ezek már nem a „*tanulás-korszakára*”, az azonos közösségi mentalitásra jellemző gondolkodásmód jegyeit hordozzák. Ezek már a mindennapi munka-kapcsolatok jegyében alakulnak ki, és ennek megfelelően inkább a felületes, az adott „*érintkezési felületek*” sajátosságainak hordozói. Az ilyen kapcsolatoknak is lehetnek „*mélyiségi méretei*”, de ezek számossága nem kifejezetten nagy és többnyire a „*barátnő*” vagy „*barát*” kategóriába tartozik.

Miért írtam le mindezt egy „*Prológus*”-ban? A kérdés jogos és mindenképpen megválaszolandó! Az „*Ifjan - Éretten-...*” sorozat eddigi tíz és a mostani tizenegyedik kötetének összeállításában egy és ugyanaz a cél vezérelt, hajtott, nevezetesen az, hogy egy embert a maga egészében megismerhessünk annak minden oldaláról és lehetőleg teljességében. Életem szerencsés és különleges adománya az, hogy „*beszélgetőtársa*” lehettem eddig az egy tucathoz közeledő olyan személynek, akik életpályájuk során a következő generációknak is figyelemreméltó eredményeket adhattak át. A könyvsorozat köteteinek lehetséges szerzőit mindig és mindenkor az jellemezte, hogy a mindennapi életüket ne befolyásolják a „*jövőbeli céljaik*”, azaz gondolkodásmódjuk annak teljességében visszatükröződhessenek a könyvekben. Ezen „*függetlenség, szabadság*” eléréséhez természetesen hozzátartozik egy meg- és átélt életkor is, ami 75-85 év.

Ha bármilyen hasonlóságot is keresek a sorozat eddigi Szerzőinek életében, akkor szinte egyértelműen, világítótoronyként jelenik meg mindegyik létében a „*gyermekkori nehézségek*”, a „*tehetség, kreativitás*” a „*mérhetetlen szorgalom*” és a „*szerencse*”.

Ez utóbbi három, a tehetség, szorgalom és szerencse némileg gazdagítható, de ehhez mindenképpen szükség van a belső indíttatásra, a hajtóerőre is, a gyermekkori nehézségekre. Ezek pedig többnyire a családi háttér mellett a II. Világháború forгатagában is gyökereztek.

E könyvben is pontosan olyan emberrel, Farkas Ottó professzorral, életével ismerkedhet meg a Tisztelt Olvasó, akinek nehéz gyermekora volt, és a vele született tehetsége, kreativitása mellé mérhetetlen szorgalma is társult. Életének szerencséje pedig összegezhető abban, hogy „szilárd meggyőződésével jó időben, jó helyen állt”. Jómagam, aki immáron több mint 45 éve végeztem az akkori Bányamérnöki, Kohómérnöki és Gépészmérnöki karokat felvonultató Nehézipari Műszaki Egyetemen, tanúja lehettem annak a tevékenységnek, amit a Szerző tett előbb a Kohómérnöki Karért, majd az akkor már Miskolci Egyetemért, annak rektoraként. Nekem is megvoltak azok a szűk és keskeny „érintkezési felületeim” Farkas Ottóval, mint bárki másnak. Tiszteltem és becsültem munkáját, tevékenységét, de igazán, mélységében nem ismertem, nem ismerhettem meg, mert a mindennapi életeink eltérő síkokon futottak. A mindig kifogástalan külsővel feltűnő Professzor, Rektor, udvarias, a másikat elismerő szavai méltán kelthettek bizalmat munkatársaiban, a környezetében. Ilyen emlék bennem is él, mert egyik folyosói „összefutásunk” kapcsán az 1990-es évek közepén megjegyeztem, hogy *„A nagydoktorid minden erőfeszítés nélkül átment a bizottsági ülésen. Bár mindig ilyen könnyű helyzetben lennék!”* Mondta mindezt az MTA Gépész-Kohász Szakbizottságának ülése után az anyagom tárgyalását követően.

Azonban a könyvben olvasható *„Beszélgetések”*-ből rajzolódik ki a valódi Farkas Ottó professzor, a valódi vaskohász, az az ember, aki otthonosan mozog a vaskohó tetején is, aki kísérleteit nem a laboratóriumban végzi, aki egész életében kereste a kohászati folyamatok törvényszerűségeit, aki egyik összefogója volt a *„kohász-társadalomnak”*, aki – szintén kohász feleségével együtt – nemzedéki mércével mérve is gazdagította a kohász-szakirodalmat. Sorolhatnám tovább is a kohászvonatkozású jegyeit, de nem teszem, hiszen biztosan kihagynék néhány olyat, amelyre méltán büszkén tekint vissza. Nekem, mint gépész végzettségűnek kifejezetten újdonságként hatott az Egyetemünk Sopronból Miskolcra történő átköltözését leíró részek. Ez a személyes élményeken nyugvó eseménysorozat egyben egyetemtörténeti szempontból is forrásértékű.

Hiszem és vallom, hogy minden emberi élet hordoz olyan tartalmat, amely generációknak muníciót szolgáltathat egy sikeres élethez. A Farkas Ottó professzor élete pedig ezek között is kiemelkedő. Erről meggyőződhet a Tisztelt Olvasó, ha eljut a könyv utolsó mondatához. Teheti mindezt még akkor is, ha korábban nem is ismerte! Jómagam pedig az élet ajándékának tekintem azt, hogy a korábbi felszínes kapcsolatunk a könyv készítése során barátsággá alakult át.

Miskolc, 2016 tavasza

Tóth László

Prof. Farkas Ottó

*a műszaki tudomány doktora
az Oroszországi Természettudományi Akadémia külföldi tagja*

Mindnyájan valahol, valamikor beleszületünk egy adott világba és hozzuk magunkkal a múltunk genetikai adottságait. Környeztünk adottságaival pedig formáljuk életpályánkat. Nálad mindez hogyan indult?

Igen, ez így van, hiszen az életpályánknak egyetlen olyan eseménye van, melynek sem a megtörténésére, sem annak időpontjára nem lehetünk hatással, ez a születés. Az újszülött fizikális és mentális állapotát befolyásoló körülmények eltérő voltából adódóan a megszületés pillanatában sincs két azonos jellemzőkkel rendelkező csecsemő, így az életpálya startvonalai jelentősen eltérnek. A fejlődés ütemét, a várható életpálya minőségét pedig számottevő mértékben befolyásolják a genetikai adottságok és a minket körülvevő szűkebb-tágabb környezet hatása. Így az egyedileg kitűzött életpályacél eléréséhez, kinek-kinek eltérő nagyságú energiát kell befektetnie. Ha már megszülettünk, nem volna más hátra tehát, mint megfogadni Madách Imrének a „Az ember tragédiája” c. műve végén megfogalmazott tanítását, azaz „*Ember küzdj, és bízva bizzál!*”. Szerencsére csecsemő- és gyermekkorunkban még nem ismerhetjük jövőnket, hogy milyen hatásokra számíthatunk, így akkor még lehetünk, vagy lehetnénk boldogok. Fontosnak tartom hozzátenni, hogy a majdani küzdelem révén elért sikerek csak akkor vezethetnek boldogsághoz, ha a küzdelem által senkit és semmit nem ér méltatlan sérelem.

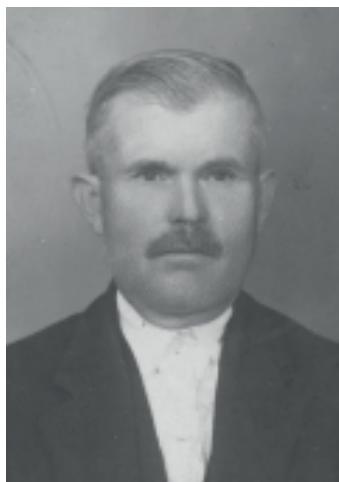
Életpályám startvonala nem tartozik a kedvezőkhöz. Szeretném azonban hinni, hogy a belső indíttatástól hajtva a történelem majdani ítélőszéke csak jó szándékú, korrekt munkával elért eredményes életutamra talál.

Szüleim egyszerű parasztszaládok gyermekei voltak. Édesapám a Beregszász melletti Kígyós nevű faluban gazdálkodó háromgyermekes család, hat elemít végzett István nevű fia volt, aki az akkori és ottani gazdasági lehetőségeket nem látta alkalmasnak családalapításra, s ezért városi életre vágyott.

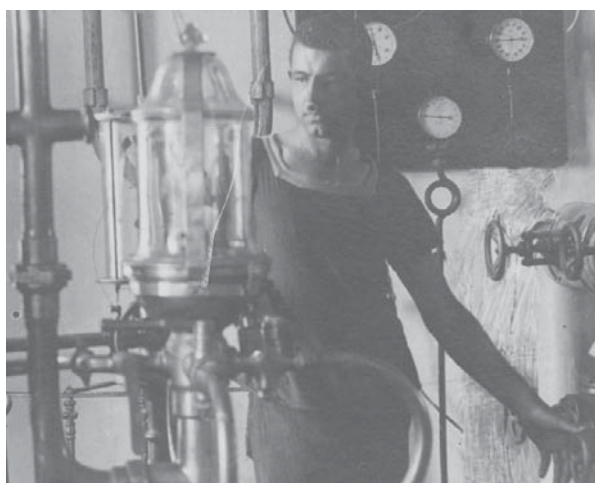
Édesanyám Bíró Ilona, a Kígyóstól négy kilométerre fekvő Nagyberegen élt, valamivel rendezettebb anyagi körülmények között. Ez – az apró jószágok mellett – két ló, egy tehén, egy disznó és a megélhetéshez szükséges, valamint a rendelkezésre álló két férfierő (édesanyámnak volt fiútestvére Béla) által megművelhető nagyságú termőföld birtoklását jelentette. Nagypám (Bíró Bálint) és nagymamám (Erzsébet) – gyermeki látásmódommal megítélve – igen jó szervezetheggséggel és jó összhangban, szorgalmasan, a falusi munkát szeretve élték mindennapjaikat. A nyári szünetben rendszeresen meglátogattam őket. Örültem, hogy lóháton ülhetek, várhatom este a csorda érkezését, a disznókat vakarással lefektethettem, segíthetek vizet merni a gémeskútból és megitatni az állatokat.

Édesapám és édesanyám – ifjú életükben is – vallásosak, reformátusok és templomba járók voltak.

Az egész élet megalapozását jelentő kisgyermekkor, amelynek során kialakul bennünk egy mentalitás, egy életszemlélet, az én környezetemben így telt el, ilyen volt a családi indíttatásom. Ez tette számomra lehetővé mindazon „vért” és „tájékozódóképesség” kialakulását, amely végigkísért életem során, hozzájárulván többnyire helyes, helytálló döntéseim ösztönös meghozatalához.

Bíró Bálint nagyapám és házuk Nagyberegen

Édesapám és Édesanyám

*„Hol, mint a tenger, partot ér a róna
s bércek közül az Ung síkra lép.
Hol egykoron – ezerév múlt azóta –
nagy áldomásra gyűlt Árpád és a nép.”*

Ungvár földrajzi és költői helye

A gyermekkorról már határozottabb emlékképek jelennek meg bennünk és ezek némelyike világítótoronyként maradt meg életünkben. Válogatnál ezekből?

A szüleim 1928-ban kötöttek házasságot, s édesapám mindjárt a közeli városba, Beregszászba ment munkát és lakást keresni. Ennek eredménytelensége kényszerítette arra, hogy a lényegesen távolabb fekvő Ungváron próbálkozzon. Az ottani szeszgyárban kapott – megfelelő szakképzést követően – szeszfinomítói állást. Minthogy édesapám a szeszgyár bejáratánál lévő kétemeletes, tisztviselői lakóépület házmesteri feladatait is elvállalta, így térítés nélküli, egy szobából és konyhából álló lakásnak nevezett helyiséget kaptak, az épület szuterénjében kialakított faskamrasor elején.

1930. január 31-én születtem a sötét, nedves pincelakásban, cseh-szlovák állampolgárként. Sajnos édesapámra csak néhány konkrét pillanat vagy rövid esemény kapcsán emlékszem, mert még négy éves sem voltam, amikor 1933 októberében, áramütés következtében, munkahelyén életét vesztette. Anyámmal összeölelkezve zokogtunk. Az üzemi balesetből származó csekély anyagi támogatás a megélhetési bizonytalanságot alig csökkentette. Így a tragédiától megrendült édesanyám a bevételeink bővítésére arra kényszerült, hogy hitelből varrógépet vásárolva gyorsan megtanuljon egyszerű ruhaneműket varrni.

Én – hároméves koromat elérve – a szomszéd épületbe, a katolikus egyház által működtetett magyar nyelvű óvodába kerültem. Kezdetben szerettem itt lenni, de mindez csak fél évig tartott, mivel kisebb rosszalkodásom miatti büntetésem egy félelmetesen sötét „békás pincébe” való félnapi bezárás volt. Édesapám hiánya miatt egyébként is kiszolgáltatottnak éreztem magam, de az óvodai bánásmód nagyon megalázó volt. A város úri negyedében, az Ung folyó partján működő, cseh-nyelvű óvodába íratott be édesanyám, melynek gyermekközössége idegen környezetet jelentett számomra és lakásunkhoz is messze volt. S bár naponta egyedül jártam az óvodába, a cseh nyelvben szerzett kismértékű ismeretem öröme, a fáradságot kompenzálta. A tablókép az óvadás éveim zárásakor készült, a kétszemélyes kép jobboldala pedig négyéves koromat mutatja.

Félárva gyermekként azonban sok szeretetet kaptam a szeszgyár dolgozóitól. A két gyári teherautó vezetője többször magával vitt a vidékre irányuló sör- és italszállítás alkalmával. Sikerült barátságot kötnöm a gyár területén lakó gyárigazgató korombeli fiával. A gyár területén, udvarán szabad járkálási lehetőséggel rendelkeztem.

Növekedvén egyre határozottabban jelentkeztek a látási problémáim, melyek az orvosi vélemények szerint a nedves és sötét pincelakás következményei. A rokonság egy Ungváron dolgozó ügyvédtagja azzal a javaslattal állt elő, hogy igen kedvező hitelkonstrukció igénybevételével és az ő anyagi kezességvállalásával a város szélén építtessen édesanyám egy nagyon egyszerű olyan házat, melyben három, egyenként szobát, konyhát és éléskamrát tartalmazó egység van, s két egység kiadásával járó lakbér bevétele a kedvező hiteltörlesztési kötelezettségek teljesítését biztosítja. Az épület 1937-re elkészült és – már iskolás koromban – édesanyámmal beköltöztünk a Minaj-utcai házunkba.

Ungvár városképe a századfordulón

A várpalota Ungváron

Egyetemi könyvtár Ungváron

*Az ungvári óvodában,
már szemüvegesen*

Óvodai barátommal

A kisgyermekkort követi az iskola, az „emberré válás” első szakasza, a tanulás, tudás megszerzésének vágya, amit kényszerként is átélhetünk. Bárhogyan is van, mély nyomokat hagy bennünk ezen periódus. Te hol és hogyan élted meg ezt?

Ungváron, ahol egyetlen magyar nyelvű iskola volt. Az 1-8. osztályt magába foglaló elemi iskolának mindössze egy tanterme volt és a református egyház gondozásában működött. Egyetlen tanítója, aki egyben a református templom kántora is volt. Így minden reggel fél nyolcra, a reggeli istentiszteletre kellett mennünk, s ott vagy az orgona működtetéséhez szükséges fűvókarendszer lábpedálját hajtottuk, vagy soronként felváltva, hangosan előreolvastuk a zsoltárkönyv megjelölt énekszövegét. A tantermi adottságok természetesen nem biztosíthatták a színvonalas oktatást, de a teljes interaktív környezet sokat enyhített a nehézségeken. Osztálytársaim legszegényebb tagjai némi hasznát látták annak, hogy a szeszgyár területén szabadon járhatnak, mert a szeszfőzéshez használt burgonya raktárába esetenként a rászorulókat bevittem egy-egy szatyor burgonyáért. Egyik tútláplált társam mindig a reggeli templomi foglalkozáson másolta le a számtan házi feladatát az én füzetemből, az otthonából hozott két sonkás-zsemle egyikének fejében.

Sokszor eszembe jut az a heroikus küzdelem, amelyet édesanyám átélt, az a késő éjszakákba nyúló, erőn felüli munka. Szegények voltunk. Olyannyira, hogy a megélhetéshez az én gyermeki hozzájárulásomra is szükség volt. Vittem a kész ruhákat a megrendelőkhöz és jártam a piacra. Még varrni is megtanultam! Amikor elvittem egy-egy készruhát a megrendelőhöz, általában mindig kaptam borraivalót, tíz-húsz fillért. Ezért akkor még akár egy fagylaltot is vehettem volna, de ez soha nem jutott eszembe. Emlékszem, tízóraikat soha nem tudtam vinni, de voltak tehetősebb osztálytársaim, akik mindig törtek nekem is egy keveset. Első osztályos koromban, még egy háromszintes, szeszgyári hivatali lakásban laktunk, a szuterénban, mert édesanyámnak a lakás fejében a házmesteri teendőket is el kellett vállalnia. A felettünk lakó tisztviselők gyermekeinek levetett ruháiban jártam. Édesanyámtól a szorgalmat, a kötelességtudást, s a felelősségérzetet tanultam meg, de örökre. Ezek végigkísérték egész pályafutásomat, és ezért neki rendkívüli hálával tartozom. Annak ellenére, hogy gyerek voltam, át tudtam érezni a sorsunkat. Egyébként egy rendkívül szerény, magába zárkózott és csendes gyerek voltam.

Ha tehettem harmad-negyedosztályosként sokat fociztam ha nem kellett édesanyámnak segíteni, vagy iskolába menni. A futball a szegény sorsú gyerekek sportja volt, és a labda egy rongyból is készülhetett. Ha még egy libalegelő is volt a közelben akkor legalább harminc gyereknek máris megvolt az öröme. Szerettem olvasni is mert vonzott a mesevilág. Mindig örültem, hogy a végén a szegény ember elnyeri jutalmát. Növekedvén Verne Gyula és May Károly könyvei töltötték ki szabadidőmet.

Gyermekkori napjaim az Ung folyóhoz kapcsolódtak. Naponta mentem át a hídján és jártam végig a városi partján oda-vissza. Nyáron abban fürödhettem és tanultam meg úszni, télen pedig a befagyott jegén korcsolyázhattam. A mellékelten látható várépülettel és az egyetemi könyvtár épületével – távlatban és közvetlenül – gyakorta találkoztam.

Ungvári megyeháza, református templom és az Ung folyó hídja

Elemi iskolai csoportban (szemüveggel)

Iskolás kisfiú (hol van a szemüveg?)

Ungvár belvárosa

Ungváron születtem és tanultam, de én itt Miskolcon ismertelek meg. Hogyan és miért vezetett ide az utad?

Közeledett a II. világháború. Az 1938-ban létrejött első bécsi döntés értelmében a trianoni szerződéssel (1920) elcsatolt magyar területek egy része (Ungvár, Munkács, Beregszász és szűk környezete) visszakerült az anyaországhoz. E terület békés visszavételére behívott kisebb magyar katonai egység érkezett Ungvárra is. A katonák egy csoportját a város szélén, a közelünkben levő uradalomban helyezték el. Szálláshelyük és a házunk között lévő kb. 120 m-es távolság gyakorlatilag műveletlen, ún. libalegelő volt. Minthogy a visszavételhez közvetlen harci cselekmények nem társultak, a katonák sokat futballoztak és városi kirándulásokat tettek.

Mivel én is szerettem futballozni, kezdetben csak esetenként, de később, amikor már játéktudásom elismerték, mindig résztvevője voltam a futballozásnak, amikor arra szabadidőm volt. A katonák között volt egy szakaszvezető, aki megkedvelt, mindig az Ő csapatába hívott játszani. Sőt egyre többször megkért, hogy kísérem el a belváros megtekintésére, s a hivatásos futballmeccsekre. Mindig vigyázott rám és valamennyi együttlét után a kapuig hazakísért. Nagyon élveztem, hogy már az én kezemet is fogja egy erős ember, úgy járkálhatok a városban, hogy nem kell félnem semmitől. Ilyennek képzeltem el egy apai szeretetet és nagyon boldog voltam.

Anyám megkért, hogy hívjam be és mutassam be neki a katonát, hogy ne csak az én elmondásom, hanem a saját meglátásai alapján is ismerhesse. A találkozás a kölcsönös szimpátia kialakulásával végződött, mely egyre mélyült és erősödött olyannyira, hogy anyám meggyőződve látta – amit addig még soha nem hitt el – hogy létezik olyan férfi (6 évvel fiatalabb anyámtól), aki Őt is és a fiacskáját is édesapaként tudhatná nagy szeretettel nevelni, arra törekedve, hogy diplomás ember legyen belőle. Ő, Farkas Sándor a szakaszvezető, a diósgyőri vasgyár acélöntödéjének alkalmazottja lett hivatalosan a nevelőapám, de érzelmileg és magatartásban az édesapám. A pár fényképei a házasságkötés idején, a mellékleten láthatók

Nehéz sors volt az övé. Korán, az I. Világháború alatt teljes árvaságra jutott. Győrtelekről származott, ott tanulta a kovácmesterséget. S tudja, ki volt a mestere? Képes Géza költőnek az apja. Képes Gézával együtt gyerekeskedett, később is tartották a kapcsolatot. Apám a kovácmesterségéből adódóan markáns kiállású, erős ember volt, de rendkívül kifinomult lélekkel. Jó szándékú, áldozatkész volt, engem pedig nagyon szeretett. Rengeteget olvasott, Mikszáthot, Jókait, Mórát. Volt olyan regény, amit többször elolvasott. Én is nagyon szerettem, felnéztem rá.

Apám előmunkás volt Diósgyőrben, az acélöntödében, így – ungvári házunkat eladva, Újdiósgyőrben vásárolva egy kis házat – Újdiósgyőrbe költöztünk 1940-ben. Volt végre családfenntartó, így természetesen jobb anyagi körülmények közé kerültünk. Úgy fogalmaznék, hogy a békés szegénységből belekerültünk egy anyagilag kedvezőbb, de a második világháború kitörése miatt egy izgalmasabb, bonyolultabb, bizonytalanabb világba. Az izgalmat mindenekelőtt az okozta, hogy nem tudtuk bevizsík-e apámat katonának, vagy sem. Szerencsére megúszta a katonaságot, mert ahol dolgozott, azt az üzemet idővel hadiüzemmé nyilvánították. Talán ez volt életem egyik nagy szerencséje.

A szakaszvezető barátom

A fáradt édesanyám

Aki nevelő „édesapám” lett

Újdiósgyőri otthonunk

Miskolcra, ill. Újdiósgyőrbe kerülve a II. Világháború zivatarára itt ért, ahol fontos célpont volt a jelentős ipari objektumok megsemmisítése. Hogyan élted át ezt a helyzetet?

Az apám és közöttem létrejött, szeretetteljes kapcsolat a II. Világháború nyomorúságai között kikényszerült, majd egymásra utaltságunkból végzett közös tevékenységünkben tovább erősödött. Közösén húztuk, toltuk az együtt épített négykerekű kiskocsit (egy alkalommal a Sajó pontonhídján német katonák segítettek) a környező falvakba és haza, melyen élelmiszereket, tüzelőanyagokat, kisebb építőanyagokat, hoztunk a megélhetés támogatására. Én készítettem a fanyeleteket azokba a kéziszerszámokba, melyeket apám csinált, és melyeket egyhetes gyakorisággal vittem Kondóra gyalog és vissza apám ott élő katonabarátjához, az elkészített élelmiszerekért cserébe. Én voltam a család cipőjavítója, sőt fatalpú szandálokat is csináltam. A működő vasgyári pékségbe esetenként én jutottam el a lövedékek süvítése közben, árkokban kúszva, és én vittem az ebédet minden nap a gyárkapuhoz apámnak iskolai hazaérkezése után. A diósgyőri vasgyárat ért mindkét légitámadás (1944. szeptember) során a nagykovácsműhely mellett épült, bombabiztosnak nevezett óvóhelyen apámmal együtt vártuk a borzalom végét. Én ugyanis az oktatás nyári szüneteiben (1944-ben szeptemberben sem volt tanítás) diákmunkát vállalva, a vasgyárban dolgoztam és folyamatos kapcsolatot tartottam az apámmal. Az udvarunkon (Testvériség u. 19.), segítettem a földbe ásott, majd befedett „repsz biztos” kis óvóhely megépítésében. A háborúban, a családban csak apám szenvedett testi sérülést. Hazafelé jövet, a közeli ház falába csapódott akna járda irányba repült repesze fúrta át a vállát. Ápolását – orvos hiányában – anyámmal együtt láttuk el.

Amikor az orosz hadsereg már Miskolc (és Újdiósgyőr) határához érkezett, apám zseniális ötlete szerint a féleresztes családi házunk fő falait fagerendákkal megtámasztva, a ház beomlás veszélyes állapotát színleltük. Ennek következtében a város elfoglalása (felszabadítása) után, az utca lakóházai közül csak a mi házunk mentesült az orosz katonák ideiglenes betelepítése alól. Felismerték azonban anyám varrógépét és élve a varratási lehetőséggel, fehér lepedőkkel jelentek meg, hosszú szárú alsónadrágok készítésének határozott igényével. A feladatok teljesítését anyám természetesen vállalta, így - különösen esténként - tömve volt a lakásunk saját alsónadrágjuk elkészültét váró, és sok esetben kórusban éneklő orosz katonákkal.

A helyzet akkor kezdett izgalmassá válni, amikor – a vasgyári vágóhídon kényszerből, nagyon olcsón kiárusított és válogatás nélkül megvásárolt két disznó egyike hét malacot fialt. Az udvar eldugott hátsó részéből, a sertésállomány létére utaló hangerő felkeltette az orosz katonák érdeklődését. Az izgalmunkat fokozta, hogy az utca katonatestületének konyháját a közvetlen szomszédunk udvarában alakították ki. A logikus gondolkozás pillanatok alatt biztosra vette a vélt következményeket, de a csodát megközelítő módon nem az történt. A hivatalos disznóól szemle után két katona jelent meg, kezükben egy-egy veder moslékkal, amit az etetővályúba öntöttek. Ott tartózkodásuk egy hete alatt ezt minden nap megismételték, sőt én bejárasi engedélyt kaptam a konyha területére, hogy naponta egy kenyeret az eresz alatti halomból hazahozzak.

A történet nem jellemző példája a háború eseményeinek, de bizonyítéka annak, hogy a fegyverek bár meg tudják akadályozni az emberiesség szellemének érvényre jutását, de létét és gyökerét nem pusztíthatják el.

Apám tudásvágya a II. Világháború idején sem csorbult, sőt a munkahelyi, szakmai előrehaladás érdekében először a középfokúnak tekintett polgári iskolát, majd a kohóipari technikumot is elvégezte, esti iskolai szervezeti formában. Volt időszak, amikor egy időben voltunk „tanuló diákok”, sőt részben azonos szakterülettel (kohászat) ismerkedtünk.

A vasgyár I. számú kapuja

*A diósgyőri kovácsműhely
a bombázás után*

Apu iskolatáskával és osztálytársaival

*Apukám és
Anyukám az udvaron*

A tanulmányaidat nem éppen rózsás körülmények között kezdted Ungváron. Miskolcra kerülvén ezt folytatni kellett. Hol és hogyan?

Miskolcra kerülve 1940-ben, a Lévay József Református Gimnázium tanulója lettem. E nyolc esztendőnek a szellemiségét máig őrzöm. Ennek lényege az, hogy úgy kell becsülettel, szorgalmasan, egymás kölcsönös tiszteletében dolgozni, fejlődni, hogy ezen előrehaladás miatt senki és semmi más ne sérüljön. A nyolcosztályos gimnázium jó iskolatípus volt. A tíz-tizennyolc év közötti időszak az, amikor felnőtté válik az ifjú, kialakul életszemlélete. Az pedig igazán jó, ha ezt a nyolc esztendőt egységes szellemiség kíséri végig, minden törés nélkül. A Lévay tanári kara nagyon megbecsülte azon tanítványait, akikben látták, hogy erejüket megfeszítve érik el eredményeiket. Nekem a gimnázium a korrektséget, a szigorúságot, a jó szándékú igazságosságot is jelenti a különböző tudományterületi ismeretek megalapozása mellett.

Sok jó tanár nevét fel tudnám sorolni, a teljesség igénye nélkül most Király Uzor, Csatári Imre, Csorba Zoltán, Árokszállásy Zoltán, Imreh Zsigmond, vagy a vallástanárom, Balázs Győző jut eszembe. A Lévay gimnázium vallásos iskola volt, a hittannak fontos szerep jutott, s a vasárnapi templomba járás igazoláshoz kötötten kötelező volt. A drága-émlékű Balázs tanár úr mindig a reális valóság tükrében igyekezett a vallástant megértetni és elfogadtatni. Teret és új református líceumot neveztek el róla Miskolcon. A gimnázium szellemisége jól harmonizált a volt tanítvány és tanár, a névadó költő, a hazájának volt hű fia és *„a sajóvölgy pacsirtája”* (Balázs Győzőtől), azaz Lévay József gyakran idézett következő verssoraival:

*„Álmaimmal, lelkem jobb felével
Megyek, merre csillagom vezérel.”
„A rög nékem virágokat növelt,
embert, virágot szívem átölelt.”*

Csak egy tudományterületről tántorított el a gimnázium, s ez a történelem. Erre különösen meggyőző lehetőséget alkotott az a körülmény, hogy a történelmet a II. Világháború előtt és alatt, majd annak befejezését követően is tanultunk. Így például megdöbbenő volt a „dicső Horthy Miklós és a dicstelen Kun Béla” megjelölésének „dicstelen Horthy Miklós és dicső Kun Béla” megjelölésre változása a háború után, ugyanazon falak között. Azóta is kétséggel fogadom azon szakterületek tudományonkénti deklarálását, melyeknek nincsenek egzakt alaptörvényei.

Gimnáziumi tanulmányaim során szembesülnöm kellett azzal, hogy az ungvári nyolcosztályos, egytantermes általános iskola 1.-4. osztályában szerzett ismereteim, valamint mondanivalóm szabatos megfogalmazási képessége jelentős hiányosságokat mutattak a gimnáziumi elvárásokhoz képest. Különösen az első két gimnáziumi tanévben volt sok a pótolnivalóm.

A gimnázium elvárta - de szándékom is az volt, hogy tagja legyek a Keresztény Ifjúsági Egyesületnek (KIE). Nagyon hasznos intézménynek tartottam, mert minden mesterséges agitáció nélkül igyekezett kellő összhangot találni és képviselni a vallásos nevelés, a kultúra művelése, a természet szeretete és a sportolás haszna és öröme között. Ifjúkori fejlődésem, ezen nyolcéves időszaka az emberi magatartás kialakulásában jelentős időszak, a KIE pedig szintén fontos, kedvező tényező volt.

*A Lévay József Református Gimnázium
Miskolcon*

*Az ősi gimnázium az avasi
templommal*

Lévay József

Balázs Győző

*„Szép termeidben forrás buzogott:
tudás és lélek tiszta itala
s bár hömpölyögtek véres századok:
a Te forrásod meg nem szűnt soha!”*

(Iván Géza)

*„... nekem az elosztáskor Isten legbecsesebb, legdrágább
kincses bányája, az ész és szíve ezertitkú birodalma jutott.”*

(Balázs Győző)

Ungvár - Miskolc - Sopron ez a tanulmányaid és egyben életed sora. Mi volt a mozgatórugója ez utóbbinak? Hogyan kezdődött soproni diákságod?

A gimnáziumi érettségi vizsgához közeledve már érlelődött bennem, s azt követően pedig végleg úgy döntöttem, hogy kohómérnök leszek. Ebben természetesen szerepet játszott apám, aki sokat beszélt a vasgyári munkájáról, a saját tapasztalat és üzemi látvány, amelyet nyári diákmunkáim során tapasztaltam a diósgyőri vasgyárban. Szinte csodának tűnt számomra, hogy a földkéreg vasban dús részeiből vasúti sínek és gépek készülnek. Hogy egy ismerethalmaznak, tudománynak és emberi heroikus erőfeszítésnek eredményeként egy új anyag, egy új minőség jelenik meg, azaz átalakul a természet. Ez a folyamat engem lenyűgözött, megismerésének lehetősége pedig vonzott.

Döntésemre kétségtelenül hatást gyakorolt az a politikai irányzat, amely a kohászatnak az ország újjáépítésében – helyesen – kiemelkedő jelentőséget tulajdonított (három évvel a II. világháború vége után), bár a „vas és acél országa leszünk” hangoztatása inkább csak lelkesítő politikai szlogen volt, mint szükségszerű, reális törekvés.

A kohómérnökképzés a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (Budapest) Sopronban működő Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Karának Kohómérnöki Osztályához tartozott, így felvételi kérelmemet oda adtam be 1948-ban. A sikeres felvételi vizsgát követően, 1948 szeptemberére Sopronba költöztem és megkezdődött a családtól távoli új életem. A háború utáni közlekedési nehézségek és a Miskolc-Sopron valóban nagy távolsága, valamint a korlátozott anyagi helyzet, időben is nagy távolságot jelentett a családi találkozáshoz. Csak a nagy nyári és a kisebb téli oktatási szünetben utaztam haza szüleimhez.

Az első téli hazaérkezésemkor különös örömben volt részem, minthogy a közben megszületett Gábor György névre keresztelt kisöcsémmel gazdagodott családi kör fogadott nagy szeretettel. A mellékelt fénykép tanúsága szerint már nemcsak egyetemista, hanem csecsemő fia is lett a Farkas-családnak.

Csak a legszegényebb 50 hallgatónak volt lehetősége kollégiumi lakásra, a hallgatók zöme, az egyetemet körülvevő családi, illetve villalakásokban laktak albérlőként. S minthogy többnyire ugyanezen zónában éltek tanáraink is, nem ritka esetben az egyetemi hallgatók, tanáraik albérlői voltak. Hallgató albérlőket fogadni ugyanis érdemes volt, mert úgy vélekedtek, hogy amelyik házban nincs hallgatói albérlő, ott vagy higiéniai, vagy tulajdonosi szimpátia-problémák merültek fel. A tulajdonos családok általában dicsekedtek hallgató albérlőikkel, családtagként kezelték őket és nagyon kevés albérleti díjat kértek. Ahol eladó lányok voltak a családban, ott a mérnökjelölt albérlő egyéb kedvezményekben is részesült. A hallgatóság – történelmileg – első és egyetlen nőtagja az akkori, azaz a 1948/52-es évfolyamon volt. Így a szokásos professzori megszólítás „Tisztelt uraim és hölgyem”-re bővült.

Én olyan helyen laktam, ahol egy kevéssel idősebb, érettségizett leány és egy 4 évvel fiatalabb gimnazista fiú volt a családban. Egy alkalommal a kerti sárgabarack leszedésére kért meg a háziasszonyom. Barackszedés közben a kertvégi szomszédunk felszólt hozzám és azt mondta, hogy „Vigyázzon, Farkas úr nehogy leessen a fáról, mert úgy tudom, holnap jön hozzám vizsgázni!” A megszólító Szádeczky-Kardoss

Elemér az ásványtan neves professzora, a Miskolci Egyetem későbbi alapító rektora volt.

Sopron óvárosi főtere, jellemző utcája

Művészeti palota Sopronban

Kisfiúval (Gábor) szaporodott a család

Sopron nem csupán a poncichterek világát, hanem az 1921. december 14-16 között lezajlott szavazás eredményeként a mi egyetemünk létét is megtestesíti. Az INTERNET világában barangolhatunk Sopron múltjában¹ és létében², de te vagy az, aki közvetlenül tapintottad az ottani létet! Hogyan?

A bekerített egyetem belterületén gyakorlatilag csak odatartozó emberek jártak. Az oktatók fehér köpenyt viseltek, mert az akkori fekete táblához tartozó fehér kréta nyomai nem látszottak az öltözeten. Mi hallgatók pedig természetesen minden oktatónak udvariasan köszöntünk. Csak amikor betévedtem az egyetemi fodrászat helyiségébe, akkor döbbsentem rá, hogy hónapok óta, „illetéktelenül” köszönök valakinek, akit a fehér köpenye alapján oktatónak néztem. Na és?

Esti sétáinkon gyakran találkoztunk professzorainkkal is, minthogy többnyire ők is az egyetem mellett laktak, csakúgy mint mi hallgatók. Az egyetem zárt botanikus parkban helyezkedett el, így nagyon kellemes környezetben közlekedhettünk az egyes tudománycsoportok önálló épületei között. Akkor még nyitott (ma már fedett) uszoda is rendelkezésre állt, tornateremmel együtt. Az atlétikai és futballpálya a főbejárattal szemben várta a sportolni vágyókat.

Csekély ösztöndíjban részesültem, de otthoni támogatás nélkül nem végezhettem volna el az egyetemet. Édesanyám rendszeresen postázott egy-egy csomagot tartós élelmiszerekkel és tisztálkodó szerekkel, valamint kisebb textíliákkal. Csak akkor írtam meg levélben, hogy szükségem van egy körzőkészletre, amikor már látszott, hogy gyakori kölcsönkéréssel nem tudom teljesíteni a feladataimat. A levelem kézhezvételekor apám az ócskapiacra vitte kopott bőrkabátját, s az érte kapott pénzt postán részemre elküldte, amiből egy használt körzőkészletet tudtam vásárolni. Ez ugye nem a nevelőapám, hanem az „édesapám” cselekedete volt. Nagyon köszönöm még most is, immáron ősz hajammal is büszke vagyok rá.

A soproni egyetemről csak jót mondhatok. Egy nagyon jó, emberbarát, egymást segítő támogató szellemet. A tanárok és hallgatók mondhatom nyugodtan, példamutató és jó kapcsolatát. Nagyszerű professzoraim voltak, akiktől a szakmai ismereteken kívül emberi tartást, gondolkodásmódot, nagyszerű hozzáállást, a tudomány tiszteletét és a szakma szeretetét kaptam.

A Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Kar akkori professzori testületére pillantva sok-sok dolog jut eszembe, még akkor is, ha a fényképről hiányzik Szádeczky-Kardoss Elemér, Simonyi Károly és Geleji Sándor. A mellékelt fényképen volt professzoraim Mika József, Diószeghy Dániel, Zsák Viktor, Romwalter Alfréd, Széki János, Verő József, Kövesi Antal és Walek Károly arcképei is fellelhetők. Különösen szívesen emlékszem a kémia professzoromra, Romwalter Alfrédra, az elektrotechnikát tanító Simonyi Károlyra, és az ásványtan professzorára Szádeczky-Kardoss Elemérre. Elsősorban ők azok, akiket sok szempontból példaképeimnek tekintettem és azok is maradtak.

A még meglévő tanszéki szobám egyik sarkát „Soproni Emléksarok”-ként alakítottam ki, melyben a számomra legemberibb, legrangosabb, legmeghatározóbb, legtiszteletreméltóbb professzor, azaz dr. Romwalter Alfréd akadémikus, kifejező

¹ <http://sopronanno.hu/archivum/>

² <http://www.sopron.hu/>

arcképe emeli méltó rangjára az emléksarkot. Ebben a soproni egyetem főépületének és akkori professzorainak fényképe, valamint az Alma Mater történetének irodalmát is magába foglaló az a szekrény is elhelyezkedik, amelyik egy teherautó platóján utazva, az én kíséretemmel került Miskolcra, a soproni Vaskohászattani tanszékről. Dolgozószobámba lépve, először mindig Romwalter professzor úr tekintetével és ezáltal nemes szellemiségének eszmei sugallatával találkozom. S ez 1952 óta, azaz ma már 63 éve így van, örömömre.

A József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Sopronban működő Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Karának főépülete

A soproni tanári kar a bányász-kohász és az erdész oktatás szétválásakor (1949/50. tanév)
 Felső sor: Györffy, Mika, Lesenyi, Stasney, Diószeghy, Lámfalusi, Botvai, Magyar Pál, Winkler
 Középső: Adamovics, Zsák, Romwalter, Esztó, Tettamanti, Vendel, Tárczy-Hornoch, Tarján
 Ülnek: Széki, Róth, Verő (a bánya- és kohómérnöki kar dékánja), Sébor (az erdőmérnöki kar dékánja),
 Kövesi, Fekete, Walek

A József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Sopronban működő Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Karának professzori kara (névsorfelirattal)

A vizsgák minden diákban maradandó nyomokat hagyhatnak ha valami miatt a szokásos sablonoktól különböznek. Voltak neked is ilyen vizsgáid?

Soproni egyetemi tanulmányaim során volt néhány különös, de az ottani szellemre jellemző magánélményem is.

Ásványtani vizsgámra Szádeczky-Kardoss Elemér professzor úr lakásán került sor, gyengén belázasodott állapota miatt. Dolgozószobája a lakás felső részén volt, ahová egy belső csigalépcsőn kellett felmennem. A professzor úr hően szeretett, kedves kiskutyája kísért fel a lépcsőn, ahol véletlenül ráléptem a bal hátsó lábára. A kutya feljajdulására a professzor úr felpattant az íróasztalától és a lépcsőhöz érve a következőt mondta: „*ejnye, Farkas úr, illene tudnia, hogy a kisebbet sohase bántjuk, inkább védelmezzük!*”.

Az elhangzottakat tudomásul véve, illően elnézést kérve, de remegő testtel ültem le vizsgázni. A kérdésekre adott válaszaim – megítélésem szerint – jók voltak, majd a vizsga végén, a professzor úr azt a következő mondattal zárta le: „*Nézze Farkas úr! Bizonyára Ön is érzi, hogy a feleletei nem felelnek meg teljesen a jeles fogalmának. De hogy ennek ellenére mégis jelest írok be az indexébe, azt azért teszem, mert szeretném elkerülni, hogy az terjedjen el Sopron városában, hogy Szádeczky professzor úr azért nem adott Farkas Ottónak jelest, mert rálépett a kutyája lábára.*”

Egy másik alkalommal a várkerületben dolgozó órászmesterhez vittem az órát javításra, ahol – az ottani szokás szerint – a műhely melletti és folyóiratokkal ellátott váróhelyiségben, a javítás megvárható volt.

Beléptem a várószobába, ahol – meglepetésemre – Walek Károly matematikai professzor várakozott és a következő szavakkal fogadott: „*Jó hogy jön Farkas úr, mert minthogy Ön holnapra van vizsgára feliratkozva, s a vizsga előtt délutánon már illik felkészült állapotban lenni, így megejtjük most a vizsgát és hasznosan töltjük el a várakozási időt!*” Tiltakoznom nem illett, így a papírra vetett két matematikai kérdés – szerintem – könnyebbikének a megoldásához hozzáfogtam. 15-20 perc múlva az első kérdést megoldottam, a professzor úr teljes megelégedettségére.

Ebben a pillanatban szólt be az órászmester: „*Professzor úr parancsoljon, kész van az órája.*” Walek professzor felém fordulva azt mondta, hogy: „*Mivel Ön a két feladat közül a sokkal nehezebbet (számomra könnyebbet) oldotta meg jól, így nyilvánvaló, hogy a könnyebbet is képes megoldani. Kérem, hozza be holnap az indexét, hogy a jelest beírhattam!*”

Egyik kémia vizsgám másnapjának reggelén a tanszék adjunktusa szólt, hogy Romwalter Alfréd professzor úr kér, hogy menjek be hozzá. Én az előző napi jeles vizsgámmal teljesen meg voltam elégedve, bár az akkori osztályozási rend szerint, kivételesen „kitűnő” jegy is adható volt, a rendkívül jól felkészülteknek (ez évente valamennyi tantárgyból összesen 1-2 esetben fordult elő).

Professzor úrhoz belépve meglepetésemre a következővel fogadott: „*Nagyon köszönöm önnek Farkas úr, hogy látogatásával megtisztel, mert a tegnapi vizsgájával kapcsolatos bizonytalanságomat szeretném Önnel tisztázni. Nem tudtam ugyanis éjszaka aludni abbéli aggodalmam miatt, mely szerint Ön esetleg a jeles helyett a kitűnő osztályzatot érdemelte volna meg, de én helytelenül ítélt meg. Kérem Farkas*

Úr, hogy amennyiben Ön a kitűnő osztályzatot tartja igazságosabbnak, én máris kijavítom azt az indexében. Ha azonban Ön a kapott jeles osztályzatot érdeme szerint reálisnak tartja, úgy kérem, egyértelműen nyugtasson meg!”

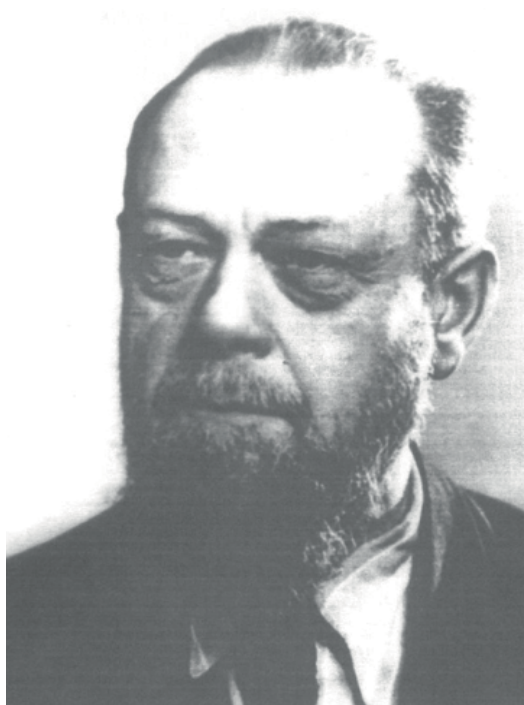
A válaszom természetesen csak az lehetett, hogy nagyon örülök a jeles vizsgajegynek, mert „*megítélésem szerint a kapott jeles osztályzatban már a professzor úr jóindulata is benne van*”.

A professzor úr hálásan megköszönte a számára megnyugtató választ és kedvesen kikísért a Kémia Tanszék épületéből. Nagyon jól esett. (A következő félévi kémia vizsgám kitűnő lett.)

Walek Károly

Szádeczky-Kardoss Elemér

Romwalter Alfréd

Diákélet, katonaság ez abban időben még sokszor keveredett és váltotta egymást. Nálad is bekövetkezett ez?

Valóban így van, de én megúsztam a katonaságot. Maradjunk az időbeli sorrendnél! Elsőéves egyetemi hallgató koromban, Sopronban kaptam meg a Néphadsereg sorozói behívóját egy olyan nap délutánjára, amikor nehezen pótolható, tanrendi kémiai-laboratóriumi gyakorlaton kellett részt vennem. Minthogy a II. Világháborúnak már évekkel azelőtt vége volt, nem láttam túl nagy tragédiát abban, ha nem a behívóparancsban megjelölt időpontban, hanem az azt követő napon jelenek meg a sorozáson. Így az egyetemre mentem és teljesítettem a laboratóriumi kötelezettségeimet. Másnap reggel öt órakor erős kapucsengetésre ébredve mentem ki a ház bejáratához, ahol két katona (rangjára nem emlékszem), kihúzott szuronnal felszerelt puskákkal a vállaikon értem, mint vélelmezett katonaszökevényért jöttek előállítás céljából. A szükségeseket magamhoz véve, a szuronyos katonák között és kíséretében elindultunk a hadkiegészítő parancsnokságra, a város másik végére, gyalog. Ez a menet arra a kora reggeli órára esett, amikor a falvakból érkező elárúsító nénik batyuikat bontva, elhelyezkednek a piacon.

Minthogy útvonalunk átvezetett a piacon, hallhattam a falusi nénik reagálását a látványra, például: *„Úgy kell neki, aljas gazember, biztos valami gazemberséget csinált, most majd megkapja a magáét!”*, vagy: *„Vajon milyen bűnös folyamatba rántották be ezt a józan tekintetű, szimpatikus fiatalembert. Remélem, elkerülheti a büntetést.”* A kora reggeli séta Sopron gyönyörű utcáin egyébként szép volt.

Az adott esemény által gerjesztett, merőben eltérő reakciók okain elmélázva értünk be a parancsnokságra, ahol – az előállításom tényének hitelesítése – után bevitték egy egylocás üres helyiségbe, minden – a sorsom jövőjére utaló – közlés nélkül. Délután 5 óráig voltam éhen -szomjan a *„fogdában”*, majd az ügyben illetékes tiszt elé állítottak. Ő váratlanul emberi hangon, nyugodtan, de ellentmondást nem tűrő határozottsággal fenytett meg és tudtomra adta, hogy a katonai parancs rangja felül múl minden más intézményi rendet, illetve utasítást. Én ezt a parancsot megszegtem, de ha szavamat adom, hogy a jövőben ilyen soha nem ismétlődik meg, akkor most eltekintenek a büntetéstől. Szavamat adtam.

A sorkatonai szolgálatra alkalmas vagy alkalmatlan mivoltom eldöntésére, a szomszéd szobai orvosi rendelőbe vezettek, ahová bizonytalan reményekkel léptem be.

„Milyen egészségügyi panaszai vannak?” kérdezte a katonaorvos hozzátéve, hogy a valótlan megnyilatkozások károsak lehetnek a számomra. *„Nincs egészségügyi panaszom”* volt a válaszom. *„Nagyobb megterheléskor nem érez szorító fájdalmakat a szegycsont tájékán?”* *„Nem”* mondtam őszintén. *„A tüdeje kap elég levegőt futáskor?”* *„Igen”* volt az igaz válasz. Olyan érzésem volt, mintha meg akarna menteni a katonai szolgálattól és gondolkodott. Egyszer-csak felkiáltott: *„Hiszen Önnek szemüveget kell hordania állandóan, ugye?”* *„Igen”* mondtam én, szinte felfedezve a 15 éves, már megszokott valóságot. *„Ilyen helyzetben Ön nem lehet alkalmas a katonai szolgálatra.”* mondta ki a döntő megállapítást a katonaorvos. Az azt követő négy szemközti beszélgetésünk során azt mondta, hogy csaknem szomszédok vagyunk, mert ő mezőkövesdi. Így nem lettem katona.

Sopron jellemző, óvárosi utcái

„Selmebánya - Sopron - Miskolc”, ezt a tradíciót fújja minden mai bányász és kohász hallgató. Te részese voltál egy költözésnek. Hogyan élted meg?

A Miskolci Egyetem indulási évétől, tehát 1949 szeptemberétől egészen 1952 szeptemberéig (akkor voltak Sopronban az államvizsgák), azaz három éven át két városban, vagyis Miskolcon felfutó, Sopronban viszont fokozatosan megszűnő évfolyamokkal folyt a kohómérnökképzés, az ábra vázlatán látható intézményi keretek között.

Az átmeneti időszak három éve természetesen nem volt, nem is lehetett zavarmentes a kohómérnökképzés szervezeti, sőt igazgatási összehangolásában sem. A képzés földrajzi megosztottsága az irányításban is speciális megoldásokat igényelt. A Bánya- és Kohómérnöki Kar miskolci dékáni feladatait az 1949/50-es tanévben Szádeczky-Kardoss Elemér, az ásvány- és közettani tanszék vezetője (egyidejűleg rektor), az 1950/51-es tanévben pedig Sályi István rektor látta el, majd Petrich Géza, az ábrázoló geometriai tanszék vezetője kapott dékáni megbízatást az 1951/52-es tanévre. Ugyanebben az időben, Sopronban dr. Verő József, később pedig dr. Gyulay Zoltán bányászprofesszor kapott dékáni megbízatást.

Fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy az átszervezések és a kapcsolódó intézkedések sokasága nem csorbította az oktatás színvonalát Sopronban, s a tanáraink magatartása is alig érzékeltette velünk az átszervezés bizonytalanságait és a tervezett átköltöztetés érzelmi motivációit.

A két város kohómérnök-hallgatói közötti kapcsolatépítés érdekében az akkor működő ifjúsági szervezet rendezett esetenként hallgatói összejöveteleket. Egyik alkalommal a soproni Deák téri vendéglőben volt módunk részletesen megtárgyalni a két városban folyó kohómérnökképzés – sok vonatkozásban eltérő – szellemiségét és megkötöttségét. Amíg ugyanis a soproni oktatási folyamat – szigorú számonkérési rendszer mellett – kevésbé merev megkötöttségeket írt elő a hallgatók számára, addig a miskolci képzés a felfutás éveinek időszakában rendkívül szigorú tanulóköri rendszert működtetett, ahol a hallgatók késő estig tartó kötelező és ellenőrzött részvétele volt előírva a tanulóköri helyiségekben, a félévi feladatokra, zárthelyire és vizsgára történő felkészülés, illetőleg – az oktatók számára is előírt, kötelező – konzultációk céljából. Voltak évek, amikor a fiatal oktatóknak beosztás szerint a kollégiumban kellett aludniuk, a hallgatókat ébresztetniük és biztosítaniuk, hogy mindegyikük időben elmenjen az előadásokra, ill. gyakorlatokra.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete 1952. március 9-i hatállyal az intézmény nevét Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetemre változtatta. (Érvényben volt 1956. október 18-ig.) A soproni utolsó kohászévfolyam 1952 szeptemberében végzett (a zárószigorlat – akkor három tantárgy – időpontja szeptember volt), s bár az év nyarán már a szaktanszékek is Miskolcra költöztek, a zárószigorlatra mégis Sopronban került sor. A diploma kiállítás helyéül így Sopron, ill. Miskolc szerepel. Így az 1948-ban még a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Sopronban működő Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Karára beiratkozott és Sopronban végzett kohómérnök-hallgatók (velem együtt) 1952-ben már a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetemtől kaptak kohómérnöki oklevelet.

Soproni évfolyamok 1-4.					
1948/49	1.	2.	3.	4.	JNMGE BKEK BKO
1949/50. NME BKK	I.	2.	3.	4.	JNME BKEK BKO
1950/51. NME BKK	I.	II.	3.	4.	BME BKK
1951/52. NME/RMNME BKK	I.	II.	III.	4.	BME/RMNME BKK
1952/53. RMNME BKK	I.	II.	III.	IV.	

Miskolci évfolyamok I-IV.					
JNMGE: József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem					
JNME: József Nádor Műszaki Egyetem					
BKEK: Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar					
BKO: Bánya- és Kohómérnöki Osztály					
BME: Budapesti Műszaki Egyetem					
BKK: Bánya- és Kohómérnöki Kar					
NME: Nehézipari Műszaki Egyetem					
RMNME: Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem					

Sályi István

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1952. évi 8. számú törvényerejű rendelete a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetemről

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa népünk bölcs tanítójának, a magyar ifjúság példaképének, Rákosi Mátyásnak hatvanadik születésnapja alkalmából a következőket rendeli el: „Az 1949. évi XXIII. törvénnyel Miskolcon létesített Nehézipari Műszaki Egyetem az 1952. évi március hó 9. napjától kezdődően „Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem” nevet viseli.

Rónai Sándor s.k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának elnöke

Szabó Piroska s.k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának titkára

Rendelet a Rákosi Mátyás név egyetemi felvételéről

Sopronban kezdted meg tanulmányaid, ott is fejezted be, de okleveledben már a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem szerepel, így újból Miskolc lett otthonod. Mi mindet emelnél ki ebből a forgatagból?

A kohómérnöki tanulmányaim abszolvációját megelőzően Mika József, a Kémia Tanszék professzora és vezetője, valamint Zsák Viktor, a Vaskohászattani Tanszék vezető professzora tanársegédi állást ajánlott fel számomra. Tekintettel arra, hogy én a Vaskohászattani Tanszéken már az előző évben is demonstrátor voltam és a szakmai érdeklődésem is inkább a vaskohászathoz húzott, ezért Zsák Viktor professzora úr meghívását örömmel fogadtam el.

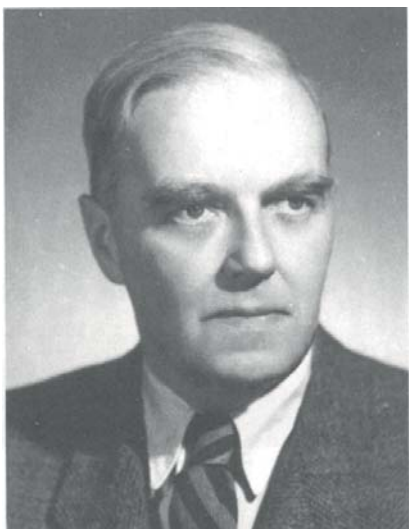
A soproni tanulmányok befejezésének öröme (és bánatára) rendezett városi búcsúballagást szüleim is, az 1949-ben született hároméves Gábor öcsémmel együtt megtisztelték jelenlétükkel. Ezt örökítette meg a mellékelt fénykép. Nagy öröm és nagyszerű élmény volt mindannyiunk számára.

Az akkori soproni oktatási rend szerint a mai záróvizsgának megfelelő harmadik, azaz végszigorlat még soproni letételére legkorábban csak szeptember végén kerülhetett sor visszautazással, mert az abszolválás után kiadott zárószigorlati feladatot csak a nyári időszakban lehetett elkészíteni. Ezért 1952. július 1-i dátummal még csak megbízott tanársegédi állást kaphattam. Az 1949. évi augusztus 19-i 23. sz. törvény értelmében Miskolcon Nehézipari Műszaki Egyetem létesült, mely a kohómérnökképzést az új egyetem Bánya- és Kohómérnöki Karára utalta. Ennek megfelelően Miskolcon 1952-re már három évfolyam végzett és szeptemberben a negyedévesek oktatása kezdődött. Nyilvánvaló volt a feladat, vagyis hogy a Vaskohászattani Tanszéknek (is) szeptemberre Miskolcon kell lennie. Ezt a feladatot kaptuk Csabalik Gyula kollégámmal, akivel abban állapodtunk meg, hogy ő lesz a szállítmányfeladó Sopronban, a GySEV-pályaudvaron, én pedig a fogadó leszek Miskolcon, a Tiszai pályaudvaron.

Az első miskolci szállítmányt egy, a háborúban kiszolgált teherautó nyitott platóján, szekrények és íróasztalok szorításában elhelyezkedve én kísértem Miskolcra. A vezetőfülkében ülő Horváth Zoltán tanár úrtól kapott görögdinnye az elgondolása szerint fedezi a napi élelem- és folyadékigényemet. Fedeznie kellett!!

Az akkori világháborúban sérült útvonalakon az utazás 10 órát vett igénybe. Autópálya hazánkban akkor még gondolatban sem létezett. Az 1952. szeptemberi tanévkezdésére a Vaskohászattani Tanszéket a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre Sopronból áttelepítettük és valamennyi, a kohásképzéshez tartozó tanszék áthelyezésével újból egyetlen helyen indult a kohómérnökképzés, az 1952/53-as tanévtől.

A megosztottság befejeződésével Miskolcon a Bánya- és Kohómérnöki Kar új dékánja az 1952/53-as tanévtől dr. Pattantyús Á. Imre professzor lett, aki ezt a tisztséget az 1954/55-ös tanév végéig töltötte be mindnyájunk nagy meglepetésére. Az ő irányítása alatt igyekezett a kohómérnökképzés megfelelni az új szemléletű - és elsősorban politikai - követelményeknek. Az országnak a kohászat fejlesztésére irányuló törekvései természetesen a beiskolázás hatékonyságára, hallgatóink tanulási ambíciójára, s a diplomázók kedvező elhelyezkedésére, valamint jövőjükre vonatkozó elképzeléseikre is jó hatást gyakorolt.

Mika József professzor

Zsák Viktor professzor

Ballagásom Sopronból 1952-ben

Az utolsó soproni kohászévfolyam Zsák Viktor és Verő József professzorok társaságában, laza felállásban

Ide, Miskolcra költöztetek. Hogy csiszolódtak össze a már ittlévők, és az újonnan érkezők a még teljes erővel folyó építkezések során?

Az átköltözött kohásztanszékeknek a jelenlegi „A”-épületben történt ideiglenes és a helyzetből fakadóan a Gépészmérnöki Kar egyes tanszékeinek közelségében történő szűkös elhelyezésének egyetlen előnye az volt, hogy hamar kialakultak a szakmai-baráti kapcsolatok a társkar oktatóival. Így jött létre rendkívül rövid idő alatt a kohógéptani tanszéknek és a vaskohászattani tanszéknek a gépelemek tanszékkal (Terplán Zénó tanár úrral és oktatótársaival) kialakult barátsága is. Ezt a két tanszék közelsége mellett kétségkívül az is segítette, hogy a közvetlen mellettük lévő, akkor még szabad füves legelőterület nagyszerű lehetőséget nyújtott egy-egy tanszéki focimeccsre. De arra is, hogy idegen kecsék és tehenek legeljenek az épület környékén. Egy alkalommal Zsák Viktor professzornak az ablak külső oldalára akasztott elemózsiáját fogyasztották el a kecskék, míg a tüzeléstani tanszék néhány esetben egy-egy legelésző tehenet fejt meg ellenszolgáltatás fejében. (A Hejőcsabai Tanács állattartási adó befizetésére szólította fel a tanszéket négy tehen után.)

A szegényes laboratóriumi felszereltséggel provizórikus és szűk környezetbe érkező kohásztanszékek működési feltételei természetesen nagyon korlátozottak voltak. A nagy erővel megindult építkezések elhúzódása sem gerjesztette a gyors kibontakozás reményeit. Ugyanakkor az időszak iparpolitikai törekvései, és természetesen a kohászatunk fejlődésének eredményei, bizakodást ébresztettek a tanszékek oktatóiban, különösen a régió vaskohászatának gazdagodása láttán.

Ide tartozott a Lenin Kohászati Művek, az Ózdi Kohászati Üzemek, a Borsodnádasi Hengermű és a Zagyvarónai Vasötvözetgyár. De a Dunai Vasmű is ezekben az években fejlődött fel a tervezett termelési kapacitásra.

Az építkezések egyre sürgetőbb igénye a büntetés-végrehajtó intézetek sok lakójának közreműködését is igényelte. (A vaskohászattani tanszék jelenlegi helyének villanyszerelési munkálatait egy – az akkori politikai rendszer által ellenzékinak tartott versei miatt börtönre ítélt – rab költő végezte el, úgy hogy a villanyvezetékek sokszínűségét nem a kötési utasításnak, hanem – feltehetően – esztétikai gyönyörkeltési szándéknak tekintette, amint az a későbbiekben kiderült).

A rabokat elkülönítő szögesdrótkerítéssel határolt területen belül néhány szellemi kiválóság, mint például Cziffra György zongoraművész, Határ Győző író is teljesítette a rárótt kötelességet, fegyveres örök felügyelet alatt. Határ Győző – rektorságom idején történt díszdoktori avatásának köszönetet mondó beszédében – csodálkozva állapította meg, hogy az általa rakott egyetemi falak még most sem roskadtak össze.

Az oktatási folyamat – az általam is érzékelt nehézségek ellenére és a kitartó munka eredményeire épülve – négy év alatt felfutott és immáron egy teljesen új helyen, alapvetően új miliőben, itt Miskolcon, hazánk keleti részén. Ez gyökeresen új helyzetben valósult meg, hiszen Sopron, a maga szellemi, tradicionális múltja más volt, mint itt Miskolc. A NME első diplomaátadó ünnepségére 1953. július 15-én került sor, amikor összesen 236 diplomázó között 48 új kohómérnök vette át diplomáját egyetemünk miskolci történetének nevezetes eseményén, a tablóképen láthatók szerint.

***Terplán Zénó,
az elsőként
megismert miskolci
oktatókollégám***

Határ Győző tiszteletbeli doktorrá avatása

A Miskolcon végzett első kohómérnökök

Az ideiglenes beköltözéseket követően lassan - lassan felváltotta az állandó elhelyezés, hiszen az új épületszárny elkészültével gyakorlatilag immáron több mint 60 éve ugyanazon épületben összpontosul a Kohómérnöki Kar, igaz most már Anyagtudományi Kar névvel. Hogyan indult a Kar élete?

Az 1953/54-es tanév tanévnyitó ünnepségét – jobb híján –, az egyetem szabad területén tartottuk. A rendezvény egyik rendfenntartó megbízottjaként ültem az első sorban, de ettől fontosabb információja a fényképnek az, hogy a kohász tanszékek végleges elhelyezésére készülő épület 1953 szeptemberében – láthatóan – már a befejezéshez közeledett, noha a teljes elkészülése még váratott magára.

De ez is eljött nem is olyan sokára, és az épület már 1954/55-ös tanévben beköltözhetővé vált, így a tüzeléstani, a fémkohászattani, a vaskohászattani, a kohógéptani és a metallográfiai tanszék is elfoglalhatta véglegesre tervezett helyét az új B/1, ill. C/1 épületben. Ezzel nagy lehetőséget kaptak a kohásztanszékek arra, hogy az anyagi lehetőségek és vállalati támogatások arányában a tanszék-, ill. laboratóriumfejlesztés soron következő lépéseit megtegyék. Az üzemi kapcsolatok gyors kiépítése s az egyre fokozódó részvétel a vállalatfejlesztési feladatok megoldásában jelentős segítséget jelentett a törekvések megvalósításában.

A kohómérnökképzés történetében kiemelkedő jelentőségű volt a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1955. évi 31. számú törvényerejű rendeletének egyetemünkre vonatkozó részlete, mely kimondja, hogy a RMNME-n a Bánya- és Kohómérnöki Kart ketté kell választani, azaz létre kell hozni az önálló Kohómérnöki Kart 1955. szeptember 1-jei hatállyal. A Kohómérnöki Kar megalakulásával a kohómérnökképzés történetének új fejezete kezdődött, a gyakorlatilag egy épületbe, és a terv szerint végleges helyre költözés szerencsés időbeli egybeesésével.

Az új kar szervezeti, működési és irányítási rendszerének kialakítása, s a kar jövőképeinek kidolgozása a kar első, s egyben alapító dékánjának, azaz dr. Horváth Zoltán professzornak, a fémkohászattani tanszék vezetőjének volt felelősségteljes feladata és elévülhetetlen érdeme. A kohómérnökképzés szervezeti egységének kari rangra emelése növelte a hazai és külföldi kapcsolatok kialakíthatóságát.

Nem felejtethetjük el, hogy a kohómérnökképzés miskolci működése kezdeti hőskorának megvoltak azok a – nemzetközi elismerésnek is örvendő, de kari vezetői pozíció nélküli – szellemi nagyságai is, akik meghatározóivá váltak a kar szellemi, tudományos arculata kialakításának, s akiknek működése összeforrt a kezdeti évek sikereivel. Közülük szeretném kiemelni dr. Geleji Sándor és dr. Verő József Kossuth-díjas professzorokat, a Magyar Tudományos Akadémia tagjait és Mika József Kossuth-díjas professzort. A metallurgia oktatásának elméleti megalapozásával és kiterjesztésével Horváth Zoltán professzor teremtett korszerű iskolát, a tüzeléstan tananyagát pedig Diószeghy Dániel professzor fejlesztette nemzetközi színvonalra.

Nagy megtiszteltetés és öröm, sőt bizonyos mértékig büszkeség is számomra, hogy a kohómérnökképzés miskolci, új korszakának megalapozásában és kialakításában, kisebb-nagyobb részfeladatok megoldásával már tanársegédként is részt vehettem. Megvallom, az említett professzorok élete, szemlélte a mai napig is ható benyomásokat gyakoroltak rám, szemléletemre.

Az 1953/54 évi tanévnyitó ünnepség

Sopronból érkezett tanszékvezető professzoraink

Diószeghy Dániel

Geleji Sándor

Horváth Zoltán

Mika József

Verő József

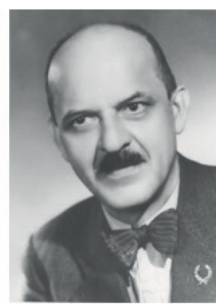

Zsák Viktor

Bánya- és Kohómérnöki Kar dékánjai

**Szádeczky-
Kardoss Elemér**
1949/50

Sályi István
1950/51

Petrich Géza
1951/52

**Pattantyús Á.
Imre**
1952-1955

Fiatalemberként kerültél Miskolcra, tele energiával, életed párválasztási periódusában. A szakmai élet lassan stabilizálódik, a privát életedbe pedig máig tartó gyökeres változás következik be. Mi ennek a története?

Az 1952-ben, tanársegédként indult miskolci, egyetemi tevékenységem szakmai-tudományos és oktatási vonatkozásai, állandó jelleggel a Vaskohászattani Tanszékhez kötöttek. Itt volt (van) egyetemi otthonom, dolgozószobám folyamatosan, miközben dékáni, rektorhelyettesi, majd rektori megbízatásom során két munkahelyi szoba és ezek íróasztalai álltak rendelkezésemre. S bár a Kari és egyetemi vezetői helyiségek kényelme, eleganciája és kiszolgálása jobb, mint a tanszékieké, én mégis mindenkor a tanszéki, vagy tanszékvezetői szobámat éreztem és tekintettem (jelenleg is) igazi otthonomnak az Alma Materben. Mindez nyilvánvalóan a szakma és az oktatás iránt érzett múlhatatlan szeretet és elhivatottság következménye.

A Vaskohászattani Tanszék Zsák Viktor professzor úr vezetésével, két tanársegéddel látta el az oktatást és az ehhez kapcsolódó feladatokat, melyek a nyersvasgyártás, az acélgyártás és a vas-, acél- és fémöntés több féléves tantárgyainak gondozására terjedtek ki. Zsák professzor úr az első világháborúban egyik lábát elveszítve, rokkantként esetenként nem utazott Miskolcra győri lakásából, s így gyakorta váratlanul Csabalik Gyula tanársegédtársamnak és nekem kellett az órákat megtartani. Az önkéntes tananyagfelosztás értelmében én a nyersvasgyártással és a vasöntéssel foglalkoztam. A különböző tárgyak gyakorlati óráit természetesen mi tartottuk.

A tanszéken folyó gyakorlati oktatás akkori helyzetének reális értékeléséhez feltétlenül le kell szögezni, hogy a Sopronból ide költözött Vaskohászattani Tanszék gyakorlatilag semmiféle laboratóriumi felszereléssel nem rendelkezett – egy homokvizsgáló laboratórium kivételével –, s így a gyakorlati oktatás laboratóriumi jellegűvé tételéről több évig még részben sem lehetett szó. A tantárgyak gyakorlatainak tematikája ebből adódóan hosszú ideig főleg tantermi, illetve részben üzemi foglalkozásokra korlátozódott.

1952-1954 között tanársegédként gyakorlatvezetője voltam többek között Mayr Klára kohómérnök-hallgatónak. Már akkor feltűnt, hogy a tanulmányi munkával kapcsolatosan bármilyen kötelezettséget (előadásokra, gyakorlati foglalkozásokra járás; számítási, ill. tervezési vagy számítási feladatok elkészítése, konzultációkon, üzemlátogatásokon, termelési gyakorlatokon részvétel, zárthelyi dolgozatok megírása, vizsgák, szigorlatok letétele) mindenkor határidőre és jól teljesít. Ez a lenyűgözően megbízható, céltudatos, felelősségteljes és kiemelkedően szorgalmas magatartás egyfelől Mayr Klára mérnöki, illetve egyetemi oktatási alkalmasságára hívta fel a figyelmemet, másfelől pedig mindezek és más jellemzőkből származó emberi értékei, a szorosabb személyes kapcsolat felvételére és kiteljesítésére serkentett.

Klárika 1954-ben szerezte meg kohómérnöki diplomáját én pedig azonnal megkértem a kezét. Az előzőekben leírtak alapján nem véletlen, hogy Diószeghy Dániel professzor úr a Tüzeléstani Tanszék tanársegédi pozíciójának betöltésére hívta meg Klárikát, amit Ő örömmel elfogadott.

Az akkori rendszer szerint a munkahelyek rendelkeztek bizonyos számú lakás kiutalási lehetőségével hivatalos házaspárok részére, 1-1,5 év várakozási idő

tudomásulvételével. Ezért annak érdekében, hogy minél hamarabb beadhassuk a lakáskérelmet, a hejőcsabai tanácsnál azonnal házasságot kötöttünk, mielőtt Klárika miskolci egyetemi munkahelye a „papírforma szerint is” rendeződött (1954. október 31.). A házasságkötés után én továbbra is a szüleimnél laktam, Klárika pedig maradt az egyetemi kollégiumban. Az igényelt lakást 1 év múlva megkaptuk és létrejöhett az összeköltözés a feleségemmel. Új és tartalmasabb élet kezdődött.

Klárika szülei, Mayr Aladár és Göbölös Ilona

Az egyetemista és a diplomázott Klárika

Házasságot kötöttünk

*Klárika tanársegédi
asztalánál*

Az 1950-es években hazánk a „vas- és acél országa” kívánt lenni, de messze nem mindegy milyen tudományos háttérrel! Hogyan indult itt, Miskolcon a nyersvasgyártáshoz közvetlenül kötődő kutatások eszköz- és személyi háttere?

A nyersvasmetallurgiai laboratórium alapvető berendezése az olvasztókemence, melyben mind a nyersvasat, mind pedig a salakot meg lehet olvasztani és különböző összetétel-változtatásokkal és hőmérséklet-módosításokkal többféle metallurgiai vizsgálatot lehetett végezni elsősorban a minőségjavítás érdekében. Sajnos ilyen kemence beszerzésére semmilyen lehetőség nem volt, ezért terveztem egy széndara-ellenállás alapján, majd szilit rudakkal működő elektromos kemencét, melyből külső segítséggel két darabot építettünk. Hőmérséklet-szabályozó műszerezéssel alkalmassá tettem ezeket hallgatói laboratóriumi vizsgálatokra és metallurgiai kutatómunkára egyaránt. A fényképek hallgatói méréseket, illetőleg kutatási vizsgálatokat örökítettek meg.

A kemencék meglétét követte más alapberendezések tervezése és megvalósítása, melyek a vasércék direkt és indirekt redukálhatóságának vizsgálatára, lágyulási és olvadási tulajdonságainak meghatározására, termoanalitikus mérésekre, termogravimetrikus vizsgálatokra adtak lehetőségeket.

Ekkor volt lehetőség először arra, hogy a vas/salak olvadékok között lejátszódó különböző metallurgiai folyamatokat tudományos igényvel megismerhessük, feltárhassuk és tudásunkat közvetlenül a gyakorlatba is hasznosíthassuk. A Torontói Egyetem metallurgiai intézetének modell laboratóriumában szerzett tapasztalataim alapján került a későbbiekben kialakításra a vaskohászati modell laboratórium, mely alkalmas volt a nagyolvasztóban – különböző hatástényezők révén – a szilárd és a gázhalmazállapotú anyagok között kialakuló fizikai viszonyok tanulmányozására, valamint az acélolvadékok áramlási viszonyai és a zárványképződés közötti összefüggések – modellezéssel történő – vizsgálatára. A vaskohászati műhelycsarnok kifejlesztésében és felszerelésében is közreműködtem; kialakítottam azt a mérés-kultúrát, mellyel a nagyolvasztó salakok kémiai összetétele, hőmérséklete és viszkozitása közötti összefüggések kísérletileg is megbízhatóan tanulmányozhatókká és meghatározhatókká váltak.

E a laboratóriumok – az oktatás mellett – számos elméleti és ipari kutatómunkára, valamint kiterjedt publikálási teljesítményre és tudományos képzésekre adtak lehetőséget.

A későbbiekben a Vasipari Kutató Intézettől általam beszerzett automatikus analitikai eszközökkel gazdagodva tudtuk a vas és acél jellemző ötvöző-, ill. szennyező elemeinek koncentrációit meghatározni.

A laboratóriumi gyakorlatokat a felsőoktatási reform célkitűzéseinek megfelelően igyekeztünk úgy megszervezni, hogy az elméleti ismeretek igazolásán túl, újabb elméleti általánosítások, illetve TDK-tevékenységek igényét is felébressze hallgatóinkban. A nagy hőmérsékleten a nyersvas és a salak folyékony állapotában végzett laboratóriumi, illetőleg műhelycsarnoki, gyakorlati foglalkozások megnyerték hallgatóink tetszését is és látták, érezték tanulmányaik értékét, hasznosságát.

***A Kohómérnöki Kar alapító
dékánja Horváth Zoltán
professzor***

**A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1955. évi 31. számú törvényerejű rendelete**

a Budapesti Műszaki Egyetem, az Építőipari
Műszaki Egyetem és a Rákosi Mátyás Nehézipari
Műszaki Egyetem szervezetének módosításáról,

3. §. (1) A Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki
Egyetem Bánya- és Kohómérnöki Karának soproni
részlegét és a Földmérő Mérnöki Karnak soproni
működését 1957. augusztus 1-ig meg kell szüntetni.

(2) A Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egye-
tem 1955. szeptember 1-től az alábbi karokra ta-
gozódik:

Bányamérnöki Kar,
Kohómérnöki Kar,
Gépészmérnöki Kar,
Földmérőmérnöki Kar.

(2) A törvényerejű rendelet végrehajtásáról az
oktatásügyi miniszter gondoskodik.

(3) E törvényerejű rendelet rendelkezéseit 1955.
szeptember 1-től kezdve kell alkalmazni.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

Nyersvasmetallurgiai kutatási, ill. hallgatói gyakorlati vizsgálatok

A világégés megtizedelte a szakembereket is, így mindenképpen sürgősen szakemberekre volt szükség minden területen. A kohászat politikailag erőltetett fejlesztése kapcsán ez hatványozottan jelentkezett, ami elindította az esti- és levelező képzéseket e területen is. Ti hogyan valósítottátok meg miközben a gyakorlati tapasztalatokra is szükségetek volt?

A nappali oktatás tantárgyai szerepeltek az elsősorban üzemi technikusok részére kialakított esti-, illetőleg levelezőoktatás tanterveiben is, mely képzési rendszer – a kevésnek tartott kohómérnök létszám előírt növelése révén – jelentős érdeklődésre tartott számot. A viszonylag nagy fajlagos óraterhelés hatékony teljesítését nehezítette, hogy nem rendelkezünk az elméleti ismereteinkhez tartozó gyakorlati valóság tapasztalataival. Ezért úgy döntöttünk, hogy lehetőséget kérünk a Lenin Kohászati Művektől és karunk dékánjától arra, hogy kétéves időtartamra, félállásban dolgozhassunk üzemmérnökként a diósgyőri vasgyárban. Ezt megkapva én a nagyolvasztóhoz kerültem és heti három napon át, minden csütörtökön, pénteken és szombaton reggel 6 és 14 órakor blokkolva jártam műszakra.

A nagyolvasztóműnél voltak a korábban Sopronban végzett, engem is nagyon kedvesen fogadó kohómérnökök, mindenek előtt Réthy Károly. Azt kértem, hogy közvetlenül az üzemet vezető szakember mellé osszanak be. Tisztában voltam (és vagyok) azzal, hogy a termelési folyamatok során mindig a vonatkozó elméleti törvények jutnak érvényre még akkor is, ha azok nem minden esetben fedezhetők fel direkt módon. De semmi gyakorlatom nem volt arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet, vagy kell valamely természeti törvény működését és hatását adott feladat érdekében érvényre juttatni, és hogy a törvény működésének és hatásának tényleges mértéke hogyan ismerhető fel egy oly bonyolult termelési rendszerben, melyben a képződő anyagok sem kémiai, sem fizikai, sem hőtani jellemzőikben nem hasonlítanak a bevitt anyagokhoz.

Gönczi Károly kohófőmesterhez kerültem, akivel naponta végigjártuk a nagyolvasztóművet, ellenőrizve a 760 m³-es nagyolvasztóban 2000-2200 °C hőmérsékleten lejátszódó, de szemmel nem látható metallurgiai és hőtani folyamatokat. Gyakran elkápráztatott olyan felismerésekkel, melyekről nem értettem, hogy egyszerű rátekintéssel azt hogyan tudhatja. Egyik alkalommal pl. ránézve a csapoláskor kiáramló folyékony nyersvasra azt mondta, hogy nagyobb a szilíciumtartalma, mint a megengedett. Vagy máskor: növekedett a kohóban az inaktív kokszoszlop.

Honnan tudta ezeket és más meglátásait? Milyen jelzések vagy ismérvek vezérlik következtetéseit? Szégyelltem megkérdezni, mert nyilvánvaló volt számomra, hogy olyan összefüggéseket helyez a gyakorlati megfigyelésrendszerébe, melyeket nekem is tudnom kell, de nincs gyakorlatom azok érvényre jutásának a gyártási folyamat közbeni felismerésében. Két év alatt számos olyan kérdés fogalmazódott meg bennem, melyre a választ én is megtaláltam csakúgy, mint Gönczi Károly kohófőmester. Károly bácsinak nagyon sokat köszönhetek, mert segített az elmélet és a gyakorlat elválaszthatatlanságára számos élő kohászati példán keresztül rávilágítani. És ezeken keresztül tiszteletre méltó szakmai elkötelezettséget, odaadást, a szakmával testi-lelki azonosulást láttam és igyekeztem Tőle tanulni.

A kétéves üzemi gyakorlat nemcsak a tudásomat és oktatási biztonságérzetemet

gazdagította, hanem kikaput nyitott az ipari kutatási, fejlesztési együttműködés irányába is.

Gyakorlati ismereteim gazdagodását szolgálta az a két-hónapos kísérleti nagyolvasztó mellett végzett gyakorlati tevékenységem is, melyre a Vasipari Kutató Intézettől személy szerint dr. Visnyovszky László kutató főmérnöktől kaptam felkérést. Ennek témája „*a bauxit, illetőleg a vörösiszap nagyolvasztói kohósítási lehetőségeinek meghatározása*” volt, helyszíne pedig a diósgyőri vasgyár, ahol az e célra épített 52 m³-es kísérleti nagyolvasztót használhattuk.

A 320 m³-es és a 780 m³-es nagyolvasztók a diósgyőri vasgyárban

Nyersvascsapolás

Én gépészmérnök vagyok, így a te területeden kissé bizonytalan vagyok a rendelkezésre álló szakirodalom tekintetében. Azt azonban halottam, hogy példamutatóan ellátod hallgatóidat - és ezzel a témakör szakembereit is magyar nyelvű szakirodalommal. Kaphatnánk egy képet erről?

A „Nyersvasmetallurgia”, majd „Vasmetallurgia” c. tantárgyat 1960 óta jegyzem, önállóan adom elő, és tananyagát folyamatosan fejlesztve, egyetemi jegyzeteket, illetve tankönyvet, utóbbi években CD lemezekben rögzített tananyagot készítek és bocsátok a hallgatók rendelkezésére. Ezek jórészt a Tankönyvkiadó Vállalat gondozásában jelentek meg, és kronológiai sorrendben a következők:

„Vas- és fémkohászat I.” (társszerző Simon Sándor) 1962. 199 oldal, egyetemi jegyzet,

„Nyersvasgyártás” 1966. 486 oldal, egyetemi jegyzet;

„Nyersvaskohászat I.” 1984. 263 oldal, egyetemi jegyzet;

„Nyersvaskohászat II.” 1986. 312 oldal, egyetemi jegyzet;

„Nyersvasmetallurgia” 1989. 485 oldal, tankönyv;

„Vasmetallurgia 2006.” 320 oldal, egyetemi jegyzet (CD lemezekben),

„A nagyolvasztómű” 2013., 123 oldal egyetemi jegyzet,

„A vasmetallurgiai alapjai” (társszerző Móger Róbert), 2013., 137 oldal egyetemi jegyzet,

„A nyersvasmetallurgiai energetikai és ökológiai vonatkozásai” (társszerző Farkasné Mayr Klára), 2013., 147 oldal egyetemi jegyzet,

A „Vasmetallurgia” című tantárgy oktatási anyagát is gazdagítja a „Vaskohászati kézikönyv” (Műszaki Könyvkiadó 1985. 895 oldal) vasmetallurgiával foglalkozó és általam írt összesen 104 oldal terjedelmű hat fejezete, illetve az általam szerkesztett, 180 oldalas „Nyersvasgyártás” című könyvrészlete.

Kezdeményezésemre került a kohómérnökképzés tantervébe 1960-ban a „Ferroötvözetek gyártása” című tantárgy, melynek tananyagát az azonos című egyetemi jegyzetben (Tankönyvkiadó Vállalt 1961. 97 oldal) foglaltam össze és 8 éven át oktattam. Ferroötvözetek gyára működött Zagyvarónán.

A közelmúltban is még egy vadonatúj, fakultatív tantárgy oktatását kezdtem meg „A vasmetallurgia új eljárásai” címmel, melynek tananyagát az ezzel megegyező című egyetemi jegyzetben (2003. 130 oldal, tanszéki kiadás) rögzítettem. A szakterület rohamos fejlődése megkívánta, hogy a „Vasmetallurgia fejlődési irányai” címmel új tananyagot írjak (2013. 118 oldal, egyetemi jegyzet).

Az általam írt tan- és szakkönyvek, a vasmetallurgiának már évtizedek óta egyedülálló magyar nyelvű szakkönyvei, melyek nemcsak a hallgatóimnak a felkészítését, hanem az ipar illetékes szakembereinek a továbbképzését, ismereteinek szinten tartását és a doktori képzést is szolgálják.

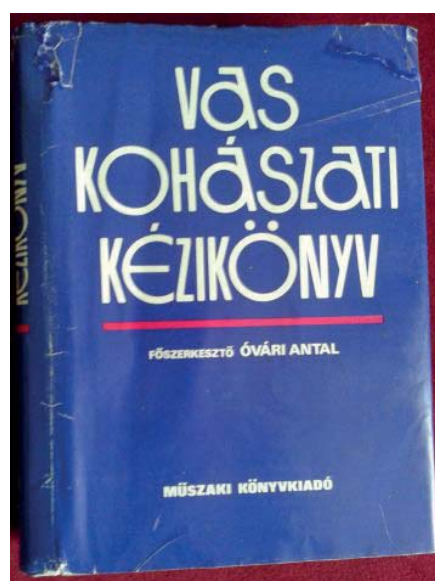
Oktatási és tudományos munkásságom időben gyarapodó eredményeivel párhuzamosan emelkedett oktatói rangom. 1952-től 5 éven át tanársegédi, 9 éven át adjunktusi, további 9 éven át docensi, majd 2000-ig, nyugalomba vonulásomig egyetemi tanári beosztásban dolgoztam. Azóta immár 15 éve professor emeritusként, folytathatom oktató és kutató munkámat. Ebben a minőségemben öt egyetemi jegyzetet írtam, számos kutató

munkát fejeztem be, 13 publikációm jelent meg, 15 konferencia előadást tartottam. Tudományos vezetője voltam egy doktorandusznak. Részt veszek a tanszék szakmai, oktatási, tudományos, valamint hivatali tevékenységében és továbbra is viszem és kísérem hallgatóimat a nagyolvasztói tanulmányutakra. Utóbbiak költségeiről is én gondoskodom alapítványokból.

Természetesen nemcsak oktatói, hanem tanszéki, intézeti hivatali rangomban is előrehaladásomban volt részem. A Vaskohászattani Tanszék vezetője voltam 1987-1995 között. Ugyanezen időszakban voltam az általam alapított és a Fémkohászattani, Vaskohászattani és Öntészeti Tanszékeket magába foglaló Metallurgiai Intézet igazgatója is, ahol többek között létrehoztam az intézeti számítástechnikai laboratóriumot.

Nyersvasmetallurgia c. tankönyv

Vaskohászati kézikönyv

Miskolci Egyetem Központi Könyvtárának épülete

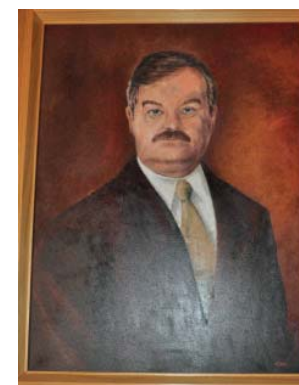
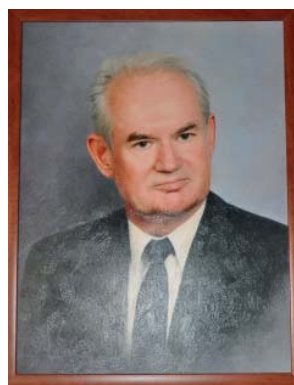
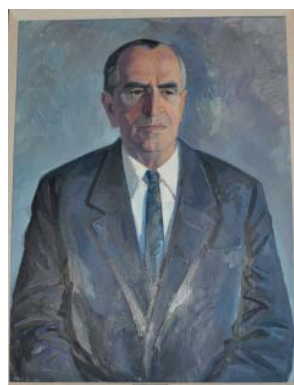
Az egyetemi, szakmai élet forgatagában nagyon sok megbízatás talált meg téged. Vissza tudsz mindezekre, vagy ezek többségére emlékezni?

A tanszékünknek és karunknak egyetlen olyan tagja vagyok, aki a tanszékvezetői és intézetigazgatói megbízatásán túl a Kar dékáni, az egyetem rektor-helyettesi és a rektori pozícióit is betöltötte.

Tanszékvezetői tevékenységemben nagy hangsúlyt fektettem az alapos és precíz munkára, az oktatási fegyelem fenntartására, a jegyzetellátás biztosítására, a folyamatos és minden oktatóra kötelező kutatómunkára, a szóbeli vizsgáztatás és az azt megelőző konzultáció fenntartására; a tanszéki értekezletek feladat-meghatározó, - kijelölő és beszámoltató jelentőségének folyamatos megkörzésére, tudatosítására.

Tanszéki pályafutásom kezdete óta érdeklődök intézményünk múltja iránt. A hagyományápoláshoz kapcsolódó, tanszékünkhöz fűződő publikációs munkáim között hat cikk és 7 előadás illetve beszéd szerepel. A Vaskohászattani Tanszék 100 éves jubileumára kezdeményezésemre (a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés anyagi támogatásával) készültek el az addig volt tanszékvezető professzorok (Kerpely Antal, Soltz Vilmos, Barlay Béla, Balázs István, Cotel Ernő, Diószeghy Dániel, Zsák Viktor, Szele Mihály, Simon Sándor) olajfestményportréi, melyek ugyancsak kérésemre, a Lenin Kohászati Művek által készített szép tanszéki tanácsteremben kaptak helyet. A képsor felső három sora a felsoroltakat, az alsó sor pedig az 1972 után követő tanszékvezetőket ábrázolja. Az alapítási jubileum alkalmából – javaslatomra – készítette el az Ózdi Kohászati Üzemek az akkor nagyon korszerűnek számító tanszéki előadótermet. Dr. Horváth Zoltán professzor olajfestmény portréjának elkészítése is kezdeményezésemre és a MAL Rt. anyagi hozzájárulásával valósult meg. A Vaskohászattani Tanszék történetét 1959-ben írtam meg (BKL Kohászati Lapok 1959., 12., pp. 362-369). Szakmai-közéleti tevékenységemet a számomra megtisztelő alábbi felsorolás tanúsítja: MTA Metallurgiai Bizottság (1970-), elnöke (1990-1996); MTA Gépészeti-Kohászati Tudományos Szakcsoport tagja (1990-1996); MTA Műszaki Tudományos Osztály tanácskozó tagja (1991-1996); MAB Kohászati Szakbizottság tagja (1980-); MAB Metallurgiai Munkabizottság elnöke (1980-1996) tagja (1980-); TMB Plenumának tagja (1988-1995); Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság Kohászati Albizottság tagja (1990-1995); OTKA Gépész-Kohász Szakzsűri tagja (1991-1994); OMBKE Nyersvasgyártó, majd Metallurgiai Bizottság tagja (1974-1980); Borsodi Vaskohászati Tröszt Felügyelő Bizottságának társelnöke (1989-1990); Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kitüntetési Bizottság tagja (1994-1997); Elnöke a Szakemberek a Kohászatért Alapítvány Kuratóriumának (1996-); Tagja a Dunaferri a Miskolci Egyetemi Hallgatókért Alapítvány Kuratóriumának (1996-2000).

Az immáron 48 éves közalkalmazotti tanszéki oktatói működésem időtartamában Szarka Gyula adjunktus, Tóth Lajos Attila adjunktus, majd docens és Csutor Tivadar voltak egy-egy időszakban hozzám beosztott munkatárssakként a segítőim, akik az elért eredményeknek ily módon részesei voltak, amiért elismeréssel és köszönettel tartozom nekik a mai napig. Elméleti ismereteim fejlődését főleg – a Fémkohászattani Tanszéken dolgozó – Horváth Zoltán professzornak köszönhetem. Zsák Viktor professzortól (Vaskohászattani Tanszék) inkább gyakorlati megfigyeléseket tanultam.

***A Vaskohászattani Tanszék volt vezetői, kronológiai sorrendben:
Kerpely Antal, Soltz Vilmos, Barlay Béla, Balázs István, Cotel Ernő,
Diószeghy Dániel, Zsák Viktor, Szele Mihály, Simon Sándor, Farkas Ottó,
Tóth Lajos Attila és Grega Oszkár***

A szakmai, közéleti tevékenység felpozíciója általában magával ragadja mindazokat, akik ennek részesei. Félvezőként, tudatos beosztást, szabályozást az újabb családtag, a gyermek megszületése okoz. Te hogy élted meg ezt a periódust?

Nagy boldogságunkra 1964. május 29-én megszületett szeretettel várt gyermekünk, a Kornél névre keresztelt fiunk. A nyilvánvalóan megváltozott és bizonyos vonatkozásban megkötöttséggel járó életvitelünk a boldogság új forrásával gazdagodott. A megszületésekor nyitott fényképalbum első oldala Őt, az Édesanyát és Édesapát láttatja, a következő szöveg kíséretében: „*Szerető gondoskodással vártuk jötted. Megérkezésed teljessé tette életünket. Vágyunk az, hogy szeress közöttünk élni, s akkor boldog leszel.*”

A féléves korától bölcsődébe, három éves korától pedig óvodába járó gyermekünk feltűnően jól érezte magát ezekben az intézményekben. A családi munkamegosztás szerint az én feladatom volt a fiunk oda- és haza kísérése. Viszonylag hamar önállósodva, óvodai útjait a felsőbb években már többnyire kíséret nélkül tette meg. Örültünk annak is, hogy az unoka megjelenése a nagyszülők körében nyilvánvalóan új és pozitív érzéseket hozott számukra, így ők – a lehetőségek határain belül segítséget nyújtva – részt vettek Kornélka gondozásában, nevelésében. Arra törekedtünk, hogy minél több időt töltsünk együtt szabad levegőn, napi séták, hazai és külföldi kirándulások keretében. Ezek lebonyolításában a Wartburg márkájú (akkor családi körben előkelőnek minősülő) luxusautónk volt segítségünkre.

1970 augusztusának végére elkészült másfél év alatt épült családi házunk a Jászi Oszkár utcában. Így abba átköltözve, az annak környezetében lévő általános iskolában kezdhette meg tanulmányait a hatéves fiunk. A háromszoba-hallos épület egy terasszal és erkéllyel, valamint kertes udvarral, egészségesebb és kellemesebb életvitelt ígért. Kornél általános iskolai tanulmányi programját gazdagítottuk azzal, hogy – érdeklődésének megfelelően – az angol nyelv oktatását is beiktattuk.

1978-ban a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban folytatta tanulmányait, speciális matematika-oktatást magába foglaló tanterv szerint. Ebben az időszakban további két egymással kapcsolatban lévő folyamat is befolyásolta mindennapjait. Egyfelől az akkori fiatalok zenevilágát meghatározó, alapvetően angol „beatzene” együttesek arra ösztökélték, hogy – doboló képességet és készséget érvényre juttatva – kisebb beatzenekart hozzon létre baráti közönsége részére. Másfelől kedvenc külföldi zenekarok életvitelének, történéseinek és dalszövegeinek pontosabb megismeréséhez az angol nyelvtanulása fokozott lendületet vett. Érettségizett 1982-ben.

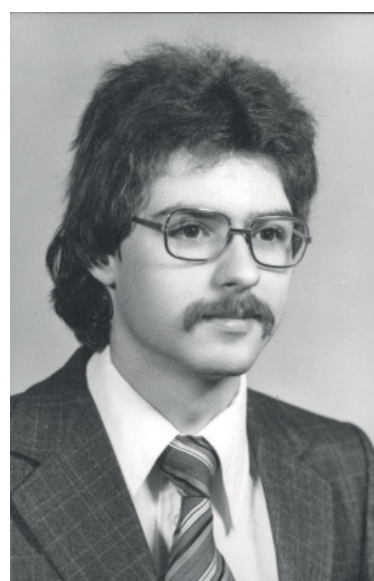
A Földes Ferenc Gimnázium elvégzése után – valószínűleg szülői sugallatra – egyetemünkön kohómérnöki oklevelet szerzett 1987-ben. Annak ellenére, hogy ugyanazon a karon tanítok, melyen ő tanult, sohasem kerültünk hivatalos oktató/hallgató kapcsolatba, a választott eltérő szakirány miatt. A Kohógéptani Tanszéken előbb adjunktusként, majd – a műszaki tudományok kandidátusa fokozat birtokában – docensként látott el oktatási, kutatási és publikációs feladatokat, az akkori tanszékvezető, Voith Márton professzor úr teljes megelégedettségére.

Kornél a szüleivel és a nagyszüleivel

A Földes Ferenc Gimnázium

Az érettségizett Kornél

A Kohómérnöki (ma Anyagtudományi) Kar tevékenységében nem csupán aktív tagként vettél részt, hanem egy időszakban irányítottad is azt. Milyen tapasztalatokat szereztél?

1984-ben a Kohómérnöki Kar dékánjává megválasztottak, de csak két éven át irányítottam a Kar munkáját, mert az akkori rektor (Kovács Ferenc professzor) felkért az oktatási rektorhelyettesi pozíció elvállalására. A kétéves dékáni szolgálat számos, kari érdekeltségű feladat megoldását tette lehetővé, melyeket mindenkor szívesen vállaltam és oldottam meg.

Egyik kiemelkedően fontos dékáni munkám annak a moduláris struktúrájú reform tanterv kidolgozásának irányítása volt, mely a szem előtt tartotta a tudomány fejlődésével megjelenő új diszciplínák megismertetését, az elmélyültebb természettudományi képzéseket, a választhatóságot és a különböző típusú képzések közötti átjárhatóságot. Karunk történetének ez volt első olyan tantervi struktúrája, mely az addigi merev oktatási rendszert feloldva lehetővé tette a diszciplínák – meghatározott kapcsolatrendszerű – választhatóságát és – bizonyos feltételek mellett – az átjárhatóságot is, a főiskolai végzettség egyetemi diplomájának megszerzési követelményeit rögzítő tantervekkel és a valamennyi tantárgy részletes programjával kiegészítve.

Hasonlóan megtisztelő kari munkám volt a „Metallurgia” című doktori program kidolgozásának irányítása, amely a kar első és ma is működő – 5 alprogrammal rendelkező – akkreditált doktori programja. Én voltam a „Metallurgiai” programnak és az annak részeként működő, a „Vasalapú fémek metallurgiája” c. alprogramnak vezetője 1994-1999 között. A program teljesítésében, gazdagításában, oktatási, szigorlati, bíráló bizottsági, valamint opponensi és konzultatív feladatainak ellátásában folyamatosan részt vállaltam, ill. szükség szerint napjainkig közreműködök. A doktori program kidolgozásában végzett tevékenységemet a rektor úr emléklappal ismerte el. A Kar dékánjaként nagy hangsúlyt fektettem az új oktatási struktúrával harmonizáló jegyzet- és tankönyvellátás biztosítására.

A nyári üzemi gyakorlatok szervezettségében és a külföldi csere-termelési gyakorlatok gazdagodásában is jelentőset léphettünk előre, pl. 1985-ben 27 fő végezte termelési gyakorlatát külföldön (NDK, Csehszlovákia). Növekedett a gyakorlatok hasznossága és ellenőrzések száma is.

A kari posztgraduális képzési tevékenység fokozása érdekében valamennyi érintett vállalattal felvettem a kapcsolatot, ennek eredményeként célirányosabbá és rendszeresebbé váltak a továbbképző tanfolyamaink.

A kari TDK-tevékenység egyetemi szinten akkor is példamutató volt. A tanévi munkaterv rögzítette azt az elvárást, hogy „minden tanszéken legyen TDK-tevékenység”. 1985-ben az Országos TDK-konferencián a Karról 29, a Nemzetközi Külföldi TDK-konferencián pedig 5 előadás hangzott el.

A dékáni feladatok ellátására szóló megbízást Sulcz Ferenc professzortól vettem át, aki mind az adminisztratív, mind pedig a szervezettségében is kiváló struktúrát hagyott rám. Mint a dékáni feladatok ellátásában „kezdő” ember arra gondoltam, hogy egyszer, amikor átadom a „staféta botot” olyan biztos fogással adjam tovább, mint amilyenél én kaptam.

***Farkas Ottó a Kohómérnöki Kar dékánja
Meghívott Kari vendégként az OKÜ szakmai rendezvényén***

***Kari oktatók látogatása a Vasipari Kutató Intézetben (balomon Horváth
János és Simon Sándor, vele szemben profilban Horváth Zoltán)***

A „kohászok” valamint a „bányászok” relatíve szűk, kicsi létszámú, de igen összetartó szakmai közösséget alkotnak hazánkban még a napjainkig is. Hogyan tudatosítottad ezt az ide belépőkben, az új egyetemi polgároknak, a hallgatóknak?

Valóban, a mi szakmánk egy szűk, de annál jelentősebb szakmai területet fed le és itt az egymásrautaltság tudata rendkívül fontos. Ezért már a kezdetekben bevezettem, hogy elsőéves hallgatóink mindkét – általam irányított – tanévben, dékáni vezetéssel mutatkozzanak be egy-egy kohászati nagyvállalatnál (1985-ben DV, 1986-ban LKM) „kohójárás” és azt követően – a vállalatvezetők részvételével – megtartott szakmai-baráti találkozón, tájékoztató előadások kíséretében.

Az egyes tanévekben megtartott kari tanácsuléseken (7-8 ülés) megszerveztem, hogy tanévenként három tanszék beszámoljon tevékenységéről. A maradandóság érdekében a beszámolók írásban születtek és az előzetesen felkért két opponens részletes, írásos anyagával együtt kerültek megvitatásra. Ezt a jobbítást szolgáló javaslatok jegyzőkönyvi megfogalmazása, majd megvalósításának ellenőrzése követte.

Dékánként (is) jelentős erőfeszítéseket tettem a tudományos kutatási tevékenység fokozására, a kutatási pályázatokban való részvétel növelésére, kutatási eredmények szélesebb körű publikálására és a szakmai-tudományos közéletben való aktívabb részvétel szükségességének nyomatékosítására.

A kari munkatervben előírtam minden oktató számára a kutatómunka kötelezettségét, valamint a tanszékek azon feladatát, hogy mindenkor kezdeményezzék az arra érdemessé és alkalmassá érett fiatal oktatók tudományos minősítésének megszerzését. A Kar tanszékei az 1985/86-os tanévben, a kohászatunk fejlesztéséhez kötődő kutatási feladatokra meghirdetett pályázati felhívásra, összesen 47, közöttük több kari szintű pályázatot nyújtottak be.

Mintegy 60 oldalas értékelést készítettünk a Kar 1981-1985 közötti kutatási teljesítményéről és elkészítettük az 1986-1990 periódus tervét is.

A Kar 1985 novemberében megszervezte azt a Jubileumi Kohászati Konferenciát, mely a magyar bánya- és kohómérnökképzés megindításának (1735) 250 éves jubileumának állított méltó emléket. A képen látható dékáni megnyitót és plenáris előadást követően 120 előadás hangzott el. A résztvevők – az érdeklődésüknek megfelelő - anyagokat korábban megkapván, lehetőség adódott, a nyílt, tartalmas diszkusszióra, az előadásokban felvetett kérdések vitájára. Ezzel a megjelentek éltek is. Mivel az előadások azonos arányban taglalták a tudományos eredmények és kutatások, és azok gyakorlati megvalósíthatósága kapcsán született tapasztalatokat, ezért a konferencia átfogó képet rajzolt a kohászat hazai helyzetéről. A konferencia szakmai-tudományos sikere, jelentősen növelte Karunk elismertségét, rangját.

Tárgyalásokat folytattam kohászati vállalataink vezetőivel és illetékes szakembereivel az ipar kutatás iránti érdeklődés és az ipari folyamatokba történő közvetlen alkalmazásának bővíthetőségéről. Tettem ezt a tudomány és a gyártási folyamatok új eredményeinek megismerését szolgáló mérnöktovábbképző tanfolyamok gyakoriságának növelése érdekében a következő szlogenben megfogalmazottak értelmében: „Nyissuk tágabbra az egymáshoz vezető utakat, kapukat!”

Az 1985 évi Jubileumi Tudományos Ülés Kari Szekciójának megnyitása és elnöksége

Üzemlátogatás az LKM-ben (előttem Klárika)

Szakmai megbeszélés (mellettem Tolnay Lajos műszaki igazgató)

Köztudott rólad, hogy a szakma történetének megismerésére és fontosságának tudatosítására is nagy energiákat fordítottál. Kérlek, ragadj ki ebből néhány példát és ültess át tapasztalataidat a mába!

Valóban, és ez így van helyén, hiszen aki a múltját nem ismeri az vakon bolyong a mában! Éppen ezt elkerülendő, gondot fordítottam az Alma Mater, a Kohómérnöki Kar és a Vaskohászattani Tanszék, illetve a kohómérnökképzés történelmének megőrzésére, ápolására, gazdagítására. Intézményi, Kari, tanszéki, illetve volt tanszékvezetői jubileumi események alkalmával minden esetben feldolgoztam a vonatkozó történelmi folyamatot, megtartottam a kapcsolódó előadásokat és zömében megjelentettem azokat.

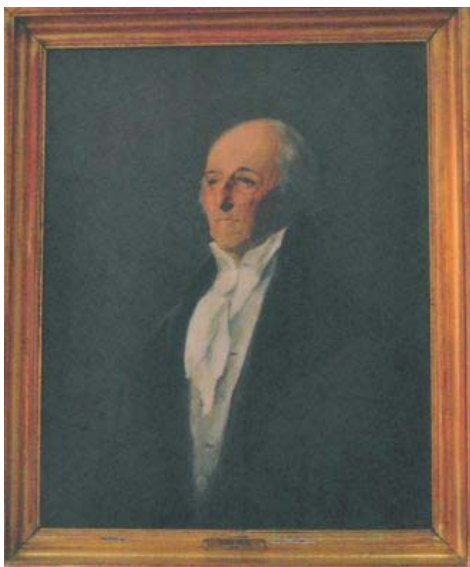
A hagyományápolás jegyében szereztem meg az OMBKE-től Nicolaus Jacquin-nek az Alma Mater kiváló selmecebányai professzorának nagyméretű olajfestmény-portróját a Kar számára (mai is a dékáni szoba falán van), és készíttettem el (MVAE anyagi támogatásával) a Vaskohászattani Tanszék tanszékvezetőinek (1972-ig) és Horváth Zoltán professzornak (MAL anyagi támogatásával) az olajfestésű portróját.

Egyetemi Tanácsüléseken és más hivatalos megbeszéléseken azt tapasztaltam, hogy a Kohómérnöki Kart esetenként lekezelve fogadják és kis létszámú mivoltából – helytelenül – a kohászat jelentőségének csekély voltára gyanakodnak. Ezért dékánként úgy határoztam, hogy az Egyetemi Tanács vezetőtagjait (rektor, rektorhelyettesek, dékánok, társadalmi szervezetek vezetői, stb.) autóbusz kirándulás keretében elviszem a vezető kohászati vállalatokhoz, azok munkájának és jellemzőinek megismertetésére. Ötletemet elfogadták, így a dékáni megbízatásom során (4 szemeszter) meglátogathattuk az Ózdi Kohászati Üzemeket, a Lenin Kohászati Műveket, a Dunai Vasmű és a Kohászati Gyárépítő Vállalatot. Érkezésünket a vállalatok megtisztelő kedvességgel és barátsággal fogadták. A mellékelt fényképek is erre utalnak, az Ózdi Kohászati Üzemekben tett látogatásunk felvételei.

A látogatásunk mind az üzemek megismerése, mind pedig a vendégfogadási szempontokból kitűnően – a nem kohász kollégák részéről pedig – várakozáson felül sikerültek. A kirándulások végén, azok kiértékelésekor Czibere Tibor rektor úr azt mondta, hogy „*soha nem gondoltam, hogy a Kohómérnöki Kar ilyen elmélyült szakmai és baráti kapcsolatokat ápol a vezető hazai kohászati vállalatokkal*”. És mindezt miből nem gondoltad rektor úr? - kérdeztem én. „*Nem elég erősek a Kari kapcsolatok*” - mondta Ő. Hiszem, sőt volt módom tapasztalni, hogy azóta – és más történések hatására is – a Karok kölcsönös tiszteletben tartása érezhetően erősödött.

A Kar jelentőségének, elismertségének és a tevékenységére vonatkozó ipari igény fokozódásának lehettek tanúi az egyetem vezetői is. Mindez nagymértékben emelte a Kar rangját egyetemünkön belül és kívül egyaránt.

Sikerült növelni az oktatók vállalati látogatásainak gyakoriságát mind konkrét termelési folyamat megfigyelése és esetleges jobbító szándékú javaslat megvitatása, mind pedig új tudományos, ill. technológiai eredményeket célzó előkészítő megbeszélések érdekében. Mindez segítette az üzemi és egyetemi mérnöktársainknak tudományos fokozatuk megszerzését is. Ezekre így évtizedes távlatokban is visszatekintvén úgy ítélem, hogy a kohász-társadalom egysége csak erősödött az ilyen találkozások során.

Nicolaus Jacquin professzor

*Ózdi Kohászai Üzemek kari látogatása,
egyetemi vezetők bevonásával*

*Pethes András vezérigazgató
köszöntője*

*Pethes András vezérigazgató
megajándékozása Farkas Ottóné
szakkönyvével*

Üzemlátogatás

Emlékeim szerint a Kohómérnöki Kar a kis érdeklődés, felvételizettek csekély létszáma miatt nehéz helyzetbe jutott, miközben a szakmai életben elismertsége jelentősen javult. Hogyan csapódtak le nálad ezen ellentmondások?

Az intenzív kapcsolatépítés eredményeként jelentősen gazdagodtak – elsősorban a szaktanszékek – kutatási megbízásai és más szakmai-oktatási (szakvélemények, mérnöktovábbképző tanfolyamok) együttműködési formák.

Az erre irányuló kari érdekű erőfeszítéseim hazai és külföldi együttműködési megállapodásokban is realizálódtak:

Sikerült jelentősen növelnem a Kar nemzetközi ismertségét és elismertségét azzal is, hogy neves külföldi professzorokkal (Alex McLean – University of Toronto; K. Kaesemann – Universität Duisburg; H. Hiebler – Montanuniversität Leoben) építettem ki gyümölcsöző szakmai tudományos kapcsolatokat. A fényképek a Kaesemann professzorral aláírt együttműködési megállapodását, valamint Alex McLean professzor miskolci előadását örököztették meg.

Ezek a kapcsolatok kölcsönös előadásokban, tanszékek munkájának megismerésében, laboratóriumfejlesztések támogatásában és szakkönyvadományokban fejeződtek ki. Egyetemünk tiszteletbeli doktorává avatták A. McLean és K. Kaesemann professzorokat. A kar egyik főproblémája akkor is a beiskolázás volt. Sajnos nem volt elegendő olyan jelentkező, akiből megfelelő színvonalú és teljes évfolyamot lehetett volna összeállítani. A jelentkezők csak mintegy 50 százaléka volt alkalmas egyetemi tanulmányok folytatására és ez az ötven százalék a felvehető létszámnak is csupán a fele volt. Ezért kb. 20 főt az ország más egyetemeire jelentkezett, de ott a fel nem vett hallgatók közül kellett toborozni. Ugyanakkor az az ellentmondás lépett fel, hogy a mennyiségi igény és a végzősök száma közötti rés teljesen irreális volt. Ez azonban mindaddig így lesz, amíg az ilyen nehéz, veszélyes munkakörű területek nem eléggé preferáltak. Új ösztöndíj-intézkedéseket kellene bevezetni, megkülönböztetéseket tenni, vonzóbbá alakítani a pályát, mind erkölcsileg, mind anyagilag.

Két éven át tartó dékáni működésemre a Kar szegényes anyagi helyzetével való küzdelem is jellemző volt. A probléma abból az értelmetlen alapkoncepcióból fakadt, mely szerint a Kar állami anyagi támogatása csak a mindenkori hallgatói létszámmal (és semmi mással) arányos. Minthogy a beiskolázási nehézségek következtében hallgatói létszámunk kicsi volt, így az anyagi támogatás sem közelítette meg a szükséges mértéket.

A vezetői magatartásom alapvetően a jóindulatú igazságosság. Sajnos az ezen alapon hozott döntések sem esnek egybe minden esetben a hallgatók vélt érdekeivel, hiszen elsősorban a hallgatók valódi és jövedelmüket szolgáló érdekeit kell szem előtt tartaniuk, s ezt hallgatóink nem mindig ismerik fel. Majd az idő előrehaladásával szerzett tapasztalataik birtokában ez is bizonyossá válik számukra. „*Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk.*” Az önálló Kohómérnöki Kar fennállása a kohómérnökképzés színvonalát és célirányosságát jelentősen növeli, ezért abban a helyzetben is védtem fennmaradását, amikor már néhány vezető minisztériumi tisztségviselő a Kar beolvasztására tett burkolt javaslatot.

*Alex McLean professzorral folytatott megbeszélések
Torontóban és Miskolcon*

*A Duisburgi Egyetemen létrejött együttműködési megállapodás és
részleteinek megbeszélése Kaesemann professzorral*

*Látogatás a Duisburgi Egyetemen
(balról Károly Gy., Szarka Gy., Farkas O., Germat Born rektor és
Tóth L. Attila)*

Fiatal oktatóként át-átmenve a kohász tanszékekre meglepően szép szobákat és többnyire értékes berendezési tárgyakat találtam. Hogyan sikerült ezt elérnetek a szűkös egyetemi költségvetések mellett?

A földrajzi közelség alapján is nyilvánvaló volt, hogy egyetemünknek, ezen belül a Kohómérnöki Karnak először a szomszédunkban működő Lenin Kohászati Művekkel jött létre a különböző szerződési formákban, hivatalosan is rögzített szoros és kiterjedt kölcsönösen hasznos együttműködése. Hasonló jellegű, tartalmú együttműködést sikerült kialakítanunk az Ózdi kohászati Üzemekkel is. A Dunai Vasmű – részben a nagy távolság miatt – később kapcsolódott be a folyamatosan erősödő együttműködés rendszerébe.

A szinte napi gyakorisággal megjelenő hallgatói üzemlátogatások, oktatói-üzemi megbeszélések, szakmai-tudományos értekezletek és közös tanszéki értekezletek mellett egyetemünk adott szakmai területen érintett vezető oktatói, minden olyan eseményre meghívást kaptak, amely új termelő egység, üzem, berendezés stb. beruházását, átadását, termelési folyamatba helyezését, vagy megszüntetését jelentette. A gyárak minden esetben készséggel adtak helyet különböző szakmai, illetve akadémiai bizottságok – üzemlátogatásokkal kapcsolt – értekezéseinknek és igényt tartottak egyes szakmai rendezvényeik egyetemi közreműködésére. Feltétlenül ide tartozik, hogy az egyetem Vaskohászati Tanszéke fennállásának 100. évfordulója alkalmából, az LKM egy faburkolatú emlékdísztermet adományozott, a teremben elhelyezett 9 tanszékvezetői portrét a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés, a Tanszék új, korszerű előadótermét pedig az Ózdi Kohászati Üzemek ajándékozta tanszékünknek.

A laboratóriumi gyakorlatokhoz kért nyersvasat, acélt, salakot mindig rendelkezésünkre bocsátották, s műhelycsarnokunkba szállították.

A Diósgyőri Vasgyárban 1879. július 8 óta működő martinacélgyártás 1986. október 15-én szűnt meg. A 14 órai műszakváltáskor megszólalt a gyár dudája és megjelent az utolsó adag izzó, fortyogó, szikrázó folyékony acél, melynek emlékdarabja a mellékelt képen látható. Megható, fájdalmas, de a fejlődést szolgáló ipartörténeti eseménynek voltam én is szemtanúja. Az acélgyártás korszerű eljárással (LD) folytatódott 1996-ig. A diósgyőri nyersvasgyártás 70 éves működése, az 1996. november 4-i, a számomra is nagyon szomorú, a csapoló nyíláson nehezen távozni akaró nyersvasfolyam látványa közben levezetett utolsó csapolással ért véget. Ennek a nyersvas mintáját egyetemi vitrinemben, meghatódottsággal őrzöm, emléklapon (lásd a Függelékben).

Most már az egyetlen olyan résztvevője vagyok Karunk munkájának, aki kohómérnöki tanulmányait az Alma Mater soproni időszakában az 1952-ben, Sopronban diplomázott utolsó évfolyam egyik tagjaként végeztem. Dékáni működésem időtartamában Szita Lajos dékánhelyettes és Tóth Lajos Attila adjunktus hivatalvezető segítségével valamint a Kari Tanács túlnyomó többségének támogatásával volt módom dolgozni.

1986-ban Kovács Ferenc professzor úr lett egyetemünk rektora, aki azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy dékáni pozíciómat megértéssel feladva, szegődjek mellé oktatási (majd általános) rektorhelyettesként. A köztünk lévő jó kapcsolat bázisán 1986. június 30-ával a Kohómérnöki Kar dékáni megbízásomat feladva egyetemünk rektorhelyettese lettem július elsejével.

*A IV. Diósgyőri Folyamatos
Acélöntési Szimpózium*

Fájó emlék

*Szakmai megbeszélés az LKM-ben Réthy Károly részvételével,
üzemlátogatással*

Kari Tanács a dékánságom idején

Általános iskolai éveimtől kezdve „reform tantervek” alapján tanultam, majd 1969-től tanítottam a mai napig. Az 1990-es évek elejének „reform tanterve” az egyetemünkön a „moduláris képzésben” manifesztálódott. Mi volt ennek a háttere?

Rektorhelyettesi tevékenységem a Miskolci Egyetem fejlődéstörténetének arra a korszakára (1986-1994) esett, amikor megjelentek az új oktatási törvény bevezetésével kapcsolatos rendelkezések, a műszaki karok hallgatói ellátottságának bizonytalanságai, az univerzitás létrehozását szolgáló integrációs és oktatási szakterület gazdagító törekvések és az erősödő gazdasági nehézségek.

A feladatok megoldásában és teljesítésében jelentős mértékű támogatást kaptam dr. Kovács Ferenc egyetemi tanár, akadémikus rektori működése során, aki a realitás, a korrektség és a tenni akarás alapelvein dolgozva, tanácsokkal ellátva, esetenként bevont rektori feladatok teljesítésébe is. Nyolcéves együttműködésünk alatt sokat tanultam tőle, amit a későbbi rektori tevékenységemben is hasznosíthattam. Ezért a mai napig is hálás vagyok.

Az 1986. szeptember 1-én életbe lépett oktatási törvényben megtestesült az a szemléleti egység, mely az elmúlt években kikovácsolódott az oktatás, s ezen belül a felsőoktatás jelentőségének, feladatainak és felelősségének megítélésében. A törvény – minden részletessége mellett – csupán keret volt, amelyet tartalmilag a fejlesztési koncepciókkal és azok megvalósításának jogi feltételeivel kellett kitölteni. A törvényben rögzített feladatok végrehajtására minisztériumi jogszabályok jelentek meg, amelynek alapján egyetemünknek is ki kellett dolgozni saját intézményi jogszabályait.

Az új oktatási törvény és ennek jegyében kidolgozott új tantervi struktúra megteremtette az alapját annak, hogy kialakuljon a hallgatókban az innovatív szemléletmód, az erre való készség. Az egyetemen olyan ismereteket kell nyújtani, hogy azok később konvertálhatók legyenek. Ezt szolgálja az úgynevezett moduláris tantervi szerkezet. Az oktatásnak nem csak az adott tudományág jelenlegi eredményeire, színvonalára, ennek ipari gyakorlatára, s a hazai valóságra kell szorítkoznia, hanem fel kell villantani a megvalósításra váró iparfejlesztés szempontjából meghatározó kulcskérdéseket is.

Tisztában voltunk és vagyunk azzal, hogy az oktatás tartalmi színvonalának is haladnia kell az ipar igényeinek, jövőbeni fejlesztési törekvéseinek növekedésével, az innovatív szemléletmód és készség kifejlesztésével. Mindennek érdekében helyes lenne, ha már az általános laboratóriumi és műhelygyakorlatokon vezetnénk be a hallgatókat a kutatómunkába. A jobb képességű hallgatók pedig ennél is intenzívebben bekapcsolódhatnak a fejlesztőmunkába. Jól működnek az egyetemünkön a tudományos diákkörök. Kutatási feladatokat és részfeladatokat oldanak meg többen a tanszékek vezetőinek, vagy munkatársainak irányításával, csoportosan és egyénileg is. Az erről készült dolgozatok egyetemi, országos és nemzetközi tudományos diákköri konferenciákon elhangzanak. S szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az egyetemünk diákjai országosan elismerésre méltó eredményeket értek és érnek el.

Oktatástartalmi törekvéseink után is érdeklődve Göncz Árpád köztársasági elnök úr megyei tartózkodása során, 1992. március 5-én egyetemünket is meglátogatta. A rendkívüli egyetemi tanácsülésen felszólalva megjegyezte, hogy: „nem okvetlenül

szükséges a rabság hagyományait megőrizni ezen az egyetemen”, mintegy utalva a „Dudujka” területén folytatott építkezések körülményeire. A hallgatósággal este folytatódott a beszélgetés.

Göncz Árpád államelnök látogatása egyetemünkön

A társadalom működtetésének anyagi alapjait részben megteremtő műszaki értelmiség, és különösen a közalkalmazotti réteg anyagi megbecsülésének hiánya nehezen korrigálható erodálást indított el az oktatás, ill. ezen belül a felsőoktatás területén is. Egyetemi vezetőként, az oktatói kar egyik „nagy öregeként” hogyan élted meg ezt?

Engedd meg, hogy egy kicsit megtörjem az eddigi, közösen kialakított hagyományt, tradíciót, az „egy kérdés - egy válasz kb. egy oldalon” és kb. egy oldalnyi képanyag. E nagyon fontos, és napjainkban is visszaköszönő kérdés kapcsán ugyanis egy kicsit többet és általánosabban is kell szólnom. Az egyetemi oktatási folyamat keretében, annak nagyobb hatékonysága érdekében – az előadások és a gyakorlatok, valamint a vizsgák megtartása mellett – gyakran szükséges olyan fórumokat, összejöveteleket, konzultációkat, üzemlátogatásokat is tartani, ahol a hallgatók tantárgyi, vagy azokkal kapcsolatos problémáit nyilvánosan meg lehet tárgyalni. El kell kerülni annak esélyét, hogy valamely hallgatónak soha ne legyen lehetősége professzorával valamilyen szakmai problémát személyesen megvitatni. Nyilvánvaló, hogy mindehhez szakmailag és tudományosan, valamint pedagógiailag jól felkészült oktatókra van szükség. Ennek biztosítása már anyagi kérdés és ezért megoldhatósága az egyetem(ek) ismert alulfinanszírozása miatt esetenként kérdéses.

Az biztos, hogy nem anyagi érdekeltség az, ami az oktatókat megtartja az állásukban. Természetes dolog az is, hogy kénytelenek más jövedelemforrás után nézni, esetleg két, három helyen is. Az egyetemeknek is jogukban áll bizonyos vállalkozói tevékenységet folytatni.

Végső soron nagyon jó, hogy az oktató a külső munkáival az egyetemi oktatás, kutatás érdekeit is szolgálja. Az más kérdés, hogy azok az oktatók, akik valamilyen külső szervezetben, jóval magasabb jövedelemért dolgoznak, morálisan, szellemileg, lelkileg nem ahhoz fognak-e inkább vonzódni. A bérelvonásnak, az anyagi megbecsülés hiányának ez a nagy morális vesztesége.

Bizony, akit nem tart itt – a helyettes államtitkár úr szavait idézve – „*a diákok csillogó szeme*”, az biztos helyet keres magának. Akiket pedig a vállalatoknál fogadnak, azok lényegesen jobbak, felkészültebbek. Tehát megindulhat a kontraszelekció.

Állítólag kétféle állás van: a hazafias és a jól fizető. Az egyetemeken való oktatás az első csoportba tartozik.

Az elméletileg és gyakorlatilag is jól felkészült szakemberek többnyire elkerülik az egyetemi oktatói állásokat, s esetleg óraadói megbízatásokat vállalnak. Ez azonban nem teszi lehetővé az oktató-hallgató elmélyült együttműködését eredményező kapcsolatok kialakítását. Ilyen körülmények között nagy erőfeszítést igényel az egyetemtől az ambiciózus, innovatív, ifjú mérnökök kinevelése. Ez pedig olyan kritikus helyzethez is vezethet, melyben valamely szakterületnek nincs kiváló, csak elfogadható felkészültségű oktatója, vagy valamelyik professor emeritus – szakmaszeretettől vezérelve – térítésmentesen vállalja a tantárgy oktatását és a kapcsolódó feladatok ellátását (én is ezt teszem). A Miskolci Egyemen (is) számos ilyen megoldás van.

Ezen variációk hiányában egyes tantárgyak még elfogadható szintű oktatása is megszűnhet, s az egyetem nem tudhat eleget tenni a vállalt kötelezettségének. Nehezítik-e a probléma megoldását a beiskolázási nehézségek, vagy vannak-e újabb enyhítő lehetőségek?

Az ügy sürgős, felelősségteljes rendezést igényel. Az illetékes állami főhatóságoknak, illetve azok vezetőinek tudniuk kell, hogy az oktatás anyagi támogatása nem jószolgálati cselekedet, hanem állami kötelesség!

Törekvéseink megvalósítását akadályok nehezítik. A legnagyobb gondunk a beiskolázás. Műszaki értelmiségnek lenni évtizedek óta nem jelent presztízst, s ez a folyamat még csak most kezd megfordulni. Érthető, hogy a középiskolát végzők nem tülekednek a bányá- és kohómérnöki kar ajtaja előtt, nem sok szívderítőt olvasnak, hallanak manapság ezekről az iparágakról. Azt viszont kevesen tudják, hogy a jó mérnökre igenis szükség van. Igazolja ezt a pályázatok és álláshelyek számának esetenkénti összevetése is.

A műszaki karokon nagy nehezen tudjuk a létszámot biztosítani. A hallgatók egy része azért jön, vagy jött ide, mert más egyetemre nem vették fel. A felvételi pontszámok arra utalnak, hogy a mérnöki karokra talán azok is bekerülnek, akik kevesebb pontszámot értek el. Az induló felkészültség szempontjából tehát a műszaki karok kissé elmaradtak, ám a tapasztalat azt mutatja, hogy a hónapok, évek során a gyöngébbek kihullnak, tehát aki nálunk diplomát szerez, annak ugyanazt kell nyújtania, mint évekkel ezelőtt, ezért értük bármikor felelősséget merünk vállalni. Nemcsak „klasszikus” bányászokat, kohászokat, gépészeket képezünk a Dudujka-völgyben. Olyan szakterületeken is elmélyíthetik tudásukat a hallgatók, mint az automatizálás, az energetika, a környezetvédelem, az informatika, a robottechnika, a számítástechnika és még hosszan lehetne sorolni. Az úgynevezett modulrendszerű képzés speciális ismeretekkel ruházza fel azokat, akik egy-egy részterület iránt érdeklődnek.

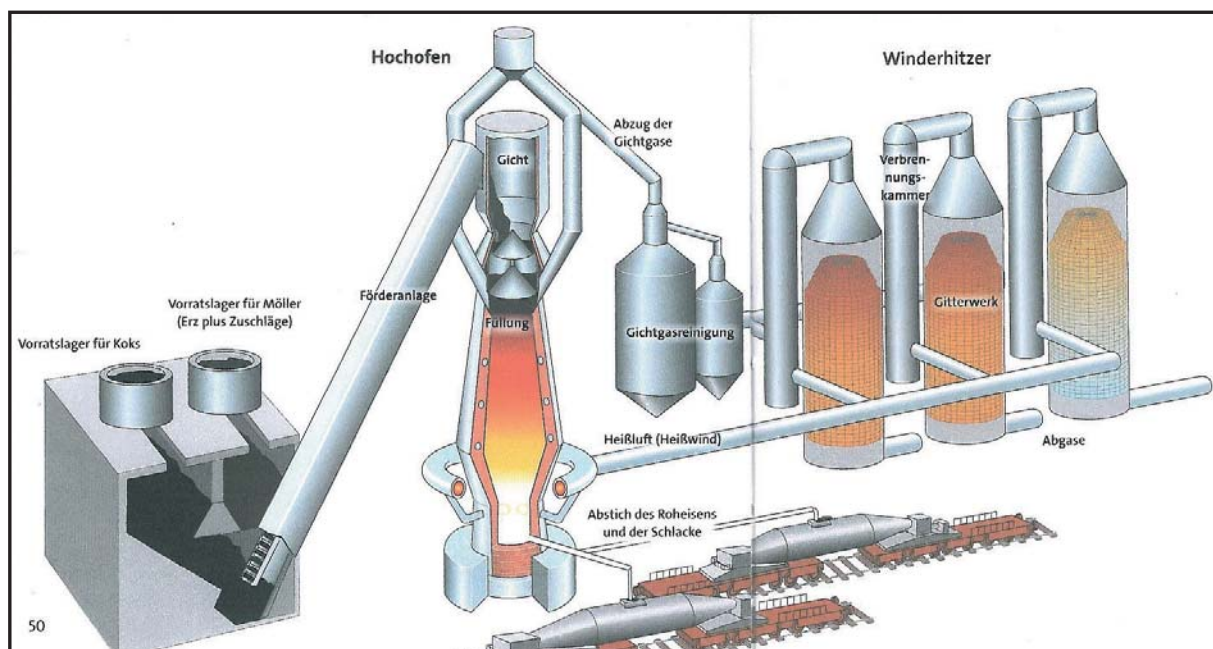
Egyetemünkön a kohómérnökképzés küszködik a legnagyobb mértékben a beiskolázási gondokkal. Ez az átalakulóban és tulajdonosi viszonyokban is bizonytalan helyzetű kohászatunk vonzóképességét annak ellenére nem növeli, hogy az iparnak és ezen belül növekvő autóiparunknak egyre több és főleg jobb minőségű acélalapanyagot igényelve, egyre felkészültebb (nem fehérköpenyes) ifjú mérnökökre lenne szüksége. Anakronisztikus ellentmondás! A duális képzés bevezetése reményeink szerint szorosabb kapcsolatot hoz létre az egyetemi és gyakorlati oktatás, valamint a leendő mérnök és a szakmailag illetékes ipari vállalat között. Ezáltal a kiterjedt ösztöndíjas, illetve szerződéses kapcsolatok jönnek létre, növelve egyben a beiskolázási lehetőségeket. A mérnököket nem a magunk, hanem a szakma művelése számára képezzük, s ezért az egyetem és az ipar fokozottabb, egyértelműbb és határozottabb együttműködésére ezen a területen is szükség van. Egyetemünk ebben is úttörő munkát végzett, minthogy a járműipari öntészeti szakterületen, sok öntődei vállalattal együttműködve beindította a duális öntőmérnök-képzést. A vállalatok több hallgatóval már munkaszerződést is kötöttek. Folyamatban vannak egyetemünk más műszaki karain is hasonló szerződéskötések a duális oktatásra. Hajdani Dunaújvárosi Főiskolai Karunk lényegében ezt a módszert már akkor bevezette.

Széleskörű és termékeny publikációs tevékenységedet - részben - ismervén meglehetősen nagy gondban vagyok. Ennek oka egyszerű, a vasmetallurgiai folyamatok kutatásához szükséges egy „vasolvasztómű”, ami laboratóriumi körülmények között nem építhető meg, azaz csupán üzemekben folytathatók le a kísérletek. Te hogyan szervezted meg mindezt?

A vasmetallurgia szakterületén kifejtett tudományos és oktató tevékenységem valóban áthatotta eddigi egyetemi pályafutásomat. Ez a saját műszaki-szellemi alkotásaim mellett kiterjedt az innovatív, illetve kreatív tevékenység közvetlen és folyamatos segítésére, az olyan munkahelyi környezet kialakítására, amely ösztönzőleg hat az alkotói szellem élesztésére és ösztönzésére ugyanúgy, mint az új laboratóriumok létrehozása.

A kiterjedt elméleti, laboratóriumi és üzemi vizsgálatokra, valamint az általam kidolgozott szimulációs és modellrendszerekre épülő kutató-fejlesztő munkáim alapvetően a vasmetallurgia vasoxid-redukciós és fém/salakreakciós, valamint gáz/szilárd anyagok folyamatainak behatóbb megismerésére, termodinamikai, reakciókinetikai, illetve energetikai vizsgálataira terjedtek ki, melyek a gyakorlatban is hasznosuló új összefüggések felismeréséhez vezettek. A vasmetallurgia hazai kutatási tevékenységét különösen annak technológiai vonatkozásait, általában azáltal lehet csapatmunkának tekinteni, hogy az irányító tudós szellem mellett, a laboratóriumi és üzemi dolgozók, akik részt vesznek a munkában, a kutatócsapat tagjaiként szerepelnek. Egyetemünk illetékes tanszékén az elmúlt 63 évben legfeljebb 1-1 fiatal oktató foglalkozhatott – a vezető oktató mellett – vasmetallurgiával. Az igazi csapatmunka a kutatás, innováció és megvalósítás összességében jelenik meg és jut érvényre. Fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy a nyersvasmetallurgiai kutatások zömének a színtere (az elméleti és laboratóriumi vizsgálatok kivételével) az 1000-5000 m³ térfogatú berendezés rendkívül összetett, bonyolult fizikai, kémiai, illetőleg hőtani és technológiai rendszere, laboratóriumi körülmények között nem szimulálható. A kutatási lehetőségek támogatásáért nagyolvasztó és kapcsolódó műveinket (Ózdi Kohászati Üzemek, Lenin Kohászati Művek, Dunai Vasmű, Borsodi Ércelőkészítőmű) illeti köszönet. (Jelenleg már csak a Dunaferriben működik nyersvasgyártás).

Saját tudományos előrehaladásomnak kutatási tématerületei is mindenkor összhangban voltak vaskohászatunk fejlesztési törekvéseivel, azaz a minőség javításával, a fajlagos energiafogyasztás csökkentésével és a termelékenység fokozásával, és igen szoros együttműködésben valósultak meg a hazai nagyolvasztóművekkel és a Borsodi Ércelőkészítő Művel. A támogatott kutatás-fejlesztési pályázatok (OTKA témák) keretében kidolgozott elméleti problémák mellett a hazai vaskohászati művek megbízásából a tanszéken eddig végzett és irányított ipari kutatómunkáim is számosak. Az OKÜ részéről 14, a LKM, illetve a Diósgyőri Nemesacélművek Kft. részéről 6, a Dunai Vasmű, ill. az ISD DUNAFERR Zrt. részéről 23, a Borsodi Ércelőkészítő Mű, a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés, és a Vasipari Kutató Intézet megrendelésében pedig további 5 kutatási téma kidolgozását, vagyis összesen 48 ipari kutató munkát jelentett, melyekről együttesen mintegy 3000 oldal terjedelmű zárójelentésben számoltam be.

Nagyolvasztómű sematikus ábrázolása

Nagyolvasztómű fényképfelvétele

A „vasolvasztóműben” lejátszódó folyamatok megismerése és ezzel a tudatos módosítások bevezetése nem csupán tudományos, de gazdasági szempontból is igen lényeges. Igaz a folyamatok részletes elemzéséhez a nagyolvasztóban mért valódi adatokra van szükség. Sikerült ezt megvalósítani?

Igen, de induljunk az elejéről! A nagyolvasztó fúvósíkjában történő parciális karbonoxidáció eredményeként olyan gáz képződik, melynek hőmérséklete ~2200 °C, szénmonoxid-koncentrációja pedig 37 % (a többi a befűjt levegőből származó nitrogén). A gáz nagy hőmérséklete, ezáltal nagy hőtartalma a hőátadás, nagy szénmonoxid-tartalma pedig a vasoxidok redukciója érdekében nagyon hasznos termék. Hasznosulásának mértéke nyilvánvalóan attól függ, hogy a ~6-15 m átmérőjű 18-25 m magasságú nagyolvasztóban lévő anyagoszloppal, felfelé áramlása közben milyen eloszlásban és milyen aktivitással, hatásfokkal érintkezik, különböző technológiai tényezők módosulásának hatására.

Ezen kérdésekre kereste a választ az a – világviszonylatban negyedikként végrehajtott – nagyvolumenű üzemi kísérletsorozat (Ózdi Kohászati Üzemek III.), melyben esetenként egy-egy 17 m hosszú hőmérsékletmérésre gáz- és szilárdanyag-minták vételére alkalmas, hosszmegjelölésekkel ellátott mérőszondát terveztünk és helyeztünk el az elegyoszlop tetejére, a kifűrt torokzáron át. Azt a folyamatosan töltődő anyagréteg (vasérc, koks, salakképzők) süllyedés közben magával vitte vertikálisan a kohézívzónáig. Az egyes mérések végén a szonda a nagyolvasztóban beolvadt.

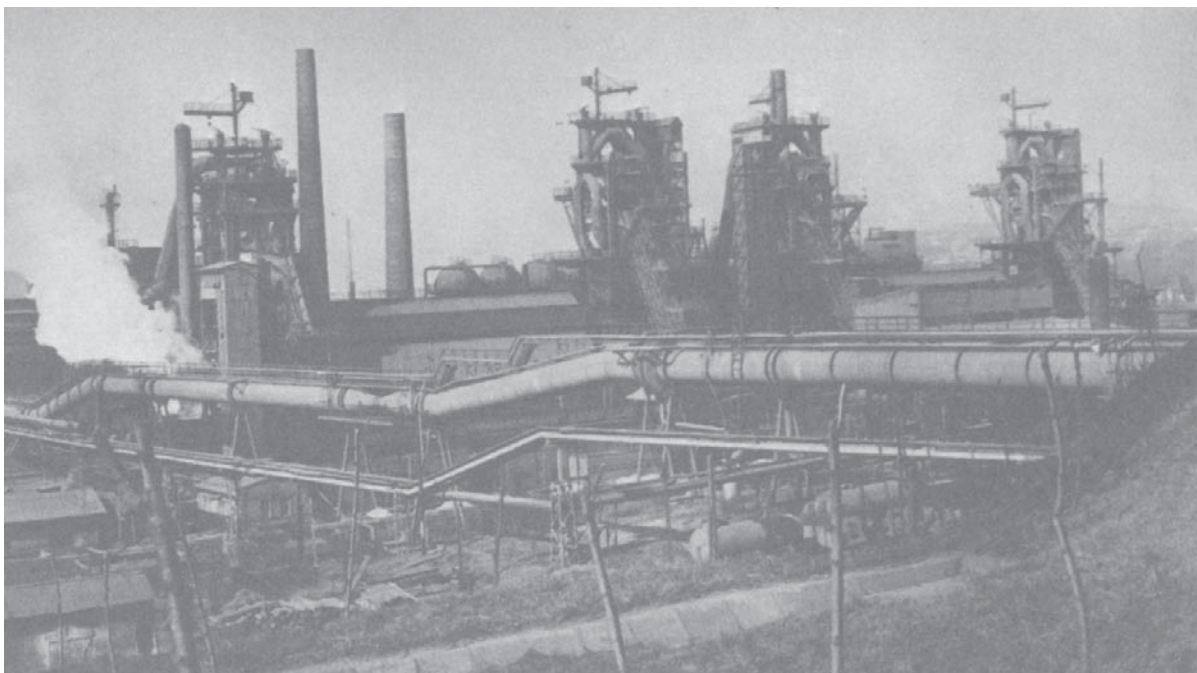
Ebből következik, hogy minden méréshez új, a szükséges mérésekhez felszerelt szondát kellett készíteni és ezt a kohó tetejének szintjét a szonda hosszúságával megnövelt magasságba felhúzni és felszerelni. Mindez problematikus, időigényes és költséges volt. Az Ózdi kohászati Üzemek a szakmát, illetőleg tudományt szolgáló és tisztelő magatartása ezen a helyen is elismerést és köszönetet érdemel.

A kohó tetején tartózkodva kétszer kaptam gázmérgezést, segélynyújtásra levittek, majd eszméletvesztésem megszűnése után – kérésemre – visszavittek.

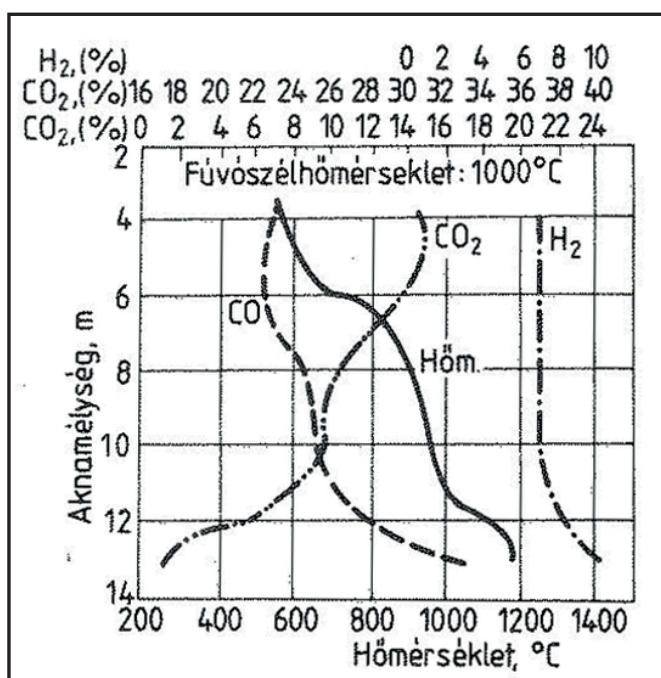
A gyakori többhónapos mérés és sűrű próbavételek igen nagy analitikai munkát igényeltek. Az elemzési, hőmérsékleti és pozícionálási adatok feldolgozása révén kaptunk választ arra, hogy a hőátadási és redukciós folyamatok a nagyolvasztó magasságának mely tartományaiban milyen intenzitással és mértékben játszódnak le, s az azokra ható káros jelenségek (tapadvány, anyagzuhanás, áramlási csatorna, Boudouard-reakció stb.) hol és milyen gyakorisággal jelennek meg.

A kapott eredmények alapján levont következtetések alkalmasak arra, hogy nagyolvasztó különböző magassági tartományainak metallurgiai és hőtani folyamataiba mikor, milyen technológiai folyamattal (hőmérséklet-, nyomásmódosítás, adagolási rendszer és falazathűtési intenzitás, oxidációs zóna radiális kiterjedésének megváltoztatása stb.) célszerű beavatkozni a tökéletesebb gázkihasználás és a legkedvezőbb kohójárat érdekében.

A vizsgálatról, annak módszeréről, a mért adatok értékeléséről, a kapott eredményekről és hasznosíthatóságáról, külföldről is érdeklődtek. Személyes konzultációra szovjetuniói és kassai kollégákkal került sor. A hazai, másik két nagyolvasztómű (LKM, DV) kiterjedt érdeklődése nyilvánvaló volt.

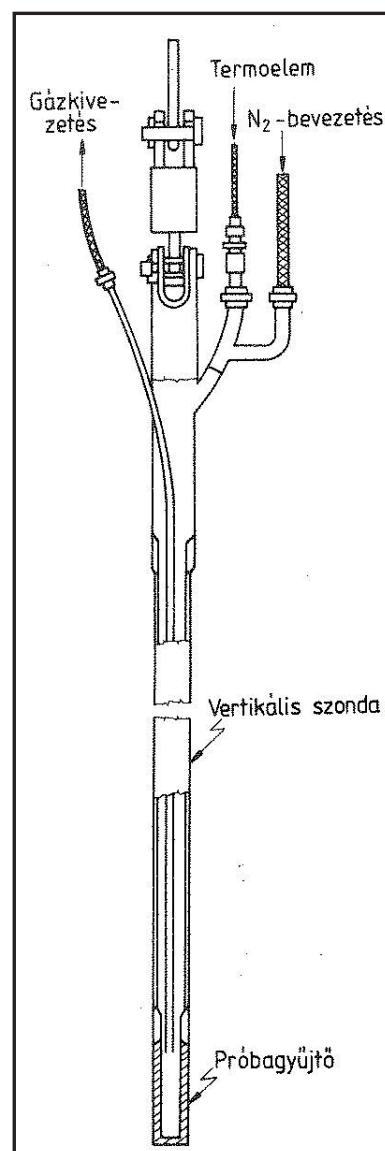

Korszerűsített ózdi nagyolvasztómű

A nagyolvasztó gáz- és hőmérséklet-profilja

Gáz-, szilárdanyagvevő és hőmérsékletmérő vertikális szonda

A hazai kohászat az orosz vasércet dolgozta fel, következésképpen a kutatási eredményeid feltehetően felkeltette az orosz kollégák érdeklődését is. Milyen hatása volt e ténynek életed alakulására?

A főleg Szovjetunióból (Krivoj Rog) származó vasércek kohósítására – különösen a rendszerváltás előtt – épülő nyersvasgyártásunk nagyolvasztói kutatási eredményei (érthetően) nagyon érdekelték a szovjet vezető szakembereket. A viszonylag gyakori szakmai konzultációk a Vaskohászati Tanszék vezetőjének (Simon Sándor) közreműködésével folytak, aki kohómérnöki kandidátusi tudományos fokozatát a Szovjetunióban szerezve jól beszélt oroszul. Arra kértek, hogy az értékesebb tudományos eredményeket külföldre ne publikáljuk, különösen azokat ne, melyek a szovjetuniói vasércek kohósítási, technológiai tulajdonságainak hiányosságait is feltárják. A kutatásaimat szakirodalmaikkal támogatták, publikációimat mindig elkérték és orosz nyelvre lefordították. A kapott eredményeimet több esetben a tanszékünkön, néhány esetben pedig a Moszkvai Acélintézetben szovjet kollégák közreműködésével értékeltük.

A vaskohászati tudományok fejlesztésében évtizedeken át végzett eredményes kutatómunkám, valamint a külföldi intézményekkel végzett kutató-fejlesztő tevékenységem elméleti ismereteinket is gazdagító felismeréseim jelentőségét elismerve az Oroszországi Természettudományi Akadémia 1996. november 19-én egyhangú döntéssel az Akadémia külföldi tagjává választott. Az elismerést kifejező akadémiai tagsági okmányt és azt hitelesítő akadémiai tagsági igazolványt a Miskolci Egyetem Tanácsának 1996. december 12-i tanácsülésén ünnepi keretek között V. G. Timinszkij akadémikus, az Oroszországi Természettudományi Akadémia elnöke és Sz. Sz. Lichterman akadémikus az Akadémia alelnöke adta át, nagy megtiszteltetést és örömet szolgáltatva számomra.

Ugyanezen alkalomból kaptam meg a megnevezett akadémiai vezetőktől a Nemzetközi Természeti és Társadalmi Tudományos Akadémiai kiemelkedő elismerését kifejező Szent György-kereszt érdemrendet, a műszaki tudomány fejlesztésében kifejtett tevékenységemért, amit hálás köszönettel vettem át.

A nagyolvasztóban végbemenő érc redukciós folyamatok elméleti és gyakorlati vizsgálatainak eredményességét elismerve, Szentágotai János a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, az Akadémia 141. közgyűlésén (1981. május 4.) Akadémiai Díjat nyújtott át részemre.

Ünnepélyes keretek között vettem át a Gábor Dénes-díjat Pál László ipari és kereskedelmi minisztertől 1994.12.20-án, kiterjedt szakértői tevékenységemért. A Miskolci Egyetem pedig 2004-ben Doctor Honoris Causa kitüntetést adományozott tudományos tevékenységemért.

Az MTA tagjelöltje voltam 1985-re (MAGYAR Tudomány; AKADÉMIA TAGAJÁNLÁSOK XXIX. kötet 10-11. szám 1984. okt.-nov. pp. 821-822.)

A hivatkozott időszakban a tanszéken uralkodó alkotó szellem közvetlenül, vagy közvetve egyaránt segítette (segíti) a szakmai, tudományos előrehaladást. Személyemre vonatkozóan ki kell emelnem dr. Simon Sándor egyetemi tanár, akadémikust, több évtizeden át volt tanszékvezetőt (rektort), aki eszmei és morális támogatásával

járult hozzá a tanszék és az én eredményeimhez. Köszönet illeti Tóth Lajos Attila, Szarka Gyula, Csutor Tivadar és Grega Oszkár oktatótársaimat, valamint a technikai személyzetet is, az önzetlen együttműködésért.

Orosz Természettudományi Akadémia Külföldi tagjává fogadáson

*A Természet- és a Társadalomtudomány Nemzetközi Akadémiája
kitüntetéseimék átvétele*

Magyar Tudományos Akadémia-i díj átadása

Környezetünkben két helyen üzemelt nagyolvasztó. Az egyik itt Miskolcon, a másik pedig Ózdon. Kérlek, emelj ki néhány eseményt, amelyekben meghatározó tevékenységeket folytattál.

Kezdjük Ózddal! Kutatói bekapcsolódásom az ózdi nyersvasgyártás korszerűsítési folyamataiba arra az időszakra esett, amikor a működő – négy kohóból álló – nagyolvasztómű teljes rekonstrukciója (az elegyter gépesítésével együtt) 1962-ben befejeződött, s a fő feladat a kohókban, adott betétviszonyok és technikai körülmények között lejátszódó metallurgiai folyamatok hatékonyságának növelése volt.

További kutatási feladatok vártak megoldásra 1971 után, amikor a Borsodi Ércelőkészítő Mű teljes kapacitása üzembe helyezését követően, az ózdi nagyolvasztókban 70-72%-kal nőtt az előkészített vasérc, azaz a vasérczsugorítványok kohósítása, ami nagymértékű nyersvastermelés-növekedést és fajlagos tüzelőanyagfogyasztás-csökkenést vont maga után.

Az üzemi kollégákkal együtt végzett kutatások eredményei jelentősen hozzájárultak a nyersvas kéntartalmának számottevő csökkenéséhez, a salak/fém reakciók kedvezőbb kinetikai feltételeihez; a foszfor-megoszlás mértékének és az azt meghatározó hatástényezők megismeréséhez; az önjáró bázikusságú zsugorítványok – tapadékképződésre gyakorolt – legkárosabb hatásának feltárásához; a tényomás-különbségek legnagyobb hatástényezőjének megállapításához, illetve ezáltal az egyenletes kohójárat biztosítási rendszerének kidolgozásához (a II.sz. nagyolv.), továbbá az elgázosított szénmennyiség és szénmonoxid-kihasználás, a hidrogén és a szénmonoxid-kihasználás, valamint a fajlagos szénhidrogén-felhasználás és a torokgáz hidrogéntartalma közötti összefüggések meghatározásához. Az oxigéndúsítás termelésre, tüzelőanyag-fogyasztásra és az oxidációs zóna kiterjedésére gyakorolt hatásainak feltárásához; a nagyolvasztói ferromangán-gyártáshoz szükséges mangánérc-zsugorítvány legkedvezőbb bázikusságának meghatározásához; a fajlagos salakmennyiség csökkenését – változatlan nyersvas-kéntartalom mellett – eredményező salakösszetétel kialakításához; valamint a CO-kihasználás növekedéséhez, s ezáltal a fajlagos kokszfogyasztás csökkenéséhez is hozzájárultak.

A III. számú kohónál folyt, vertikális szondás méréssorozat egyik alkalmával, a kohó tetején, 22 m magasságban kétszer is kisebb gázmérgezést kaptam, s az elsősegélynyújtás helyére kellett, hogy szállítsanak. Négy óra múlva ugyanott folytattam megfigyelő munkámat.

Póczos József az OAM műszaki igazgatója munkámat a következő módon értékelte: *„Az OKÜ számára nagy öröm és egyben elismerés is, hogy Farkas Ottó professzor úrnak mind a „műszaki tudomány kandidátusa” mind pedig a „műszaki tudomány doktora” tudományos fokozat elnyeréséhez benyújtott értekezésének alapkísérletei az OKÜ nagyolvasztóiban (a kémiai elemzéseket végző laboratóriumunk bevonásával), igen gondos munkával mentek végbe, meghonosítva egyben a tudományos kutatást nagyolvasztóművünkben is.”*

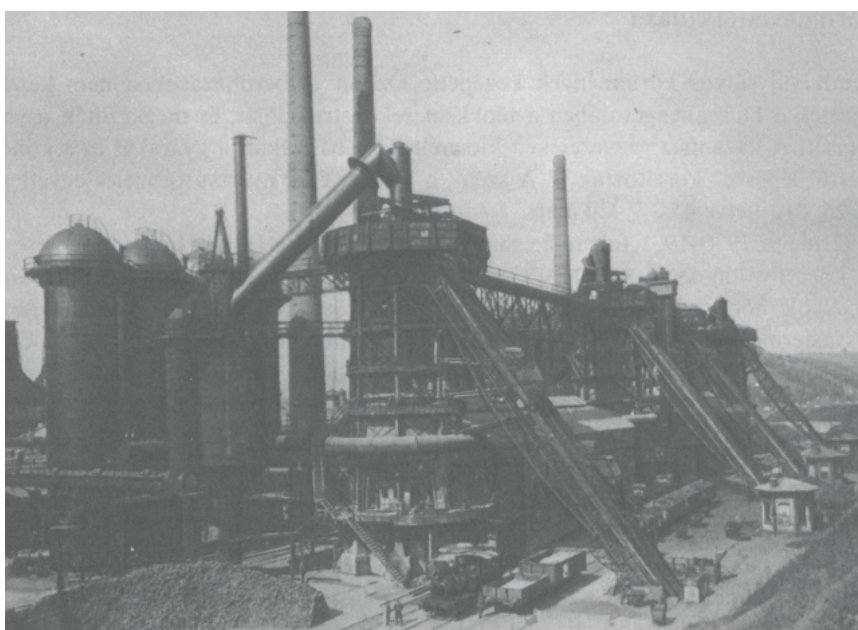
A disszertációk címei:

A nyersvas kéntelenítési folyamatának reakció-kinetikai vizsgálata és az optimális tulajdonságok nagyolvasztósalakok összetételének kialakítása”, 1965.

A gáz kémiai kihasználásának törvényszerűségei a nagyolvasztóban”, 1978
Minthogy a kutatási feladatok megoldása többnyire üzemi vizsgálatokat, méréseket, megfigyeléseket és folyamatos konzultációt igényelt, az Ózdi Kohászati Üzemeknek – főleg az 1962-1982 közötti két évtizedben – igen gyakori, szívesen látott és várt vendége voltam, majd munkatársukká váltam. Ahogy fogalmaztam „*Valahányszor az Ózdi Kohászati Üzemekbe jövök, mindig úgy érzem, hogy otthonról haza érkezem.*”
Az „Ózdi Acélmű Részvénytársaság”-gá, azaz OART-tá változott – korábban OKÜ – műben a nyersvasgyártást (gyakorlatilag az SM-acélgyártással közel egyidőben) 1991. május 16-án reggel megszüntették. Az erről szóló hírt aznap 10 óra 20 perckor kaptam. Az ózdi gyártól kapott dolgozósobai faliórát abban a pillanatban megállítottam. Az óra, ebben az állapotában áll jelenleg is mementóként a tanszéki szobámban.

Póczos József műszaki igazgató, ÓAM

Ózdi nagyolvasztók

Folytasd Diósgyőrrel, az akkor Lenin Kohászati Művekkel, amely közelsége révén sok-sok együttműködésre adott lehetőséget.

A nagyolvasztómű mindenkori szakembereinek és a jómagam javaslatai alapján megszületett kutatási témák arról tanúskodnak, hogy a diósgyőri nyersvasgyártás aktuális problémáinak megoldásaira, illetve fejlesztési törekvéseinek megvalósítására kerestünk technológiai lehetőségeket. E témákban azonban messzemenően figyelembe vettük a világ nyersvasgyártásának fejlesztési trendjét. A kutatások eredményei hozzájárultak ahhoz, hogy a diósgyőri nyersvasgyártás technológiai színvonala (alapvetően a III. számú kohóé) megfelelt az átlagos európai színvonalnak, sőt a koksz/földgáz helyettesítési arány kialakulásában az élenjárók közé zárkozott fel.

A sorozatos kutatási tevékenység fokozta az üzemi vizsgálatok, megfigyelések és összefüggés-kutatások iránti ambíciót a nagyolvasztók alkalmazottai körében is. Ennek következtében –szakmai irányítással– a nagyolvasztó mű egyik vezetője ezekben az években műszaki doktori címet is szerzett.

Mindaz, ami a diósgyőri nagyolvasztóknál működésük utolsó 30-40 évében történt, a részben felsorolt (általam irányított) kutatás-fejlesztési tevékenységek, – ma úgy mondanánk, hogy – radikális „termelési szerkezet átalakítási” „környezetvédelmi” akciók is voltak, s egyben a „fenntartható fejlődést”, a „széndioxid-kibocsátás” jelentős csökkentését, az „élhetőbb város” kialakítását segíthette.

A vasgyár által szervezett szakmai rendezvényeken és eseményeken rendszeresen részt vettem és szoros szakmai, konzultációs kapcsolatot alakítottam ki és gondoztam. Jelen voltam például az ország első folyamatos öntőművének, a III. számú, 700 m³-es nagyolvasztójának és a vasérc-előkészítő műnek üzembe helyezésénél és ott voltam aktív részvevőként a diósgyőri nyersvasgyártás 60 éves jubileumán (1986) is. De részt vettem az országosan elsőként megszüntetett, korszerűtlen SM-acélggyártás utolsó csapolásának nagyszabású eseményén (1986. október 15.) is, csakúgy, mint a 70 éves diósgyőri nyersvasgyártás megszűnését jelképező – számomra is fájdalmas – utolsó nyersvasfolyam megjelenésén (1996. november 4.).

A hazai, és benne a két borsodi vaskohászati nagyüzem érdekeit szolgáltam akkor is, amikor a Borsodi Vaskohászati Tröszt Felügyelő Bizottságának társelnökeként dolgoztam két éven át (1989-1990).

Amint az egyetemi oktatásban, úgy a diósgyőri nyersvasgyártás üzemviteli és fejlesztési feladatainak megoldásaiban is segítséget jelentettek a folyamatosan megújuló egyetemi jegyzeteim és könyveim, valamint szakirodalmi publikációim.

A Vaskohászati Tanszék szakmai-tudományos rendezvényeire mindenkor meghívtam vasgyári, szakmai kollégáimat, az egyetem hallgatóit pedig rendszeresen gyárunkba vittem, a nyersvasgyártási folyamatok gyakorlatban történő tanulmányozására.

Kezdeményezésemre és közreműködésemmel jött létre a LKM – ME – Torontói Egyetem között az a megállapodás is, mely az acéldezoxidálási módszert és acélkezelési eljárások közös vizsgálatát tűzte ki célul (1988. október 20.).

Egyetemi hallgatói éveimnek nyaraira előírt 4-4 hetes termelési gyakorlataimat – kérésemre – mindig a Diósgyőri Vasgyárban töltöttem, a technológiai folyamat sorrendjében – az ércelőkészítő, nagyolvasztó, SM – és elektroacél gyártó művekben.

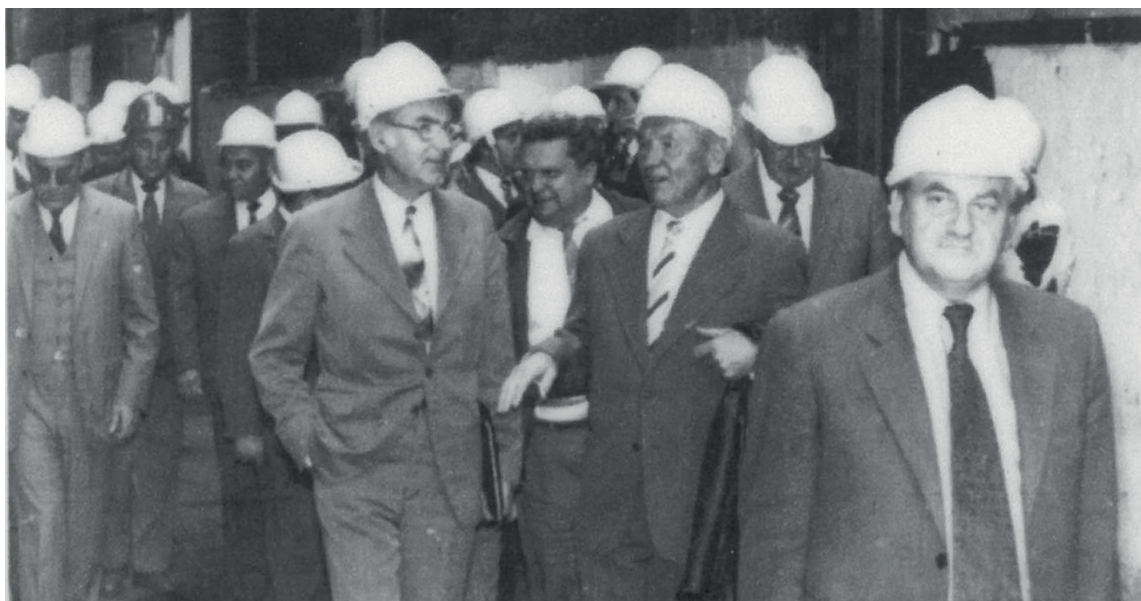
Kezdő tanársegédként részt vettem a gyár gondozásában, esti oktatási rendszerben működő Állami Műszaki Főiskola képzési feladatainak ellátásában, ahol a vasgyár számos szakembere szerzett szakmérnöki oklevelet.

*Drótos László volt vezérigazgató,
LKM*

Nagyolvasztómű, LKM

Gyárlátogatás a LKM-ben

*Együttműködési megállapodás
a LKM, az NME és a Torontói
Egyetem között*

Műszaki-tudományos együttműködési megállapodást írtak alá a napokban a Lenin Képhasztati Művek vendégházában, a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, a torontói egyetem vaskohászati kutatócsoportja, valamint az LKM kapcsolatának továbbfejlesztéséről. A szerződés értelmében a felek a jövőben közös vizsgálatnak vetik alá a különböző dezoxidálási módszereket és acélkezelési eljárásokat.

Hazánk harmadik kohászati fellegvára kicsit távolabb, Dunaújvárosban volt. Gondolom hozzájuk is ezer szállal kötődte. Egy-két ilyen eseményt kiemelnél?

Egyetemi, szakmai és tudományos pályafutásom alatt az a törekvés vezette munkámat, hogy tevékenységemben érvényre jusson az oktatási, a kutatási és az ipari gyakorlat tartalmi egysége.

Kutatási-fejlesztési, konzultációs, továbbképzési és oktatási együttműködés jött létre különösen az elmúlt 25 évben a Dunai Vasmű nagyolvasztóműve, illetve kokszolóműve, és a Miskolci Egyetem Vaskohászati tanszéke között.

A szakmai és tudományos kutató munkámat mindenkor a tudomány fejlődésének, valamint a gyakorlat valóságának és elvárásainak együttes szem előtt tartásával, azokkal szoros összefüggésben végeztem. Jelentős fejlődést értem el a vasmetallurgiai tudomány és a vaskohászati gyakorlat összhangjának feltárásában.

A kiterjedt elméleti, laboratóriumi és döntően üzemi vizsgálatokra épülő, a DUNAI VASMŰ-ben, illetőleg az ISD DUNAFERR Zrt-ben működő nagyolvasztók technológiai kultúrájának fejlesztése és ezáltal a nyersvasgyártás gazdaságosságának növelése érdekében eddig végzett tanszéki kutatómunkáimat, szerződéses megbízások keretében láttam el. A DUNAI VASMŰ illetékes szakembereit és esetenként tanszéki munkatársakat is bevontam a feladatok megoldásába.

Valamennyi kutatási téma eredményei a nagyolvasztók gyakorlatában vagy azáltal hasznosultak, hogy javult a nyersvas minősége, a termelt mennyisége és a folyamat fajlagos energiafogyasztása csökkent, illetve gazdaságossága növekedett, vagy pedig azáltal, hogy a segítségükre voltam valamely új technológia bevezetésének eldöntésében, illetőleg elvetésében.

A zömében üzemi vizsgálatokra alapozott ipari kutató munkáim eredményei jelentős, közös publikációs tevékenységünk révén is megjelentek, illetve megjelennek. Eddig 16 szakcikk és 12 konferencia előadás jelent meg, illetve hangzott el kutatásainkról.

Szakmai előadássorozatok (pl. jubileumi előadások a zsugorítómű és a nagyolvasztómű 50 éves működése alkalmából), konferenciák, mérnök-továbbképző rendezvények, szakmai viták, fejlesztési megbeszélések állandó, sok vonatkozásban meghatározó és alkotó résztvevője voltam és vagyok. Szakértői állásfoglalást adtam a vállalat technológiakorszerűsítési programjára és a nagyolvasztói léghevítőpark korszerűsítésére vonatkozóan is.

Évente 1-2 alkalommal mindig viszem hallgatóimat a Vasérczsugorítómű és a Nagyolvasztómű tanulmányozására, amikor is mindvégig együtt haladtam a csoporttal és az üzemi tájékoztatást gazdagítva elmagyaráztam hallgatóimnak a látott, illetve megfigyelhető jelenségek elméleti alapjait, következményeit és azok oksági összefüggéseit, továbbá segítek hallgatóimnak a kérdések feltevésében.

Kezdeményezéseimre és szervezői közreműködésemmel jöttek létre a két intézmény vezetőinek – új együttműködési megállapodással zárult – kölcsönös látogatásai 2007. januárjában és áprilisában.

A hazai vaskohóiparral kialakított szoros alkotó és eredményes tanszéki, illetve személyes együttműködés, ami a vasmetallurgia tudományának, ipari gyakorlatának

és oktatásának fejlődése, a Miskolci Egyetem szakmai imázsának gazdagodása szempontjából is egyaránt fontos értékhordozó.

Hazai, szakmai-tudományos együttműködésünknek ma már egyetlen üzemi bázisa az ISD DUNAFERR Zrt.

Javaslatomra hozták létre a Dunai Vasműben Egyetemünk Metallurgiai Intézetének Kihelyezett Tanszékét, mely az érintett hallgatóink üzemi vizsgálatokat, tanulmányozásokat igénylő feladataik (záró dolgozat, szakmai gyakorlat, TDK-feladat, tanulmányutak, üzemi konzultáció, stb.) ellátásában hivatott segítséget nyújtani.

Lukács Péter vezérigazgatóhelyettes

***Cseh Ferenc, gyárvezető,
DUNAFERR***

A Dunai Vasmű két nagyolvasztója

„Szakma - család, család-szakma” fontossági sorrendje folyamatosan harcban áll egész életünkben. Eddig a szakmát hangsúlyoztad. Lépj át a családi szférába!

1990-ben Kornél fiam házasságot kötött dr. Juhász Judittal, egyetemünkön 1988-ban végzett jogásznővel, mindannyiunk meglepődöttségére és örömére. Minthogy Kornél már rendelkezett egy háromszobás bérházi lakással, így természetesen odaköltöztek, mi pedig Klárikával ketten maradtunk családi házunkban, némi hiányérzettel.

Egy kanadai egyetemi ösztöndíj megpályázásával Kornél egy évet ott töltött, majd egy szakmailag kapcsolódó kutatóintézeti meghívásra további egy évet, s az azt követő vállalati és egyetemi ajánlatokat elfogadva pedig most már mintegy húsz éve, hogy családjával Kanadában (Ontario, Richmond Hill) él és dolgozik.

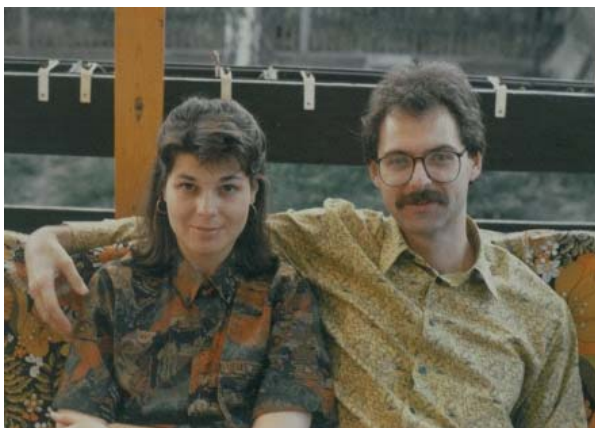
Fiam, Farkas Kornél a Torontói Egyetem professzoraként az autóiipari szakirányú Mesterképzés megalkotója, tantárgyainak tervezője, részben oktatója és a képzési program vezetője, irányítója, vagy ahogyan ott mondják, direktora. Ez a speciális program elsősorban a már autóiiparban dolgozó tervező, gyártó és kutató mérnökök számára nyújt két- vagy hároméves tanulmányokat és professzori konzulensek mellett végzendő alkalmazott kutatási lehetőségeket a metallurgia, polimer-kompozit, mechatronika, lézertechnológia és gyártástechnológia területein. Ez a Mesterprogram különleges abban, hogy tizenkét másik kanadai egyetem mintegy harminc professzorának és számos kutatóintézet meghívott tudósainak bevonásával működik nagyon eredményesen, az abban résztvevők meglepődöttségére.

A család élettörténetének szintén kiemelkedően örömteli eseménye fiamék két lányának, unokáinknak megszületése (Laura, 1996. Miskolc és Klaudia, 2000. Torontó) volt. A születési idők és helyek különbözőségéből látható, hogy a két unokánk születésének időpontja között települt át fiam és családja Kanadába. A két egymást nagyon szerető és gyönyörű kislány természetesen mind a négy nagyszülőnek szemefénye lett, és ez így is van rendjén! S bár Kanada messze van Magyarországtól, a viszonylag gyakori kiutazások, valamint a nyaranta 1-1,5 hónapos hazalátogatásuk révén szoros, kölcsönösen elmélyült, szerető kapcsolatfenntartásra és gondozására van lehetőség, amit a „Skype” biztosította találkozások is igyekeznek szinten tartani.

Minthogy környezetükben angolul, otthon – többnyire – magyarul beszélnek és francia nyelvű óvodába, elemi iskolába és gimnáziumba jártak (az utóbbiba Klaudia még most is jár), így mindketten gyakorlatilag tökéletesen beszélik a három nyelvet. A helyzetet erősíti, hogy Laura francia-angol nyelvszakos tanári diploma megszerzésére kezdte el 2015-ben torontói egyetemi tanulmányait.

Végtelenül hiányoznak, de eredményeiknek és a család sikereinek mindannyian nagyon örülünk, a továbbiak reményében szeretettel várva a következő érkezéseiket. Ittlétük alkalmával, Kornéllal mindig találunk közös munkát, főleg az udvaron, vagy összcsaládi kirándulási lehetőségeket, külföldre is.

A tágabb értelemben vett családnak természetesen az öcsém (és családjának tagjai) Farkas Gábor is részese, aki már édesanyám második házasságából származik és 19 évvel fiatalabb, mint én. A soproni búcsúballagásomon anyámmal és apámmal együtt, nagy örömömre Ő is részt vett.

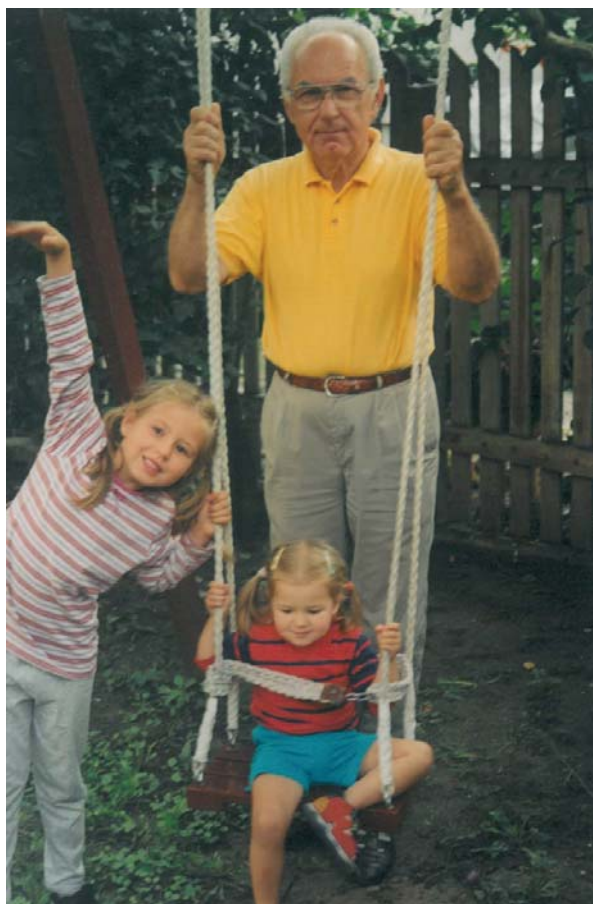
Az ifjú pár

Kludia és Laura

Családi boldogság

Nagyapa lettem, örömömre

*Kerítéskorszerűsítés a két
„Farkassal”*

A „család” fogalom nem zárul fiaddal és unokáiddal. Bővítsd ezt a kört és avass be bennünket a picit tágabb környezetedbe is!

A legelmélyültebb és legsokrétűbb kapcsolatom, illetve kapcsolatunk természetesen Gábor öcsémmel és családjával van, amit jelentősen megkönnyít az a körülmény, hogy valamennyiük (anyós, két fia és két leány unokája is) Miskolcon lakik.

Főiskolai kohómérnöki oklevelének birtokában több munkahelyen dolgozva, sok tapasztalatot szerzett és – jó műszaki érzékének köszönhetően – szerteágazó műszaki ismeretre tett szert. Családszerető gondolatvilágunknak és azon belül testvéri barátságunknak köszönhetően gyakorta segítünk egymásnak. Két fia és két kislány unokája van, akik nyugdíjas állapotának unalmán sokszor enyhítenek, a nagypapa öröme.

Találkozásaink gyakoriságát – a fontos ünnepnapokon túl – a segítő szándékból táplálkozó adott feladat (szerszámok, eszközök kölcsönzése, fizikai erő bevetése, stb.) elvégzésének igénye, a kölcsönös gyümölcs- és virágültetvény-ajándékok időszerűsége, vagy egyszerűen csak az együttlét szándéka határozza meg. Igazi, testvércsaládi kapcsolatban vagyunk.

Juditka menyem szüleivel és testvérével (Juhász István, Éva és Mónika) a fiam házasságkötését követő időszakban – az arra irányuló kölcsönös jószándék és szimpátia alapján és hatására – rendkívül hamar alakult ki az az együtt érző megbecsülés és tisztelet, mely a két család között egy szeretetteljes, emberbaráti kapcsolatot hozott létre. Ennek a példaértékű barátkozásnak a bázisa egyfelől a két család gondolatvilágának azonossága, vagy legalábbis rendkívül közelsége, másfelől az a – kölcsönös örömet gerjesztő – tény, hogy gyermekeink házasságát a szeretet ölelése őrzi és ápolja, s hogy Juditkát mi, saját gyermekként látjuk és szeretjük, csakúgy, mint ahogy mindebben Kornél fiunk is részesül a Juhász családnál.

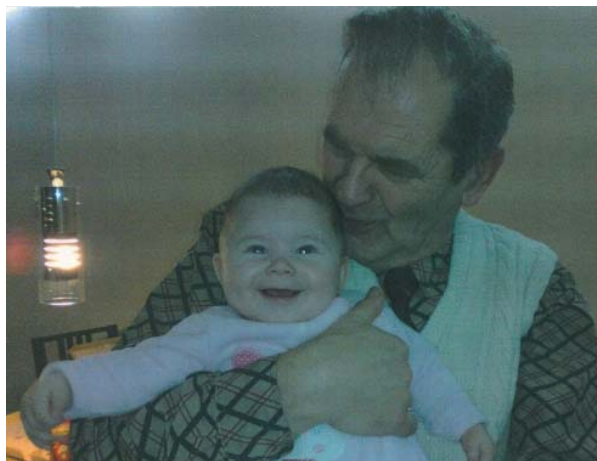
Ezekből fakad, hogy gyermekeinknek – a szülők közreműködését igénylő – bármilyen elképzelésük, vagy tervük véleményezésében soha nem volt ellenérzés, vagy ellentmondás.

A nagy családi összetartó erő érvényre jutását jelentősen növeli az a fiatalok nyári ittléte alkalmából, esetenként többször is megrendezett – egész napos szabadtéri gulyás partis összejövétel a Juhász család nyéki tóparti üdülőjében. A szabadtéri közös foglalatosság, kiegészítve a fürdőzés és úszás lehetőségeivel mindenkinek az örömét és a három család összetartozásának érzését és nagyszerűségének boldogságát gazdagítja.

1955-ben, amikor az egyetemünk Rácz Ádám utcában lévő bérházának egyik lakásába költöztünk, az épületi lakótársak közül Huszthy László, matematikát oktató kolléga volt kiemelkedően a legbarátságosabb társ, aki gyakorlatilag ismeretlenül is kifejezte abbéli örömét, hogy azonos épületben lakunk, ahol baráti kapcsolatba is kerülhetünk. A kölcsönös szimpátia már első találkozásunk alkalmából kifejezésre jutott, s minthogy kölcsönös vizitünkön feleségeink is hasonló tapasztalatokat szereztek, hamar létrejött a Huszthy és a Farkas házaspár között a családi barátság.

Sokszor, rendszeresen látogattuk egymást, együtt ünnepeltünk, és igen gyakran szerveztünk hazai és külföldi közös kirándulásokat. A jó szándékú, korrekt, hangulatos,

kedves Huszthy család (kislányuk kohómérnök lett) nagyszerű baráti együttlétek létrejöttét serkentette, amikhez kölcsönösen ragaszkodva félévszázados időtartamúra (elhalálozásukig tartó) barátságban éltünk és sok szép emlékekkel gazdagodtunk. Bár továbbra is gazdagodhattunk volna. Leányukkal, Katalinnal a kapcsolat természetesen folyamatosan él.

Gábor öcsém az unokájával

Gábor a családjával vendéglátásunkban

Juhász-házaspárnál Karácsonykor

Juhászné vendégünk

A Huszthy-család karácsonyfájánál

A Huszthy-család (Kató lányukkal és Aurél unokájukkal) nálunk

Vissza szakmához! Egyetemünk, a Miskolci Egyetem rektoraként is tisztelhettelek életem egy periódusában. Hajlandó lennél a „szobatitkokról” röviden tájékoztatni a Kedves Olvasót?

Az egyetemünk rektori állására benyújtott pályázatokból hármat küldött vissza a Művelődési és Közoktatási Minisztérium a Miskolci Egyetem Tanácsához véleményezésre. Az előző évi (1993) felsőoktatási törvény ugyanis a rektor kinevezését a köztársasági elnök hatáskörébe utalja úgy, hogy a művelődési és közoktatási miniszter által kiírt pályázati felhívásra benyújtott anyagokat az egyetem tanácsa titkos szavazással előzetesen véleményezi.

Erre az 1994. április 21-i egyetemi tanácsülésen került sor, melyen 44 szavazati joggal rendelkező tanácsstag (egyharmada egyetemi hallgató) közül 41 volt jelen. Dr. Kovács Ferenc, az egyetem akkori rektora megállapította, hogy 21 igen szavazat jelenti az előírt 50 % + 1 fő többséget. A szavazások eredményei szerint én 16 igen-, dr. Páczelt István 9 igen-szavazatot kapott, Tóth Tiborra pedig nem szavaztak. Mivel egyik pályázó se kapta meg a szükséges szavazati arányt, az első két pályázó (Farkas Ottó és Páczelt István) nevének feltüntetésével, nyomban újabb szavazást írtak ki. Ebben a fordulóban én ismét 16 igent, Páczelt István pedig 7 igent kapott, a többi szavazó tartózkodását fejezte ki. Minthogy ez a szavazás sem hozta meg az előírt minimális értéket, a szavazást eredménytelennek és befejezettnek nyilvánították, s az adatokat tartalmazó jegyzőkönyvet pedig elküldték a minisztériumnak.

A vonatkozó előírások szerint a minisztérium új pályázati felhívást ír ki, amit ismét meg lehet pályázni és az eljárás megismétlődik. Az átmeneti időtartamra, de legkésőbb 1995. június 30-ig a művelődési és közoktatási miniszter, a 90654/1994-XVII. sz. felkérő levélben megbízott a rektori teendők ideiglenes ellátására, az általános rektorhelyettesi feladat megtartása mellett, 1994. július 1-től.

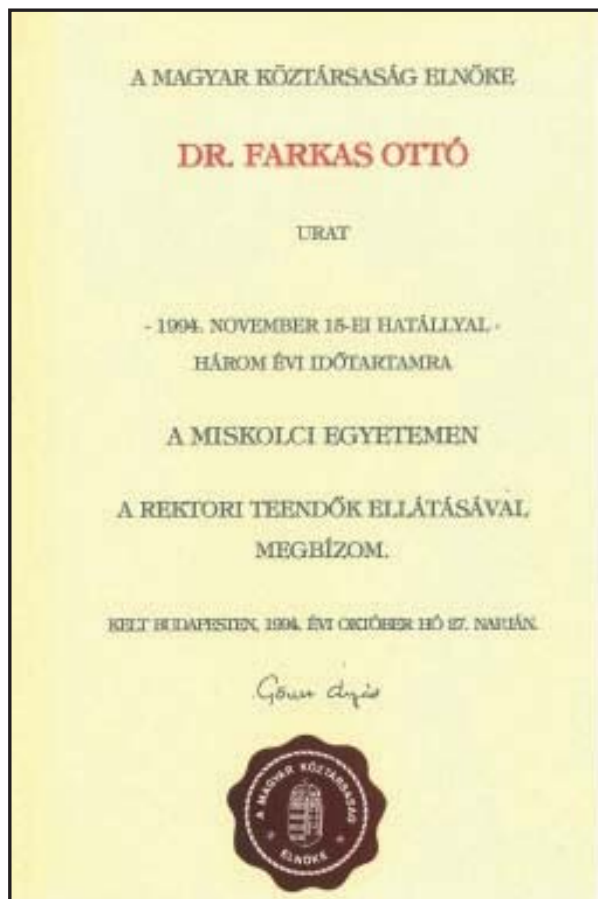
Tekintettel arra, hogy ezzel az intézkedéssel, mellyel a rektori és általános rektorhelyettesi feladatok egyidejű ellátása lett a feladatom, így önmagamnak voltam helyettese, sok tennivaló terhe alatt.

Az új tanév kezdetén már megjelent az új rektori pályázati felhívás. Mádl Ferenc miniszter úr kérésemre lehetőséget adott számomra, hogy amennyiben írásban nyilatkozom arról, hogy az előző pályázati felhívásra benyújtott pályázatomat továbbra is érvényesnek tartom, és kérem, hogy új pályázati dokumentumként szerepeljen, akkor nem kell azt még egyszer benyújtanom. Éltem a lehetőséggel.

Rajtam kívül csak Páczelt István nyújtott be ismét pályázatot. A minisztériumból egyetemünkre küldött két pályázat véleményezésére az Egyetemi Tanácsülésen került sor, amikor is én a minimumot meghaladó fölényes igen-szavazatot kaptam. A szavazás tehát eredményes volt, s a minisztériumba küldött jegyzőkönyv értékelhető adatokat tartalmazott.

A minisztériumi értékelés alapján, dr. Fodor Gábor művelődési és közoktatási miniszter, az 1994. november 9-i levelében (91023/1994.-XVII.), 1994. november 14-i napjával felmentett mind a rektorhelyettesi, mind pedig az ideiglenes rektori megbízatás (90654/1994-XVII. sz.) alól, tekintettel az 1994. november 15-ével történő rektori megbízásomra.

Mindezek alapján Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke 1994. november 7-én a Parlament Nándorfehérvári termében adta át ünnepélyes keretek között, a Miskolci Egyetem rektori teendőinek ellátására utaló 1994. november 15-étől három évre szóló megbízó levelet. A megbízó levél ünnepi átadásán a feleségem, Klárka is részt vett. A protokollt követő megbeszélésen elnök úr felajánlotta szívélyes segítségét, a gazdasági problémákat nem érintő kérdésekben.

Rektori megbízási okmány

Farkas Ottó a ME új rektora

Göncz Árpád államelnök átadja a rektori megbízás okmányát

Rektorként, több mint tízezer fiatal hallgató eszmei formálójaként lehetőség lett a saját ars poeticád szélesebb körű megismertetésére. No, de mi a Te ars poeticád?

Rektori tevékenységem kezdetén is már arra törekedtem, hogy a feladatok megoldása során mindenkor érvényre jusson az az eszmevilágom, melyben feltétlenül hiszek az egyetemes emberi kultúrában, elemeinek azonos jelentőségében, egymásra ható képességeiben és egységének eszmei diadalában. Ezért soha nem fogadtam el semmiféle olyan javaslatot, kérést vagy megnyilatkozást, mely valamely tudomány-, vagy szakterület alsóbb- vagy felsőbbrendűségének feltételezéséből táplálkozott. Így egyetemünkön nem volt jelentősebb vagy fontosabb, illetve jelentéktelenebb vagy elhanyagolhatóbb Kar. Szerintem most sincs. Csak azonos mértékben jelentős szak-ill. tudományterületeiket eredményesen, vagy kevésbé eredményesen gondozó és oktató Karokat, intézeteket, tanszékeket vagy oktatókat ismerek.

Széchenyi ide illő ismert, szép gondolata szerint: *„Nem termelékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat teszük a közérőt, hanem az ész, mely azokat józanul használni tudja.”*

Pascal pedig azt mondta, hogy: *„Az ember minden jel szerint arra van teremtvé, hogy gondolkozzék, ebben rejlik minden méltósága és minden érdeme. Egyetlen kötelessége az, hogy helyesen gondolkozzék.”*

Egyértelmű tehát, hogy alapvetően kimunkált, kifinomult ismeretekkel gazdagon megtöltött, nagy befogadó képességű agyra, azaz olyan észre van szükség, mely a feldolgozni szándékozott természeti értékeket józanul, vagyis helyesen gondolkozva alakítja közérővé.

Egyetemünkön, mint alapvetően oktatási intézetnek is az a kötelessége tehát, hogy hallgatóinkat mindennek előtt olyan értelmiségiekké nevelje, akik nemcsak az adott tudományterület szűk valóságában, hanem a rendszerelmélet talaján, feladataik, kulturális, társadalmi, gazdasági és nemzetközi összefüggéseikben is képesek gondolkodni és cselekedni. Akik a társadalmi, gazdasági, technikai változásokra kritikai látásmóddal is reagálnak, és akik az előrehaladással összefüggő emberi viszonylatok formálásában is, értelmiséghez méltó élenjáró szerepet tudnak és akarnak majd vállalni.

Az egyetem nagyon megtisztelő, de ugyanakkor rendkívül felelősségteljes feladata tehát, hogy hallgatóinkat, a jövő nemzedékét felkészítse egy olyan bonyolult kor feladatainak vállalására, melyben a tudomány, a kultúra rohamos fejlődése egyre nagyobb gyakorisággal bontja meg a kialakult technikai, gazdasági, társadalmi szisztémákat, valamint a kapcsolódó emberi viszonyokat és hoz létre a tudás, az emberi ész működése révén fejlettebbeket.

Ezek a meglátások összhangban vannak a korszerű felsőoktatás azon koncepciójával, hogy az ismeretszerzési folyamat meghatározott részét a hallgatók önálló megfigyeléseinek, tapasztalásainak, elmélyüléseinek, feladatmegoldásainak tevékenységi körébe kell utalni, hogy tanulmányaik során ne csak mások nézeteivel találkozzanak, hanem önmaguk is behatolhassanak a jelenségek, történések és összefüggések mélyébe és saját felismeréseikkel is gazdagíthassák ismereteiket.

Az ilyen képzési mód nem csupán tudásanyagot integrál, hanem belső igényt is támaszt újabb ismeretek iránt, természetes vágyat fejleszt ki a tudás gyarapítására, s egyben gondolkodásmódot, magatartást és cselekvést is formál, azaz kreativitást és személyiséget fejleszt.

Mindezek érdekében olyan oktatási körülményeket kell létrehozni és fejleszteni, melyben megvan a lehetőség arra, hogy a gondolatok kölcsönös, interaktív áramlása létre jöjjön az oktató által képviselt alkotó szellem és az azt befogadni szándékozó ifjú értelem között.

***Bevonulás az 1994/95-ös tanévnyitó
ünnepségre
(mellettem Klárka,
balra Szabó József főmérnök, DV)***

***A tanévnyitó ünnepség elnöksége a
Karok dékánjaival***

Rectori ünnepi beszéd

Rectori dolgozószobámban

Az ars poeticából viszont az is egyértelműen következik, hogy a világ első felsőoktatási intézményének jogutóda révén hallgatóinkkal meg kell értetni a „múlt - jelen - jövő” egységét, ennek szépségét, méltóságát és felelősségét.

Igen, a hallgatóink lelkivilágába kell ültetnünk annak tudatát, hogy egy nagy múltú felsőoktatási intézménynek, universitasnak váltak polgáraivá, ahol az elmúlt több, mint negyed évezred alatt mind az ősi Alma Mater, mind pedig annak Sopronban, majd Miskolcon működő és gazdagodó jogutód intézményeinek falai között szellemi kiválóságok nevelkedtek és dolgoztak. Ezen intézmény mindenkor úttörő szerepet vállalt a tudomány, a kultúra haladásáért, melynek szellemi kisugárzása mindenkor túlhaladta az ország határait, és amely napjainkban is jelentős helyet foglal el működési területeinek hazai és nemzetközi szakmai, tudományos áramlatában.

Az ősi Alma Mater falai között tanított Nicolaus Jacquin professzor, akinek kutatási eredményeit Lavoisier is felhasználta, Christian Dopler professzor a róla elnevezett Dopler-effektus elvének feltalálója és Delius Christof professzor a világhírű bányászati kézikönyv szerzője. Az intézmény laboratóriumában végzett kutatómunkát több hónapon át a nagy fizikus, Alessandro Volta, Fausto d'Elhunyar a volfrám egyik felfedezője, M. del Rio a vanádium felfedezője, s az akadémia hallgatója volt Müller Ferenc, akinek nevéhez a tellúr felfedezése fűződik.

Az ősi Alma Mater egyik jogutódjának, a Miskolci Egyetemnek egyre táguló, szépülő és gazdagodó mai környezetében lesz tehát módjuk az ismeretszerzési folyamat, életre szóló úthosszának az egyetemi évekre kirótt szakaszát végigjárniuk és megszerezni azokat az ismereteket, melyek választott hivatásuk majdani, XXI. századi gyakorlásának alapját képezik.

Az emberi élet – s így hallgatóink jövőbeni élete is – csak a jobbító szándékú alkotó, újat, fejlettebbet, tökéletesebbet teremtő vagy az ilyen folyamatokban résztvevő cselekedetek révén kap értelmet. Nem nehéz tehát belátni, hogy az ilyen célkitűzéssel kijelölt életpályát csak felkészülten, a tudás fegyverével lehet eredményesen végigjárni. Ebből következik, hogy a jól tanulás nemcsak egyszerűen egy érdemes cselekedet, hanem egyben egy életre ható felelősség is. Ezért úgy érzem a gondolatsor végére illik Márai Sándor „Kassai polgárok” című művében János mesternek, a kőfaragó fiához intézett következő mondata, amikor tanulmányi útra küldi, idézem. „*Menj, figyeld meg jól a világot, mert csak a kontár báméskodik és ácsorog!*”.

Az egyetemi diploma megszerzéséhez vezető út természetesen nem mentes az egyenlenségektől, kövezete buktatókat is rejt magában, s esetenként a végigjárhatatlanság érzetét is keltheti. De hallgatóinknak tudniuk kell, hogy az utóbbi csak látszat, s legfeljebb azok részére lehet valóság, akik ezt az utat nem kellő odafigyeléssel és körültekintéssel, hanem tanulási ambíció nélkül, kötelességtudat és felelősségérzés hiányában képzelik végigjárni.

A szorosabb értelemben vett tananyagon kívül, hallgatóinknak itt kell megtanulniuk és elmélyíteniük a választott szakmájuk szeretetét, a társszakmák tiszteletét, az alkotó munka becsülését, s az igényességet önmagunkkal szemben is. És itt kell kialakulniuk a folyamatos önművelés és a továbbképzés, valamint a társadalmi szerepvállalás képességének és készségének is.

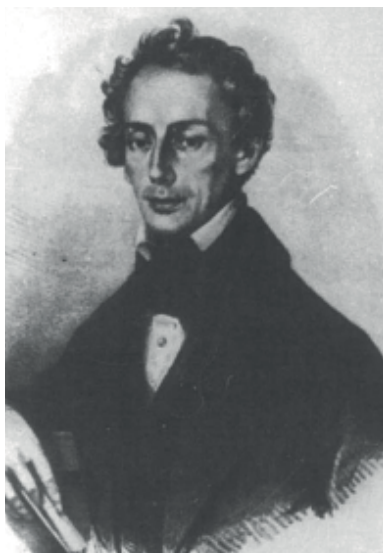
„Követelek Tőled, mert tisztellek!” hangzik a klasszikus mondás, s ez nem csak napjaink igényével, hanem hallgatóink jövőbeni érdekeivel is egybecseng.

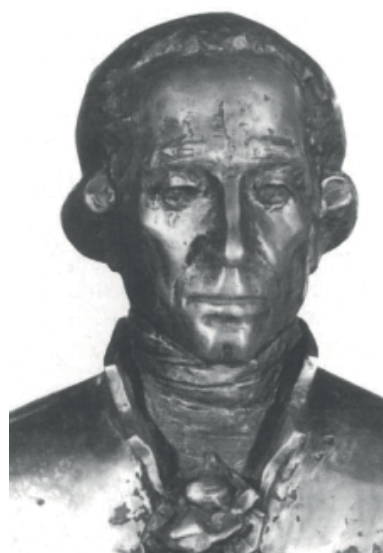
A Selmeci Akadémia

Nicolaus Jacquin

Doppler arcképe

*Delius Christoph
mellszobra*

A kémlesztet és kohászat

A bányaméréstan

Az „elmélet és gyakorlat egységét” a működő kohászati üzemek testesítik meg, teszik nyilvánvalóvá. Ezt kell a „professzor-hallgató” párosban a helyszínen értékelni, hiszen ebben a folyamatban az oktató, a professzor valódi értéke a helyére kerül. Te miképpen éltél ezzel a lehetőséggel?

Az oktatási alapelvek érvényre jutásának egyik, de igen fontos feltétele, hogy az elmélet és a gyakorlat elválaszthatatlan kapcsolatrendszere a hallgatók számára is felismerhető, tapasztalható legyen. Erre jó szolgálatokat tesznek, tehetnek a különböző laboratóriumi, műhelycsarnoki munkák. De olyan szakterületek oktatása, mint például a kohászat, ezen belül főleg a vaskohászat, melynek technológiai folyamatai laboratóriumi körülmények között teljességükben nem jeleníthetők meg, nem nélkülözhetik a didaktikailag is előkészített, szervezett üzemlátogatásokat, tanulmányutakat.

Az üzemlátogatások eredményességének alapvető feltétele, hogy a megfigyelt technológiai részfolyamatok látványa, vagy a különböző mérés-kultúrákkal meghatározott paraméterértékek megjelenített eredményei, felismerhető oksági összefüggésben legyenek a vonatkozó elméleti megállapításokkal. Ezért kiemelkedően fontos, hogy az adott tantárgy előadója (professzora, tárgyjegyzője) a hallgatókkal ott legyen a vonatkozó üzemi tethelyen, segítve a hallgatóknak az előadáson elhangzott elméleti megközelítések és az üzemi meglátások közötti összefüggések felismerésében. Ennek nemcsak a hallgatók tudásának, illetve a kapcsolatrendszereket feltáró képességének növekedésében van óriási jelentősége, hanem az oktatás hitelességének és az oktató eszmei rangjának erősödésében is.

Ezt az oktatói magatartásomat igyekeztem az eddig elmúlt hatvanhárom éves időterjedelmi oktatómunkám során érvényre juttatni, megítélésem szerint sikerrel. Minthogy az oktatói pályám hatvanhárom éve alatt valamennyi vasmetallurgiai üzemlátogatás, illetve tanulmányút az én vezetésemmel, jelenlétemmel folyt le, bőven volt alkalmam örömmel fogadni hallgatóim lelkesítő, elismerő és köszönetet nyilvánító megnyilatkozásait.

Üzemlátogatásaink hasznosságát az adott üzemek vezetői, vezetőmérnökei (jó részük volt hallgatóm) is igyekeztek gazdagítani. A korábban még működő Ózdi Kohászati Üzemek részéről Komár László, Horváth János, Polencsik József, Halász József és Nagymarcsi László. A Lenin Kohászati Művekből Réthy Károly és Csehil György. A ma is működő Dunai Vasmű (ma ISD Dunafer Zrt.) részéről pedig Márkus László, Lehoczky László, Rokszin Zoltán, Tóth László, Cseh Ferenc, Hevesi Imre és Móger Róbert, azokat kitűnően ismerő kohómérnök-kollégák, akik önzetlen segítséggel látták és látják el azon önként vállalt feladataikat, melyek révén hallgatóink megismerhetik a nyersvasgyártás üzemi, technológiai folyamatait, termelési rendszerét. Ezáltal váltak a nevezettek, a kohómérnökképzés csendes tanáraivá. Munkájukat elismerés és hálás köszönet illeti.

A tanulmányutak acélmetallurgiai szakterületeit a tanszék részéről az utóbbi években dr. Harcsik Béla adjunktus és dr. Grega Oszkár címzetes egy. tanár gondozza, Józsa Róbert technológiai vezetőmérnök üzemi közreműködésével.

A tanulmányutak anyagi kiadásainak támogatására a karnak, intézetnek, ill. tanszéknek

nincs fedezete. A vonatkozó költségeket (utazás Dunaújvárosba, esetenként Kassára, étkezés, több esetben szállás) az általam irányított „Szakemberek a Kohászatért” alapítvány, a kérésre létrehozott „Dunaferr a magyarországi kohómérnökképzésért Alapítvány” és a dr. Grega Oszkár által létrehozott alapítvány szokta vállalni.

A kialakult szokásrend értelmében az üzemlátogatás után estefelé, egy megfelelő eleganciával rendelkező pincevendéglőben töltünk 2-3 órát, ahol üzemi, vállalati vendéglátóink közreműködésével, mértéktartó sörözés kíséretében, baráti hangvételű eszmecsere keretében a hazai vas- és acélgyártás jövőbeni alakulásáról, hallgatóink elhelyezkedési lehetőségeiről, a szakdolgozat-készítés témáiról, TDK-dolgozat készítésének üzemi támogatásáról és más hasonló, a hallgatóinkat foglalkoztató kérdések megválaszolásáról szól a beszélgetés.

Az utazás legalkalmasabb közlekedési eszköze a bérelt autóbusz, mert nem vagyunk megkötve a hazautazás indulási időpontját illetően. Jó együtt lenni a hallgatókkal.

A mellékelt fényképek (Józsa Róbert ajándékai a 2011, 2012 és 2014 években megrendezett dunaújvárosi tanulmányutakat igyekeznek emlékebe idézni.

Hallgatói üzemlátogatás a Dunaferrnél

Oktatói szemmel nagyon fontosnak tartom a hallgatók részéről érkező „visszacsatolásokat, értékeléseket”. Nem a „bratyizás”, hanem a hibáimmal-előnyeimmal való korrekt szembenézésre még akkor is, ha ezek a vélemények időnként nem mentesek az erős szubjektivitásuktól sem. Neked milyen tapasztalataid vannak?

Hallgatóink egyetértenek az egyetemi oktatás célkitűzéseinek megfelelő és az azok megvalósulását szolgáló vázolt oktatási alapelvek érvényre juttatásával. Időnként hallgatói közösségek összehangolt véleményeket fogalmazzanak meg vezetőoktatóik tevékenységének pedagógiai, módszertani és tartalmi vonatkozásairól egyaránt, és azokat a közös érdekű jobbító szándék igényével az érintetteknek átadják. A rám vonatkozó meglátások a közelmúltban végzett véleménykutatások eredményei alapján számomra hízeltőek, de egyben megnyugtatóak is, mert az általam (és többek által) képviselt oktatási kultúrát jónak, eredményesnek tartják. A kialakult és közreadott, személyemre szóló megítélések az alábbiak: Óráin valóban alkalmazható, naprakész ismereteket ad át; Etalon, őt kellene követnie a többi tanárnak; Órái nagyon jól követhetők, interaktívak. Professzor úr rendkívül türelmes, emberbarát, remekül és érthetően magyaráz; Pontos, precíz, igazi soproni professzor; Nagyon jó előadó, az órákat interaktívvá teszi, kommunikál a hallgatókkal. Élvezetes; Megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkezik, melyeket megfelelően ad át a hallgató közönségnek. Kérdésekre megfelelően válaszol, ezzel segítve tanulásunkat. Segítőkész; Rendkívül elhivatott oktató; Professzor Úr példaként szolgálhat a jövő generációjának. A tőle szerzett alapismereteket jól tudom hasznosítani, könyvét gyakran forgatom; Az oktatási módszerével a tényekre épülő logikus gondolkodásra nevel, amely a későbbiekben sokkal hasznosabb, mint az adatok memorizálása. Foglalkozik a jelenleg fejlesztés alatt álló technológiákkal is; Nagyon megtetszett az első szakirányos félévben tanult Vasmetallurgia című tantárgy, így ebben a témában szeretném jobban elmélyíteni tudásomat.

Nagy jelentőséget tulajdonítok a tanulmányutaknak, ill. üzemlátogatásoknak, különösen olyan szakterület oktatásában, melyben a technikai berendezések csak az üzemekben tekinthetők meg, az óriási méretek és az igen nagy hőmérsékletek miatt. Erre a legtipikusabb példa a Vasmetallurgia. A hallgatók szeretik ezeket a kirándulásokat.

Minden vizsga nálam szóbeli azért, hogy lehetőségük legyen a hallgatóimnak arra, hogy a húzott kérdésben szereplő témarészlet feltárásainak esetleges problémáit megismerve, lehetőségem legyen rávezetni a vizsgázót a megoldásra, ő pedig tanuljon a különböző megközelítési módok lehetőségeiről, s az oksági összefüggések logikai rendszerének felismeréséről. Hallgatóim - hála - ezzel pedig egyetértenek.

Valamennyi vizsgaalkalom előtt konzultációt tartok, a szükséges időtartammal és gyakorisággal a hallgatóink megalégedésére.

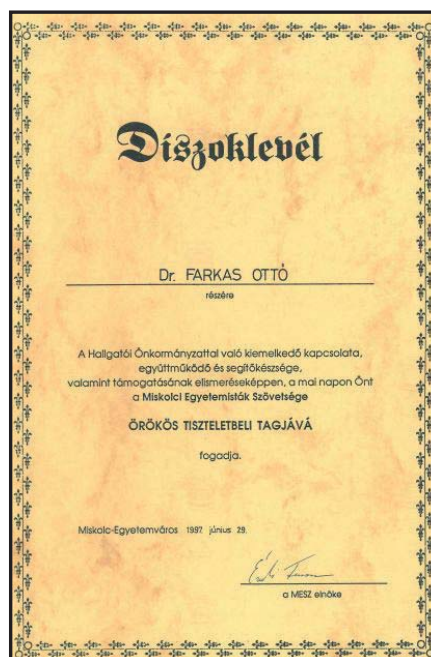
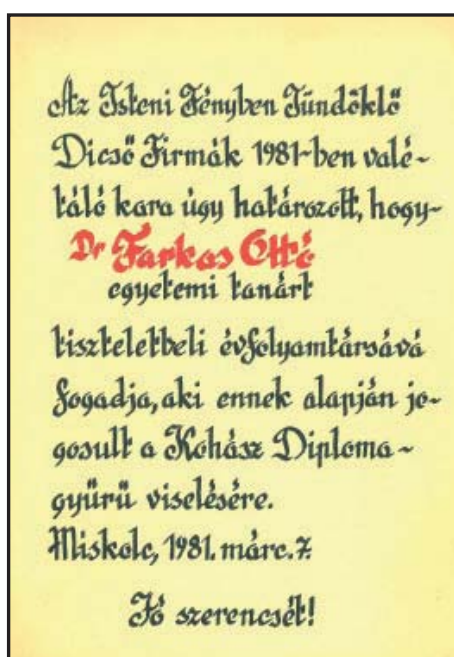
Kezdő oktatókoromban esetenként osztályozási nehézségeim voltak. Egy alkalommal a következő kérdést tettem fel Zsák Viktor professzor úrnak: „Ha a vizsgázott hallgató tudását kétes jegyűnek, például 3/4-esnek találom a pótkérdésekre adott válaszok után is, akkor – minthogy csak egész jegyek írhatók az indexbe – melyik jegyet adjam?”

„Nézze Ottó!” kezdte a bölcs választ a professzor úr. „Bármelyik osztályzatot választja, nem felel meg a valóságnak, azaz tévedett. Ha azonban a rosszabbikat írja be, akkor tévedett és még rosszindulatú is volt, ha viszont a jobb jegyet adja meg, akkor is tévedett, de jóindulatú volt. Csalódnék önben Ottó, ha nem az utóbbit választaná.” A professzor úr – legalábbis ebben a kérdésben – soha nem csalódott bennem.

Oktatói tevékenységemet és hallgatói kapcsolataim baráti hangvételt a hallgatói közösségek mindenkor elismeréssel fogadták, amit háromszor aranygyűrűs tiszteletbeli évfolyamtársi (két további ajánlást nem akartam elfogadni), és a Miskolci Egyetemisták Szövetségének Örökös Tiszteletbeli Tagja (1997) kitüntetésekkel is kifejeztek.

Zsák Viktor professzor

Életed, eredményeid, elfogadottságod mind-mind azt bizonyítja, hogy stratégiai gondolkodású vagy és felül tudsz lépni a mindennapi „győzelmek megvívásának igényén”. Miképpen gondoltad ezt egyetemünk jövőjének formálása szempontjából?

Az elkövetkezendő időszak legfontosabb oktatásszervezési tennivalóinak a különböző karokon újabban meghonosított tudományterületeket művelő szervezeti egységek megerősítését, köztük a Bölcsészettudományi Intézet karrá válásához szükséges feltételeket maradéktalan megteremtését, s az egyes karok által képviselt kultúrák jelentőségének, egyenrangúságának kölcsönös elismerését tartottam. Vallottam akkor, hogy tovább kell munkálkodnunk a kidolgozás alatt álló természettudományi kar alapításán, s a már elkészült tanári szakokra vonatkozó előterjesztések elfogadtatásán, az egyetemi szintű nyelvtanári szakok akkreditálásán, és azon hogy karaink az új diszciplínákat és ingerdiszciplínákat folyamatosan beépítsék az oktatásba, Meg kellett vizsgálnunk az olyan oktatási módozatok meghonosításának lehetőségeit is, mint a post-secondary képzés, a távoktatás, és a „nulladik évfolyam” intézménye.

Biztosra vehető volt, hogy a jövőben megnő a posztgraduális képzés jelentősége, ezért a képzésünk tartalmi és szervezeti továbbfejlesztése egyaránt szükséges volt, a hazai és nemzetközi kapcsolatok erősítésével együtt.

Az egyetemünkön kialakult színes szakmai paletta ma már páratlan lehetőséget kínál mind az interdiszciplináris oktatás, mind pedig a kutatás számára. A társadalmi igények olyan új képzési irányok bevezetésének lehetőségét vetítette elénk, mint pl. mérnök-jogász, külkereskedelmi jogász, mérnök-tanár stb. A variációk tárháza a párhuzamos oktatás, illetve az áthallgatás terén is gazdag lett.

Szorgalmaznunk kellett további fokozott részvételünket a kölcsönös érdekű integrációs folyamatokban, illetve új képzési kultúrák meghonosításában. Terveim között szerepelt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző tagozatának, a MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratóriumának és regionális főiskoláknak (Eger, Sárospatak) integrálása, valamint a Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem Miskolci Kihelyezett Tagozatának megszüntetését követően – az egészségügyi főiskolai képzés megindítása is.

Foglalkoznunk kellett a Továbbképző Központunk betelepítésével az egyetemi campus területére, hogy véglegesen felszámoljuk azt a kedvezőtlen állapotot, mely szerint a továbbképzést a Miskolctapolcán bérelt épületben kell megoldanunk.

Nem hagyhatom figyelmen kívül, hogy a mindenkori vezetőink tartalmi és szervezeti fejlődést szolgáló erőfeszítéseinek, egyetemünk építészeti struktúrájának gazdagodásával és korszerűsítésével – többnyire időbeni párhuzamosságban – együtt haladtak Ennek illusztrálására – csupán példaként kiválasztva – szolgáljon egyetemünk főbejáratának kronológiai változatait bemutató három csatolt ábra. Hiányzik, az új főépület megépítésével (1965) kialakított, gyakorlatilag ideiglenesnek szánt és a díszaula létrehozásáig (1986) működött, gyakorlatilag az 1986-tól létező főbejárattal megegyező helyen volt főbejárat fényképe. A jelenlegi, teljesen új kialakítású főbejárat 2003 óta van használatban.

Ezeket a főbejáratokat jöttem, mentem 63 éven át (eddig).

*A Miskolci Egyetem első
főbejárata 1965-ig*

*A ME főbejárata 1986-2003
között (1965-től 1986-ig
egyszerűsített, de részben más
kialakításban)*

A ME teljesen új főbejárata 2003 óta

A rendszerváltás - mint külső körülmény - egyetemünkön is problémák sorozatát hozta a felszínre. Nálad - mint felelős vezetőnél - ez hogyan csapódott le?

A rektori kinevezésemet követő néhány hónapban az energiáim javát sajnálatos módon arra kellett fordítanom, hogy az egyetem – rendkívül rossz – anyagi helyzetét felmérjem, s a fokozatosan felhalmozódott gazdasági-pénzügyi problémákra közösen megoldást keressünk. Hangsúlyozom: közösen és nyíltan. Egy ekkora intézmény gazdálkodása nem lehet két-három ember színpalak mögötti belügye. Szerencsétlen módon a mi bajaink tetőződése egybeesett az ország gazdasági válságával, így lehetőségeink ugyancsak korlátozottak voltak, s a főhatóságok segítsége nélkül aligha rendeződhetett volna ügyünk.

A kialakult rendkívül kedvezőtlen gazdasági helyzet reális oknyomozó feltárása céljából felkértem az illetékes minisztériumunkat, hogy rendeljen el egy komplex vizsgálatot. A szakértő-bizottsági vizsgálat 1994. szeptember 20-tól november 3-ig tartott, s az elkészült jelentés 1995. április 4-én került az Egyetemi Tanács elé. A felhalmozódott 411 millió Ft tartozásunk ügyében a 107 oldalas jelentés az összefoglalójában megállapította, hogy a *„Miskolci Egyetem nagy erőfeszítéseket tett a profilbővítésre és váltásra”,* amelyet *„a társadalmi viszonyok változásai kényszerítettek ki”*. Azt is megállapítják, hogy *„az egyetem fejlődése meghaladta a pénzügyi lehetőségek fejlődésének ütemét”,* és hogy *„az egyetem által 1992-ben még időben jelzett hiány felülvizsgálatát a minisztérium nem rendelte el és nem rendezte”*. Felvetették azt is, hogy a régió iparának összeomlása az egyetem számára bevételi kiesést jelentett. Ez valóban érintett minket. Az elmúlt hat-nyolc évben a költségvetési támogatás egynegyedét tették ki az egyetem külső bevételei, akkor alig két-három százalékát. A minisztérium illetékesei állapították meg azt is, hogy *„a költségvetési támogatások nagyságrendje nem érte el a hallgatói létszámemelés mértékét”*.

Csirik Jánost, a felsőoktatásért felelős akkori helyettes államtitkárt meghívtam az egyetem egyik tanácsülésére. Ő eljött, és időt szakított arra is, hogy végignézze a Bölcsészettudományi és az Informatikai Intézetet, az új tanszékeinket. Igyekeztem bemutatni, hogy a pénz ellenértéke itt van az egyetemen, és az oktatásfejlesztést, valamint a struktúrabővítést szolgálja. Ezt ő elismerte.

A jelentés gazdasági visszaélést nem, de felvetett a vizsgálati eredmény esetenkénti pénzügyi-ügyviteli hiányosságokat, illetőleg a gazdasági főigazgató felelősségét elsősorban a társadalombiztosítási járulék késedelmes befizetése, valamint be nem fizetése miatt. Ugyancsak több ponton javaslatot tett a szabályzatok korszerűsítésére, a munkaköri leírások teljessé tételére, a géppark kihasználtságának felülvizsgálatára és így tovább. A vizsgálat korrekt volt, inkább a segítőkészség, mint a bűnbakkeresés jellemezte.

A gazdasági gondokat (nyilvánvalóan) növelték a *„nem eléggé átgondolt beruházások”* – valóban volt ilyen, például az Agrobank-beruházás, ami végül többbe került a tervezettnél –, az *„eredménytelen vállalkozásokba történő befektetések”* – ezekre rá nem fizettünk, megszüntettük azokat – és a késedelmi kamatfizetéseket.

A komplex gazdasági vizsgálat eredményei milyen intézkedéseket róttak egyetemünkre és személyedre, mint rektorra?

El kellett ismernem, hogy a Bölcsészettudományi és az Informatikai Intézetek, valamint az új tanszékek létrehozását csak a hatályban lévő költségvetési törvény bizonyos pontjainak a nem teljesítése árán, elsősorban a társadalombiztosítási járulék késedelmes befizetése, vagy a befizetés elmulasztása árán tudtuk elérni. Ezt állapította meg a vizsgálat is.

A jelentés zárómondata a következő: „a vizsgálat az egyes szabálytalan pénzügyi kifizetések, az 1994. évi beruházásoknál bizonyos kormányrendeletek előírásainak megsértése, a TB-járlék és a SZJA késedelmes befizetése, illetve be nem fizetése miatt a gazdasági főigazgató felelősségét veti fel. – Ez az egyetem rektorát arra kötelezi, hogy a gazdasági főigazgatótól igazoló jelentést kérjen a felelősségi körébe tartozó felrótt hibákról”.

A komplex vizsgálati, valamint a gazdasági főigazgató igazoló jelentése alapján készült intézkedési tervet április 10-én elküldtük a minisztériumnak. Elfogadták, de az anyagi támogatásról nem nyilatkozva azt üzenték, hogy a költségvetési kötelezettség a bölcsődék és a sportlétesítmények fenntartására (egyetemen) nem állhat rendelkezésre, azért azokat nem dotálhatják. Anyagi támogatásra csak ezek igazolt érvényre jutása után kerülhet sor. Az ezt követő időszak kemény és kitartó intézkedéssorozatot igényelt.

A Miskolci Egyetem gazdasági helyzetének stabilizálása az 1990-es évek második felében meglehetősen sok ilyen érvelő stílusú tárgyalást hozott életembe

A történetek - és így az egyetemünk problémáinak története is - általában olyanok, hogy mindig a „legkisebb a hibás”! A fenntartó Minisztérium és az Egyetem küzdelmében törvényszerűen ez utóbbi a hibás! Te miképpen élted ezt meg?

Fodor Gábor miniszter május 15-től augusztus 15-ig miniszteri biztosként Kreka Lászlót bízta meg az okok felkutatásával és azzal: dolgozzon ki egy tervet az eladósodás megállítására, a működés biztosítására.

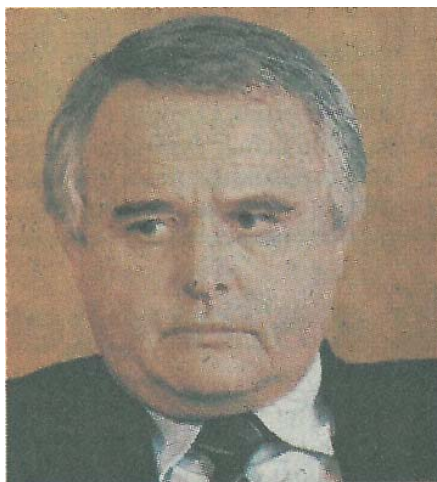
Aminiszteri biztos saját feladatát úgy fogalmazta meg, hogy az egyetem tevékenységének bővülése és a vele nem szinkronban álló finanszírozás ellentmondásait próbálja feltárni. Az egyetem gazdálkodásában igyekszik olyan kitörési pontokat keresni, amelyek megakadályozzák az adósságállomány további növekedését; csatornát keres a meglévő hiány megszüntetésére.

Kreka László elismerte az egyetem profilbővítésének jogosságát és időszerű voltát, ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy ennek mértéke meghaladta a tárca lehetőségeit. Személyes véleménye szerint aligha képzelhető el, hogy az egyetem által vállalt funkciókat a minisztérium a jelenlegi helyzetében teljes mértékben támogassa. Ezért olyan intézkedési sort kell foganatosítani, mely a hosszú távú lehetőségekhez igazítja a funkciókat.

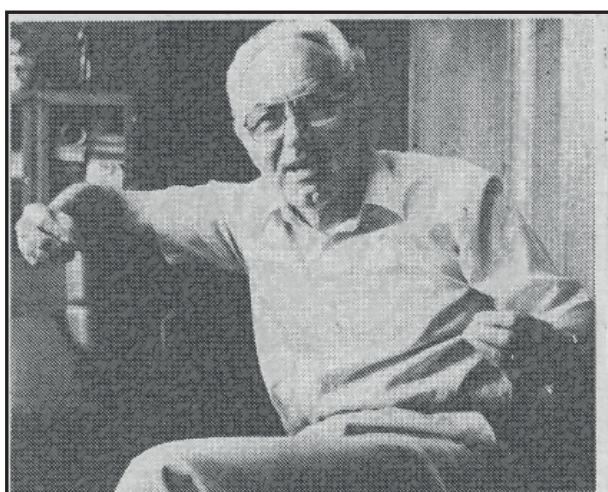
A Miskolci Egyetem 411 milliós adóssága jórészt a bölcsészképzés, minisztériumi jóváhagyással történt felfutásának következménye. A hiány nem túlköltekezés eredménye. Az okok között első helyen említette a társadalom - és ezen belül a régió - igényeihez igazodó tartalmi és strukturális átalakulást, amit a felügyeleti szerv is szorgalmazott, de aminek anyagi alapjaival sem az egyetem, sem az MKM nem rendelkezett megfelelő mértékben. Legalább ennyire meghatározó azonban (az Állami Számvevőszék és az MKM revizori vizsgálata által elismerten), hogy a ME csak részben kapta meg a hallgatói létszámnövekedéssel együtt járó költségvetést. Az országos adatok alapján, a Miskolci Egyetemen akkor 71 ezer forinttal kevesebb támogatás jutott egy hallgatóra az országos átlaghoz képest. Gazdasági ellehetetlenülésünkről a főhatóságokat rendszeresen tájékoztattuk, ennek ellenére a revizori vizsgálaton túl semmilyen intézkedés nem történt.

Dinya László helyettes államtitkárt (másfél év alatt ő volt a harmadik illetékes államtitkár) meghívtam az egyik – a témával foglalkozó – egyetemi tanácsülésre. Eljött és kifejtette, hogy a régi felsőoktatási struktúrát és az eddigi finanszírozási módot nem lehet fenntartani. Az átalakítás elsősorban szakmai feladat, így ezt az egyetemeknek kell megoldaniuk, mondta.

Egyetemünk gondolhat bizonyos ingatlanok értékesítésére, nagy valószínűséggel ez is az egyik eszköze lesz az egyetem talpraállításának. A másik: a meglévő szellemi tőke hatékonyabb hasznosítása, magyarul a költségvetésen kívüli bevételek növelése, megbízásos munkák szerzése. Mindeközben szigorító intézkedéseket vezettek be, például a tanszékek nem vásárolhatnak önállóan, csakis a gazdasági főigazgató jóváhagyásával. Ő mérlegelte az igényeket, ő tudja, hogy az adott pillanatban mennyi van az egyetem kasszájában.

Kreka László miniszteri biztos

Hát hogyan éreztessék azt ezután az oktatók a hallgatókkal, hogy szükség lesz arra, amit most tanítanak? – teszi fel a kérdést dr. Farkas Ottó, a Miskolci Egyetem rektora.

Farkas Ottó: Nincs pénz a hallgatók megfelelő elhelyezésére

Dinya László h.államtitkár az egyetemi tanácsülésen

Emlékeim szerint Egyetemünk gazdasági problémái körül hirtelen lecsillapodtak a habok, ha nem is hosszú távra. Hogyan történt meg ez?

A miniszteri biztos javaslatára olyan állásfoglalás fogalmazódott meg, hogy a 411 millió forint adósságból (ebből 197 millió a négy év alatt felhalmozódott TB-tartozás) 160 millióval birkózzon meg az egyetem saját erejéből, a fennmaradó 251 milliót pedig rendezze részben az állam az 1995. évi központi költségvetés tartalékalapjának terhére (106 millió), részben pedig (145 milliót) a művelődési minisztérium.

Sem az intézkedési terv, sem pedig Kreka László támogató beszámolója nem hatott a pénzügyi központi intézményekre olyan mértékben, hogy a megállapodott pénzösszeget hamar megkapjuk. Egyetemünk lesújtó anyagi helyzetének helyreállítása ügyében személyes tárgyalásokat folytattam a szakminiszterekkel (3 év és 4,5 hónapos rektorságom alatt Mádl Ferenc, Fodor Gábor és Magyar Bálint), Bokros Lajos pénzügyminiszterrel, de gyakorlatilag eredménytelenül. Ezt követően megkértem Horn Gyula miniszterelnök urat, hogy a legközelebbi miskolci látogatása alkalmával adjon lehetőséget egy rövid találkozóra a szóban forgó témában. 1995. november 25-én, szombaton érkezett rektori szobámba a miniszterelnök úr. A közel egy órán át folytatott megbeszélés során a miniszterelnök úr megértéssel fogadta tájékoztatásomat az intézményünk rossz anyagi helyzetéről. Készségét fejezte ki abban, hogy az egyetem jogos igényei teljesítésének lehetőségeit megvizsgálja. Fodor Gábor urat szobámból telefonon felhívta és jelenlétemben utasította arra, hogy az ügyhöz tartozó előterjesztést a korábbi szóbeli megállapodás alapján, az azt követő csütörtöki kormányülésen szíveskedjen előterjeszteni. A telefonálást befejezve engem biztosított arról, hogy a jóváhagyott összeg pénteken, az egyetem számláján lesz. Pénteken délben Molnár Géza gazdasági igazgató jelentette, hogy nem volt hiábavaló a gazdasági osztály töretlen küzdelme, minthogy csoda történt, mert a várt pénzösszeg megérkezett. A miniszterelnök úr megértő, jóindulatú segítő szándéka és közreműködése nyilvánvaló volt.

Rektori működésem alatt az intézkedési terv megvalósítása és a minisztérium anyagi segítsége eredményeként – miniszterelnöki támogatással – adósságállományunk 396 Mft-tal csökkent.

Horn Gyula miniszterelnök egyetemi látogatása és tárgyalásaink

Rektorságod idején jelentős lépéseket tettél az alapítványi támogatások megszervezésében. Mondanál erről néhány mondatot?

Örömmel, mert a képzési folyamat oktatói és hallgatói tevékenységének anyagi vonatkozásait támogató törekvéseim egyik működési területét képezik az alapítványok. Négy alapítvány kötődik hozzám, vagy az alapítás, a kérésemre történt létrehozás, vagy a kuratóriumi elnöki pozíció. Az egyik, az általam (rektorságom idején) saját induló tőkével 1995-ben létrehozott „*A Miskolci Egyetem oktatási tevékenységének fejlesztése*” című alapítvány, melynek alaptőkéje – az egyetemünkkel kapcsolatos vállalatok támogató készségnek és képességének köszönhetően – napjainkra már több mint 30 mFt-ra növekedve jelentős segítséget nyújt, főleg külföldi tanulmányi, vagy konferencia-részvételi utazásokhoz.

Egy másik 10 mFt alaptőkével rendelkező alapítványt a DUNAFERR (Horváth István elnök-vezérigazgató) hozott létre kérésemre, még rektori működésem időszakában. „*A miskolci kohómérnök képzésért*” címmel. Az alapítvány főleg tanulmányutakat, jegyzetírásokat, szakmai gyakorlatokat támogat.

A „*Szakemberek a Kohászatért Alapítvány*” elnevezésű harmadik alapítványt a miskolci Metaltrade Hungária Kft. 1997 májusában (Luterán László) alkotta meg 5 Mft-os alaptőkével, mindenekelőtt a szakmai tanulmányutak és egyéb igények (számítástechnikai eszköz, nyelvtanfolyam, tankönyv stb.) kielégítésére. A gyakorlatilag 20 éve működő kuratóriumnak én vagyok az elnöke, amit a hallgatók tanulmányi munkáját segíteni szándékozó törekvésem indokol.

Szerettük volna a közvélemény figyelmét felhívni egy olyan problémára – nevezetesen a szakemberképzésre, inkább annak hiányosságaira –, amely ma még nem érzékelhető probléma, de talán négy-öt év múlva időzített bombaként robbanhat. Az egyetemen alig van néhány hallgató a kohómérnöki karon, és a középiskolások körében sem vonzó a pálya. Az Alapítvány célja: az észak-magyarországi térség kohászatának fejlesztése érdekében dolgozó felsőfokú végzettségű műszaki szakemberek műszaki-tudományos fejlődésének támogatása, hogy a megszerzett többlettudás a kohászat területén kiemelkedő színvonalú szellemi alkotások létrehozásában öltsenek testet.

Tarthatatlan helyzet, hogy sok szó esik korszerű technológiákról, külföldi tőkéről, reorganizációról, azonban alig esik szó a kohászati szakemberekről, akik működtetik az egész iparágat. Alapítványunkkal éppen az volt a célunk, hogy a lehető legváltozatosabb formában segítsük a térség felsőfokú végzettségű kohászati szakembereinek tevékenységét, a konkrét támogatásoktól kezdve egészen a szakma önbecsülésének visszaállításáig. A forint leértékelődése és a kamatok lecsökkenése következtében a kamatok révén felhasználható összeg már nem elegendő a vállalt feladatok teljesítésére. Alaptőkének megnövelése érdekében egy kutatómunkát vállaltunk a Dunaferr-nél, de kis teljesítő kapacitásunk következtében csak 400.000 Ft-tal tudtuk megemelni az alaptőkémet. Várjuk a támogatni vágyókat.

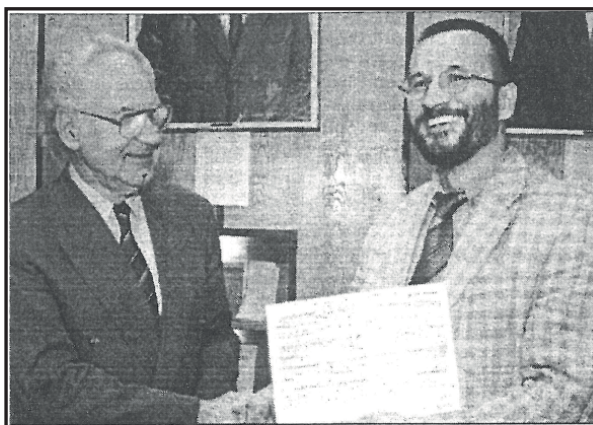
A negyedik alapítvány Rákóczi-ösztöndíj létrehozásában jelent meg, melyet Szűcs Erikával, a Rákóczi Bank Rt. vezérigazgatójával egyetemünk nevében 1997 májusában írtam alá azzal a céllal, hogy a Bank anyagilag segítse a ME által művelés alatt álló tudományterületek oktatási és tanulmányi munkáját.

Szakemberek a kohászatért

Lutherán László és Marczis Gáborné az alapítvány képviselőjében – Farkas Ottóval, az egyetem rektorával az aláírás után

*A „Szakemberek a Kohászatért”
alapítvány létrehozása*

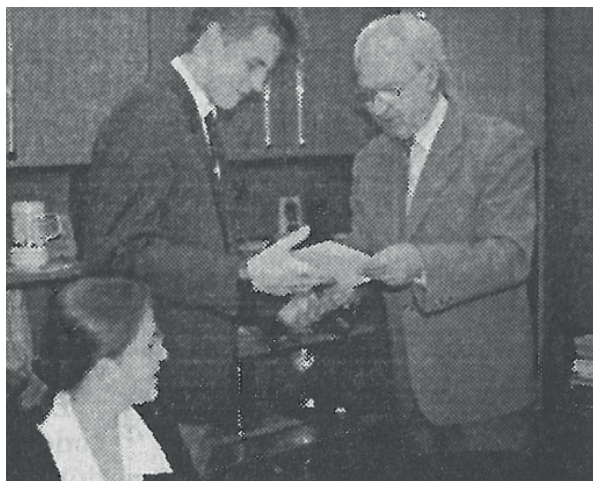

A támogatást dr. Kaptay György dékán (jobbra) vette át Farkas Ottótól.

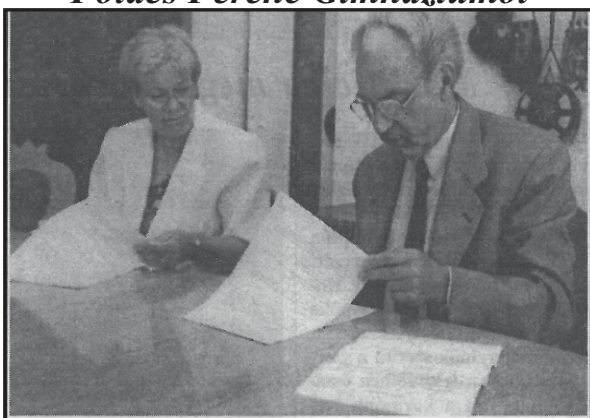
*A „Szakemberek a Kohászatért”
alapítvány támogatta a
Kohómérnöki Kart*

*A „Szakemberek a Kohászatért”
alapítvány támogatta a
Földes Ferenc Gimnáziumot*

*A „Szakemberek a Kohászatért”
alapítvány támogatta a diákokat*

Szűcs Erika és dr. Farkas Ottó írta alá a Rákóczi-ösztöndíj pályázati felhívását

A Rákóczi-ösztöndíj megalapítása

Ösztöndíjak a Rákóczi Banktól

Az életünk egyik állandó dilemmája az, hogy ismereteinket „mélyítsük” vagy „szélesítsük”! Egy szervezet - mint az Egyetemünk - is ugyanezzel a problémával állt szemben rektorságod idején. A döntés egyértelműen a „szélesítés” mellett született. Hogyan valósult meg e folyamat?

Már Czibere Tibor és Kovács Ferenc rektorságának időszakában is nyilvánvaló volt, hogy az országnak ebben a térségében, amely a bányászat, kohászat, gépipar, vegyipar jelentős központja volt, és részben még ma is az, műszaki monokultúra uralkodjon. Ki kellett bővülnie a humán és társadalomtudományi kultúrával, enélkül más tudományterületek és a társadalom fejlődése, fejlesztése is elképzelhetetlen. A folyamat úttörője Czibere Tibor rektor úr volt, a jogázképzés Miskolci Egyetemi meghonosításával.

A természeti és társadalmi jelenségekkel foglalkozó meghatározott számú tudományág működésének közössége, egyetemessége olyan környezetet hoz létre, melyben a hallgatók az egyetemes emberi kultúra – a választott szűk szakmaterületeken túlmutató – működési szférájához is közelebb kerülve, saját szakmaköreiket is intelligensebb hozzáértéssel tudják majd gondozni. Az ezirányú törekvést – szerintem – az univerzalitás, minél nagyobb mértékű kifejlesztése szolgálja.

Ezen gondolatsor jegyében Manhercz Károly államtitkárnak tett kezdeményezésemre az Egyetemi Tanács jóváhagyásával és támogatással általános rektorhelyettesi tevékenységem alatt indult meg egyetemünkön a nyelvtanárképzés 1994-ben. Az ugyancsak közreműködésemmel és szakmai támogatással, a British Council segítségével létrejött az English Teaching Resource Center is. Ez a folyamat az egyetemünkön életre keltett bölcsészképzés alappilléreinek is részét képezte. Így nyilvánvaló volt, hogy én kaptam a megtisztelő rektori megbízást annak a bizottságnak a vezetésére, mely a Bölcsészettudományi Intézet létrehozásának feltételrendszerét kidolgozta, s az intézet életre hívását megalapozta.

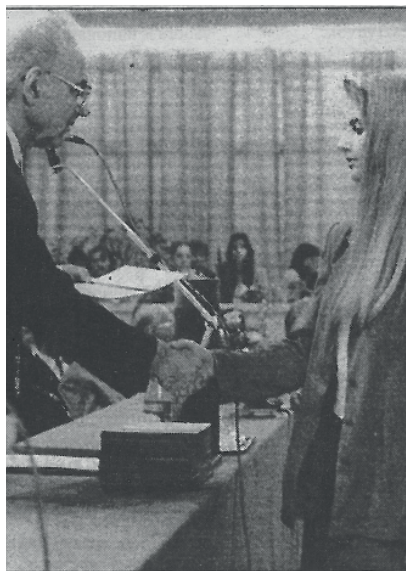
A kellő bölcsészhallgatói létszám kialakításához a minisztérium hozzájárult, hogy a Miskolcon oktatási feladatokat is ellátó Miskolci Bölcsész Egyesület-től – szoros kivételként – az oktatás induló évében átvegyünk hallgatókat, majd a következő tanévre engedélyezte, hogy átvegyünk azonnal fiatalokat első évre, ha ugyanazon a szakon folytattak ott tanulmányokat és már két évet eredményesen lezártak, valamint ha megfeleltek az általunk kidolgozott speciális felvételi követelményeknek.

Egyetemünk Bölcsészettudományi Intézetének karrá alakításához a képzés háttéréül szolgáló könyvtárat kellett fejleszteni, növelni kellett az egészállású egyetemi oktatók számát és meg kellett várni az évfolyamok felfutását,

Örömmre szolgált, hogy egyetemünk első bölcsészdiplomáját, rektorként én adhattam át, 1996. június 29-én 283 bölcsész részére.

Egyetemünk univerzitássá válásának folyamatában, rektori időszakomban hatékony közreműködésemmel, igen jelentős történeti esemény volt, a hat éven át működő Bölcsészettudományi Intézetnek kari rangra emelkedése. Így a Magyar Akkreditációs Bizottság és a Felsőoktatási Tudományos Tanács – hosszú tárgyalási sorozatok után – egyhangú javaslata és a kormány döntése alapján, 1997. augusztus 28-tól a Miskolci Egyetemen Bölcsészettudományi Kar gazdagítja az universitasunk tudományos

és oktatási palettáját. A dékáni láncot 1997. november 14-én, nyilvános egyetemi tanácsülésen adtam át Kabdebó Lóránt professzornak, a Kar alapító dékánjának nagyon megtisztelő és örömteli feladatot teljesítve.

*Első miskolci
bölcshészdiploma-osztás*

*A Bölcsészettudományi Kar megszületését
bejelentő egyetemi tanácsülés*

A Bölcsészettudományi Kar épülete

*A Bölcsészettudományi
Kar dékáni láncának
átadása*

Egyetemünk bővülése, a hozzá kötődő ismerethalmaz „szélesedése” rohamléptekkel megindult, de hogyan folytatódott?

Jelentős erőfeszítéseket fordítottam egyetemünk universitas jellegének további erősítésére. Ebben a törekvésben kezdeményeztem a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Intézetének integrációját a Miskolci Egyetembe. A kezdeményezés az egyetemi tanácsnál és Sándor Zoltán intézeti igazgatónál egyetértésre talált, így a továbbiakban együtt dolgoztunk az ügy érdekében.

A Felsőoktatás Európai Felzárkóztatásáért Alap (FEFA) azokat az elképzeléseket támogatja, amelyek az egyetemek, főiskolák közötti együttműködést szolgálják. Ilyen együttműködésre – integrációra – készült a Miskolci Egyetem és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Intézete. Az egyetem és a zeneművészeti főiskola rektora szándéknyilatkozatot írt alá arról, hogy a miskolci tanárképző intézet a jövőben az egyetem kebelén belül fog működni. E célra nyújtott be a két intézmény úgynevezett előpályázatot.

Először nem fogadták el a Miskolci Egyetem és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Tagozata beadványát, az úgynevezett előminősítő pályázaton. Az ok prózai: viszonylag kisméretű társulás, így akkora horderejű előnyök nem mutathatók ki, mint más nagyobb intézményeknél. A gondosabban kidolgozott és a várható előnyöket hatásosabban bemutató új pályázat – örömről – nyert.

A közös érdekű integrációs folyamat eredményeként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Intézete 1997. július 1-től, a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézeteként folytatja munkáját.

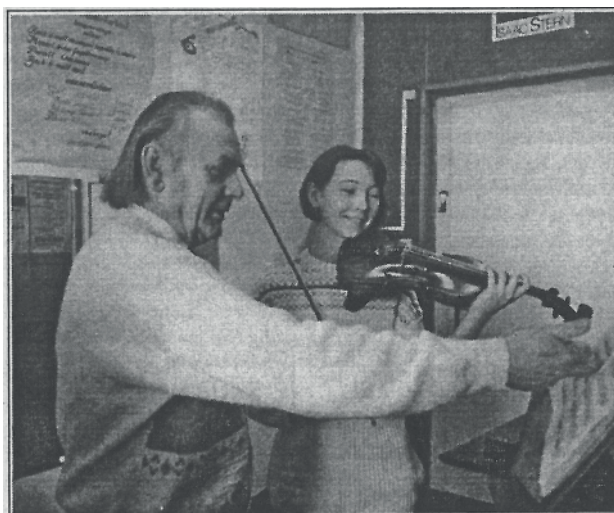
Nagysikerű tanévnyitó hangversenyt adott a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetének szinfonikus zenekara október 6-án este a Miskolci Nemzeti Színházban, Hegyi Árpád Jutocsa színházigazgató támogató hozzájárulásával. Ez volt a zenekar életében az első alkalom, hogy – most már Miskolci Egyetemhez tartozóan – önálló hangversenyt adott a Miskolci Nemzeti Színházban. Az ünnepi hangverseny életre hívását az a szándék érlelte, hogy a jelentőségéhez méltó módon és környezetben, stílszerűen is illő tartalommal adjon az egyetem hangsúlyt ennek – az egyetemtörténeti szempontból is jelentős – eseményben. Ezzel a Miskolci Egyetem működésében új alkotóelem, a művészet eresztett gyökeret, melynek révén az egyetem a folyamatosan emelkedő fejlődési útvonalának egy újabb magaslatára érkezett, ahonnan az alkotó szellem és az építő szándék egy új kar, a művészeti kar távlati kialakulásának lehetőségét láttatta gondolatvilágomban.

Azóta évente többször van módunk arra, hogy zenekarunk művészetének magas és egyre növekvő színvonalú esztétikai gyönyört ébresszen bennünk. E szereplések élményeiben nem csupán az évente sorra kerülő évnyitók, tanévzárások során, hanem egyre inkább Miskolc város különböző rendezvényein is részesülhetünk. A végzett zene- és énekművészeink nemcsak hazánkban, hanem részben külföldön is elismerést szereznek. Az 1997/98 évi tanévnyitó ünnepségünkön Gál Zoltán, az országgyűlés akkori elnöke, az integrációs folyamatok révén kialakított universitas elismerése alapján az ünnepi eseményt korszakalkotónak nevezte a Miskolci Egyetem életében.

Rectori köszöntő

***A ME Bartók Béla
Zeneművészeti Intézetének
épülete***

**A miskolci tanárképző jelenleg a Zeneművészeti Főiskola
filiáléja. Jövőre talán már a Miskolci Egyetem intézete, hogy
azután kara legyen.**

Zeneművészeti oktatás az intézetben

A ME Bartók Béla Zeneművészeti Intézetének hangversenye

Mindenki „Árpi Bácsi”-ja, Göncz Árpád köztársasági elnök is járt Egyetemünkön. Milyen benyomással távozott tőlünk az igazán nagyszerű ember?

Amikor 1994. november 7-én Göncz Árpád államelnök úr az Országház Nándorfehérvári termében átadta nekem a Miskolci Egyetem rektori feladatának ellátására szóló megbízó okiratot, egy rövid, jövőre utaló eszmecserére a dolgozósobájába hívott, ahol a következőket hangsúlyozta:

- Egyetért a Miskolci Egyetem egyre inkább universitassá válását szolgáló törekvéseimmel;
- A gazdasági problémáink várható növekedése feltehetően nehezíteni fogja a tervek megvalósítását;
- Óvatos és kritikus magatartással kezeljem a politikai megnyilatkozásokat és ígéreteket;
- Rektori megbízatásom időtartamában – nem pénzügyi – problémáim megoldása érdekében Öhöz forduljak;
- Rektorságom végéhez közeledve találjunk alkalmas időpontot arra, hogy a tervezett és elvégzett munka eredményeiről tájékoztatást adva, azt értékeljük.

Az utolsó pontban tervezett megbeszélésre került sor 1997. február 19-én, amikor a BAZ Megyei Közgyűlés vendégeként, Gyárfás Ildikó elnök kíséretében, Göncz Árpád elnök úr – számunkra megtisztelően – látogatást tett a Miskolci Egyetemen. Lehetőséget biztosítottunk arra is, hogy Elnök úr a hallgatói képviselettel is – kérésére – találkozhasson.

A Bölcsészettudományi Kar csaknem teljes létrehozásáról, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Intézetének valamint a Magyar Tudományos Akadémia Miskolcon működő Kémiai Kutató Laboratóriumának befejezés előtt álló integrációjáról, az Egyetemi Továbbképző Központ – campuson belüli – kialakításáról, és az egészségügyi képzés megvalósításának kezdeményezéséről szóló tájékoztatást a köztársasági elnök úr meglegedettséggel és elismeréssel fogadta és köszönte.

Annak a véleményének adott hangot – egyebek mellett –, hogy „helytelen iparpolitikai döntések eredményeinek következtében nehéz helyzetbe került hazai bányászatnak és kohászatnak a múltja, a szakmai és tudományos felkészültsége, nemzetgazdasági szerepe és jelentősége akkora érték, amelyet nem szabad elveszíteni, azaz oktatását is célszerű fenntartani és fejleszteni. Ezeknek a szakmáknak a jövőjét a politikai és gazdasági átalakulások alapvetően érintik, ezért a vonatkozó szakmai színvonalat is fenn kell tartani.

A tervezett egészségügyi (védőnői) képzés megindításának tervezetét az elnök úr nagy elismeréssel illette. Mint mondotta, „*a leendő hallgatók olyan hivatást választanak, amely hozzásegíti az embereket a jobb élethez.*” „*Hálás köszönet érte.*” A köztársasági elnök úr nagy meglegedéssel szólt a vidék akkor legnagyobb egyetemének, a harmadik évezred igényeinek megfelelőségét is megcélzó eredményeiről, valamint egyetemünk vezetőinek a régió fejlesztése érdekében végzett tevékenységeiről.

Az Elnök úr egyetértésre törekvő attitűdje a megbeszélés során is tapasztalható volt, csakúgy, mint a mindenkit kedvesen tegezõ, de nem letegezõ magatartása. Említette, hogy õnmagát „elsõ számú közszolgának” tekinti. Megerõsödött bennünk, hogy Göncz Árpád a magyar politikai közéletnek kiemelkedõen tisztességes közszereplõje, politikusa. Ma már sajnos csak volt.

Göncz Árpád köztársasági elnök látogatása és megbeszéléseink a Miskolci Egyetemen (1997.02.19.)

A vaskohászat és bányászat visszaszorulásával a vegyipar kapott újból lábra, erősödve a régiókban. Hogyan próbálta ezt szolgálni Egyetemünk?

Régióink vaskohászatának nagymértékű leépülésével gyakorlatilag párhuzamosan jelentős és nagy termelőkapacitású vegyipari művek jöttek létre (Tiszaújváros, Kazincbarcika). Ezért – megítélésem szerint helyesen – arra gondoltam, hogy mérnökképzésünk (illetékes szakterületein) erősíteni kellene a vegyipart szolgáló kémiaoktatásunkat. Ennek bázisán született meg az a javaslatom, hogy az egyetemünk campusában működő MTA Bányászati Kémiai Kutatólaboratóriumát célszerű lenne – az egyetemi tanács egyetértésével – a Miskolci Egyetemhez csatolni. A javaslatot felvetve a laboratórium igazgatójának (Lakatos István egy. tanár) kiderült, hogy hasonló gondolatok foglalkoztatják az akadémiai intézményt is. Az így kialakuló szerves - és egyben szervezeti - kapcsolat mindkét intézmény számára hosszabb távú előnyökkel kecsegtetett.

Mint az integráció eredeti kezdeményezője, tárgyalásokat indítottam Lakatos István úrral az alapelvek és a gyakorlati megvalósíthatóság meghatározása céljából, esetenként a MTA illetékes vezetőinek közreműködésével. A tervezett megállapodást az Egyetemi Tanács 1997 novemberében elfogadta, és a Művelődési és Közoktatási Minisztérium jóváhagyását követően a MTA is szentesítette, együttvéve féléves tárgyalássorozat után. Az integrációs megállapodás 1997. november 12-én lépett életbe. A Miskolci Egyetem keretén belül működő, részben önálló kémiai kutató-fejlesztő intézet munkájához, létéhez megteremtettük a szükséges gazdasági, jogi, szakmai feltételeket. A Miskolci Egyetemnek akkor nem volt közvetlen oktatási kapcsolata megyénk vegyipari műveivel, de az elképzelések, szándékok szerint – mivel erre igény mutatkozik – a jövőben meghonosítjuk egyetemünkön a meglevő és további fejlődés előtt álló kémiai kultúrán alapuló képzést. Ennek érdekében egyetemünk soron következő rektori kabinetülését kihelyeztem a Tiszai Vegyi Kombinát-ba, melyen – Tranta Ferenc dékán úrral – értékeltük az egyetem és a vegyipari cég együttműködésének helyzetét és körvonalaztuk jövőbeni elképzeléseinket a vegyipari képzés terén.

Az ülésen a TVK első számú vezetőivel megegyeztünk, hogy eddigi együttműködésünket tovább bővítjük és szorosabbá tesszük. Ennek első gyakorlati megnyilvánulása az a keret-megállapodás volt, melyet a TVK-val közösen készítettünk el, melynek kulcsmondata az a célkitűzés volt, hogy erősödjön a kémiai bázison folyó mérnökképzés személyi és infrastrukturális ellátottsága, elősegítve a vegyipar szakember-utánpótlását és egyetemünk fokozottabb részvételét a vegyipari innovációban. A TVK-ba kihelyezett rektori kabinetülésen a TVK vezetői is örömmel támogatták az integrációt a MTA kutatólaboratóriumával.

Ezzel egy olyan lépést tehattünk újból előre, amely egyrészt erősítette a régió iparát, de egyben a Miskolci Egyetem súlyát, szerepét a magyar felsőoktatás struktúrájában. Az integráció óta eltelt idő munkaeredményei az együttműködés helyes terveit és megvalósításuk hasznos voltát igazolják a Miskolci Egyetem Alkalmazott Kémiai Kutatóintézete létrehozásának.

Lakatos István egy.tanár, akadémikus, a MAB elnöke

A ME Alkalmazott Kémiai Kutatóintézetének épülete

Desztillációs üzem a Tiszai Finomítóban

Tiszántúl két fellegrára, Debrecen és Miskolc korábban úgy osztozott meg az oktatás „dinnyeföldjén”, hogy Miskolc volt az ipar, Debrecen pedig az egészségügy és a mezőgazdaság. A rendszerváltás e „dinnyeföldön” is természetesen megindult és folytatódott. De hogyan és miképpen?

A már évek óta önálló karként funkcionáló egészségtudományi képzésünk megindításának egyik kezdeményezője és előkészítője voltam. Amióta egy tollvonással 1995-ben megszüntették a főiskolai szintű egészségügyi képzést Miskolcon – a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem becsukta kihelyezett tagozatának kapuját –, nemcsak a megyében, de annak határain túl is napi gondot jelentett a szakemberhiány. A Miskolci Egyetem a tagozat megszüntetése óta arra törekedett, hogy újraindítsa a képzést egyetemünk keretei között, s erre tettem javaslatot.

A folyamatnak bizonyos értelemben és mértékben előfutára volt a Veér András, Népjóléti Minisztérium miniszteri biztosa és közöttem lezajlott több megbeszélés annak érdekében, hogy megvizsgáljuk az egészségfejlesztő és mentálhigiénás felsőfokú képzés lehetőségeit a Miskolci Egyetemen, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola akkreditált szakmai irányításával. Az egyetemünk egyetértésével, előrehaladott állapotú eszmei megállapodás – rajtunk kívülálló okok következtében – nem vált hosszú idejű gyakorlati valósággá.

Többször folytattunk konzultációt az érintett egészségügyi intézmények vezetőivel és az önkormányzat tisztségviselőivel. Sok-sok támogató levelet kaptunk különböző civil szervezetektől, a védőnőket és gyógytornászokat képviselő egyesületektől. Több mint egyéves előkészítő munka eredményeként az egyetem tanácsa 1997 júniusában elfogadta a főiskolai szintű védőnő- és gyógytornászképzés akkreditációjához benyújtásra vonatkozó szakmai anyagot, mely a megalapítandó Egészségtudományi Intézet várható személyi összetételét és anyagi támogatásának lehetséges forrásait is megjelölte. A kezdeményezés rendelkezett a kórházak, önkormányzatok, egészségügyi intézetek és civil szervezetek támogatásaival is.

Az egyetemi tanács arról is döntött, hogy amennyiben a Miskolci Egyetem anyagi lehetőségei arra biztosítékot adnak, igyekszik minél előbb a képzést újraindítani. Ennek első lépéseként a jelenlevők megvitatták az akkreditációs bizottsághoz benyújtandó tervezetet, és megkísérelték név szerint is megjelölni mindazokat, akik az egyetem keretein belül megalakítandó egészségtudományi intézetben oktatóként és szakalkalmazottként részt vennének a képzésben.

Az egyetem vezetősége az anyagi erőforrások megteremtése érdekében továbbra is élt a világbanki pályázás lehetőségével. Sikeres első forduló után remény volt az indítás részbeni anyagi fedezetének biztosítására. Kobold Tamás, Miskolc polgármestere a leendő egészségtudományi intézet elhelyezéséhez ígért segítséget. A tantervek kidolgozásához, a gyakorlás feltételeinek megteremtéséhez a miskolci kórházak vezetői és a leendő szakok majdani oktatói ajánlottak konkrét támogatást.

A konzultáció résztvevőinek az volt a határozott véleménye, hogy a régió egészségügyi ellátásához nélkülözhetetlen a helybeni védőnő- és gyógytornászképzés, amelynek ideális bázisa a Miskolci Egyetem lesz. Az egészségügyi védőnő- és gyógytornászképzés évek óta megindult és most már önálló karként működik.

A miskolci egészségnevelés kezdeményezése

Egészségfejlesztő képzés miskolci lehetőségeinek tárgyalása

**Újraindítanak
az egészségügyi
főiskolai képzést**
A Világbanknál pályáznak a pénzre

Az egészségügyi főiskolai képzés előkészítése

Jómagam, aki 1996-ban a Bay Zoltán Logisztika és Gyártástechnikai intézet munkatársa lettem kívülállóként lehettem tanúja annak a „vezércselnek”, ami elindíthatta a most Miskolc-Tapolcán látható korszerű intézet kialakítását. Beavatnál ennek részleteibe?

A továbbképzési feladatok ellátására egyetemünk hosszú ideig Miskolctapolcán bérelt helyiségeket, miközben az egyetem területén az arra alkalmas épületet a Bay Zoltán Kutatóintézet bérelte az egyetemtől. A bérleményt az idősebbek az OLAJTERV épületeként ismerték meg. Ez a helyzet mindenekelőtt azért volt tarthatatlan, mert az oktatást tartó tanszékek, illetve oktatók jelentős távolságra voltak az épülettől, s így nemcsak a személyi kapcsolatok felvétele, hanem a tantárgy műszer- és géptechnikájának bekapcsolása az oktatási folyamatba nagy, esetenként megoldhatatlan problémákat okozott.

Jelentős energiát fektettem annak megoldásába, hogy az egyetemünk területén lévő, a továbbképzést szolgáló, de a Bay Zoltán Kutató Intézet bérleményeként működő épület, valamint az egyetemünk által Miskolctapolcán továbbképzés céljaira bérelt létesítmény funkcionális cseréje létrejöhessen. Az ezirányú erőfeszítések és Pungor Ernő főigazgató úrral folytatott tárgyalások sokaságának eredményeként 1996-ban egyetemünk Továbbképzési Központja a campusunkba költözhetett és – ma már jól láthatóan – kiterjeszthette, fejleszthette tevékenységi körét, a területi egység előnyeinek hasznosítása révén is. Ez tipikusan jó megoldás volt mindkét intézmény számára, hiszen bármelyiket megtekintjük most, mindkettő környezetébe jól beleillik és annak színvonalát emeli.

Mindkét épület azonban felújításra szorult. Az így átvett Továbbképző Intézetben tantermeket kellett kialakítani, berendezni, korszerű felszerelésekre volt szükség. Megkezdődött az épület és a belső infrastruktúra célirányos átalakítása és fejlesztése. A munka előrehaladásának sebessége összefüggésben volt a mintegy 80 millió Ft költségigény folyamatos rendelkezésre állásának ütemével.

Hozzájárulást jelentett, hogy a továbbképzést támogató szerződést sikerült egyetemünk nevében kötnöm Kobold Tamással, Miskolc polgármesterével, melynek keretében a város 10 millió Ft-tal segíti a továbbképző központ fejlesztését. Az 1997 januárjában aláírt szerződés utat nyitott az egyetem és a város fokozódó együttműködésének. A szerződésbe foglaltak szerint az ME vállalja, hogy az átképzésben részvételi elsőbbséget biztosít a miskolciaknak, az önkormányzat pedig azt, hogy a városi átképzési koncepció kidolgozásába bevonja az egyetem továbbképző központját.

Mindannyian tudtuk, hogy ebben a régióban különösen fontos egy korszerű továbbképző központ, mely lehetővé teszi a diplomások ismereteinek folyamatos szinten tartását, sőt átképzését is, ami segíti a jobb elhelyezkedési esélyeiket. A felújítást követően megtörtént a környezet rendezése is, majd felépült a Kemény Dénes Városi Uszoda, a sportközpont felújítása, úgyhogy az Egyetmváros perifériás környezetéből fokozatosan „élő”, a mindennapok használatába került egyetemünk ezen része, területe is.

Az együttműködési megállapodást Kobold Tamás és Farkas Ottó írta alá.

***Megállapodás Kobold Tamás polgármesterrel
a Továbbképző Központ támogatásáról***

A ME Továbbképző Központja

***A megállapodás után Pungor Ernővel,
a Bay Zoltán Kutató Intézet igazgatójával***

Rektorságod időszakában szinte robbanásszerűen bővült az oktatási paletta és emlékeim szerint erre az időszakra esett az „akkreditálási anyag” összeállítása is. E mellett a Miskolci Egyetem humán erőforrása is mintha erősödött volna. Rosszul emlékszem?

Nem, igazad van. Ennek egyik oka az, hogy irányításom alatt megvalósult további jelentős oktatásszervezési eredmények sorába tartozik, hogy létrejött egy új intézet, 2 új tanszék, a Bölcsészettudományi Kar (BtK) és az Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) új könyvtára, a Kohómérnöki Kar (KmK) Mikrogravitációs Laboratóriuma. Kihelyezett képzések indultak az Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) részéről Debrecenben, a Gazdaságtudományi Kar (GtK) részéről Sopronban, Székesfehérváron és Tatabányán, a Gépészmérnöki Kar (GmK) részéről pedig Egerben és Nagykanizsán. Otthont adtunk (oktatóink részbeni közreműködésével) a Gábor Dénes Főiskola kihelyezett műszaki informatikus képzésének és a Juhász Gyula Főiskola mentálhigiénés, posztgraduális, kihelyezett képzésének. A Miskolci Egyetem a Nemzeti Távoktatási Tanács egyik regionális központjává vált.

A rektori ciklusom számottevő oktatástartalmi eredményt is mondhat magáénak. Elkészült egyetemünk összes karának, szakának akkreditációs beadványa (3949 oldal). A ciklusidőben megtörtént a Gazdaságtudományi Kar (GtK), az Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK), a Gépészmérnöki Kar (GmK) és a Kohómérnöki Kar (KmK) akkreditációja. A graduális képzésben három, a posztgraduális képzésben pedig hat új szak akkreditációja történt meg.

Egyetemünk tudományos-kutatási teljesítményének fenntartása, illetőleg növelése a vonatkozó anyagi háttér gazdagítását igényelte abban a rektori időszakban is. Az erre irányuló törekvések eredményeként számottevően gyarapodott a benyújtott (különböző kutatási) pályázatok száma (a ciklusidőben összesen 317), melyek eredményei 291 millió Ft-tal növelték a normatív kutatási támogatás csökkenő alapösszegét. A kutatás-fejlesztési vállalkozások is növekedést mutatva, a ciklusidőben 101 MFt-os bevételt jelentettek. A szponzori támogatások is szaporodtak (pl. Dunai Vasműtől úrkutatásra 10 MFt).

1995 októberében írtam alá a MTA-ME között létrejött azon megállapodást, melynek keretében a MTA hét kutatóhelyet, 19 kutatói állással működtet és támogat egyetemünkön. A tudományos képzés és fokozatszerzés is kedvező eredményeket hozott a ciklusidőben. Az egyetemünkön akkreditált 6 doktori tudományterületen PhD fokozatot szerzett (doktori képzéssel, Dr. Univ. cím átminősítésével és a kandidátusi fokozat alapján) 104 fő és 63 fő kapta meg a Dr. Univ. címet (ezzel zárult a Dr. Univ. eljárás). 21 fő habilitált és 22 fő lett a ME tiszteletbeli doktora.

A tudományos diákköri tevékenység is jelentős fejlődést mutatott. Az időszakban beadott 387 TDK-dolgozatból 302 lett díjazott. Az Országos TDK Konferenciákon szereplő 166 ME-i hallgató közül 70 hallgatót díjaztak. A Pro Sciencia Aranyérmét 7 hallgatónk kapta.

Egyetemünk abban az időciklusban 22 ország 63 intézményével állt együttműködési szerződéses kapcsolatban, 21 nemzetközi kutatási projektben vett részt, 77 nemzetközi rendezvényt szervezett és 6 nemzetközi szervezetnek volt tagja.

Tárgyalás és megállapodás Keviczky László MTA főtitkárral

Egy intézménynek előbb „ismertnek”, majd „elismertnek” kell lennie. Ehhez a mindenkori első számú vezetőnek egyrészt „diplomáciai érzékre” van szüksége, másrészt rengeteg időre és egyeztetésre. Neked hogyan sikerült mindez?

A kutatási (és oktatási) tevékenységünk egyik feltételét jelentő Egyetemi Központi Könyvtár állománygyarapításában mutatkozó visszaeséseket sikerült mérsékelni pályázatok, kedvezmények, felajánlások révén. Jelentősen növekedett a könyvtári munka számítógépesítése, bekapcsolódtunk a HUSTON nemzetközi számítógépes hálózatba, ill. a DYMIX számítógépes rendszerbe.

Az alkotó munkát a gyarapodó egyetemi alapítványok is támogatták. A szóban forgó időszakban alapításommal egy egyetemi és két kari, új alapítvány született. A „Dunaferr a miskolci egyetemistákért” alapítványt (10 MFt) kezdeményezésemre hozta létre a Dunaferr Zrt. Az akkor összesen 10 egyetemi és 12 kari alapítvány együttesen 84,4 MFt alaptőkéje 1264 fő részére 37,8 MFt támogatást tett lehetővé.

Igyekeztem nagy hangsúlyt helyezni arra, hogy egyetemünk helyzetének, munkásságának, eredményeinek és terveinek megismertetése, ill. megvitatása rangos és illetékes vezető személyiségekkel egyetemünk falai között (is) megtörténhessen. Ezen törekvésem eredményeként volt lehetőségünk arra, hogy egyetemünk vezetői (esetenként csak személyesen) egyetemünkön tárgyalhassanak az akkori köztársasági elnökkel (Göncz Árpád), a miniszterelnökkel (Horn Gyula), a parlament elnökével (Gál Zoltán). Miniszterekkel (Magyar Bálint oktatási és művelődési, Bokros Lajos pénzügyi, Dunai Imre ipari, Baja Ferenc környezetvédelmi és területfejlesztési). A felsőoktatásért felelős valamennyi, illetve hatáskörileg érintett helyettes államtitkárral (Csirik János, Papp Lajos, Dinya László, Szabó Tamás, Stark Antal és Báthory Zoltán); politikai államtitkárokkal (Jánosi György, Szabó Zoltán és T. Asztalos Ildikó); közigazgatási államtitkárral (Honti Mária) és országgyűlési alelnökkel (Kóródi Mária). Ezek a találkozások és megbeszélések hozzájárultak egyetemünk ismertségének és elismertségének növekedéséhez és anyagi problémáinak enyhítéséhez.

A személyes kapcsolatépítési törekvés a külföld irányába államhivatali útvonalakon is eredményeket hozott. Az ezirányú szándék jegyében volt lehetőségem fogadni az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetét (Donald Blinken, 1995.); a nagykövetség kulturális attaséját (Peter T. Becsehazy, 1995); a Cseh Köztársaság budapesti nagykövetét (Richard Drazak, 1996); Pakisztán budapesti nagykövetét (Basír A. Malik). Ezek a megbeszélések keresték vagy egyengették a nemzetközi együttműködésünk gazdagításának lehetőségeit.

Egyetemünk kapcsolatépítő törekvéseit rektor emeritusi mivoltában is támogattam jellemzően akkor, amikor kezdeményeztem, hogy a Dunai Vasmű (DV) tulajdonváltásával módosult helyzetben, egyetemünk vegye fel a kapcsolatot a vállalat új vezetőségével. A javaslatot elfogadva és megoldásával engem megbízva, a DV legfelsőbb vezetői 2007-ben egyetemünkön, majd egyetemünk vezetői az ISD DUNAFERR Zrt.-ben, egy-egy napos egyetem-, ill. üzemlátogatáson és tárgyaláson vettek részt közreműködésemmel, ahol jegyzőkönyvekben rögzítettük a megoldandó – azóta részben realizálódott – kutatási és oktatási feladatokat.

Államférfiak látogatásai (részben meghívásra) a ME-en rektori működésem alatt:

***Göncz Árpád köztársasági elnök; Horn Gyula miniszterelnök;
Gál Zoltán az országgyűlés elnöke; Magyar Bálint művelődési és
közoktatási miniszter;
Bokros Lajos pénzügyminiszter; Dunai Imre ipari miniszter***

A jól végzett munkának beérik gyümölcse mind az intézmény, mind pedig az azt végző személy tekintetében. Engedj egy kis betekintést ezekbe a Kedves Olvasó számára!

Egyetemünk Public Relations (PR) tevékenysége több csatornán bontakozott ki és fejlődött az adott időszakban is. Megjelenésünk az interneten fokozatosan gazdagodott. A hallgatói utánpótlást biztosító és a végzetek elhelyezkedését támogató tevékenységünk jelentősen javult. A médiacsatornák (sajtó, rádió, televízió) nyitottsága egyetemünk eseményeire megnőtt. Egyetemünk munkájáról, eredményeiről sok rektori riport jelent meg, illetve hangzott el. A Miskolci Egyetem c. lapunk anyagi okokból kényszerű megszüntetését követően a Déli Hírlappal kötöttem megállapodást, havi 4 oldalas ME melléklet kiadására. Létrejött a ME és a City-rádió közötti megállapodás is. Elkészült és kétszer megjelent az angol nyelvű, reprezentatív „*University of Miskolc*” kiadványunk. Tartalmában gazdagodott és fejlődött a Továbbképzési Tájékoztató. Az Egyetemi Évkönyv – az anyagi nehézségek ellenére is – minden évben megjelent. Mindez nagymértékben segítette egyetemünk regionális, országos és nemzetközi ismertségét.

Alma Materünk történelmének ápolásában egész egyetemi pályafutásom alatt tevékenyen részt vettem. Raktori működésem időszakában 1995 szeptemberében nagyszabású (kétnapos) jubileumi konferenciát szervezve emlékeztünk az Alma Mater alapításának 260. évfordulójára rektori plenáris előadással. A Bányászati és Geotechnikai Tanszék fennállásának 225 éves jubileumát kétnapos (1995. május), az Állam- és Jogtudományi Kar alapításának 15 éves évfordulóját egynapos (1996. szeptember), a Gazdaságtudományi Kar 10 éves fennállását pedig kétnapos (1997. június) konferenciával ünnepeltük, minden alkalommal rektori köszöntő gondolatokkal. Közreműködésemmel avattuk fel ünnepélyes keretek között Zorkóczy Béla professzor és Sályi István professzor, volt rektor mellszobrát az Aulában. A vonatkozó anyagi fedezet megszerzésének köszönhetően készült el – több évtizedes hiány pótlásaként – egyetemünk első, alapító rektorának, Szádeczky-Kardoss Elemér professzornak olajfestmény portréja és került a rektori portrészor méltó helyére.

Miskolci Egyetemi tevékenységem érdemeit az alábbi egyetemi és állami kitüntetések ismerik el: Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1965); Munka Érdemrend Bronz Fokozata (1982); Pro Universitate (1993); Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (1997); ME Jubileumi Aranyérem (1999); Doctor Honoris Causa (2003).

Ezeket a kitüntetéseket az alábbi szakmai-tudományos kitüntetések gazdagítják: a Kohászat Kiváló Dolgozója (1972); Akadémiai Díj (1981); Kiváló Munkáért (1985 és 1986); Gábor Dénes díj (1994). Az Orosz Természettudományi Akadémia külföldi tagja (1996); a Nemzetközi Természet- és Társadalomtudományi Akadémia Szent György-kereszt Érdemrendje (1996); Mikovinyi Sámuel Emlékérem (1997); Soltz Vilmos Emlékérem (1997). Vaskohászatért Emlékérem (1997); a DUNAFERR Kiváló Dolgozója (2000), Dunaferr főtanácsosa (2010); Európai Természettudományi Akadémia tiszteletbeli tagja (2003); a Tudomány és a Művészet Lovagja (Oroszországi Természettudományi Akadémia, 2003); Aranydiploma (ME, 2003), Gyémántdiploma (ME, 2012).

Közel három és fél éves rektori működésem alatt Czabán János professzor általános, Szabó Miklós professzor tanulmányi, Kocziszky György professzor gazdasági, Patkó Gyula tudományos és nemzetközi ügyekért felelős rektorhelyettesek és Mang Béla főtitkár munkái, hálás köszönetet érdemlő jelentős részesei az időszak (1994. július 1. – 1997. november 14.) elért eredményeinek. És köszönettel tartozom mindazoknak is, akik közvetlen vagy közvetett támogatásaikkal munkatársammá váltak, a több szempontból bonyolult időszak feladatainak ellátásában.

A 260 éves Alma Mater Jubileumi Konferenciájának rektori megnyitója

A Magyar Zoltán ösztöndíjasok tudományos találkozájának megnyitása

Szádeczky-Kardoss Elemér alapító rektor portréjának elkészülte és átvétele

A X. MicroCAD konferencia rektori megnyitása

Nemzetközi Filozófiai Konferencia rektori megnyitása

Emlékeimben turkálva volt olyan tanévnyitónk is, ahol az akkori Országgyűlés Elnöke tisztelte meg egyetemünket. Mikor és hogyan történt?

Határozott törekvésem volt, hogy a Miskolci Egyetem kedvezőtlen és pénzügyi ellátottsága igazságtalan voltának rendezése, valamint az egyetem példamutató fejlődésének (főleg új tudományterületek meghonosítása, a meglévők fejlesztése) rangos bemutatása érdekében magas rangú politikai személyiségeket is meghívok rendezvényeinkre (korábban Göncz Árpád államelnök úr már itt volt és Horn Gyula miniszterelnök úr is elfogadta meghívásomat). Egyetemünk nyilvános ünnepi megtiszteltetése volt, hogy Gál Zoltán, az Országgyűlés elnöke 1997. szeptember 7-én nemcsak megjelent egyetemünk tanévnyitó ünnepségén, hanem azon elismerő ünnepi beszédet mondva a következő gondolatokat emelte ki:

„Ez az egyetem valóban egyetemes tudást képes nyújtani a hallgatóknak, akik innen kikerülve, értelmiségiként valóban értékes tagjai lehetnek a társadalomnak.”

„Országunknak fokozatosan nő a teljesítménye. A tudás, az ismeret is egyre nagyobb társadalmi elismerésben kell, hogy részesüljön. Éppen ezért az elsősök ne úgy vágjanak neki tanulmányaiknak, hogy majd csinálnak valamit az ügyeskedők országában, hanem hogy olyan hazában dolgoznak majd, amelyik tisztességes megélhetést tud biztosítani minden polgárnak.

„Korszakhatár tanúi és részesei vagyunk, amit az elsősöknél nem kell külön bizonyítani, ők értelmiségivé válásuk folyamatát kezdték meg. Az egyetem életében is korszakos a pillanat – az intézmény új karral bővült –, de az az ország sorsában is, mert azzal fokozatosan nő hazánk teljesítménye is.”

„Megnyíltak előttünk Európa kapui, ami garantálja országunk biztonságát, jövőjét, ami feljogosít mindannyiunkat arra, hogy magabiztosabbak legyünk.”

„Az, hogy az elsőéves hallgatók egyetemi polgárokká lettek, az nemcsak a választott szakmájuk elsajátítására kötelezi őket, hanem egyfajta magatartásmódot is feltételez, nyitottságot a világra.”

Nagyon jelentősnek és értékesnek tartom az Országgyűlés elnökének, Gál Zoltánnak azt, hogy az eddigiekben még el nem hangzott kifejezéssel méltatta egyetemünk fejlődési eredményeit, amikor azt a két eseményt, hogy a Bölcsészettudományi Intézetből, Bölcsészettudományi Kar lett, s hogy a Miskolci Egyetembe integrálódott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tanárképző Tagozata, a Miskolci Egyetem életében „Korszakhatár”-nak nevezte.

Az elismerés rangos – eddig egyedülálló – megnevezése egyetemünket megtiszteli.

*Gál Zoltán országgyűlési elnök részvétele és felszólalása
az 1997/1998 évi tanévnyitó ünnepségünkön*

„Nincsen rózsza tövis nélkül” - szól imígyen a mondás. Gondolom neked is voltak „nem tetsző” pillanataid! Kiemelnél ezek közül néhányat?

Ahogy az lenni szokott, a kellemes eredményeket kellemetlen közjátékok tarkíthatják. Tevékenységem során a következő kettő volt feltűnő és emlékezetes.

1995. 09.21-én majd 300 fiatal tüntetett a Miskolci Egyetem főépülete előtt. Dunaújvárosból érkeztek, és úgy hallották, hogy a rektori tanácsülésen szó lesz a dunaújvárosi Kar megszüntetéséről. Ezért petíciót nyújtottak át nekem, mint a Miskolci Egyetem rektorának. Ebben az állt, hogy a Dunaújvárosi Főiskolai Kar hallgatósága nevében szeretnék tiltakozásukat kifejezni a Miskolci Egyetem Rektori Kabinetének döntése ellen, mely a szakmai érvek teljes hiányában egy jól működő gazdasági, regionális és oktatási szempontból kiválóan funkcionáló felsőoktatási intézmény megcsonkítása – és ezzel közvetlenül megszüntetése – mellett kíván állást foglalni. A diákok ideutazásukkal azt szerették volna elérni, hogy a tanácsülésen töröljük ezt a napirendi pontot.

Mikor átvettem a petíciót elmondtam, hogy ilyen téma nem is szerepel a napirendi pontok között, senkinek eszébe nem jut (nekem se) megszüntetni a főiskolai kart. Ez téves információ. Pontosabban, vizsgáljuk a párhuzamos képzések mindkét irányú összevonási lehetőségét, a gazdasági kényszerek hatására. De addig nem született semmiféle döntés ez ügyben.

Csínján kell bánni az emberek, diákok utcára vitelével. Az a követelés ugyanis, hogy ne szűnjék meg a Dunaújvárosi Főiskolai Kar, az részemről is támogatott. Én is beállhattam volna a tüntetők közé, ha értelme lett volna. Csupán ezért kár volt megtenni a miskolci utat.

A dunaújvárosi kar önállósulási szándéka természetesen ismert volt az egyetem vezetősége előtt és kinyilvánította, hogy – bár nem szívesen válna meg tőle, de – nem áll útjába. 1998-ban a főiskolai kar önálló, Dunaújvárosi Főiskolává vált.

Tudomásul vettük, hogy az illetékes minisztérium állásfoglalása szerint egyetemünk leromlott anyagi helyzetének orvoslására csak akkor számíthatunk, ha megszüntetjük minden olyan – egyetemünkön működő – intézmény anyagi dotációját, melynek anyagi támogatására az egyetemi költségvetés nem hivatott. Ilyen volt – az egyetem sportegyesülete mellett – az egyetemi óvoda és bölcsőde, melynek működtetése nem alaptevékenysége az egyetemnek.

A gyermekintézmény megtartása érdekében gazdasági főigazgatónk felajánlotta, hogy egyetemünk odaadja az épületet, a vízellátást, a fűtést, az infrastruktúrát, a szülők pedig találjanak valakit, aki vállalkozásban üzemelteti az intézményt. Ez a felvetés, ill. felajánlás nem járt sikerrel. A város akkori polgármestere (Kobold Tamás) megígérte, hogy mindegyik gyereket azonnal elhelyezik a város – szülők választása szerint legkedvezőbb – óvodáiban és bölcsődéiben.

Az érintett szülők természetesen tiltakoztak az intézmény bezárása ellen (én sem értettem egyet vele) és petíciót nyújtottak be hozzám. Az azt követően – az előzőekben említett okok és megoldhatósági alternatívák tárgykörében – tartott megbeszélések csak mérsékelten csökkentették a szülők elkeseredett egyetnemértését. A gyermekintézmény kényszerbezárását követően minden gyerek a szülők választása

szerinti városi óvodában, illetve bölcsődében kapott helyet. Az egyetem rektoraként hosszú ideig kényszerű, lelkiismereti nyugtalanságban szenvedtem.

A Dunaújvárosi Főiskolai Kar épülete és környezete

A Dunaújvárosi Főiskolai Kart féltő hallgatói tüntetés

Tiltakozás a ME bölcsődéjének és óvodájának bezárása ellen

Miskolc városa és Egyetemváros! Két város van itt? Amikor én idejöttem Debrecenből (1964), akkor ez még annak tűnt földrajzilag is, az Egyetemváros a „kék-köpenyesek” városa volt. Te mintegy 30 év múlva és rektorként mit tapasztaltál?

A Miskolci Egyetem Miskolc városának az Egyetemvárosában van, ami első megközelítésben a „város a városban” kifejezést hordozza magában. Ez azonban csak a hangulati értékében bír jelentőséggel. Kétségtelen, hogy az „Egyetemváros” több ezer hallgató-lakója, a kapcsolódó hivatali, postai, étkeztetési, üzleti együttesével egy agglomerációt képez, de az öt autóbusszmegállóval rendelkező campus-ba ~15 percenként befutó és onnan induló miskolci, városi autóbuszok mégiscsak – helyesen – arra utalnak, hogy a Miskolci Egyetem Miskolcon van, azaz Miskolc városának része. Meg kell itt említenem, hogy rektor koromban intézkednem kellett a „MISKOLC vége” tábla áthelyezéséről, mert az akkori helye alapján a Miskolci Egyetem nem Miskolcon volt. Most már Miskolcon van, de a földrajzi távolság együttműködést mérséklő hatását továbbra is csökkentenünk kell.

A város (a megye) és az egyetem kapcsolatának egyik jelképes tanúsága az, hogy egymás valamennyi rangos és arra meghívott rendezvényén kölcsönösen részt veszünk. Ennek jelképes példája az elsőéves egyetemi hallgatók városi polgárrá avatása, a végzősöknek pedig a búcsúztatása a polgármester által, csakúgy, mint a város polgármesterének, vagy helyettesének állandó részvétele az egyetemi tanévnyitó és tanévzáró, diplomaátadó ünnepségeken.

Kobold Tamás polgármester által működtetett polgármesteri tanácsadó testületnek tagja voltam, melynek keretében több – a város fejlődését szolgáló – ügyben volt lehetőségem állást foglalni, illetőleg javaslatot tenni. (A továbbképző központ polgármesteri támogatásáról és annak kiemelkedő jelentőségéről korábban már szoltam).

A Miskolci Egyetem tanszékvezetői és Kobold Tamás polgármester – közös szervezésű – egyetemi összejövetelén (1996.02.07.) a polgármester úr kifejezte, hogy „*A városfejlesztési stratégia kialakításában fontos szerepe van és lesz az egyetem munkatársainak.*” „*Csak a földrajzi távolság marad meg.*” mondta.

A sajtó azon kérését teljesítve, hogy mondjak véleményt a Miskolc-Gyöngyös közötti autópálya-építés szükségességéről, örömmel fejtettem ki annak fontosságát és támasztottam alá jelentőségét (Déli Hírlap 1995.07.25.).

Miskolc és a régió fejlődésének nélkülözhetetlen egyetemi szerepét volt lehetőségem – a várost támogató megnyilatkozásokkal – megvitatni Kóródi Máriával, az Országgyűlés alelnökével, 1997. május 9-én, miskolci látogatása alkalmával.

A miskolci millecentenáriumi ankétsorozat ötödik napján én tölthettem be az elnöki tisztelet, melyben a bányászat, a kohászat és a gépipar fejlődéséről és ezek Miskolcra, illetve a borsodi iparvidékre gyakorolt hatásáról hangzottak el előadások. Egy másik napon – Czibere Tibor elnöklete alatt – a „*Miskolci Egyetem, mint tudományos műhely*” címmel én tartottam előadást.

Rektorságom időszakában, a mindenkori meghívásoknak tisztelettel eleget téve rendszeresen részt vettem a városi, illetve a megyei önkormányzat állami ünnepi

rendezvényein. Így például az 1994. október 23-i városi ünnepen és annak részeként tartott fogadáson a városházán, valamint az 1995. augusztus 20-i állami ünnep BAZ-megyei rendezvényén, s az azt követő fogadáson is tiszteletemet tettem, városi és megyei vezetők társaságában, amint ezekre a sajtófelvevételek is utalnak. És tovább sorolhatnám.

A város és az egyetem alkotó kapcsolatának erősödése

*Kóródi Mária országgyűlési alelnök
és Farkas Ottó rektor eszmecseréje
az együttműködés jelentőségéről*

Rektori részvétel az állami ünnepek városi és megyei rendezvényein

Egyetemünknek, hallgatóinknak és oktatóinknak egyaránt nagy hasznára voltak az Alapítványok, mert a könnyebb mozgékonyság hátterét biztosították. Rád úgy tekintek, mint az alapítványok „mágusa”. Néhányat említenél?

A miskolci székhelyű Rákóczi Bank Rt. vezérigazgatója Szűcs Erika és én, mint egyetemünk rektora 1997. május 23-án írtuk alá azt a dokumentumot, mely az alapított Rákóczi-ösztöndíj pályázati feltételeit rögzíti. A pályadíj hallgatónál százezer, oktatóknál kétszázezer Ft (akkor még nagy pénz) volt.

Örömmre szolgált, hogy 1997. november 12-én módomban állt aláírnom az ÉMÁSZ és ME, – elsősorban annak Gépészmérnöki és Gazdaságtudományi Kara – között létrejött olyan együttműködési megállapodást, mely szerint a cég fontosnak tartja a gépészmérnökök és a gazdaságtudományi szakemberek oktatásának és a kapcsolódó kutatómunkának a támogatását.

A Miskolcon működő Metaltrade Hungária Kft. 1997-ben létrehozott „Szakemberek a kohászatért” című alapítvány (kuratóriumának 1998 óta én vagyok az elnöke) azzal a céllal jött létre, hogy anyagilag támogatja a város ifjúságának kohászati irányultságát is, s a kohász egyetemi hallgatóknak a tanulmányait. Közreműködtem a megyei önkormányzat kitüntetései beérkező javaslatokat elbíráló kuratórium munkájában is. Egyetemünk otthont adott 1995. június 29-én a Gyáriparosok Országos Szövetsége által rendezett az „Észak-magyarországi válságövezetért” című kerekasztal megbeszélésnek, melyen a régióhoz kapcsolódó politikai és hivatali vezetők társaságában házigazdaként volt módom véleményt nyilvánítani és javaslatot tenni a Széles Gábor GyOSz-elnök vezetésével folyt megbeszélésen.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke 1995.11.09-én Miskolcra látogatott, hogy tárgyalásokat folytasson a város polgármesterével (Kobold Tamás) és velem, mint a ME rektorával, a város, illetőleg a térségünk befektetési lehetőségeiről. A tárgyalások részeként bemutattam egyetemünk azon csarnokait, melyek a kialakítandó projektek (pl. bekapcsolódás a televízió-gyártásba) megvalósításában számításba jöhetnek.

A Drótárú és Drótkötélgár Rt., az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetsége, valamint az irányításommal működő „Szakemberek a kohászatért” című alapítvány 1998. november 26-án szakmai fórumot rendezett „Az Észak-magyarországi régió kohászata a XXI. század küszöbén” címmel Miskolcon. A fórumon a meghívottak teljes körű és az intézmények vezetőinek megjelenése mellett részt vett Fónagy István gazdasági minisztériumi államtitkár is, aki vázolta és körvonalazta az adott időszak legfontosabb feladatait a kohászat megtartása és fejlesztése érdekében.

Nem hagyhatom ki a Miskolci Nemzeti Színházzal és személyesen Hegyi Árpád Jutocsa színházigazgatóval egyetemünknek és személyemnek jó kapcsolatát. Ennek több megnyilvánulása volt, melyek közül az az igazgatói gesztus emelkedik ki, mellyel engedélyt adott arra, hogy a Miskolci Egyetemhez csatlakozott Bartók Béla Zeneművészeti Intézet zenekara 1997. október 6-án első önálló hangversenyének és egyben egyetemünk tanévnyitó hangversenyének a nagyszínház adjon otthont.

A Művelődési és Köznevelési miniszter, Magyar Bálint – ismerve a város színháza és az egyetemünk közötti jó kapcsolatot – nyilvánvalónak tartotta, hogy miskolci

tartózkodása (1996.11.27) során egyetemi problémáimat velem megbeszélve, a színházunk akkori igazgatójával Hegyi Árpád Jutocsával következő megbeszélésén én is részt vegyek.

Együttműködési megállapodás az ÉMÁSZ és az egyetem között

*Szakmai fórum az ÉGYSZ és
a Szakemberek a Kohászatért” alapítvány rendezésében*

A művelődési és közoktatási miniszter (Magyar Bálint) a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója (Hegyi Árpád Jutocsa) és a ME rektora (Farkas Ottó) közös tárgyalása

Korábban már kitértem a kék köpenyesek és Miskolc város kapcsolatára. Mit és hogyan sikerült lebontanod e két „város” között húzódó (időnként feszülő) falból?

Együttműködésünk kiterjedt a város – közös érdekű – külföldi kapcsolatainak esetenkénti támogatására is.

Dr. Richard Prazak, a Cseh Köztársaság budapesti nagykövete 1996. április 11-12-én Miskolcra látogatott azzal a céllal, hogy bizalomalapú üzleti kapcsolatok kialakításának lehetőségeit felmérje. A megbeszélések jelentős részére meghívást kaptam Kobold Tamás polgármester úrtól. A sajtótájékoztatónak egyetemünk adott otthont, melyen a nagykövet úr (magyarul) hangot adott annak a meggyőződésének, hogy Miskolc számos ponton bekapcsolódhat a Cseh Köztársaság fejlesztő tevékenységébe.

Miskolc vezetőinek meghívására 1996. november 11-én érkező, befektetést kezdeményező svéd üzletembereket – városunk kérésére – egyetemünk is örömmel fogadta. Mivel módomban volt egyetemünk oktatási és kutatási tevékenységéről tájékoztatást adni, kihangsúlyoztam a beruházások, illetve befektetések sikere és a meglévő szellemi, egyetemi háttér közötti kedvező összefüggéseket.

Egyetemünk nevében közreműködésemmel alapított Miskolcon Járműipari Fejlesztési Központot a Volkswagen AG 50 %-os tulajdonában lévő IAV GmbH, mely – tervek szerint – a közkedvelt német autókön kívül többek között az Audi, a Mercedes, a Ford és a Rolls-Royce számára végez járműfejlesztő tevékenységet. Öröm volt számomra, hogy egyetemünk azonnal tudott 15 megfelelő ifjú mérnököt kiállítani (1997. november 5.) az ügy szolgálatára, kérésre.

Tagja voltam 1993 májusában annak az ötfős városi delegációnak, mely meghívásra Cleveland-be utazott, a két város testvérvárosi kapcsolatainak felvétele céljából. Az ottani Kossuth-szobor mellett én mondtam el az üdvözlő szavakat. A cleveland-iek a látogatást viszonzva, egy teljes színházi előadást produkáltak Miskolcon. A testvérvárosi szerződést 1993. május 19-én írták alá a polgármesterek.

A miskolci városi sajtó is egyre több gondot fordított az erősödő együttműködés felismerésére és közhírré tételére. Így például: „Egyre gyümölcsözőbb Miskolc és az egyetem kapcsolata” (Déli Hírlap, 1996. február 8.); „Közeledik egymáshoz a város és az egyetem” (Új Észak, 1996. február 8.); „Kobold Tamás előadása az egyetem és a város kapcsolatáról” (Észak-Magyarország, 1996. február 8.). „Tízmilliós támogatás továbbképzésre” (Együttműködési szerződés a Miskolci Egyetem és a város között. Észak-Magyarország, 1997. június 20.); „Együttműködés Miskolc és Egyeteme között” (Továbbképzési Központ vonzó környezetben. Déli Hírlap, 1997. június 20.).

Az idézett újságcikkek a szerződésben rögzített megállapodást, a széles együttműködés megalapozásának tekintették, a város jövőképeének kialakításában és a hosszú távú fejlesztési folyamatban való egyetemi közreműködésre vonatkozóan. A városi közgyűlés elé vitt ezirányú előterjesztés megalkotásában a Miskolci Egyetem szakmailag illetékes munkatársai már részt vettek, s az egyetemi Továbbképző Intézet létrehozásának vállalt anyagi támogatása is már megvalósult.

A rektori működésem befejeztével a város és a megye akkori vezetőinek hozzám intézett levelei az alábbi megállapításokat rögzítik:

„A város és az egyetem között kialakult és problémamentes együttműködés, rektori tevékenységed ideje alatt olyan példaértékű, közös és nemes céljaink megvalósítását célul kitűző összefogás volt, melyből Miskolcnak, az itt tanuló diákoknak számtalan előnye származik.”

(Kobold Tamás polgármester)

„Biztos vagyok abban, hogy a Miskolci Egyetem és Miskolc város kapcsolata tovább erősödik a jövőben is, és folytatjuk a város és a régió érdekében kifejtett közös munkálkodásunkat.”

(Kobold Tamás polgármester)

„Rektori megbízatásának leteltével szeretném megköszönni azt az együttműködést és segítőkészséget, amelyet munkámhoz és a megyei önkormányzat tevékenységéhez nyújtott.”

(Gyárfás Ildikó, a BAZ Megye Közgyűlésének elnöke)

A Cseh Köztársaság nagykövete (Richard Prazak), Kobold Tamás és Farkas Ottó együttes megbeszélése

Svéd üzletemberek tárgyalása a várossal és az egyetemmel

Járműipari fejlesztőközpontok létesítéséről tárgyalt IKIM helyettes államtitkár, GmbH igazgató, Kobold Tamás polgármester és Farkas Ottó rektor

A clevelandi Kossuth-szobornál

Egyetemünkre többnyire jellemző volt a nemzetközi együttműködések sokszínűsége és igen tartalmas volta, hiszen ezek vezethettek az ismertségen túl az elismertséghez. Rectorságod alatt mivel tudtad ezt a kört bővíteni?

A mindenkori lehetőségeim határain belül arra törekedem, hogy egyrészt a Miskolci Egyetem többnyire európai bázisú gazdag ismerettségét, együttműködési kapcsolatrendszerét tovább erősítsük és gyarapítsuk, másrészt pedig arra, hogy kiterjesszük azt Európán kívüli világrészek egyes, jellemző országaira is. (Egyes japán egyetemekkel akkor is és most is jó kapcsolatokat ápolunk, ápolunk.)

Az európai országok egy részével meglévő kapcsolatok megerősítése, illetőleg új kapcsolatok létrehozása érdekében kezdeményezésekre, vagy közreműködéssel végzett ezirányú tevékenységünk az alábbi eredményekkel járt. A törekvések sikerének mértéke és gyakorisága természetesen nemcsak a kezdeményezés hatékonyságának, hanem a fogadóképességének és -késztségének is függvénye.

Az együttműködési kapcsolatok megalapozása érdekében 1990 márciusában egyetemünk illetékes szakemberei vezetéssel ötnapos látogatást tettek Németországban, a Dortmundi Egyetemen (azon belül különösen a Fraunhofer Intézetben). Az együttműködési megállapodás a későbbiekben létrejött.

Oktatási és kutatási feladatok megoldásának kölcsönös támogatására írtam alá megállapodást prof. Germot Born úrral, a Duisburgi Egyetem rektorával. Az alkotó együttműködés német koordinátora Kalus Kaesemann kohász professzor lett, aki az együttműködés eredményei alapján később egyetemünk díszdoktora lett.

1995. november 24-én írtam alá prof. Dr. Helmut Rosswag rektor úrral az Aaleni Műszaki Főiskola és a Miskolci Egyetem között korábban létrejött együttműködés jövőbeni fő feladatait tartalmazó megállapodást. A delegációban rektorhelyetteseim is részt vettek. Delegációnkat a város polgármestere (Ulrich Pfeifle) is fogadta.

A Berlieni Műszaki Egyetem 50 éves jubileumi ünnepségét Dr. Patkó Gyula rektorhelyettesrel személyesen tiszteltük meg 1996. május 14-17-én, az együttműködésre utaló megállapodási javaslat egyidejű előterjesztésével.

A Nagaokai Műszaki Egyetemmel fennálló együttműködési szerződésben rögzített feladatok (előadás, kutatási tájékoztató, konzultáció, az oktatási elmélet és gyakorlat kapcsolata) részbeni teljesítése céljából 1996. április 23. - május 3. között Japánban tevékenykedtünk Patkó rektorhelyettes úrral.

A Darmstadti Műszaki Egyetem és egyetemünk között kialakult kapcsolat keretében dr. Helmut Böhme, a darmstadti egyetem rektorától 1989. február 10-én vehettem át rektorhelyettesként azt a Siemens számítógépet ajándékként, mely a meglévő számítógéppark csúcsmoelljének volt akkor tekinthető. Az átvételi ünnepségen Dr. Czibere Tibor akkori művelődési miniszter, a kapcsolat kezdeményezője is részt vett. Az itt felsorolt és korábban létrehozott együttműködési megállapodások többsége kölcsönös haszonnal működik. Egy része – a szerződésben rögzített feladatok teljesítését követően vagy más meghatározó tényező (laboratórium, korszerű műszerek, kiküldetési költségek, stb.) hiánya következtében – megszűnt. De az utóbbiak is gazdagítják a további együttműködés más területi cselekményeinek (konzultációk, vendégoktatás, közös pályázások, stb.) elvi lehetőségeit.

A darmstadti rektorral

A Leobeni egyetem ünnepségén

A Lapföldi egyetem igazgatójával

*A Duisburgi egyetem rektorával
a Rajna egyik hajóján*

*A svédországi vasércbányákba
leszállás előtt*

A Dortmundi egyetem vendégeiként

Eddig többnyire európai, és ezen belül főleg a tradicionális németországi kapcsolatokról szóltál. Tudtommal ezt lényegesen bővítetted további kontinenseken is. Jól tudom?

Az Európán kívüli országokkal kezdeményezéseimre, ill. részvételemmel történt kapcsolatépítő és kölcsönös ismereteket gyarapító eseményekről az alábbi tájékoztatást adhatom:

Az ENSZ támogatásával szervezett felsőoktatási világkonferenciák munkájában egyetemünk rendszeresen részt vesz. Nagy öröm és megtiszteltetés volt számunkra (Farkas Ottó, Czabán János és Patkó Gyula rektor, ill. rektorhelyettesek), hogy a Melbourne-i konferenciára benyújtott előadásunkat iránymutatónak tekintették, s az „A” szekció bevezető előadásaként fogadták el a szervezők. A magyar műszaki felsőoktatás helyzetét, fejlődési irányelveit és perspektíváit mutattuk be, nagy érdeklődés közepette. Melbourne, 1997. július 6-9.

Megtisztelő lehetőséget kaptunk arra, hogy a „Koopratív oktatás hetedik világkonferenciája”-n előadást tarthassunk (Farkas Ottó és Raisz Péter), a „*Koopratív mérnökképzés megvalósíthatósága*” címmel. Hong Kong, 1991. augusztus 26-30.

A Torontói Egyetem Metallurgiai Intézetével, illetőleg Alex McLean professzorral kezdeményezéseimre akkor épülő együttműködési megállapodásunk keretében először 1989. április 28-án volt lehetőségem „*A kokszt/földgáz és a kokszt/olaj helyettesítési tényező előzetes meghatározása*” címmel, majd másodszor „*A Miskolci Egyetem oktatási és kutatási tevékenysége*” címmel, a Torontói Egyetem Szakmai Konferenciáján előadást tartanom.

A „*Nagaokai Egyetem Szakmai Konferenciája*”-n 1996. május 1-én tartottunk (Farkas Ottó és Patkó Gyula) a fennálló együttműködési szerződésünknek megfelelően előadást „*A magyar egyetemi oktatás helyzete és fejlesztési irányai*” címmel, melyet alapos konzultáció követett. A szerződésben vállalt egyéb kötelezettségeink (kutatási tájékoztató, az oktatás elméleti és gyakorlati kapcsolatainak optimális összhangja, konzultációk) részbeni teljesítésére is ez alkalommal (április 23-május 3.) került sor.

Az „*Egyetemi Rektorok Nemzetközi Konferenciája*” című 1996. július 14-22. között San Francisco-ban megtartott rendezvény kiterjedt konzultációs lehetőséget biztosított számunkra (Farkas Ottó és Patkó Gyula) az egyetemi oktatói és kutatói tevékenység, illetőleg azok gazdasági viszonyainak összehangolt irányítása témakörben.

1997. március 19-31. között a japán minisztérium meghívására vendégként Japánban tartózkodtam, ahol a Tsukubai Egyetem munkájának tanulmányozása mellett, lehetőségem volt különböző kohászati és azzal kapcsolatos szakterületekkel foglalkozó üzemek, vállalatok, kutatóintézetek tevékenységével is megismerkedni.

Műszaki tudományos együttműködési megállapodást írtunk alá 1988 novemberében a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, a Torontói Egyetem és a Lenin Kohászati Művek között, a különböző acélkezelési és dezoxidálási módszerek közös tanulmányozására, ill. vizsgálatára. A témában elért addigi eredmények megvitatására a közös szervezésű IV. diósgyőri folyamatos acélöntési szimpóziumon került sor, 1990 szeptemberében, az illetékes torontói professzor részvételével. Az Európán kívüli földrészekén megtartott rendezvények aktív résztvevőiként – az irányunk, illetve a magyar felsőoktatás iránt

tanúsított érdeklődés alapján – megállapíthattuk, hogy sikerült erősíteni a Világ figyelmét a magyar felsőoktatásra is. A bemutatkozásunk sikerült, az ismeretségünk, valamint elismertségünk is – reményeim szerint – fokozódott.

*A Torontói Egyetem kohász
professzorával (Alex McLean)*

*A Laval egyetem
(Quebec) Extr.Met.
professzorával*

*A Nagaokai egyetemen
szakmai megbeszélésen*

*Alex McLean prof., egyetemünk
tiszteltebeli doktora*

*San Francisco-i konferencia
szünetében*

*A hong-kongi
előadásunk után*

Bölcs őseink szokták volt mondani: „ha egyszer valami elkezdődik, az be is fog fejeződni”! A „rektorságod” kezdeteiről, folyamatáról má! szóltál. Hogyan alakult a befejezés?

Közeledett a rektori megbízatásom idejének vége (1997. november 14.), mely időpontot lelki és morális megnyugvással vártam azt érezve, hogy a rendelkezésemre álló csaknem három és fél év rektori cselekedete, a témakörök mineműsége és mennyisége által igényelt munkavégzés tekintetében lelkiismeretes és eredményes volt. Következett az új rektor megválasztása és megbízatása. A Miskolci Egyetem Tanácsa már 1997. szeptember 18-án támogatóan állást foglalt dr. Besenyei Lajos professzor, a Gazdaságtudományi Kar dékánjának rektori megbízatása mellett, így nyilvánvalóvá vált rektori megbízása. Csaknem három és fél éven át dolgoztunk együtt (rektorként/dékánként), így lényegében ismertük egymást. Segítve a megoldás alatt álló fő feladatok gondozásának zavartalan átadását/átvételét, igyekeztem Őt a kinevezésének időpontja előtt is tájékoztatni, illetőleg meghívni egy-egy olyan bizottság (például az egészségügyi főiskolai képzés megindításának feltételeit előkészítő bizottság) ülésére, melyekre csupán dékáni mivoltából nem kellett volna részt vennie.

Az én rektori működésemért, Göncz Árpád köztársasági elnök megbízásából és nevében dr. Dinya László, felsőoktatásért felelős művelődési és közoktatási minisztériumi helyettes államtitkár mondott szóbeli köszönetet a minisztériumban, kihangsúlyozva az egyetem, az universitas fejlesztésében kifejtett eredményes munkámat.

A rektori megbízatásom lejártáról Göncz Árpád államelnök úrtól kaptam levélben értesítést, a köszönetnyilvánítással együtt, amint az a függelékben bemutatott levél másolatán látható. Az Elnök úr, az általa merőben formálisnak, hivatalosnak tartott levél mellett, egy nagyon is emberbarát hangvételű, munkámat – számomra nagyon megtisztelően – értékelő levelet is küldött, melyet a függelékben megmutatni, szintén helyénvalónak tartom. A levél nagyon jólesett és büszke vagyok rá.

A rektori megbízást átvett Besenyei Lajos professzorral abban állapodtunk meg, hogy a rektori lánc átadására (semmilyen előírás nincs rá) még az én rektori időm utolsó napjainak egyikén, egy kihelyezett rektori kabinetülésen kerül sor. S azért, hogy ennek az aktusnak a barátságtartalma a „*külvilág*” számára is nyilvánvaló legyen (miért ne lenne az?), a kihelyezett kabinetülést Mádon, egy borpincegazdaság tárgyalótermében tartottuk, ahová egy autóbusszal érkeztünk. A rektori láncot magammal vittem, és a hivatalos tárgyalás, valamint rektori tevékenységem legutolsó cselekményeként, azt Besenyei Lajos professzortársam nyakába akasztottam, gratulációm és ösztaps keretében. Dr. Besenyei Lajos ezt megköszönte és ígéretet tett arra, hogy rektorként tovább munkálkodik a Miskolci Egyetem fejlesztésén, gazdagításán, sokszínűségének megőrzésén, hírnevének növelésén (Támogatni fogjuk.)

Az azt követő vacsora, de főleg a mádi borok hangulatkeltő képessége vidám baráti társaság kialakulását, majd autóbusszra-szállását eredményezte, és indultunk hazafelé. A mellékelt képen a balomon Kovács Ferenc professzor, rektorelődöm, a jobbomon pedig Besenyei Lajos professzor, rektorutódom látható, egy, a még rektorságom idején tanévzáró ünnepi tanácsülésen készült felvételen. Annak az Alma Maternek lehettem rektora, melyben 1948-tól hallgatóként, majd oktatóként életem javát töltöttem, s

melyben még most is – örömömre – dolgozhatok. Rektori mivoltom és munkásságom lehetőségét nagy megtiszteltetésnek tartottam és tartom.

A közben elkészült festett rektorportrém az egyetemi tanácsterem falára, a rektorelődeim portréinak sorába került, ami által „helyváltoztatással” ugyan, de a tanácsteremben maradtam.

A rektori pozícióm megszűnésével időben gyakorlatilag egybeesően, 1997. október 23-án a miniszterelnök előterjesztésére Göncz Árpád köztársasági elnök, Horn Gyula miniszterelnök és Gál Zoltán házelnök jelenlétében, az Országgyűlés épületében, a „MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÉRDEMREND KÖZÉPKERESZTJE” kitüntetést (lásd a Függelékben) adományozta – másoké mellett – részemre. Az adományozó ünnepségen feleségem, Klárka is részt vett, meghívott hozzátartozóként.

Az ünnepnapot Göncz Árpád elnök úr, „a változás vágyának és szándékának, illetve a változásért hozott áldozat jelképének” értékelte. Nagyon jólesett, hogy ilyen kiemelkedően rangos ünnepen és környezetben vehettem át a megtisztelő kitüntetést.

Rektorságom utolsó tanévnyitója

Rektori portrém a tanácsterem falán

Balomon a volt, jobbjomon az új rektor

Göncz Árpád kitüntetést ad át

Mindnyájunk életében vannak „világítótorony” jellegű szakmai-emberi géniuszok, akik meghatározó módon befolyásolják életünk alakulását. A te pályafutásodra ki, ill. kik gyakoroltak ilyen hatást?

Két személyt mindenképpen illik kiemelni azok közül, akiktől a vasmetallurgia tudományvilágából a legtöbbet kaptam. Ezek Dr. Horváth Zoltán professzor és Dr. Visnyovszky László, a Vasipari Kutató Intézet Ércmetallurgiai Osztályának vezetője. Horváth Zoltán professzor abban az időszakban vált a hazai kohómérnökképzés egyik rangos személyiségévé, amikor a fizikai-kémia, s ezen belül a termodinamika és reakciókinetika ismeretanyaga és az azokban uralkodó paraméterek számszerű értékei is meghatározóvá, s így ismertté váltak. Ezáltal nyílt lehetőség arra, hogy a metallurgiai folyamatokat jellemző fogalmak (termodinamikai potenciál, entalpia, entrópia, stb.) számszerű értékeit célirányos rendszerbe foglalva válaszokat lehet találni egyes metallurgiai folyamatok lejátszódhatóságának termodinamikai feltételeire, illetve adott körülmények közötti valószínűségére. És ezek alapján erősödött meg az a felismerés, hogy a különböző anyagok magatartása és előállításuk lehetősége azonos elméleti alapon vizsgálható.

A professzor úr már ezeknek ismeretében és szellemében alakította ki az általa oktatott „Általános Kohászattan”, az „Elméleti Kohászattan” és a „Kémiai metallurgia” című tantárgyakat, sőt az időszakonként előadott „Fizikai-kémia” és az „Elektrokémia” megnevezésű tantárgyakat.

Elévülhetetlen érdeme, hogy évtizedes munkával feltárta és kidolgozta a metallurgia és a termodinamika részletes kapcsolatrendszerét, melynek eredményeit a metallurgia oktatásának tananyagába építve, azt a kor színvonalának megfelelő rangra emelte.

Horváth professzor úr nagyra értékelte a téma iránti érdeklődésemet és azokat az ifjú törekvéseimet, melyekkel a vasmetallurgia tudományterületének az oktatását is a termodinamikai ismeretanyagra építve szándékoztam elméletileg megalapozottabbá és a folyamatok oksági összefüggéseinek mélyrehatóbbá tételével, érthetőbbé kívántam tenni.

Mindezeket Tőle tanultam meg, a közöttünk kialakult kölcsönös megbecsülés és tisztelt bázisán. Többször megkért, hogy újonnan írt tankönyvének kéziratát nézzem át, vagy valamilyen metallurgiai problémát beszéljünk meg. Nem kell mondanom, hogy az ilyen alkalmakon mindig én tanultam sokkal többet.

Az én és feleségem publikációit, jegyzeteit szinte rendszeresen lektorálta. Őt idézve: „*Én vagyok a Farkas-házaspár családi lektora.*”

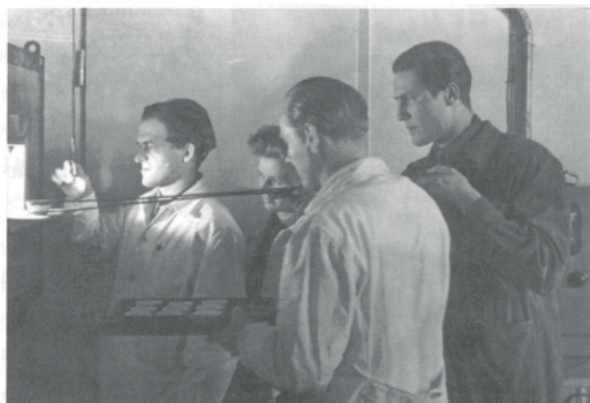
A hallgatóktól minden esetben a folyamatok értelmezéseit, az oksági összefüggések feltárását és a miért-ek megválaszolását várta. Mindezekben szigorú volt, ami az – elsősorban önmagukkal szemben is igénytelen – hallgatókban néha nemtetszést gerjesztett.

Én hallgató koromban is igyekeztem minden lehetséges esetben nála vizsgázni, sőt az egyetemi doktori, a kandidátusi és az akadémiai szigorlataim, illetőleg védéseim témaköreit igyekeztem úgy javasolni, hogy a bizottságokban a nagyon szigorú Horváth professzor úr minden esetben ott legyen. A közös szakmai, tudományos érdeklődés lehetett az oka a kölcsönös szimpátiának, melynek birtokában, dékánsga idején,

amikor még nem volt dékánhelyettesi pozíció, gyakran megkért kari feladatok, vagy azok egyes részleteinek a megoldásában való közreműködésemre. Megtisztelőnek vettem és örömmel megtettem.

Hetvenedik születésnapomra rendezett ünnepi ülésen kerekesszékes megjelenésével, nagyon jólesően megtisztelt. A születésnapjára általam rendezett ünnepi vacsorán a mellékelt fényképek láttatják.

Mindazt, amit Horváth professzor úrtól a vasmetallurgia oktatásának és a tudományterületi ismereteim gazdagításának érdekében tanultam, életében többször megköszöntem.. És ugyanezt tettem 2004-ben halotti búcsúbeszédemben és a szobrát avató beszédemben is 2009. szeptember 25-én, a X. Fémkohászati Szakmai Nap keretében a Miskolci Egyetemen, nagyrabecsülésem kíséretében.

Horváth Zoltán fémkohászati gyakorlatot vezet

Horváth Zoltán professzor arany okleveléhez gratulál Terplán Zénó

Horváth Zoltán professzor 75. születésnapjának rektori díszvacsorája

Horváth Zoltán részvétele 70. születésnapjára rendezett ünnepségen

Horváth Zoltán Professzor úrról már szóltál, aki nem csupán a Kohász Karon volt ismert és elismert. Kérlek, mutasd be Visnyovszky Lászlót is a Kedves Olvasóknak a te szemüvegeden keresztül!

Dr. Visnyovszky László már tanársegéd koromban is a vasmetallurgia ismert és elismert személye volt. Az akkor még létező Vasipari Kutató Intézetben működő kutató-fejlesztő mérnök, ambíció- és ötletgazdag magatartásáról volt híres, aki különösen a hazai adottságaink hasznosításának lehetőségeit kutatta fáradhatatlanul. Üzemi gyakorlatot a diósgyőri vasgyár nagyolvasztóművénél szerzett az 1933-1951 években. Akadémiai doktor volt. Diósgyőrben 1947-ben Ő építette fel az ország első páncélozott nagyolvasztóját (I. kohó).

Egyik jelentős munkája a vörösiszap darabosítására és kohósíthatóvá tételére vonatkozik, melynek alapján a diósgyőri vasgyárban 1948-ban megépült egy ércdarabosító üzem. Ennek munkáját volt alkalmam tanulmányozni, mint termelési gyakorlaton lévő elsőéves kohómérnök-hallgató.

1948-ban egy 50 m³-es nagyolvasztót is felépített azzal a céllal, hogy a bauxit, illetőleg a vörösiszap-agglomerátum kohósításának lehetőségeit megvizsgálja öntészeti nyersvas gyártása céljából. A három éven át tartó folyamatos kísérleti üzem alatt a bauxitnak tisztán kalciumaluminát salakkal végzett kohósításának elméleti és gyakorlati viszonyait vizsgálta. Ebben a kutatómunkában is részt tudtam venni 1950 nyarán, részben termelési gyakorlatosként, nagyobb részben pedig fizetett közreműködőként. Feladatom volt a kísérlet során, hogy a szükséges ütemben és módon végezzem el a léghevítők váltásának egyik részfeladatát, továbbá készítem el nyersvascsapolás után a próbadarabok jelölését.

Nagyon örültem, hogy Visnyovszky László tudományos osztályvezető irányításával kisegítő munkát végezhetek, mert ismereteket szerezhettem arra vonatkozóan, hogy egy laboratóriumi előkészítéssel és elméletileg megalapozottnak látszó technológiai folyamat üzemi megvalósíthatóságát hogyan kell üzemi vizsgálat tárgyává tenni, és hogy az üzemi valóság milyen mértékben igazolja vissza az elmélet, valamint a laboratóriumi elővizsgálatok alapján valószínűsíthető folyamatot. Mindez rendkívül hasznos információkat szolgáltatott a későbbi munkámhoz, de a többéves kísérletsorozat bizonyossága szerint a valószínűsített technológia sem üzemi, sem gazdasági szempontból nem valósítható meg kedvező eredményekkel.

Más működési területen is volt módom Visnyovszky Lászlóval a konzultációk, tanácsadások szintjén együttműködni (pl. finomra őrölt vasércék szénporos redukciójával gyártott vasszivacs), az elért eredmények azonban anyagi fedezetek hiányában nem voltak üzemi szintre ültethetők. Több, de például a zárójelben jelzett eljárás sok ma működő külföldi technológia alapjául szolgált.

Az általam kiválasztott témájú akadémiai doktori értekezésnek a témaválasztásában, a megoldás módozataiban és a várható eredmények felmérésében több konzultációra kaptam lehetőséget Visnyovszky Lászlótól. Az értekezésnek Ő volt az egyik hivatalos opponense és ennek révén a bíráló bizottság tagja is.

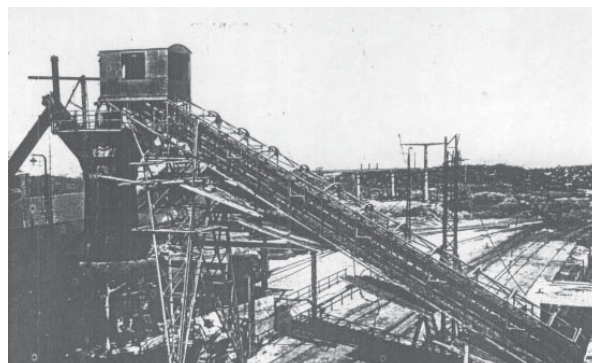
Nagy megtiszteltetés és hasznos volt számomra, hogy a kutatás, a laboratóriumi és üzemi kísérletekben, valamint a gyártási gyakorlatban egyaránt felkészült, tekintélyes

tudós-szakember munkamódszereit volt módom tanulmányozni és ismereteimet gyarapítani.

Érdeemesnek tartom itt kuriózumként megjegyezni, hogy Visnyovszky László a gimnáziumi tanulmányait ugyanabban a gimnáziumban végezte, (akkor Miskolci Református Főgimnáziumnak hívták), melyben én is nyolc éven át tanultam.

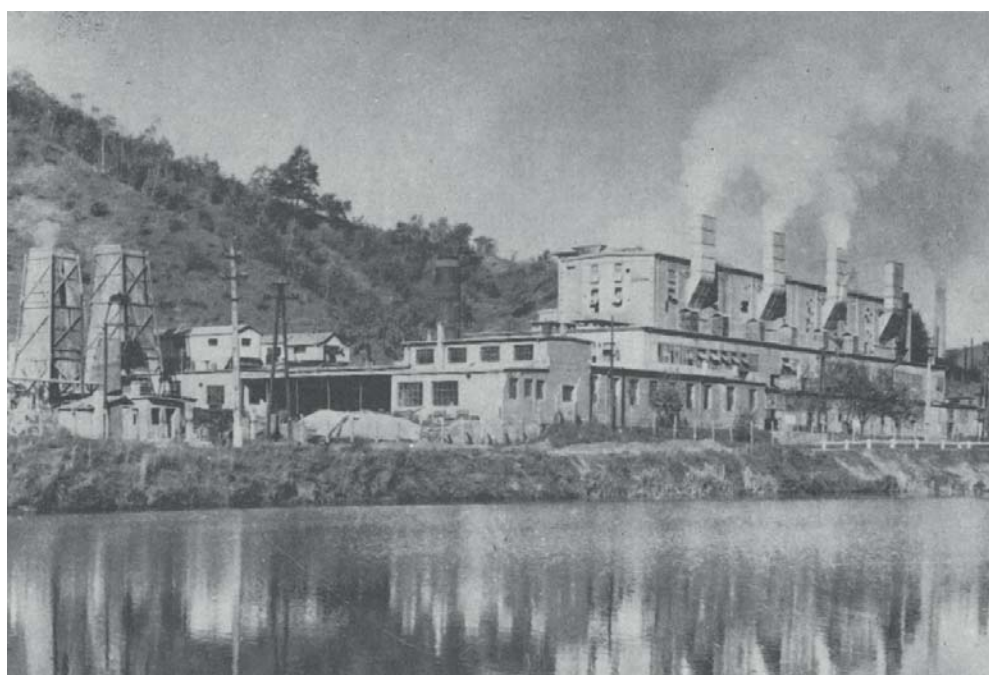
Visnyovszky László

Az LKM 50 m3-es kísérleti nagyolvasztója

Az LKM nagyolvasztóműve

Az Ötvözetgyár épülete az 1950-es évek elején

Beszélgéseink során többször említettél egy nevet, aki az én életem „világítótornyát” jelentette. Ez Terplán Zénó volt, és sajnós személyesen már nem lehet itt közöttünk csupán lélekben. Milyen volt a te viszonyod „Zénó Bácsival”? - mert mi „fiatalok”, mindig így emlegettük Öt!

Akulturált, intelligens, korrekt, jószándékú emberi magatartás megítélése természetesen szubjektív, de nem szabad, hogy alaptalan legyen. A megjelölt emberi jellemzők sorába – ebben a véleményalkotásban – alapvetően nem a szakmai, tudományos és oktatói értékek szerepelnek, bár tudjuk, hogy bizonyos mértékű közvetett összefüggés fennállhat a kétféle paraméterértékek között. A kiválasztott személy esetén az összhang teljes.

A kiemelkedően elismerésre méltó emberi magatartás volt jellemző a tevékenységi körömben – meggyőzően megalapozott személyes megítélésem szerint is – Dr. Terplán Zénó professzortársamra, akinek – másrészt – szakmai, tudományos és oktatási tevékenységét és azok eredményeit is számos rangos hazai és külföldi hivatalos elismerés és kitüntetés tanúsítja.

A vele történt első találkozásom révén, ő az egyetemünk első olyan oktatója volt, akivel 1952 nyarán találkoztam, amikor a soproni egyetemről a Vaskohászattani Tanszéket a miskolci egyetemre, ideiglenesen a Gépelemek Tanszék alatti szintre költöztettük. Ő volt az, aki a már hároméves miskolci egyetemi tapasztalat birtokában, mindenben segítette a beilleszkedésünket. Ez, és a szabad időre szervezett futballozás járulékosan kölcsönös baráti tiszteletet alakított ki, mely közös idejű egyetemi működésünk alatt végigkísérte pályafutásunkat.

Különböző pozícionális helyzetünkből fakadóan számos hivatalos vagy félhivatalos esemény kapcsán kerültünk kapcsolatba. Így például a Péch Antal konferencián 1995-ben egyetemünkön látogatást tett Kosáry Domokost, az MTA elnökét (akinek Péch Antal a dédapja) együtt fogadtuk a Selmeci Műemlékkönyvtárban, ahol a mellékelt fénykép készült. Terplán professzor úr tárgyalási intelligenciája és beszédstílusa ott is lenyűgöző volt.

A csatolt arckép a határozott, méltóságteljes, Széchenyi-díjas akadémikus Terplán Zénót láttatja.

Jóleső érzéssel fogadott, rektori ünnepi vacsorát rendeztem Terplán Zénó professzortársam 75. születésnapján 1996-ban, melyen a vezető kollégák is részt vettek. Az ajándék festmény-műalkotást én, az ünnepi virágcsokrot a feleségem, Klárika adta át. Az egyik fénykép a megható ünnepi kézfogást mutatja. A baráti szeretet és tisztelet sugallata hatotta át a kellemes közös estét.

Az Alma Mater igaz, elmélyült tiszteletét és szeretetét bizonyítja Terplán professzor úrnak az az elszánt, önként vállalt igyekezete, mellyel a Miskolci Egyetem öt évtizedes működését, életét és annak eredményeit naplószerű feldolgozásban hat kötetben megírta folyamatosan. Az utolsó kötet előszavában írja: *„Félévszázad az egyetem történetében jelentős időszak. A sors megengedte, hogy 1949-től azonnal alapító tanszékvezető lehettem, megélhettem az egyetem fejlődését-kiteljesedését és itt vonulhattam nyugállományba, amikor eljött az ideje, de azóta is tovább tanítva átélhettem mind az öt évtizedet.”*

A tőle megszokott túlságosan szerény megfogalmazást úgy érzem, itt illik a – általa egyébként nagyon fontos – történeti hűség érdekében pontosítanom. Az említett öt egyetemi évtizedet Terplán Zénó professzor ugyanis nem egyszerűen „megélte”, illetőleg „átélte”, hanem igen lelkiismeretes, pontos, fegyelmezett, tenni akarással, alkotó munkával elért sokrétű és gazdag, színvonalas eredményeivel írta be nevét kitörölhetetlenül Alma Mater-ünk képletes nagy történelemkönyvébe az utókor hálájának kíséretében.

Hasonlóan intelligens, korrekt, jó szándékú, nagyszerű barátaim születtek a felelősségteljes egyetemi vezetői, együttműködési tevékenységeink során, pl. Czabán János és Patkó Gyula professzor társaim, valamint más oktatótársaim személyében is.

***Terplán Zénó és Kosáry Domokos
társaságában***

***Terplán Zénó professzor,
akadémikus***

A 75 éves Terplán Zénó rektori köszöntése az ünnepi vacsorán

Az előző oldal utolsó fényképe Terplán Zénó 75. születésnapjához kötődik. Neked is voltak emlékezetes születésnapjaid! Mondanál ezekről valamit?

A professzorok életében – a fennálló rendelkezések értelmében – a 70 éves kor nem csak a jubileumi születésnap konferencia megrendezése, hanem a közalkalmazotti jogviszonyban, az oktatási pozícióban, sőt a kutatási lehetőségekben jelentkező változások szempontjából is határkö jellegű.

70. születésnapom alkalmából a Miskolci Egyetem Anyag- és Kohómérnöki kara rendezett ünnepi ülést tiszteletemre 2000. 02.26-án. A rendezvényen Kaptay György, a Kar akkori dékánja tartotta a plenáris előadást, „*Dr. Farkas Ottó professzor dékáni szerepe a Kohómérnöki Kar fejlődésében*” címmel. Köszöntőjében többek között azt mondta, hogy „*Miközben tanulmányoztam az akkori dokumentumokat, hogy ismereteket gyűjtsek a beszédemhez, megváltozott bennem valami: példaértékű munkát láttam. A Farkas Ottó dékánként bevezetett oktatási, szervezeti formái érdekesek arra, hogy ma újra bevezetessenek. Munkásságával megkönnyítette mind a hallgatók felkészülését, mind pedig az oktatók munkáját.*” Kihangsúlyozta, hogy „*az ünnepelt komolysággal, felkészülten tartotta és tartja meg a mai napig az óráit. Az egyetemen már évtizedek óta végzett, egykori hallgatók is mint a legjobb előadóra emlékeznek vissza rá.*” A dékán úr faragott domborművű díslappal gazdagított hatalmas fényképalbumot adott át ajándékként, mely az ünnepi fényképek tárolására nagyon alkalmas és méltó lett. (Lásd a Függelékben)

A rendezvényen felszólalt még dr. Tóth Lajos Attila a kohómérnöki kar vaskohászati tanszékének akkori vezetője, aki „*Dr. Farkas Ottó tevékenységének jelentősége a vaskohászati tanszék működésében*” címmel tartotta meg előadását. Ezt követően dr. Szabó József, a Dunaferri Acélművek Kft. ügyvezető igazgatója méltatta a Dunaferri nyersvasgyártásának fejlesztésében betöltött szerepemet. Megkaptam a DUNAFERR Kiváló dolgozója kitüntetést.

Az előadások után a külföldi partnerszervezetek üdvözlő leveleit olvasták fel, majd dr. Besenyei Lajos rektor, valamint a karok dékánjai, a szakterületek vezetői köszöntöttek. A Duisburgi Egyetem képviselőjében Kaesemann professzor, egy 1930-ban, a születési évemben megjelent kétkötetes (1840 old.) Stahl und Eisen kiadványt nyújtott át, gratulációja kíséretében.

Örömmel fogadtam a köszöntéseket és azt, hogy nem csak közvetlen és közvetett munkatársaim, hanem a szakma üzemi reprezentánsai is megtisztelték az ünnepi szakmai rendezvényt és ezáltal engem is 70 éves mivoltomban.

Az a tény már nem volt olyan örömteli, melyet dr. Besenyei Lajos rektor úr néhány hónap múlva (június 20-án) közölt velem levél útján, hogy „*... a köztársasági elnök úr, az oktatási miniszter úr előterjesztésére 2000. június 30. napjával Önt – közalkalmazotti jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszűnésére, továbbá 70. életéve betöltésére tekintettel – egyetemi tanári tisztsége alól felmentette.*”

Ennek enyhítését szolgálta az ugyanazon a napon keltezett másik rektori levél: „*... a Miskolci Egyetem Ideiglenes Intézményi Tanácsa 2000. május 18-i ülésén kimagasló iskolateremtő tudományos munkássága, az oktatásban, az*

oktatásszervezésben, az egyetem fejlesztésében szerzett elévülhetetlen érdemei elismeréséül Önnek a PROFESSOR EMERITUS címet adományozza.”

Elnökség (balról Tóth L. Attila, Szabó József, Farkas Ottó, Besenyei Lajos, Kaptay György)

A 70 éves ünnepelt

A nyersvasgyártó barátaim: I. sor. Komár László, Márkus László, Réthy Károly, II. sor Cseh Ferenc, Tóth László, Csehil György, Majkut Albert, Lehoczki József

Horváth Zoltán professzor kerekesszékekben

Czabán János köszönt

Az ünnepelt köszönetnyilvánítása

Valóban új érzéssel gazdagodunk a 70. születésnapon, hiszen ekkor, az aktív kor, a „mindennapi darálás” kezd átalakulni a napok élvezetévé, ami tovább folytatódik egy újabb állomásig, a 75. születésnapig. Mit őrzöl magadban erről?

A 75. születésnapom alkalmával rendezett meghitt, kedves hangulatú ünnepség megtartására 2005.01.31-én került sor egyetemünk XVI. számú előadójában, ahol egyetemünk vezetői, kollégák más karokról, az iparból, sőt külföldről is érkeztek vendégek köszöntéseme.

Az ünnepséget Dr. Károly Gyula intézetigazgató nyitotta meg, majd Dr. Bessenyei Lajos rektor ismertette a Miskolci Egyetem vezetésében betöltött szerepemet, díszoklevél és ajándékserleg átadása kíséretében. Ezt követően Dr. Károly Gyula ismertette – megállapítása szerint – gazdag addigi életutamat.

A köszöntések sorában Dr. Mang Béla helyettes államtitkár – közös egyetemi munkánkra is emlékezve – egy minisztériumi oklevelet, Dr. Kaptay György dékán Kari érdemérmét, Dr. Dudás Illés tanszékvezető egyetemi tanár emlékérmét és egy könyvet nyújtott át köszöntő szavaival. Ezután Dr. Grega Oszkár egyetemi docens munkatársam ismertette azokat a leveleket, melyeket a megemlékezésre eljönni nemtudók küldtek. A Dunaferriben dolgozó kollégák közös levelével kezdte, akik egy sajnálatos, előre nem látható útközbéli baleset miatt nem tudtak eljutni Miskolcra. A levél tartalma magában hordozza az ipar magasszintű elismerését kutatói és a jövőt építő oktató munkám iránt. A rozsdamentes acélból készített nagyolvasztó-modellt, csak néhány nap múlva kaphattam meg (a Függelékben látható).

A Torontói Egyetem, a Moszkvai Egyetem és a Duisburgi Egyetem partner-kollégáitól is érkeztek gratuláló levelek.

Patkó Gyula rektorhelyettes barátom szép szövegű levélben mondta el jókívánságait, kényszerű távolléte miatt (lásd a függelékben).

A Kassai Műszaki Egyetem gratulációját az egyetem volt rektora, Dr. Karel Florian professzor hozta el, majd Drótos László volt LKM vezérigazgató a „Vas útja” térkép átadásával, Dr. Lakatos István akadémikus, az Alkalmazott Kémiai Kutatóintézet igazgatója (aki a virágcsokrot feleségemnek, Klárikának adta át) és Czabán János egyetemi tanár, volt rektorhelyettes folytatta a jókívánságokat.

Az üdvözlések sora Márkus Róbert doktorandusz szavaival ért véget, ami különösen jól esett, minthogy nekünk oktatóknak a hallgatók elismerései jelentik az egyik legnagyobb értéket.

Nagy öröm volt találkozni olyan régi barátokkal is, akikkel betegségük miatt nem találkozhattunk korábban.

A baráti hangvétellű megtisztelő üdvözléseket megköszönő mondókám során belőlem kifakadt, eltitkolhatatlan meghatódottságom csak az ünneplést követő fehér asztal melletti pezsgőzés során oldódott.

Részlet az Oktatási Minisztérium felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárának, dr. Mang Bélának üdvözlő leveléből:

„Őszinte nagyrabecsüléssel és tisztelettel köszöntöm 75. születésnapja alkalmából. Köszöntöm a kohómérnöki szakma és tudomány meghatározó, iskolateremtő

professzorát, aki szakmai munkájával jelentős mértékben járult hozzá a hazai kohászat fejlesztéséhez, a tudományos eredmények ipari alkalmazásához és nemzetközi elismeréséhez. A Miskolci Egyetem rektoraként irányította az egyetem fejlesztését, és jövőt megalapozó lépéseket tett az univerzitássá fejlődés felé. Szakmai és vezetői tevékenysége nyomán maradandó értékekkel gyarapodott az Egyetem és az észak-magyarországi térség felsőoktatási és tudományos közéleté.”

Dr. Bessenyei Lajos rektor úrnak a Miskolci Egyetem Tanácsa nevében, díszlevélben megfogalmazott köszöntőjét a könyv melléklete láttatja.

***Az elnökség
(Károly Gyula, Kaptay György,
Besenyei Lajos)***

***A résztvevők „jobboldali” csoportja
(Mang Béla, Kiss László)***

***A résztvevők „baloldali” csoportja
(Gulyás József, feleségem Klárika)***

Grega Oszkár kollégámmal

Baráti koccintgatások

***Pohárköszöntő a Simon Sándor
teremben***

Tisztelt Professor Úr, Kedves Ottó! Engedd meg, hogy formabontó legyek! Teszem ezt a 80. születésnapoddal kapcsolatban, hiszen mindazon tárgyi emlékeket, amelyek e nevezetes naphoz kötődnek biztosan nem lehet két oldalban összefoglalni. Javaslom azt, hogy tégy úgy, ahogyan azt jónak látod, emeld ki azt, ami mély benyomást gyakorolt rád, ami meghatott és ne törődj az oldalak számával! Én pedig igyekszem elrendezni úgy, hogy ne lássék törés az eddigi munkánkban! Kezdjük a köszöntőket a Miskolci Akadémiai bizottság elnökével, Lakatos Professor úrral.

A 80. születésnapom méltó megünneplésére a Miskolci Egyetem, a Műszaki Anyagtudományi Kar, valamint a Metallurgiai és Öntészeti Tanszék közreműködésével ünnepélyes Vaskohászati Konferenciát rendezett 2010. február 26-án a MTA Miskolci Területi Bizottságának székházában. A konferencia elnöke Lakatos István akadémikus, a MAB elnöke volt.

Az elnöki megnyitót követően három szakmai előadás hangzott el, Lukács Péter műszaki stratégiai vezérigazgató-helyettes, ISD Dunafer Zrt.; Farkas Ottó professor emeritus, ME; és Tóth László ny. gyárvezető, ISD Dunafer Zrt. részéről. Ezek elhangzása után került sor a köszöntésekre, Dr. Patkó Gyula professor a ME rektora; Dr. Gács Zoltán prof. a Műszaki Anyagtudományi Kar dékánja; Dr. Török Tamás prof. a Metallurgiai és Öntészeti Tanszék vezetője. Lukács Péter műszaki stratégiai vezérigazgató-helyettes, ISD Dunafer Zrt.; Drótos László nyug. vezérigazgató, LKM; Póczos József műszaki igazgató, az ÓAM Kft.; Cseh Ferenc gyárvezető, ISD Dunafer Zrt. és dr. Dúl Jenő, OMBKE. A rektor úr díszlapra írt méltató köszöntőjét a függelékben mellékelte másolat tárja elénk, csakúgy mint a Dunafer Nagyolvasztómű lézersugárral üvegtömbbe rajzolt nagyolvasztóját, melyet Cseh Ferenc gyárvezetőtől kaptam.

A köszöntések kíséretében adta át rektor úr ajándékként a három díszkötetbe gyűjtött addigi publikációimat és a díszvázát. A „Dunafer Főtanácsosa” kitüntető címet jelölő díszoklevelet Lukács Péter vezérigazgató-helyettes nyújtotta át. Ezek és valamennyi többi ajándék segítenek megőrizni az ünnepség emberi, baráti és egyben meghitt hangulatát, melyhez a székház alsó helységeiben megrendezett fogadás, majd a szűkkörű rektori vacsora kötetlen eseményei is hozzájárultak.

Az elhangzott, számomra nagyon megtisztelő és hízegő köszöntésekből, megnyilatkozásokból örömmel megidéznék néhány részletet – ha kérnéd – az elhangzás sorrendjében.

A Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Akadémiai Bizottsága részéről:

Lakatos István:

„A Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottsága nevében megkülönböztetett tisztelettel és nagyrabecsüléssel köszöntöm a nyolcvanadik születésnapját betöltő Farkas Ottó professzort és hajtok fejet a kivételesen nagyívű, gazdag szakmai pályafutása előtt. Személyében azt a tudóst tiszteljük, akit a több mint fél évszázadot átfogó fáradhatatlan oktató és kutatómunka a vaskohászat kiemelkedő

képviselőjévé tette mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban. Minden területre kiterjedő alapossága, következetessége, családi tradíciója, és szorgalommal párosult tehetsége méltán emelte a legkiválóbbak közé és váltott ki köztisztelőt egyaránt az őt közelről és távolról ismerők között. Mértéktartó, egyensúlyra törekvő, az emberi értékeket tisztelő, de szakmai kérdésekben szigorú és következetes habitusa elismerést és megbecsülést parancsolt.”

**80. születésnapom tiszteletére
rendezett ünnepi konferencia
elnöksége (Patkó Gyula rektor
jobbán ipari, balján kari vezetők);
Rektori köszöntés; elnöki megnyitó
(Lakatos István); A vendégek;
Az előadók (Lukács Péter, Tóth
László, Farkas Ottó)**

Folytassuk a hivatali rangsorban követőiddel: a Miskolci Egyetem rektorával, Patkó Gyula professzorral, a Kohómérnöki Kar dékánjával, Gácsi Zoltánnal, majd tanszéki követőjével Török Tamás professzor úrral.

A Miskolci Egyetem részéről elhangzott gratulációrészesetek a következők:

Patkó Gyula:

„Alma Materünk 275 éves fejlődéstörténete meghatározó szereplőinek a rangos sorába helyezkedik el Farkas Ottó professzor, rektor emeritus is, akinek 58 éves Miskolci Egyetemi pályafutása időben gyakorlatilag egybeesik Alma Materünk miskolci működésének történetével. Professzor úr egy teljes alkotó életre kiterjedő, igazemberségű elkötelezettségét az Alma Mater iránt, a szakma tisztelete és szeretete, az azokból táplálkozó, jobbító szándékú alkotó vágy és a belőle sarjadó szakmai, tudományos, valamint oktatást, illetőleg egyetemet fejlesztő eredményeinek gazdagsága bizonyítja.”

„A kiemelkedő tehetség, amely kitartó szorgalommal párosul rendkívüli életpályán vezet el a mához: Professzor úr emberi, szakmai, vezetői tulajdonságai testesülnek meg eddigi életútjában, amely oktatók, kutatók és egyetemi vezetők generációi számára mutatott és mutat ma is példát.”

Gácsi Zoltán:

„A kétéves dékáni szolgálat – csakúgy, mint a fél évszázadot jóval meghaladó kari oktatói, vezetői (és más egyetemi vezetői) munkássága – számos, kari érdekeltségű feladat megoldását tette lehetővé, melyeket mindenkor szívesen vállalt és hatékonyan oldott meg.”

„Egyik kiemelkedően fontos dékáni munkája annak a moduláris struktúrájú reform tanterv kidolgozásának irányítása volt, mely a vonatkozó irányelveknek megfelelően szem előtt tartotta a tudományfejlődéssel megjelenő új diszciplínák megismertetésének, az elmélyültebb természettudományi képzésnek, a választhatóság és az átjárhatóság biztosításának igényét egyaránt.”

„Karunk fejlődéstörténelmének ez volt első ilyen tantervi struktúrája.”

Török Tamás:

„Túlzás nélkül állítható, hogy a szakmáját nagyon szerető Dr. Farkas Ottó professzor úr igen eredményes oktató, továbbképző, valamint tudományos kutatási tevékenységének meghatározó szerepe van abban, hogy a 8 éven keresztül vezetése, illetve 58 éven át közreműködésével tevékenykedő Vaskohászattani Tanszék, az ország szakmai-, tudományos, továbbképző és konzultációs központjává fejlődött a vasmetallurgia minden területén, melyre a hazai vas- és acélgyártás napjainkban is folyamatosan igényt tart.”

***80. születésnapj ünnepi egyetemi gratulációk
(Lakatos István, Patkó Gyula, Gácsi Zoltán, Török Tamás)***

A kohászatot, a szakmát képviselő Lukács Péter, Drótos László, Póczos József, Tolnay Lajos, Cseh Ferenc ugyancsak kedves szavakkal köszöntött e nevezetes születésnapodon. Mit emelnél ki a köszöntőkből?

Vas- és acélipari vállalatok és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület képviselőiben megnyilatkozóik szavaiból:

Lukács Péter:

„Farkas Ottó személyében olyan vaskohász szakember, tudós, kolléga és barát 80. születésnapjának méltó megünneplésén vagyunk együtt, aki a vasmetallurgiának nemcsak hazánkban, hanem nemzetközi szinten is ismert és elismert szaktekintélye. A vasmetallurgia szakterületén kifejtett szakmai-tudományos és oktató tevékenysége áthatotta több mint félévszázados egyetemi pályafutását, ami – a saját műszaki-szellemi alkotásai mellett –, szoros összhangot képezett az innovatív, alkotó munka folyamatos támogatásával, az arra ható jobbító szellem élesztésével és ösztönzésével, valamint a kohómérnöki pályát választó ifjúi értelem kibontakoztatásával.”

Drótos László:

„A korábbi, különböző tartalmú együttműködési megállapodások eredményeinek értékelése alapján a NME és a LKM között új típusú szerződést készítettünk és írtunk alá Farkas Ottó rektorhelyettes úrral (1986. október 16.), mely a vállalatunk megújulását szolgáló, műszaki, gazdasági, szervezési, kutatási és fejlesztési feladatokat tartalmazó, 24 témát ölelte fel. A konkrét megállapodások és a 24, egyetemi vezető szakember személyre szóló szerződésének megkötése korszakalkotó jelentőségű volt a ME és a LKM kapcsolatának történetében, a kölcsönös előnyök messzemenő szem előtt tartásával. Ez egyik nagy programja volt vállalatunk „előremenekülő” stratégiájának a szakmánkat is egyre jobban szorongató nemzetközi hatások kivédésére.”

Póczos József:

„Farkas Ottó professzor emeritus és rektor emeritus 80. születésnapjának méltó megünneplésével annak a szellemiségnek az erejét is szimbolizáljuk, mely a vaskohász szakmának és tudománynak a gazdaságot, országot, s így jövőt is építő, nélkülözhetetlen és pótolhatatlan jelentőségét, meggyőződéssel és töretlenül hirdeti. A fél évszázadot meghaladó időtartamú alkotó munkájával jubilánsunk is ezt a szellemiséget képviseli, gazdagítja és erősíti.

Ezirányú törekvése, a kiemelkedő felkészültség és alkotóvágy birtokában, többek között az Ózdi Kohászati Üzemek nyersvasgyártási folyamatának permanens fejlesztési munkájában vállalt kutatási tevékenységeiben is érvényre jutott csakúgy, mint a kohómérnök utánpótlás nevelésében, képzésében és továbbképzésében.”

Tolnay Lajos (Távollétében az írásban küldött köszöntőjének alábbi szakaszát – Dúl Jenő olvasta fel):

„Farkas professzornak a szakmai közösségekben történt megnyilvánulásai, pontos, előretekintő szakmai munkájának számtalan eredménye igazolja, hogy Dr. Farkas

Ottó a kohászok társadalmának rangos, megbecsült tagja,” „A vaskohászat és az Egyesület szakmai közössége minden vitán felül megerősítik ezt a tényt, és ezeknek a közösségeknek a tagjai valójában nagyon sokat köszönhetnek neki. Kívánom Farkas Ottó professzor úrnak, hogy még sokáig élvezhesse ezt a méltán kivívott megbecsülést, és a közösségformáló pozitív hatása még a 80. évének betöltése után is érvényesülhessen a kohászok társadalmának javára.”

Cseh Ferenc a DUNAI VASMŰ nyersvasgyártó kollektívájának nevében csatlakozott Lukács Péter vezérigazgató-helyettes szavaihoz.

Zárszavam hálás köszönet volt az Alma Maternek és a családnak.

80. születésnapjára ünnepi vállalati gratulációk (Lukács Péter Dunaferre, Drótos László, LKM, Póczos József ÓAM, Cseh Ferenc Dunaferre)

A szűk szakmai környezeted, a Műszaki Anyagtudományi Kar Metallurgiai Intézete „szakmai nap” keretében tisztelte meg 85. születésnapodat. Kérlek, emelj ki e nap eseményeiből néhány motívumot!

A Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Karának Metallurgiai Intézete 2015. február 5-ére „*Extraktív metallurgiai szakmai nap*”-ot rendezett a 85. születésnapom megünneplésére. A szakmailag zártkörűnek tervezett összejövetelre csak a saját tudományterületemen dolgozó, vagy dolgozott rangos nyersvasgyártó kollégák kaptak meghívást, az intézeti munkatársaim mellett. Nagy megtiszteltetés és öröm volt számomra, hogy a hazai nyersvasgyártás működő vállalatának (ISD Dunaferr Zrt.) és ma már nem létező műveinek (OKÜ, LKM) szakmailag illetékes, jelentős személyei valamennyien (még a 94 éves Komár László is) eleget tettek a meghívásnak. Felemelő érzés volt számomra (is), hogy a jelenben és a múltban is sok kutató-fejlesztő munkában együtt dolgozó, közösen gondolkodó vaskohászok együtt tölthettek egy szakmai-baráti napot. A mellékelt képek a kiemelkedően jó, baráti hangulatra utalnak. Örömmre szolgált, hogy hallgatóim képviselői és megtiszteltek jelenlétükkel.

A szakmai napot Dr. Kékesi Tamás egyetemi tanár, az intézet igazgatója 63 éves tanszéki tevékenységemet nagyon elismerő szavakkal méltatva nyitotta meg egy extraméretű, rézlappal címkézett pezsgősüveg kíséretében. Ezt követően Ő, majd Dr. Grega Oszkár címzetes egyetemi tanár, Dr. Móger Róbert metallurgiai főosztályvezető, Pap Zoltán kohóüzem vezető és végül én tartottunk szakmai előadást. Az ezeket követő hozzászólások után számos méltató és gratuláló megnyilatkozás hangzott el, különböző ajándékok kíséretében. A mellékletbe helyezett képen látható gyönyörű kohászszobrot a Dunaferr-es kohós barátaim nevében Cseh Ferenc nagyolvasztói gyárvezető adta át. A szakmai nap programja bőséges lehetőséget, a Vaskohászati tanszék valamennyi tanszékvezetőjének festett portréit bemutató kabinet (Simon Sándor terem) pedig szakmai-barátisugallatarévén, kellemes otthontnyújtott találkozásokra, eszmecserekre. Kellemes látvány és jóleső élmény volt részese lenni azoknak a szakmai-baráti találkozásoknak, melyek vagy a túlhaladott kor miatt, vagy abból fakadóan ritkultak már meg, hogy az ózdi és a diósgyőri nyersvasgyártás megszűnése következtében már a kölcsönös üzemi, illetve kutatási igények megcsappanása korántsem igényel gyakori összejövetelt. A 94 éves Komár László barátom megjelenését különösen megtisztelőnek éreztük valamennyien. Az örökifjú, jó egészségnek örvendő, idegennyelveket ismerő, mindig jó kedélyű, igazbarát, nagyszerű zongoratudását napjainkban is közkinccsé teszi, szakmai-baráti rendezvények összejövetelének kedélyhangulatának növelése érdekében. Szakmai napunkon is kifogásolta a zongora hiányát.

Nagyon szép, boldogító ünnepnap volt, jó szívvel, örömmel köszönöm és nem felejttem. Vajon lehet-e 90. születésnap baráti összejövetel is majd?

Prof. Dr. h.c.
Farkas Ottó,
akadémikus
születésnapjára.

Tisztelt Professor
Emeritus Úr, Kedves
Ottó, Kohászok Tanára!

A 85-ik születésnapod
alkalmából tiszta szívből
kívánom, hogy változtalanul,
őszinte lelkesedéssel, sok
sikerrel eredményesen oktassd,
kutassd, fejlessz az általad legjobban
szeretett, tisztelt fém, a nyersvas
gyártását, mint ahogy az igazán
kohászok nagy örömeire
eddig is tettél!
Sok boldogságot,
erőt, egészséget
az elkövetkező
évtizedekre még!

Miskolci Egyetem, 2015. január 31.
Cseh Ferenc

A 85. születésnapom megünneplésére szervezett szakmai nap előadói

***A 85. születésnapom megünneplésére szervezett szakmai nap köszöntői
(Tóth Lajos Attila az erőolvadékkal, Komár László, Szűcs István és fenti
szövegnyagolvasztója, Cseh Ferenc az ajándék részsoborral)***

A Miskolci Akadémiai Bizottság elnökével kezdtük a születésnap köszöntésedet, fejezzük is be ezzel, immáron azon testülettel, amelynek aktív tagja vagy megalakulásától kezdve. A MAB figyelmes, kedves és egyben meghatározó rendezvénye volt 2010-ben a professzor emeritusok köszöntése. Mit emelnél ki e nap történéseiből?

A Miskolc és tágabb értelemben (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye) vett környezete tudományos tevékenységének kiterjesztése és támogatása érdekében az 1979-ben létrehozott Miskolci Akadémiai Bizottság (MTA-MAB) munkájában megalakulása óta részt veszek (MAB Kohászati Szakbizottságának, majd Metallurgiai Bizottságának tagja 1980 óta, és vezetője 1990-1996-ban).

Így nyilvánvaló, hogy a 80. születésnap rendezvények ünnepi hangulatát jelentősen gazdagította és növelte számomra is, hogy a Miskolci Akadémiai Bizottság és a Miskolci Egyetem, a 80 éves professzor emeritusok tiszteletére a mellékelt meghívóban rögzített program szerint rangos ünnepi ülést rendezett, a MAB székházának dísztermében 2010. augusztus 17-én. Nagy öröm volt együtt ünnepelni, egy csapatban látni és összetartozónak érezni azt a – képeken látható – kilenc idős, de nem megöregedett professzor kollégát, akik kisebb-nagyobb mértékben együtt, s minden esetben az Alma Mater fejlődésének és gazdagodásának irányában fejtették ki alkotó tevékenységeiket évtizedeken, vagy fél évszázadot is meghaladó időtartamon át. Bárcsak hiánytalanul együtt lehetnénk 90 évesen is.

A 85. születésnap még nagyobb rangját és mértékét az ilyen alkalmi események időbeni gyakoriságának sajnálatos csökkenése táplálja. Örömmre szolgál, hogy én is személyesen köszönhettem Czibere Tibor professzortársamat, az egyetemünk által tiszteletére rendezett ünnepi összejövetelen, – a csatolt fénykép tanúsága szerint – számos kolléga társaságában. Már elmúltunk 85 évesek? Az idei, 2015. évi egyetemi karácsonyi hangversenyen is megszokott helyeinken egymás mellett ültünk Tiborral, feleségeinkkel együtt, az annak idején általa épített díszaulában.

 <i>Czibere Tibor</i>			 <i>Farkas Ottó</i>			 <i>Hársing László</i>		
 <i>Kozák Imre</i>			 <i>Némethi V. Zoltán</i>			 <i>Nyíri András</i>		
 <i>Szentirmai László</i>			 <i>Tajnáfői József</i>			 <i>Tarján Iván</i>		

A Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar
Gépészmérnöki és Informatikai Kar
Műszaki Anyagtudományi Kar
Műszaki Földtudományi Kar

tisztelettel meghívja Önt

Dr. Czibere Tibor
Dr. Farkas Ottó
Dr. Hársing László
Dr. Kozák Imre
Dr. Némethi Varga Zoltán
Dr. Nyíri András
Dr. Szentirmai László
Dr. Tajnáfői József
Dr. Tarján Iván

professzorok 80. születésnapja alkalmából
megrendezésre kerülő ünnepi ülésre.

Az ülés helyszíne:
MTA Miskolci Területi Bizottsága díszterme
(Miskolc, Erzsébet tér 3.)

Időpontja:
2010. augusztus 27. 10 óra

Program

- Megnyitó
Dr. Lakatos István akadémikus, a MAB Miskolci Területi Bizottsága elnöke
- Rectori köszöntő
Dr. Patkó Gyula rektor
- Dékáni köszöntők
Dr. Illés Béla dékán, GÉIK
Dr. Tibanyi László dékán, MFK
Dr. Illésné Dr. Kovács Mária dékán, BTK
Dr. Gácsi Zoltán dékán, MAK
- Tanítványok, munkatársak köszöntése
- Fogadás

Professzortársaim születésnapjainak együttünneplése

Czibere Tibor 85. születésnapjának közös ünneplése

A „formabontó” oldalakat követően - ha lehet - térjünk vissza a hétköznapiakba, amelyeket többnyire a legszűkebb környezet, a család jelenti. A feleségeddel kapcsolatban eddig szükséavú voltál, noha vele nem csupán a családban, hanem a munkahelyen is rendszeresen és hosszan együtt voltál. Ha nem vagyok indiszkrét, mondanál róla is egy kicsit többet?

Nekem a család alapvetően szükséges, pótolhatatlan olyan közösség, mely a szeretet bázisán, kölcsönös felelősségtudat birtokában biztos élethátteret jelent. Klárikával 62 éve élünk együtt.

A feleségem, Klárka első és pályafutása végéig egyetlen munkahelyének, az 1954-ben még ideiglenes helyen működő Tüzeléstani Tanszéknek (korábban már volt erről szó) viszonylagosan korlátozott adottságai ellenére, a tanársegédi hatáskörébe utalt laboratóriumi gyakorlati foglalkozások témaköreit ambiciózusan gazdagította és színvonalát a kor mindenkori elvárásainak megfelelően növelte. Működése alatt ez a folyamat permanensé vált.

Amikor tudományos címének (Műszaki Doktor), majd tudományos fokozatának (Műszaki Tudományok Kandidátusa) birtokában előbb adjunktusi, majd docensi pozícióba helyezték, s a tanszék fő tantárgyainak az előadásai a hatáskörébe kerültek, a tananyag-korszerűsítés nemcsak az előadásaiban, hanem a folyamatosan megjelenő, korszerűsített egyetemi oktatási segédleteiben (13 db), jegyzeteiben (22 db) és könyveiben (5 db) is megjelentek. Ezeket a kiadványokat a szakmai-tudományos közélet napjainkban is használja.

Egyik kezdeményezője és alapítója volt a karunkon közreműködésével kifejlesztett „környezetvédelem”-oktatásnak. Élenjáró Tudományos Diákköri tevékenységet és jelentős doktori képzési eredményeket is mondhat magáénak.

Számos, főleg ipari kutatómunkában vett rész (39 db), többnyire témavezetői minőségben. Kutatási eredményeiről 79 szakcikkben és 88 konferencia-előadásban számolt be.

Jelentős ipari kapcsolatot alakított ki és számos mérnöktovábbképző tanfolyamon tartott előadásokat. Egyetemi docensként 12 éven át volt a Tüzeléstani Tanszék vezetője. Volt tanítványai – nyugdíjas állapotban is – továbbra is tisztelik, becsülik és hivatkoznak, illetve építenek szakirodalmi munkásságára.

A Signum Aureum Universitatis kitüntetést 1990-ben kapta meg.

Nekem mindenkor szakmai segítségemre is volt, és van napjainkban is, melynek gyakori igénye abból fakad, hogy vasmetallurgiai működési szakterületemben a metallurgiai folyamatok – nyilvánvalóan – szoros összefüggésben jelennek meg a hőfejlesztési, ill. az energetikai, valamint egyes környezetvédelmi törvényszerűségekkel. Ilyen közös mű pl. Farkas Ottó – Farkas Ottóné: „A vasmetallurgia energetikai és ökológiai vonatkozásai” c. új egyetemi jegyzetünk.

Sokban hasonlítunk egymásra a feleségemmel. A természettudományos műveltségünk azonosságában mindenekelőtt. S ebből fakad a megfontoltságunk, a precizitás iránti igényünk, a felelősségtudatunk. Mindketten nagyon szorgalmasak vagyunk, bár őszintén hozzá kellene tennem, a feleségem szorgalmával soha nem tudtam felvenni a versenyt. Neki nagyon sokat köszönhetek, mert miközben ő is hasonló szakmai

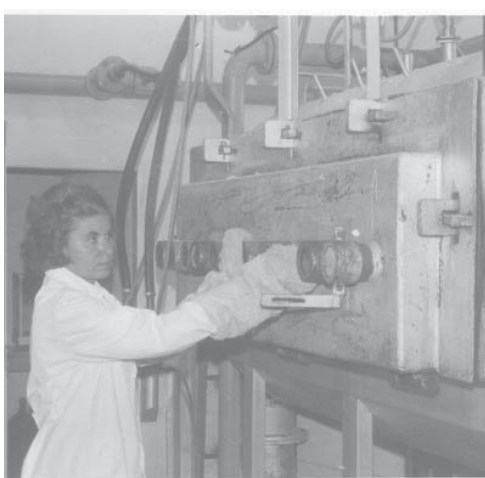
feladatokat látott el az egyetemen, szakmai pályafutása alatt ugyanannyit teljesített, mint én, eközben is jó anya és jó feleség volt, csakúgy, mint napjainkban is. Otthont teremtett, meleg fészket. Nálunk nem volt soha bejárónő, mindent ő oldott meg az én kismértékű segítségemmel. A család adminisztrációs ügyvitelét is Ő intézi. Udvarunk, kertünk gondozott állapota főleg az Ő munkáját dicséri. Kiemelkedő virágszeretetét udvarunk, teraszunk és lakásunk változatos és gazdag virágállománya is tanúsítja.

Klárka szakmai előadása a Technika Házában Miskolcon

A Signum Aureum Universitas kitüntetés átvétele az egyetem akkori rektorától (Kovács Ferenc)

Tüzeléstani mérések, illetőleg vizsgálatok a tanszéki laboratóriumban

Az általa írt (részben társszerzővel) tankönyvek, szakkönyvek

Klárikáról, közös eredményeitekről már tudunk valamit. A „családi-kör” azonban ennél tágabb. Mit tudhatunk meg ebből?

Életpályám alakulásának jelentős tényezője volt, hogy viszonylag hosszú ideig volt lehetőségem az anyai, sőt az apai szeretet ölelésében részesülnöm. Ez a kölcsönösen meglévő, jó érzésekkel és segítő szándékkal telített érzelmvilág mellett abból is fakad, hogy anyám hosszú életet (91 év) mondhatott magáénak, de apám is 79 évig élt és mindannyian Miskolcon. Ez lehetővé tette a gyakori találkozást, együttlétet, sőt a szükség szerinti kölcsönös segítségnyújtást is. Kornél fiunk –különösen kisebb korában – több alkalommal volt a nagyszüleinél, akkor, amikor hivatalos tennivalónk miatt néhány napra el kellett utaznunk, vagy valamilyen helyi, késő estébe nyúló rendezvényen voltunk. Ő ilyenkor mindig kellemes élményekkel jött haza .

Annak következtében, hogy apám a költő Képes Géza édesapjánál tanulta meg a kovácmesterséget és bentlakóként a később költővé vált Géza fiával töltötte ifjú korának egy részét, a szépirodalom olvasása benne természetes eseménnyé fejlődött. Azaz – különösen nyugállományba vonulása után – igen sok Jókai-, Mikszáth-, stb. regényt olvasott el, melyekből több száz példányszámú kézi könyvtárt alakított ki. Ebből fakadt, hogy unokájának mindig tudott olyan történeteket, meséket mondani, melyek Kornélt érdekelték, esetenként elbűvölték. Anyám ilyenkor természetesen mindig az unokája kedvenc ételeket és süteményeket tálalta és szorgalmasan, fáradhatatlanul csinálta a háztartási és azzal kapcsolatos feladatait, sőt udvari teendőit is.

Különösen a családi házunk építése közben – tekintve, hogy amit tudtunk, azt saját magunk megcsináltuk – fordult elő gyakran, hogy egész napon át Apu nálunk tartózkodva, sokat dolgozott egyes szakipari feladatokban, de az alapok ásása, anyagok beszerzése, szállítása, előkészítése, tereprendezés, festés, stb. csaknem mindennapos tevékenységévé vált. A ház befedését, lépcsőjének építését, ajtók, ablakok felszerelését ketten csináltuk. Abból fakadóan, hogy akkor – céltudatosan – már „kocka” Wartburg autónk volt, kisebb anyagtömegek (pl. néhány zsák cement) szállítását azzal oldottuk meg, mely lehetőség, Apu otthoni tevékenységének is a szolgálatában állt.

Apám a diósgyőri vasgyár acélöntödéjének szakmai, üzemi eseményeit, problémáit gyakran elmondta nekem, melyeket azután alaposan megvitattuk. Sokat tanultam és esetenként apu is tőlem, a téma megbeszélésekor. Ő a diósgyőri vasgyár acélöntödéje tisztító üzemének üzemvezető-helyetteseként ment nyugdíjba.

Ezt, a számunkra megnyugtató családi környezetet és háttérrel az a szeretetteljes, kiegyensúlyozott életmód táplálta, mely az Anyám és Apám között kialakult, s az idő se csorbította. Úgy gondolom, hogy a mellékelt fényképeken mindez felismerhető. Végtelenül szomorú és fájdalmas, hogy apám 1993-ban, anyám pedig 1999-ben életét veszítve távozott a családi körből. Személyiségük és szeretetük végtelenül hiányzik és mindig hiányozni fog.

Ez a morálisan gazdag és erős családi háttér a feleségem, Klárika szülei részéről sajnos nem alakulhatott ki ilyen mértékben, egyrészt azért, mert távol, Sátoraljaújhelyen laktak és életük valamivel korábbi időszakra esett. A kislányával, a majdani feleségemmel együtt látható nagypapa, Mayr Aladár könyvviteli szakemberként dolgozott, majd 79 éves korában, fájdalmunkra életét vesztette. Feleségét, Ilonka nénit,

a másik nagymamát gyakorta látogattuk Sátoraljaújhelyen (egyik kép erre utal) és Ő is ellátogatott többször hozzánk Miskolcra, így a kiskorú Kornél fiúnkkal, unokájával még volt módja többször találkozni, foglalkozni. Jólelkű, kedves vallásos néni volt. Súlyos betegségében, 87 évesen halt meg, végtelen sajnálatunkra és hiányérzetünkre.

*Klárika kiskorában
édesapjával
(Mayr Aladár)*

*Klárika édesanyjával
(Ilonka nagymamával)
sátoraljaújhelyi lakásánál*

Együtt a család (Gábor öcsikémmel)

Szüleimmel

*Szüleimmel feleségem Klárika és
fiam Kornél*

A sokat olvasó Apám

A szűkebb családi kört egy bővebb veszi körül, ami ugyancsak hozzátartozik életünkhöz és életvitelünkhöz is. Mindennapiságába azonban a földrajzi távolságnak is szerepe van. Mondanál néhány mondatot erről?

A kohómérnöki diploma megszerzése (1952) óta egyetemünk Vaskohászattani (Metallurgiai) Tanszékén, én megszakítás nélkül, a vasmetallurgia témakörét művelem. Ha az ember megnézi egy kohó tetején, hogy mi mindent raknak bele egy ilyen nagyolvasztóba, és hogy alul aranyszínűen csillogó folyékony vas jön ki, akkor azt mondjuk, ez maga a csoda. Abból a sok földszerű anyagból, vasércből, mészkőből, kokszból, mindebből egy ilyen gyönyörű termék lesz, amelyből aztán majd acélt csinálnak, és amely nélkül nincs gazdaság és nincs országépítés, nincs ipar, akkor ez egy csodálatosan szép és nélkülözhetetlen teljesítmény, ismétlem, maga a csoda.

A világon évente 1,1 Gtonnát, hazánkban pedig 1,4 Mtonnát termelnek. Én nagyon szeretem és tisztetem a szakmámat. Magát a vaskohászatot szeretem oktatni, a gondjait megoldani, kutatómunkát is végzek. Talán ez a magyarázat arra, hogy én az elmúlt 63 évben sokat publikáltam, az elérhető tudományos címeket megszereztem, az egyetemi oktatások minden lépcsőjét végigjártam. Most, amióta nyugdíjban vagyok 2000 óta, professor emeritusi minőségemben nem hivatalos állományában az egyetemnek, de mégiscsak, mint tiszteletbeli oktató tevékenykedem. Nagy örömmel fogadom, hogy megkapom azt a lehetőséget, hogy ismereteimmel segítsem az oktatást, és a szakmai közéletben is részt vegyek. Hallgatóimat rendszeresen viszem üzemlátogatásokra, és ott végigkísérem őket. Résztveszek a doktorképzésben és a mérnök-továbbképzésben. A vaskohászat – más szakterületekhez hasonlóan – igen sokat fejlődött az elmúlt évszázadokban. A mellékelt képen látható – 1813-ban épült és 1952-ben helyreállított – újmassai őskohót, napjainkra már a bemutatott nagyolvasztómű (CSI Arcelaira, Spanyolország) váltja fel, a korszerű adagoló- és torokgáz-elvezető rendszer, a levegő-előmelegítő léghevítők, valamint a gáztisztító berendezések áttekintő ábrázolásával. A világ legnagyobb nagyolvasztója 5000 m³ belső térfogatú (a hazai két dunaújvárosi nagyolvasztó egyenként ~1000 m³), és 4 Mtonna nyersvas termelésére képes évente. A lecsapolt nyersvas ~ 1400 °C hőmérsékletű és folyékony állapotban jut az acélgyártó oxigén konverterbe, keverő kemence közbeiktatásával.

A vaskohászat jelentősége alapvetően abból következik, hogy – az acél az építés, fejlesztés nélkülözhetetlen anyaga mellett – szoros összefüggés áll fenn a termelt acélmennyiség és a nemzeti jövedelem között, kölcsönösen egymásra ható eredményként. A szakma tehát tiszteletet, megbecsülést érdemel, s nélkülözése káros.

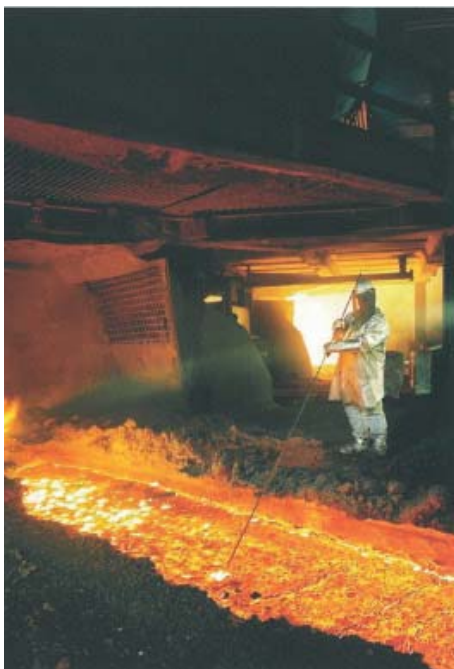
Újmassai őskohó

*Nagylvasztómű
(Spanyolország)*

Nyersvascsapolás

Salakcsapolás

*Folyékony nyersvas beöntése az
acélgyártó konverterbe*

Szakma - család, család - szakma! Így éljük le életünket (mint már mondtam is valahol), így csapongunk gondolatainkban és így próbáljuk felidézni emlékeinket is. Mit jelent számodra e kifejezés, hogy „vaskohász”?

A kérdés témájához kapcsolódóan helyénvalónak látom idézni Kölcsénynek az emberi alkotó, termelő tevékenységre, s így a vaskohászatra is általános érvényű, következő megnyilatkozását: „Földből egyéb nem jöhet ki, mint amit a természet belé alkotott; de vizsgálat és munka a természeti anyagokból mennyi ezer, meg ezer alakot állíthatnak elő, ilyenképpen a természetben nem létezőket.” Azt állítom, hogy az idézet igazságának egyik kiemelkedően fontos, bizonyító példája a nyersvasgyártás, mely a földkéregből bányászott vasérc, a hozzáadagolt salakképző anyag(ok) és a koksz beadagolása, valamint a nagy hőmérsékletre (1100-1250 °C) hevített levegő befűjtatása révén előállt heterogén anyagrendszer. Egy nagyolvasztó 20-28 m magasságú nagyhőmérsékletű tartományában a gáz/szilárd anyagok ellenáramában kialakuló hőmérséklet-, nyomás- és fázisváltozások közben és során, a természettudomány számtalan törvényének működése és hatása eredményeként kialakul a folyékony nyersvas és melléktermékei (salak, torokgáz) úgy, hogy a rendszer zárt mivolta következtében, csak a beadagolt anyagokat (a folyamatok közben semmit) és a bevezetett anyagokhoz semmiben sem hasonló végtermékeket láthatjuk. A folyamatosan működő termelés, illetve átalakulás kb. 6-8 órát vesz igénybe, mely időtartam alatt a bevitt anyagalmaz új anyaggá, nyersvassá, salakká és gázzá változik, a különböző ásványi anyagcsoport és a koksz megfelelő arányú közreműködése révén.

Ez a rendkívül bonyolult és összetett folyamat igen nagy érdeklődést és alázatot gerjeszt, s az újabb felismerések a rendszert egyre közelebb hozzák az érdeklődőhöz. Az ismeretek rendszerezése és újabbak megjelenése sikerélményekkel jár, amik a vaskohászat szakmaszeretetéhez vezetnek. Én így jártam. S egy kicsit büszke is vagyok arra, hogy azokhoz tartozom, akik egyre mélyebben látnak a nagyolvasztó, illetve a nyersvasgyártás rejtelmeibe, amihez saját kutatásaim eredményei is hozzásegítettek. Mindezen élményeim és meglátásaim alapján két évtizeddel ezelőtt megfogalmaztam a nyersvasgyártók általam vélt „hitvallását”, amit a mellékelt ábra feltüntet. Üzemlátogatásokat követő összejöveteleken vagy egy hallgató, vagy egy üzemi kolléga szájából mindig elhangzik.

A nyersvasgyártást tehát megszerettem és annak megfelelően gondozom, ápolom és ismeretanyagát gyarapítom. Hűséges vagyok hozzá, ami persze nem nagy érdem, hisz tudjuk, hogy „könnyű ahhoz hűségesnek lenni amit, vagy akit nagyon szeretünk.”

Akik idősebbnek látnak (látják, hogy idős vagyok) többnyire két kérdést szoktak feltenni:

- miért járom a lépcsősorokat kettesével (liftet nem használok)?
- a munkámban nem fáradtam-e még el?

A válaszaim egyszerűek és a következők:

- Azért járom a lépcsősorokat kettesével, mert már idős vagyok és a sok lépcsőt nem győzve, 48 lépcsőfok helyett csak 24-et kell használnom a tanszéki szobámhoz.

- Egy kínai bölcsélet szerint, aki nagyon szereti, amit csinál, az soha se dolgozik. Ugyan miben fáradtam volna el, ha eddigi szakmai, azaz egyetemi pályafutásom, 63 évében sohase dolgoztam?

A nyersvasgyártók hitvallása (Farkas Ottó)

A 60 éves dunaiújvárosi nyersvasgyártás ünneplése kollégáimmal

Amit eddig mondtál a „vaskohász” kifejezés tartalmáról, az akár „hitvallásnak” is tekinthető. nem kívánom beléd szorítani a gondolatokat, inkább folytasd az utánunk jövő generáció érdekében!

A napjainkig 63 éven át, megszakítás nélkül folytatott egyetemi oktató- és kutatómunkám (2000-ig közalkalmazotti, az azt követő 15 éven át és még jelenleg is professor emeritusként) eredményességére nyilvánvaló hatást gyakoroltak és gyakorolnak a vonatkozó szakmai, tudományos és ipari kapcsolatok és a tevékenység objektív és szubjektív feltételrendszerei, ill. körülményei. A hazai vas- és acélmétallurgiai ipari kapcsolatoknak – az igen erős szakmai- baráti együttműködés mellett és ellenére – a technológia-fejlesztésre, a mérnöktovábbképzésre és a mérnökutánpótlás biztosítására utaló hivatali megállapodások, illetve szerződések az utóbbi években nagymértékben és fokozatosan csökkentek, s mára gyakorlatilag megszűntek. Ennek fő okát a külföldi tulajdonba adás és az annak következtében kialakul – elsősorban nem hazai érdekeket szolgáló – vállalat-politikában látom. De természetesen hozzájárult egyetemünknek, Metallurgiai Intézetünknek, a vas- és acélmétallurgiát, de különösen a vasmetallurgiát közalkalmazotti jogviszonyban művelő oktatóinak és segéderőinek teljes hiánya. Ez utóbbi, a hibás vagy hiányos fejlesztési koncepciónak és természetesen a megszorított ellátottságnak is következménye. Sajnálattal látom, hogy egyes kohászati témakörök oktatása és kutatása lassan más egyetemek hatókörébe kerül. A szak, illetve tudományterület gondozásának, valamint – történelmileg és eddig elért eredményeivel is megalapozott – illetékességének feladása, súlyos felelőtlenséghez vezet.

Egyetemi munkahelyem tanszéki helyszínei közül az általam korábban létrehozott nyersvasmetallurgiai és modell-laboratórium – személyi- és anyagi elláthatóságának teljes hiányában – már két évtizeddel ezelőtt megszűnt, így ezen időszak csökkent kutatói és gyakorlati oktatói tevékenységei, az előzőekben már aposztrofált Dunaferri Nagyolvasztóművére koncentráltak. Így a munkahelyeim bemutatására és megörökítésére – az adott egyetemi épületet a tanszéki szobám helyét mutató két ablak megjelölésével ábrázoló kép megjelenítése mellett – csak a következő felvételeket mellékelhetem:

A fényképek az egyetemi és az otthoni dolgozószobáimba nyújtanak betekintést. Az egyetemi egyik fala, a Dunaferri-hez kapcsolódó szakmát, a benne kialakított „Soproni Emléksarok” pedig a Romwalter Alfréd professzor által (is) képviselt soproni szellem megőrzését szimbolizálja, a Sopronból magammal hozott szekrénnel és a falra helyezett soproni professzortestületi és egyetemi fényképekkel együtt.

Minthogy az egyetemi oktató az otthonának megfelelő részét is a munkahely „rangjára” emeli, így ott is van dolgozószobája. Az otthoni íróasztalt Klárikával, feleségemmel, mint oktató és gyakori munkatársammal megosztva használjuk zavarmentes, nyugodt környezetben. A számítógép és kapcsolódó berendezéseinek használata a feleségem tevékenységi körébe tartozik. A működtetés gyakorisága – különösen a szakmai szövegáram indításában és fogadásában – elég nagy, így számára elfoglaltságot, részemre pedig jelentős segítséget jelent ez a közreműködése is.”

Otthoni és egyetemi dolgozószobáim

Az életben egy a biztos: a változás! Minden egyes generáció jelentős változásokat él meg, él át!

Az idő múlása nemcsak az ismereteinket, tudásunkat, eredményeinket és sikereinket, hanem a látható arcgödreinket, arcráncainkat és hajvesztéseinket is – ha nem is azonos mértékben, de – szaporítja, a létszámcsökkenéssel együtt. Ezt tanúsítják a kohászok hallgatókori (1951, a képen a metallográfia tanára, Hajtó Nándor), a negyvenéves (1992. augusztus 14-16.) bányászokkal, erdészekkel bővített évfolyam-találkozó, majd a már létszámában (is) megcsappan kohászévfolyam 2006. június 19-én készült fényképei. Az esetleges mai fénykép – sajnálatunkra már csak hat kohásztársunkat mutathatná. „Múlnak a gyermekévek, nincs visszaút, új mesék nem várnak reánk.”

Az évek előrehaladása természetesen nemcsak az én, hanem más oktatótársaim nyugállományba vonulását is maga után vonta. Ez kiegyensúlyozott, előremutató és gondos személyügyi irányító munka és azt támogató politikai, illetve gazdasági környezet esetén azt jelenti, hogy az érintett tantárgyak (vas- és acélmetallurgia összesen öt félévben, továbbá a bevezető átoktatott tantárgyak megfelelő részei, valamint a szabadon választható, illetve fakultatív tananyagok) oktatási és kapcsolódó (üzemi, illetve termelési gyakorlatok, tanulmányutak, záródolgozatok, diplomatervek, konzultációk, vizsgáztatás, stb.) feladatainak ellátására, az üzemi és oktatási gyakorlattal, valamint tudományos fokozattal (sőt idegennyelvtudással is) rendelkező, fiatal(abb) oktatótársak állnak időben rendelkezésre.

Sajnálattal kell látnom, hogy az említett szak-, illetve tudományterületeken (feltételezésem szerint néhány más szakterületen is) ezek a feltételek csak kis részben adottak. S bár a vasmétallurgiai tantárgyak oktatását és tananyagának folyamatos korszerűsítését (egyetemi jegyzetek gyakori megjelenítése) nagy örömmel vállalom professor emeritusi mivoltomban is, a képzés színvonalának folyamatos jövőbeni fenntartása érdekében még jobban örülnék, ha egy – jelenleg nem létező – fiatal oktatótársat a felelősségteljes feladatok ellátására fokozatosan felkészíthetnék.

Sajnos napjainkban sem a fennálló bérezési rendszer, sem pedig az egyetemi oktatói pályafutás remélhető perspektívái nem alkotnak kellő vonzerőt a termelő, gazdasági szféra ajánlásaival szemben. Ennek következtében, ha elvéve jelentkeznek is néhányan doktori képzésre a vas- és acélmetallurgia tudományterületén, a PhD fokozat megszerzését követően a gazdasági szférában helyezkednek el, vagy (a levelező képzésben résztvevők) ott maradnak. Az aposztrofált szakterületünkön az utóbbi tíz évben öt ilyen doktoranduszunk végzett, de Karunk egyiket sem tartotta (tarthatta) tanszékünkön. A pillanatnyi helyzet a végleges megoldást nem láttatja. Jelenleg egy közalkalmazásban lévő üzemi gyakorlattal és tudományos fokozattal rendelkező adjunktus, továbbá a térítésmentesen, csupán a szakma szeretete által táplált tenni akarással tevékenykedő két professor emeritus (az egyik én vagyok), egy címzetes egyetemi tanár és egy címzetes egyetemi docens látja el a szakterület valamennyi oktatási és kapcsolódó feladatait, bizonytalan ideig. És azután? A válaszra az illetékesek a késés folyamatában vannak. Nehogy elkéssenek!

1951

1992

2006

Egyetemi évfolyamunk az évek múlásával

„Egységben az erő”! Ezt az önmagában tényszerű, az állatvilágban nyilvánvalóan működő kifejezést a történelem során sokszor és sokféleképpen értelmezték az emberi társadalmakban. Az „egységet” napjainkban alapvetően pártok és vallások hordozzák. Kezdjük a pártokkal!

A politikával ténylegesen nem foglalkozom, megfogadva Antiszthenész következő javaslatát: „Tégy vele úgy, mint a tűzzel, ne menj hozzá nagyon közel, mert megégsz, nagyon messze se, mert megfázol!”. De nem is értek hozzá. Persze ettől még foglalkozhatnék vele, hisz kis hazánkban viszonylag sokan politizálnak hozzáértés nélkül és nagyon jól megélnék belőle. A politika – megítélésem szerint – csak annyiban hasonlít a valláshoz, hogy mindkét környezet hisz, valamilyen feltételezett világban vagy jövőképben. Ahogy a vallástanok rendkívüli sokszínűsége nagyon különböző hitközösségekre osztja az érintett emberiséget, ugyanúgy jelennek (jelentek) meg az eltérő, vagy ellentétes politikában hívó, ugyancsak nagyszámú, azokat tömörítő pártok. Soha nem voltam semmilyen politikai pártnak a tagja, mert nem tudtam (ma sem tudom) elfogadni a helyességét bármilyen állításnak vagy javaslatnak pusztán azért, mert az adott párt azt képviseli. Így se bűnöm, se érdemem, hogy nem lettem pártmunkás, hanem – többek között – elfogadom egy dalszövegnek hasonlítható álláspontját is, egy feltételezett zászló által valószínűsített megfogalmazásban, azaz: „ha én zászló volnék, csak annak örülnék, ha kifeszítenének, mert úgy nem lennék játéka mindenféle szélnek.”

A politikai variációk különböző eszmevilágából származó ajánlásokból csak azokat tartom magamra nézve támogathatónak, követhetőnek, melyeket a szerintem morális, reális és józan eszmevilágommal harmonizálhatónak tartok, függetlenül attól, hogy számomra általában szimpatikus, vagy kevésbé szimpatikus az adott ajánlatot felvető párt.

Egyik május 1-i felvonulás alkalmával az „ÉLJEN A PÁRT” feliratú tábla jutott nekem. Minthogy a város különböző vállalatának, intézményeinek felvonuló csapatait az előírt becsatlakozás céljából meg kellett várnunk, a táblákat egy ottani épület oldalfalához támasztottuk. Jelzésre a táblákat magunkhoz véve behelyezkedtünk az odaért felvonuló csapatba. Ahogy azonban elindultunk, egy államvédelmi hatósági férfi mellém ugrott és táblástól kirántott a sorból. „Nézze meg ember, hogy milyen szöveget visz a táblán!” mondta dühösen. Felém fordította a táblát, melyen a következő szöveget láttam: „FÉLJEN A PÁRT”. Vagyis a várakozási idő alatt valaki – feltehetően az egyik hallgatótársam – egy „F” betűt írt az eredeti szöveg elé. A táblát a hatóság eltüntette, engem pedig a következő napokban kétszer hívtak be kihallgatásra. Nem tudtam bizonyítani, hogy nem én írtam rá az „F” betűt. Később tudtam meg, hogy tovább nyomoztak az ügyben, engem pedig még két hónapig megfigyeltek.

Oktatói pályafutásom alatt nagyon sokszor agitáltak, hogy lépjek be az akkor uralkodó pártba. Illetékes vezető többször bátorított a következő ígérettel: „ha párttag leszel, rövidesen megkapod a tanszékvezetői és a dékáni megbízatást.” Nem lettem, nem vagyok semmilyen párt tagja, s ez már így marad. De egyetemünk valamennyi hivatali pozícióját megkaptam a tanszékvezetéstől a rektorságig (csak dékánhelyettes nem voltam).

Elfogadva Napóleonnak azt az állítását, mely szerint „*a politikában ismeretlen fogalom a szív, csak a fej számít*”, kifejezőbbnek találom J. G. Herder következő megállapítását: „*a politikának eszköz, az erkölcsnek cél az ember*”. Ha e két tudomány nem egyesül, akkor mindkettő ártalmára van a másiknak.” Vagyis, ahogy azt Adam Smith megfogalmazta: „*a becsületesség a legjobb politika*”. Így legyen, óhajtom én (is).

Az előzőek alapján azoknak a politikusoknak a tevékenységét tartom elsősorban elismerésre méltónak, akik – más értékes jellemzőik mellett – a tudomány, a tudás, a szellemi felkészültség és a becsület, társadalomfejlesztő, illetve országépítő erejét elismerve, azokat az ismérveket beépítve, s azokra támaszkodva alkotják meg és hajtják végre a munkaterveiket. Jó, ha mindez felelős magatartással megnyilatkozásaikban is megjelenik, mint ahogy az – csupán példaként – Széchenyi István, Kossuth Lajos és Eötvös József itt idézett írásaiban is megnyilvánult.

Széchenyi István:

„... *sohasem hittem, hogy előítélet, bal vélekedés és tudatlanság alapja lehessen a nemzet előmenetelének és boldogságának.*”

Kossuth Lajos:

„... *annyit minden esetre nemes közérzettel bátran elmondhatunk, miképpen szennyes érdekek vezetni soha nem fognak, meggyőződésünk nem lesz eladó, s tanulni szeretve is, szükségét is érezve észnek és oknak ugyan mindig hódolunk, de más semmi...*”

Eötvös József:

„... *az észnek, mint kardnak nem csak élre, de szilárdságra is szüksége van, s hogy a felette sok köszörülés nem csak élesít, hanem gyengít is.*”

Folytassuk a „vallással”, ami ugyancsak sokszínű és a történelem során más-más arcát mutatja a mindenkori hatalom-vallás viszonyától függően. De létezik egy egyetemes kultúra, egy mindenkori ismeret-, tudáshalmaz és egy egyéni emberi mentalitás, amely mozgat bennünket a körülvevő világunkban. Hogyan is viszonyulnak mindezek egymáshoz?

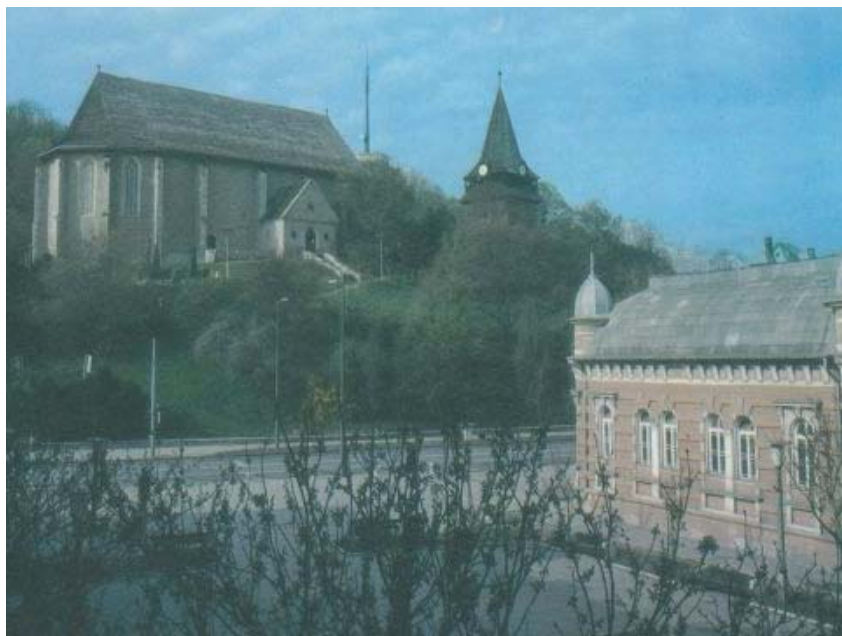
Vallási érzelmvilágom alapvetően az ungvári református elemi iskolában, az ott reggelente kötelező templomlátogatásban, a miskolci Lévy József Református Gimnáziumban, a vasárnaponkénti előírt istentiszteleteken és édesanyám nevelő munkájában sarjadt. Édesanyám nagyon vallásos asszony volt (91 éves korában, 1999-ben kellett Tőle fájdalmas örök búcsút vennünk.), s amíg a lábai bírták, rendszeresen járt templomba. Tehát az én vallásos neveltetésem a szülői házból is gyökerezik. Nem vagyok templomba járó ember. Én a vallásnak az eszmeiségét, morális szellemét tiszteltem és értékelem nagyra. Időnként a fotelemben, magamba zárkózva átátgondolom mindazokat, amiket tanultam, tapasztaltam, megfigyeltem, s ilyenkor megpróbálok valamiféle harmóniát, összhangot keresni ezek között az ismeretek között. És van ilyen kapcsolat! Ugyanarról beszél az egyetemes kultúra minden ágazata, de a saját megközelítésének, módszerének talaján. Következésképp az ember ne elégedjen meg egyfajta kultúra birtoklásával, vagy ismeretével, mert akkor elesik annak az örömétől, hogy a saját tudománya törvényeit más kultúrák szemszögéből is látni tudja, meg tudja erősíteni. Tehát abban a meggyőződésben kell élni, dolgozni, hogy létezik egy egyetemes emberi kultúra, melyben nincsenek fontosabb, vagy kevésbé fontos kultúrák, hanem ezek egymással kölcsönhatásban élnek, fejlődnek. Ilyen értelemben értékelem és fogadom el a valláskultúrát is. Az eszmeisége, a mondanivalója, a kultúrtörténeti jelentősége a lényeges.

Egy alkalommal a vonaton Miskolcra Budapestre utazva, utastársam volt egy magyar-történelemszakos tanár, aki a beszélgetésünk során és ahhoz kapcsolódva – Füzesabony tájékán – a következőt kérdezte: „*Professzor úr, hisz ön az Istenben?*” Én természetesen készséggel válaszolok az Ön kérdésére – feleltem –, de annak érdekében, hogy biztosak lehessünk abban, hogy az Isten fogalmát egyformán értelmezzük, javasoltam, hogy definiáljuk meg azt közösen. „*Minthogy a kérdést Ön tette fel, kérem fogalmazza meg először Ön a saját definícióját!*” mondtam. Utastársam a kérésemet teljesítő szándékkal elmélyült gondolkodásba kezdett, majd – Hatvan környezetében megszólalt és a következőt mondta: „*Professzor úr, kérem vegye úgy, hogy az istenhitre utaló kérdésemet nem tettem fel.*”

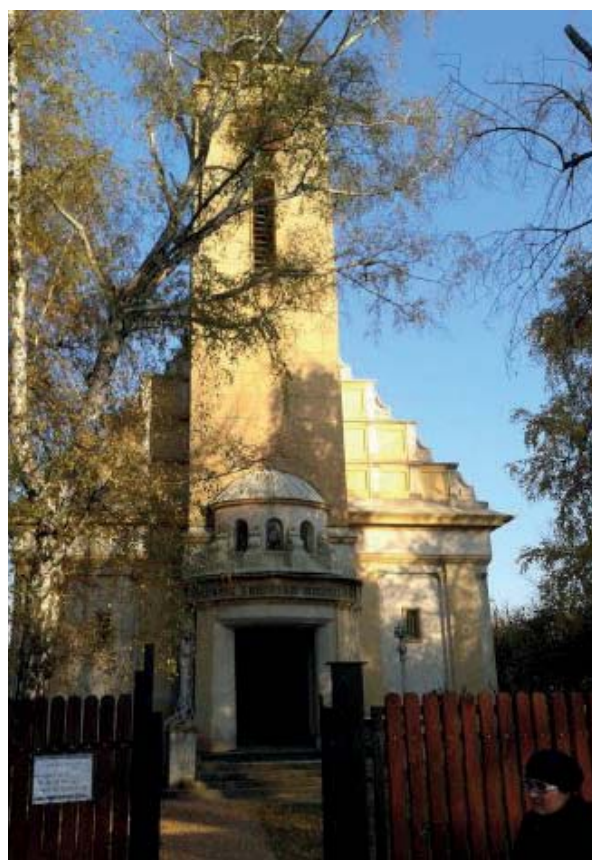
Mi, a műszaki kultúra gondozásával foglalkozók pontosan tudjuk, hogy a különböző témakörökben felmerült fogalmakat – szükség szerint – tudnunk kell megdefiniálni, hogy azonosan értelmezzük azt, amiről beszélünk. Nyilvánvaló, hogy ennek nemcsak a műszaki, hanem valamennyi kultúrára vonatkoznia kellene. Megítélésem szerint, amit a tudományos háttér (ismeretének) hiányában nem lehet megdefiniálni az vagy nem létezik, vagy létezik, de nem tudjuk, hogy mi az. Természetesen az, hogy valamit valaki nem tud megdefiniálni, az – ebből fakadóan – nem jelenti azt, hogy nem lehet meghatározni. Ha hiszünk létezésében, akkor annak – legalább – szubjektív értelmezését tudnunk kell megfogalmazni.

Az istenhívő Ady Endre – eszmevilágomhoz közel álló – alábbi meglátásai szerint, Isten a szeretet árasztó mindenható erő, azaz versidézetében:

*„Egy erő hatná át a nagy mindenséget,
Nem volna más vallás, nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent és egymást szeretni.”*

*Az Avasi Református
Templom Miskolcon*

A Diósgyőri Vasgyári református templom két pozícióból

Életünket valamilyen környezetben éljük le oly módon, hogy azt formáljuk, alakítjuk úgy, hogy számunkra a legkellemesebb legyen. E környezetbe beletartozik mind az állat-, mind pedig a növényvilág. Családod, ill. Te személy szerint mit preferálsz jobban az állatokat, vagy a növényeket?

Az élő természet messze kiemelkedően legfejlettebb teremtménye az ember. Ebből következően és ennek tudatában a maga módján és eszközrendszerével, meghatározott mértékben igyekszik uralkodó lenni a másik két előcsoporton, vagyis a növényvilágon és az állatvilágon. A növényvilág ápolása, gondozása nem igényel akkora hozzáértést és felelősséget, mint az állatvilágé, de utóbbi ugyanakkor, kifejeződő gondolat- és érzelmvilággal rendelkezik. Ennek következtében van kommunikációs adottság és így együttműködési lehetőség is kialakulhat ember és állat között. Ennek igénye, sőt vágya számos emberben megjelenik és ezért igyekszik az ember arra alkalmas és fogékony állatokkal kapcsolatokat létesíteni.

Én nagyon becsülöm az állatvilágot, a maga minden vonatkozásában önfenntartó képessége és készsége alapján. A háziasított állatok ellátása és gondozása – önérdékből – a tulajdonos gazdák feladata. Én azok közé tartozom, akik nagyon szeretik az állatokat. Legkedvesebb gyermeki emlékeim közé tartozik például a tehén- és disznócsorda esti hazaérkezésének látványa a faluban, és a lóhátán történő utazás, minthogy ezen örömeinkben nyaranta a nagymamáméknál, Nagyberegen részesülhettem. Egyetemista koromig mindig tartottunk disznót az újdíósgyőri lakásunk udvarán és nagyon tetszett, amikor a hasa simogatásával mindig lefeküdt. Időnként az óljából szabadon engedték és élveztem azt a futkározást, amit Burkus nevű kutyánkkal rendeztek.

Önálló családban 1990 óta, megszakítással van kutyánk. Az első, egy fajtisza rottweiler volt. Sajnos 10 éves korában jelentkezett betegsége következtében, 12 évesen el kellett Arthurt altatnunk, fájó szívvel, hiszen nagyon sok örömet okozott, és szeretetet, védelmet nyújtott.

Váratlanul kéredzkedett be hozzánk egy kedves, közepméretű kutya, amelyik láthatóan jól érezte magát nálunk, de egyhetes itt tartózkodása után átmászott a kerítésen és – feltehetően honvágya volt – megszökött. Minthogy nevenincsként érkezett, ezért Nincsi-nek neveztük el.

A harmadik, jelenlegi nagy kedvencünk, szeretetteljes barátunk, most 13 éve él velünk, egészségesen. Pár hónapos korában hoztuk egy menhelyről úgy, hogy – a benne tudatosult kiválasztását követő reggelen – a menhely kapujához szorítva testét várt ránk. Én a kombi autónk csomagtartójában előkészített helyre fektettem, de ő azonnal átugrotta az üléstámlákat és úgy helyezkedett el a feleségem ölében, mintha már régi együttélők lennénk. Bizonyítottunk láttuk, hogy a szeretetet megérző képesség meglepő, gyönyörű cselekedeteket gerjeszt.

A – valószínűleg színéből eredően – a kutyát Özikének hívták és hívjuk, leánykutya és 12 kg. Semmire nem neveltük, de az első pillanattól tudja a szokásrendet és azt egyetlen szóra betartja. A nagy, fedett teraszunkon van a kis háza, s minthogy szabadidőnk – ha az időjárás engedi – mi is teraszon, vagy az udvaron töltjük, így viszonylag sokat vagyunk együtt. Mindig meg kell neki mondani, hogy nemsokára vagy sokára jövünk haza, megérti (más jelekből is, pl. nagy vagy kis csomagot viszünk

stb.) és fájdalmasan elenged, de elképesztő örömmel fogad minket, amikor haza érünk. A Kanadából évente egy alkalommal egy hónapra hazaérkező fiamat, feleségét és két lányunokámat hihetetlen ovációval fogadja, minden idegenérzet nélkül. A minden esti háztartási keksz-adagját igyekszik az én tenyeremből megenni, mert én egy kis játékot is körítek hozzá.

Kornél fiamék is nagyon szeretik Őzikét, de a fiam szerint a kutyánk el van kényeztetve. Én pedig úgy érzem, hogy nem a kutya, hanem én vagyok általa elkényeztetve, a végtelen ragaszkodásával, szeretetével, bájaival, jóleső, hozzánk tartozó tudatával, belénk vetett bizalmával, őt védő magatartásunk biztonságérzetével, felé irányuló jócselekedetünk hitével.

Jó közérzetű, boldog kutyánk van, viselkedése, személyisége – úgy hiszem – engem is tükröz. Családunk egyik járulékos boldogságforrása, nagyon szeretjük. Lefekvésekor is mindig megsimogatjuk. Szeretném még nagyon-nagyon sokát simogatgatni.

Artur kutyánkkal

Nemcsi kutyánkkal

Őzike kutyánk udvari és teraszi figyelő állásban

Munka és család! Ezek töltik ki életünk nagy részét. De ehhez is hozzátartoznak a különböző művészeti ágak szeretete, élvezete, művelése ugyanúgy, mint ételeinkhez a különböző fűszerek. Mely művészeti ágak tették igazán kellemessé mindennapjaidat?

Nagyon szeretem a zenét. Egyik miskolci zenetanár kérdésemre válaszolva azt mondta nekem, hogy „Bartók elévülhetetlen érdeme, hogy felszabadította a zenét a harmónia rabsága alól.”. Én viszont csak és kizárólag azt a zenét szeretem – melyet még nem szabadítottak fel a harmónia rabságából, és melyben a túlzott modernkedés, vagy dilettantizmus a hangszerek működését nem szegényítette zörejé. Jó zenei hallásom következtében sok különböző zeneszám honosodott meg bennem, melyeket gyakorta elfütyölgetek magamnak. Rendszeres színház- és hangverseny-látogatók vagyunk.

A szépirodalom birodalmából – az érzelmvilágot csodálatos gondolatokkal kifejező – verseket helyezem előtérbe.

A művészetvilág kedvencei számunkra a klasszikus festészet művei. Lakásunkban 15 db nagyméretű rangos olajfestmény (és 22 nagyméretű gobelin, Klárika munkája) díszíti (teríti be) szobáink falait.

A növényeket és a virágokat természetes mivoltukban, sokszínűségükben és nem kívágva, vagy levágva szeretem. A virágok többségének szirmaiban megjelenő szín- és formavariációk sokrétűsége, a termésfolyamat – számomra – felfoghatatlan csodája. A virágok gyönyörű, varázslatos világába feleségem vezetett be, aki folyamatosan gondoskodik arról, hogy ott mindig jól érezzem magamat.

A lakásunknak van terasza, ezt én magam befedtem, majd járólappal betérítettem Klárika segítségével, s amikor esik általában akkor is ott vagyunk a teraszon, hogy érezzük az eső hangját és illatát.

Nagyon kedvelem az egyes építőipari tevékenységeket. Új házunk építésekor a csempézés és a járólappal-lerakás zömét feleségem közreműködésével, a tetőfedést és a léckerítést pedig apám segítségével én csináltam. Házunk víz- és villanyhálózati szerelési és javítási feladatait is csaknem teljesen én látom el. Szeretek fából is építeni. A Nagyszentbenedeken van egy kis zártkertünk, ott a faházacska én építettem. Az itthoni teraszunk részleges oldalfalazása is az én munkám gyümölcse.

Nem voltam, nem vagyok ingyenc, ha a feleségem nem szól, hogy vacsora, akkor még enni is elfelejtek. Nem dohányzom, nem iszom, illetve reggelente mindig egy pohár tejet. De semmit sem eszem hozzá! Az ingyencségem legfeljebb annyi, hogy szeretem az édességet. S időnként sok csokoládét eszem.

Ifjú koromban, főleg gimnazista éveimben sokat sportoltam. A diósgyőri stadion akkoriban mindig nyitva állt a sportolni vágyó ifjúság előtt. S minthogy mi a stadionhoz közel laktunk, jó lehetőség volt arra, hogy a tanulás és más feladatok elvégzése után, focizás, kosárlabdázás, ping-pongozás, vagy atletizálás céljából a stadionba menjek. Az akkori és kisebb mértékben azt követően is végzett sporttevékenységem és kirándulásaim kedvező fiziológiai hatását napjainkban is érzem.

Csabai Kálmán festményei

Gobelinek

Citromszüret a lakásunkban

Zártekünk házíkója

Otthonodról, környezetedről, „éned” külső jegyeiről az előző oldalakon már többet árultál el, mint azt várni lehetett volna, mint ahogyan azt akár a munkahelyi környezeted is - esetleg - tudta volna. Kiegészítenéd ezt a „vallomást” a belsőd, az alapmentalitásod rövid, tényszerű bemutatásával.

Arra törekedtem, hogy ne az adott feladathoz tartozó munka irányítson engem, hanem én irányítsam az adott megoldási folyamat sikeréhez szükséges munkát. Idegállapotomra nagyon rossz hatást gyakorol, ha valamilyen nem betervezett esemény (áramkimaradás, vízcsőrepedés, nem kívánt látogatás, stb.) megoldásának szükségessége által ébresztett munka átveszi az irányítás hatalmát, s az általa képviselt feladat azonnali teljesítésére kényszerít.

Nagyon zavar, ha valaki valamit csak egy szempont alapján ítél meg akkor is, ha ahhoz más meglátások figyelembevétele is fontos lenne.

Zavar az önzés, a túlzott kényelemre törekvés, a gasztronómiai tudálékosság, a hangoskodás, a figyelmetlenség. Ilyenkor esetenként hamar ítélek, vagy nyilvánítok véleményt.

Pályafutásom során minden igyekezetem arra irányult (megítélésem szerint több mint kevesebb sikerrel), hogy tevékenységem híven szolgálja a család, a választott szakma, s ezek révén közvetve a társadalom elvárásait. Feladataimat – nem hajszolva feltétlenül a tökéletességet – a lehető legjobb eredményekkel igyekeztem megoldani úgy, hogy az adott ügy, benne mások és sajátmagam igényeit is szem előtt tartva, azokat összehangolva, harmonizáltan jusson érvényre a teljesítés folyamatában. Magatartásomban nem feltétlenül mások elvárásait, hanem a jószándékú, korrekt, igazságos viselkedést tartottam irányadónak, melynek talaján nem terveztem, vagy csináltam olyan feladatokat, melyek úgy szolgálják előrehaladásomat, hogy közben mást vagy másokat azáltal sérelem ér. Cselekményeimmel szemben, ugyanezen érvek szem előtt tartásával meghatározott kritikusi magatartásomat mások dolgainak megítélésében is használtam, nem teljes sikerrel. Mindezen elvek érvényre jutásának mértéke segített a saját lelki (és fizikai) állapotom elfogadhatóan igényes fenntartásához és kiegyensúlyozott életvitel megalkotásához, illetve megtartásához. Meglévő hiányosságaimat - megszüntetni, vagy mérsékelni igyekezve – bizonyos mértékben elfogadva megbékülök azokkal, csakúgy, mint barátaim kezelhető hibáival.

Eddigi életpályám tapasztalatai megerősítettek abban, hogy a család szeretete, a munka- és embertársak tisztelete, a konfliktusok megoldása és az emberi tolerancia nélkül, nincs értelmes életperspektíva. Egyetlen vágyálmom teljesülésének esélye jelentősen és mélységes csalódásomra csökken az idő előrehaladásával párhuzamosan. Úgy tűnik, ez már álom marad és majd végig kísér utolsó utamon.

A Miskolci Egyetem címere – az Alma Mater alapítási évének és az egyetem latin nyelvű nevének feltüntetése mellett – az Árpád-kori eredetű diósgyőri vár képét is ábrázolja. Azon túlmenően, hogy a vár Miskolc városának is természetes jelképe, hatalmas, robosztus alkata, a régmúltat is hordozó erőt, állóképességet és kitartást, a négy óriásbástya pedig a kiterjedtebb körütekintés, a többirányú megfigyelés és az alaposabb információ, illetőleg felismerés igényét és egyben lehetőségét is jelzi és bizonyítja.

Saját hasonlatképzésem szerint, lényegében ezekkel a paraméterekkel is fel volt és fel van vértézve az Alma Materünk is, s így hozzájárulhattak ahhoz, hogy a történelem legkülönbözőbb viharait is átvészelve, mára már az egyetemes emberi kultúra hatalmas palettájának tekintélyes területét volt képes a gondozása, művelése és oktatása körébe vonni.

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy az Alma Mater immár 280 éves fejlődési folyamatának az eddigi 63 éves igyekvő közreműködésemmel én is szerény részese lehettem. Szívből kívánom, hogy Alma Materünknek, a jövő fejlesztésére fordítandó további erőfeszítések eredményei által formált jövőjét, a majdani történelem ítélőszéke dicső múlttá magasztosíthassa.

A Miskolci Egyetem címere

A Diósgyőri Vár, mint a címer része

EPILOGUS

Megvallom, hogy Dr. Tóth László professzortársamnak, a jelen könyv megjelentetésére irányuló megtisztelő, baráti megkeresésekor, még nem éreztem kellő valószínűségét annak, hogy a vasmetallurgia témakörében folyó tevékenység személyemre jutó hányadának oktatással, kutatással elért eredményeit is magába foglaló életpályám közérdeklődésre tarthat számot. Át kellett gondolnom a javaslatot, s a következő meglátásra jutottam.

Ha abból indulunk ki, hogy világunkat az egyetemes emberi kultúra legkülönbözőbb szálaival összességéből álló rendkívül bonyolult kapcsolatrendszerének hálózata szövi át és foglalja egybe, akkor talán nem meggondolatlan merészség feltételezni, sőt remélni, hogy érdeklődés mutatkozhat egy olyan tudományterület gondozója, illetőleg annak életútja iránt, melynek művelése, egyik alapvető feltétele az ember társadalmi és gazdasági fejlődésének. Ilyen kultúra a vas és acél gyártásával, szakmai-tudományos fejlesztési feladatainak megoldásával foglalkozó „vasmetallurgiai” tudomány.

A vasmetallurgia nem közismert, illetve nem köztudott tudományterület, mert hasonlóan más műszaki kultúrákhoz – egyértelmű és határozott természettudományi törvények szabják meg működését, s ha azok – működésbe tartozó hányadának – szükséges mértékű érvényre juttatásáról a pontosan kidolgozott és vezérelt technológia helyesen gondoskodik, akkor a tervezett eredmény nyilvánvaló és egyértelmű. Nincs szükség tehát (nem kell, hogy szükség legyen) populáris megbeszélésekre, közgyűlésekre, szavazásokra a gyártási folyamat fejlesztése, tökéletesítése érdekében, azaz a témát nem kell kivinni az utcára.

Ebből tehát következik, hogy a vasmetallurgia fejlődésének kutatási útvonala nem a széles síkságokhoz, hanem az elmélyülésre utaló keskeny, mély völgyekhez hasonlítható, mely utóbbiakba leereszkedni csak az ahhoz értő, arra felkészült és elhivatott szakemberek, kutatók képesek. Ezek csoportját alkotják az egyetemek, a kutatóintézetek (ha van ilyen) és az eredmények hasznosításában, tudományosan is érdekelt ipari intézmények, ill. szakemberek. Egyes kis országokban, mint például hazánkban ma már vasmetallurgiai kutatások egyetlen otthona a Miskolci Egyetem Metallurgiai Intézetében nem közalkalmazotti jogviszonyban dolgozó, 1-2 oktatójának és az illetékes ipari üzem – jelen esetben már csak az ISD Dunafer Zrt. Nagyolvasztóműve – érintett mérnökeinek szűk közössége képezi a kutató csapatmunka bázisát. (A Vasipari Kutatóintézetet már évtizedekkel ezelőtt bezárták.) Életem (eddig) jellemző eseményeit, kutatási és oktatási eredményeit a kérdésekre adott válaszaimmal vázlatosan – a kiegészítő dokumentumaimmal gazdagítva – az olvasók elé tárom, megköszönve a részemre nagyon megtisztelő érdeklődést.

A 85 év – velem kapcsolatos – eseményeinek múltjában kifejtett feltáró kalandozás, majd annak vállalt megidézése kellemes múltkutatás és időtöltés volt számomra.

Hálás köszönettel tartozom Dr. Tóth László professzortársamnak, a könyv és benne a velem készített riportanyag gondos összeállításáért, megjelentetéséért. Ebben sikerült olyan önzetlen társakra találnia, akik hozzájárultak a nyomdaköltségek fedezéséhez. Nélkülük a siker reményéig sem juthattunk volna el. Hálás köszönet érte.

Tóth László nevének említésével kezdtem az Epilógusomat, azzal, aki meggyőzősemmért

kifejtett agitációja és annak eredménye is bizonyítja annak a klasszikus mondásnak az igazságát, mely szerint *„Az előrehaladás sohasem a kétkedők, hanem mindig azok nevéhez fűződik, akik hisznek benne”*. Ő hitt benne, igaza volt és jól tette. A féléves együttműködésünk jelentős eredménye az is, hogy a professzortársi kapcsolatunk a kialakult barátsággal gazdagodott.

Örömmel mondok köszönetet feleségemnek, Klárikának, aki az anyag számos pontján nyújtott segítséget válaszom hiteles és szakszerű megalkotásában, gazdagításában, valamint bizonytalanságaim tisztázásában.

Sok köszönet illeti Dr. Harcsik Béla egy. adjunktus munkatársamat, aki önzetlenül vállalta és felelősséggel teljesítette a közreműködést, a könyv szerkesztésében és annak előkészítő munkálataiban.

Miskolc, 2015. december

DR. FARKAS OTTÓ
Szakmai életrajza

Ungváron születtem, Csehszlovákiában, 1930-ban. Gimnáziumi tanulmányaimat már Miskolcon végeztem 1940-1948 között, a Lévy József Református Gimnáziumban. 1948-tól kohómérnök-hallgató voltam a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Sopronban működő Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karán és szereztem vaskohómérnöki oklevelet a Sopronban diplomázott utolsó évfolyam egyik tagjaként 1952-ben, de már a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem Bánya- és Kohómérnöki Karának még Sopronban maradt intézményrészében.

Diplomám megszerzését követően, a Miskolcra költözését egyidejűleg befejező Kohómérnöki Osztály Kémiai Tanszékére és Vaskohászattani Tanszékére kaptam tanársegédi meghívást. Utóbbit választottam, ahol napjainkig megszakítás nélkül dolgozva, mind az egyetemi oktatói, mind pedig a tudományos és vezetői pálya valamennyi lépcsőfokát végigjártam. Demonstrátor (1951-1952), egy. tanársegéd (1952-1957), egy. adjunktus (1957-1966), egyetemi docens (1966-1975) voltam, majd 1975 óta egyetemi tanári beosztásban dolgoztam 2000. június 30-ig. Azóta professor emeritusként tevékenykedek, oktatok és kutatok, valamint tananyagot fejleszték.

1963-ban Műszaki Doktor, 1970-ben a Műszaki Tudomány Kandidátusa, 1979-ben a Műszaki Tudomány Doktora, 1996-ban pedig az Orosz Természettudományi Akadémia külföldi tagja lettem. Tagjelöltje voltam a Magyar Tudományos Akadémiának 1985-ben.

Tanszékvezető-helyettesi feladatokat láttam el (1952-1987), majd tanszékvezető lettem (1987-1995) a Vaskohászattani Tanszéken, s egyidejűleg alapítója és igazgatója voltam (1987-1995) a Metallurgiai Intézetnek. A Kohómérnöki Kar dékáni tisztségét töltöttem be két éven át (1984-1986), majd az egyetem oktatási, később általános rektorhelyetteseként is dolgoztam nyolc éven (1986-1994) keresztül. Az egyetem rektora voltam 1994. július 1–1997. november 14. között.

A miskolci Lenin Kohászati Művek Nagyolvasztó Gyárrészlegében félállású mérnökként dolgoztam (1955-1957).

Külföldi tanulmányútjaim: Németország (6); Anglia (2); Szovjetunió (5); USA (2); Kanada (2); Japán (5); Brazília (1); Kína (1); Svédország (2); Finnország (1); Belgium (1); Franciaország (2); Ausztria (4); Ausztrália (1); Csehország (2); Szlovákia (5); Románia (1); együtt ~350 nap.

Jelentős szerepet töltöttem be a szakmai-tudományos közéletben is. Többek között elnöke voltam a MTA Metallurgiai Bizottságának (1990-1996) és a MAB Metallurgiai Munkabizottságának; tagja a Tudományos Minősítő Bizottság Plénumának (1988-1995), a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság Kohászati Albizottságának (1990-1995), az OTKA Gépész-Kohász Szakzsűrinek; társelnöke a Borsodi Vaskohászati Tröszt Felügyelő Bizottságának (1989-1990). A „Szakemberek a Kohászatért Alapítvány” kuratóriumának elnöke vagyok (1996-); Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Nyersvasgyártó Szakbizottságában folyamatosan dolgoztam.

Két könyvet (egyik társszerzős), 11 egyetemi jegyzetet, 3 értekezést, 99 szak- (és kapcsolódó) cikket írtam és 90 konferencia (illetve ünnepi) előadást tartottam.

Eddigi munkásságomnak eredményeit a következő kitüntetésekkel ismerték el: Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1965); A Kohászat Kiváló Dolgozója (1972); Akadémiai Díj (1981); Munka Érdemrend Bronz Fokozata (1982); Kiváló Munkáért

(1985 és 1986); Pro Universitate (1993); Gábor Dénes Díj (1994). A Nemzetközi Természet- és Társadalomtudományi Akadémia Szent György-kereszt Érdemrendje (1996); A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (1997); Mikoviny Sámuel Emlékérem (1997); Soltz Vilmos Emlékérem (1997); Vaskohászatért Emlékérem (1997); ME Jubileumi Aranyérem (1999); A DUNAFERR Kiváló Dolgozója (2000); Aranydiploma (2002, ME); A Tudomány és a Művészet Lovagja (2003, Orosz. Term. Tud. Ak.); Doctor honoris causa (2003, ME). Az Európai Természettudományi Akadémia Tiszteletbeli Tagja (2003); A Kohómérnöki Fakultásért Emlékérem (2005); A Dunafer Főtanácsosa (2010); Tiszteletbeli Mérnöki Kamara Tag (2010); Gyémántdiploma (2012).

DR. FARKAS OTTÓ
Publikációinak jegyzéke

1. Könyvek és egyetemi jegyzetek

Farkas Ottó: A Vaskohászati Kézikönyv. (895 old. Szerkesztő Óvári Antal. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1985);

A nyersvas-metallurgia alapjai (pp. 81-95.);

A vasércék és a nagyolvasztó elegyének agglomerálása (pp. 96-137.);

Fizikai viszonyok a nagyolvasztóban (pp.188-192.);

A nagyolvasztó metallurgiai folyamatai (pp.193-215.);

A nagyolvasztó anyag- és energiagazdasága (pp. 236-242.);

Vasszivacsgyártás (pp. 255-261.) című fejezetei;

Farkas Ottó: Nyersvas-metallurgia. Tankönyv. Tankönyvkiadó, Budapest, 1989. (485 old.);

Farkas Ottó: Ferroötvözetek gyártása. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest, 1961. (97 old.);

Simon Sándor, Farkas Ottó: Vas- és fémkohászattan I. Egyetemi jegyzet Tankönyvkiadó, Budapest, 1962. (199 old.);

Farkas Ottó: Nyersvasgyártás. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest, 1966. (486 old.);

Farkas Ottó: Nyersvaskohászattan I. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest, 1984. (263 old.);

Farkas Ottó: Nyersvaskohászattan II. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest, 1986. (312 old.);

Farkas Ottó: Vasmétallurgia. Egyetemi jegyzet, Miskolci Egyetem, 2006., pp. 300;

Farkas Ottó: A vasmétallurgia új eljárásai. Egyetemi jegyzet, Miskolci Egyetem, 2003., pp. 130;

Farkas Ottó - Móger Róbert: Vasmétallurgia, Digitális jegyzet, Miskolci Egyetem, 2013, (137 old.);

Farkas Ottó: A nagyolvasztómű, Digitális jegyzet, Miskolci Egyetem, 2013, (123 old.);

Farkas Ottó – Farkasné Mayr Klára: A nyersvasmetallurgia energetikai és ökológiai vonatkozásai, Digitális jegyzet, Miskolci Egyetem, 2013, (147 old.);

Farkas Ottó: A vasmétallurgia fejlődési irányai, Digitális jegyzet, Miskolci Egyetem, 2013, (135 old.);

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM, MISKOLC

Dr. Farkas Ottó

NYERSVASGYÁRTÁS

I.

A nyersvasgyártás alapismeretei

CH 115
NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
KOHOMÉRNÖKI KAR

Dr. Farkas Ottó

NYERSVASGYÁRTÁS

II.

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
KOHOMÉRNÖKI KAR

FARKAS OTTÓ

NYERSVASKOHÁSZATTAN I.

NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
KOHOMÉRNÖKI KAR

FARKAS OTTÓ

NYERSVASKOHÁSZATTAN II.

KÉZIRAT

TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST, 196

KÉZIRAT

TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST, 1986

2. Disszertációk

Farkas Ottó: Vizsgálatok maximálisan kéntelenítő nagyolvasztósalakok összetételének kialakítására. Egyetemi doktori értekezés. Miskolc, 1962. (67 old.);

Farkas Ottó: A nyersvas kéntelenítési folyamatának reakció-kinetikai vizsgálata és az optimális tulajdonságú nagyolvasztósalakok összetételének kialakítása. Kandidátusi értekezés. Miskolc, 1965. (180 old.);

Farkas Ottó: A gáz kémiai kihasználásának törvényszerűségei a nagyolvasztókban. Akadémiai doktori értekezés. 1978. (202 old.);

3. Szakmai (és kapcsolódó) cikkek

Farkas Ottó: Nedvesített fűvószerű használata a nagyolvasztóban. NME Közleményei II. kötet. Miskolc, 1958., pp. 167-180.;

Farkas Ottó: A gőzbefűvás metallurgiai és gazdasági hatása a nagyolvasztó üzemére. I. rész. Kohászati Lapok, 1958., I., pp. 1-6.;

Farkas Ottó: Összefüggés nedvesített fűvószerűvel működő nagyolvasztóban az oxidációs öv nagyságára ható tényezők között. Kohászati Lapok, 1958., 2.-3., pp. 138-142.;

Farkas Ottó: A gőzbefűvás metallurgiai és gazdasági hatása a nagyolvasztó üzemére. II. rész. Kohászati Lapok, 1958., 4., pp. 186-190.;

Farkas Ottó: A Vaskohászattani Tanszék története. Kohászati Lapok, 1959., 12., pp. 362-569.;

Farkas Ottó: Könyvismertetés. Kohászati Lapok 1961., 2., p. 95.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztósalak ionszerkezete. Kohászati Lapok, 1961., 11., pp. 481-485.;

Farkas Ottó: A nyersvaskéntelenítési folyamat optimális feltételeinek vizsgálata ionelmélet alapján. NME Közl. VIII. k. 1962., pp. 107-126.;

Ottó Farkas: Untersuchungen zur Ausbildung der Zusammensetzung von Hochofenschlacken mit hohem Entschwefelungsvermögen und niedriger Viskosität. Freiburger Forschungshefte B 106. 1965., pp. 43-75.;

Farkas Ottó: Vizsgálatok maximálisan kéntelenítő nagyolvasztósalakok összetételének kialakítására. A Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei. 11. köt. 1965., pp. 121-154.;

Farkas Ottó: A MgO-, Al₂O₃- és BaO-tartalom hatása a nagyolvasztósalak viszkozitására. Kohászati Lapok, 100. évf. 1967., 4. sz., pp. 165-169.;

Ottó Farkas: Study on viscosity properties of blast furnace slags. Acta Technica Acad. Sci. Hung., 60, 1968., (1-2.), pp. 149-175.;

Ottó Farkas: Zusammenhang zwischen Temperatur und Viskosität der Hochofenschlacken. NME Id. Közl. 32, 1972., pp. 233-245.;

Farkas Ottó: Vizsgálatok a nagyolvasztó hőtani és redukciós viszonyainak meghatározására. Társszerzőkkel. Ózdi Acél, 1974., 2., pp. 5-14.;

Farkas Ottó: Indirekt redukciós viszonyok vizsgálata a nagyolvasztóban. BKL Kohászat, 107, 1974., (7.), pp. 300-303.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztói CO-kihasználás néhány kérdése. BKL. Kohászat. 1975., 9., pp. 389-392.;

Horváth János, Farkas Ottó, Sziklaváry János: Beszámoló külföldi konferenciáról. BKL Kohászat 1974., 12., pp. 557-558.;

Farkas Ottó: A vasszivacsgyártás (direktredukciós eljárások) helyzete és fejlődése. Ózdi Acél, 1976., (2)., pp. 5-14.;

Farkas Ottó: A hidrogén kémiai kihasználása a nagyolvasztóban. BKL. Kohászat. 1976., 1., pp. 20-22.;

Farkas Ottó: A vízgázreakció kapcsolata a vas-oxidok hidrogénes redukciójával a nagyolvasztóban. BKL. Kohászat, 110, 1977., (I)., pp. 16-20.;

Farkas Ottó: A hidrogén részvétele a nagyolvasztó redukciós munkájában. BKL. Kohászat, 110, 1977., (2)., pp. 70-75.;

Farkas Ottó: A nyersvasösszetétel állandóságának feltételei. BKL. Kohászat, 110, 1977., (3-4)., pp. 106-111.;

Farkas Ottó: Vas- és acélgyártásunk fejlődése a Szovjetunió adta lehetőségek felhasználásának tükrében. NME Közl. II. Kohászat. 24. 1978., pp. 59-67.;

Farkas Ottó: A vasmetallurgia technológiai és energetikai helyzete. Műszaki Tudomány. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979., 58. köt., 1-4. szám., pp. 67-81.;

Farkas Ottó: A NME Vaskohásztani Tanszékének nyersvaskohászati, kutatási munkái. NME Közleményei I. sorozat Kohászat, 21 (1975) kötet, 1 füzet.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Varga István: Oxigénben dúsított fúvószél hatása a nagyolvasztó teljesítményére. BKL. Kohászat 1980., 3-4., pp. 129-135.;

Farkas Ottó–Horváth János–Zipzer Konrád: A vaskohászat energiafogyasztása és csökkentési lehetőségei. ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Vaskohászati Energetikai Szemináriumának kiadványa Bécs. 1981., 1., pp. 1-9.;

Farkas Ottó: A vasmetallurgia energetikai és technológiai helyzete. BKL. Kohászat, 1981., pp. 1-7.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás fajlagos kokszfogyasztásának csökkentésére szolgáló hazai lehetőségek. BKL. Kohászat, 1981., 2., pp. 57-61.;

Farkas Ottó: Energiatakarékossági törekvések a nyersvasgyártásban. Dunai Vasmű Műszaki Gazdasági Közleményei. 1982., 3-4., pp. 33-38., továbbá BKL Kohászat, 1983. 04., pp. 145-150.;

Farkas Ottó: A nyersvasmetallurgia új útjai. BKL. Kohászat, 1983., 10., pp. 433-439.;

Farkas Ottó, SuLcz Ferenc: A kohászati felsőoktatás jelene. „Vivat Academia” Emlékkönyv, OMBKE-OEE, Budapest 1985., pp. 187-198.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: Kombinált fúvószél paramétereinek optimalizálása. A magyar bányá- és kohómérnökképzés megindításának 250. évfordulója c. Jubileumi Kohászati Konferencia Kiadványa. NME, Miskolc, 1985. nov. 4-6., A5., továbbá BKL Kohászat 1985., 6., pp. 171-173.;

Farkas Ottó: A magyar kohómérnökképzés múltja, jelene, perspektívái. BKL Kohászat, 1986., 6., pp. 154-158.;

Farkas Ottó: A ME 1985/86. tanév tanévzáró beszéde. Miskolci Egyetem Évkönyve, 1988.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: A kombinált fúvószél paramétereinek optimalizálása. BKL

Kohászat, 1986., 6., pp. 171-173.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás távlati fejlődési irányai és a hazai fejlesztés lehetőségei. BKL Kohászat. 1986., pp. 102-107.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztóba adagolandó koksz és földgáz arányának meghatározása. BKL Kohászat. 1987., 10., pp. 433-437.;

Farkas Ottó: A tanszékalapító Kerpely. Emlékezés Kerpely Antal születésének 150. évfordulója alkalmából. Miskolc, 1987. szept. 18-19. NME., pp. 5-17., továbbá BKL Kohászat 1988. 6. pp. 245-248.;

Farkas Ottó–Réthy Károly–Farkas Kornél–Kemecsei Sándor–Csehil György: Számítógépes elemzésre épülő betét és járat optimalizálás eredményei és további célkitűzései. 10. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Konf. Siófok (Balatonszéplak), 1988. IX. 8-10. Dunaújváros, Kiadvány, Dunai Vasmű, 1988., I., pp. 39-47.;

Farkas Ottó: Koksz/szénhidrogén helyettesítési arány meghatározása a nagyolvasztóban. 10. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Konf. Siófok (Balatonszéplak), 1988. IX. 8-10. Dunaújváros, Kiadvány 1988. Dunai Vasmű, I/pp. 68-80.;

Farkas Ottó–Csehil György–Tóth Lajos Attila: Optimális földgázmennyiség meghatározása a nagyolvasztóban. 10. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Konf. Siófok (Balatonszéplak), 1988. IX. 8-10. Kiadvány Dunaújváros, 1988. Dunai Vasmű. I/pp. 81-88.;

Ottó Farkas: Determination of coke-natural gas substitution ratio in blast furnaces. Acta techn. 1988., pp. 143-153.;

Ottó Farkas–Lajos Attila Tóth: Determination of Optimal Quantity of Natural Gas in the Blast Furnace. Int. Congr. New Developments in Metallurgical Processing, Düsseldorf, 1989. X. 22-24. Verein Deuthe Eisenhüttenleute. I/p. 8.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél: A földgáz és olaj összetételének hatása a kiváltható kokszmennyiségre a nagyolvasztóban. BKL Kohászat, 1989., pp. 494-497.;

Farkas Ottó: Kerpely Antal szobrának avatóbeszéde. BKL Kohászat, 1989. 11., pp. 510-511.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél–Réthy Károly–Kemecsei Sándor–Csehil György: Számítógépes elemzésre épülő betét- és járat optimalizálás eredményei és további célkitűzései. BKL Kohászat, 1990., 1., pp. 19-21.;

Farkas Ottó–Csehil György–Tóth Lajos Attila: Optimális földgázmennyiség meghatározása a nagyolvasztóban. BKL Kohászat, 1990., 4., pp. 163-165.;

Farkas Ottó: Nekrológ (Simon Sándor). BKL Kohászat 1990., 6., pp. 176-178.;

Ottó Farkas, Peter Raisz: Co-operative Training of Engineers. Seventh World Conference on Cooperative Education c. konferencia Olenning Quide and Paper Synopses c. kiadványa, Hong-Kong 1991. augusztus 26-30., pp. 179-180.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Márkus László–Lehoczki József: A nyersvasgyártási folyamatokra ható tényezők összhangjának gyakorlati megjelenése. A Kohómérnöki Kar Kutatási Eredményei c. konferencia kiadványa. Miskolc, 1992. június 25., pp. 1-6.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: A nagyolvasztó egyenletes működését elősegítő medence gáz- és kombinált fúvószél-paraméterértékek kapcsolatrendszere. A Kohómérnöki Kar Kutatási Eredményei c. konferencia kiadványa. Miskolc, 1992. június 25., pp. 7-12.;

Farkas Ottó–Kovács Zsolt–Farkas Kornél–Hamucska Antal: Kokszolásra alkalmas szenek, illetve szénelegyek metallurgiai és gazdasági értékelése. V. Anyag- és energiatakarékosság a Vaskohászatban c. konferencia kiadványa. Balatonszéplak. 1993. május 12-14., pp. 81-102.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: Alacsony Si-tartalmú nyersvasak gyártásának metallurgiai feltételei. Metallurgiai Mérnöktovábbképző Kiadványa. DUNAFERR, 1993. június 8-16., Dunaújváros, pp. 1-47.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: A nyersvas Si-tartalma és az arra ható tényezők vizsgálata. Mérnöktovábbképző Konferencia. DUNAFERR, 1993. június 8-16. Konferenciakiadvány, pp. 48-64.;

Ottó Farkas–Lajos A. Tóth–Zsolt Kovács: Mathematisches modell zur Förderung der Bestimmung des Bedingungssystems des Gleichmässigen Ganges von Hochöfen. Metallurgy East-West 93. International Conference, Slovakia, High-Tatras, 1993. október 11-14. Olympia Kosice, pp. 365-374.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél: A földgáz metallurgiai és hőtechnikai munkájának szimulációja a nyersvasgyártásban. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia Balatonszéplak 1994. szept. 7-9. Konferenciakiadvány, 1994. pp. 215-234.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Szabó József–Márkus László–Lehoczki József: Összefüggések a betétanyagok kémiai és fizikai tulajdonságainak ingadozása és a nyersvasminőség változása között. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia Balatonszéplak, 1994. szept. 7-9. Konferenciakiadvány, 1994., pp. 235-253.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Szabó József–Márkus László–Lehoczki József: Optimális földgáz mennyiség meghatározására irányuló vizsgálatok a nagyolvasztóban. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 1994. szept. 7-9., Konferenciakiadvány, 1994., pp. 254-288.;

Farkas Ottó–Kovács Zsolt–Juhász György: Folyékony acél áramlásának vizsgálata folyamatos acélöntésnél a közbenső üstben vízmodell-kísérlettel. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 1994. szept. 7-9. Konferenciakiadvány, 1994., pp. 289-306.;

Bollobás József–Farkas Ottó–Szarka Gyula: LD-acélgyártásnál a salakszegény csapolást befolyásoló körülmények hatásának vizsgálata. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balaton-széplak, 1994. szept. 7-9. Konferenciakiadvány, 1994., pp. 307-318.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnyitó beszéd, ME Évkönyv, 1994/95.;

Farkas Ottó: Determination of Coke-Natural gas Substitution Ratio in Blast Furnaces. Publications of the University of Miskolc, 1994., pp. 11-20.;

Farkas Ottó–Kovács Zsolt–Tóth L. Attila: Nyersvasönköltség-csökkentés elegyoptimalizálás révén. GÉP. XLVII. évf. 1995., 2., pp. 4-5. továbbá MICRO-CAD Konf. ME. 1995., febr. 23. Konferencia-kiadvány, Metallurgia, pp. 32-37.;

Farkas Ottó, Tóth L. Attila, Kovács Zsolt: A pelletarány növelésének hatása a nagyolvasztó működésére a nyersvasgyártás műszaki mutatóira. Publications of the University of Miskolc, 1995., pp. 75-79.;

Farkas Ottó: Rectori beszéd a ME Dunaújvárosi Főiskolai Kara 25 éves jubileumán.

Dunaújvárosi Napló, 1995., febr. 8.;

Farkas Ottó, Kovács Zsolt, Tóth L. Attila: A nyersvasgyártás anyagbeszerzésének elősegítése az elegyköltség optimalizálása révén. VI. Anyag- és Energiatakarékosság a Vaskohászatban c. konferencia kiadványa, Balatonszéplak, 1995, pp. 14-19.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztókokszt reakcióképességének és szilárdságának komplex vizsgálata. Kokszgyártás c. konferencia. Dunaújváros, DUNAFERR-DBK. Konferenciakiadvány. 1995. okt. 2-4., pp.8-38.;

Farkas Ottó: A pelletarány növelésének hatása a nagyolvasztó fajlagos mutatóira. Mérnöktovábbképző Konferencia Dunaújváros, 1995., okt. 2-5. Konferencia-kiadvány, pp. 5-38.;

Farkas Ottó, Tóth L. Attila: 100%-ban pellettel dolgozó nagyolvasztók munkájának vizsgálata. Mérnöktovábbképző Konferencia. Dunaújváros 1995. okt. 2-5. Konferenciakiadvány, pp. 53-79.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnnyitó beszéd. ME Évkönyv 1995/96.;

Farkas Ottó: 260 éves az Alma Materünk. Egyetemi Évkönyv 1995/1996. Miskolci Egyetem. pp. 26-39.;

Farkas Ottó: A COREX- és a DIOS-eljárás összehasonlító értékelése. DUNAFERR-kiadvány. Dunaújváros 1996., pp. 1-40.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnnyitó beszéd. ME Évkönyv 1996/97.;

Ottó Farkas: Relationship between the coke reactivity index and the coke strength after reaction and their dependencies. 7th Material and Energy Saving in the Metallurgy Conference. Balatonszéplak, 1997. szept. 4-6. Proceeding, pp. 11-17.;

Farkas Ottó: A bányászat, a kohászat és a gépípar Miskolcon című konferencia megnyitó beszéde. Miskolc a Millecentenárius évében c. könyv. 1997., 1. kötet, pp. 331-332. ;

Farkas Ottó: A Miskolci Egyetem mint tudományos műhely. Miskolc a Millecentenárius évében c. könyv, Miskolc, 1997. 2. kötet, pp. 305-314.;

Ottó Farkas–János Czabán–Gyula Patkó: On the Hungarian Engineering Education with a Central European and European Outlook. 1st Asia-Pacific Forum on Engineering and Technology Education c. Konferencia. Melbourne, 1997. júl. 6-9. Konferenciakiadvány. pp. 117-121.;

Farkas Ottó, Lehoczki József: Bázikus zsugorítványok kohósítási lehetőségei. Nemzetközi Számítástechnikai Konferencia. 1998. febr. 24-26. Miskolci Egyetem. Konferenciakiadvány, B. Metallurgia, pp. 41-44.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás fejlődése és új eljárásai. XIII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 1998. szept. 10-11. Konferencia-kiadvány, pp. 29-54. Műszaki Gazdasági Közlemények, DUNAFERR 1998., 4., pp. 29-37.;

Farkas Ottó: A nagytoroknyomás elméleti alapjai. Mérnöktovábbképző Kiadvány, DUNAFERR 1998. szept. pp. 39-44.;

Farkas Ottó–Szücs László–Lehoczki József: A SiO₂-redukció és a salaktulajdonságok kapcsolatrendszer a nagyolvasztóban. Nemzetközi Számítástechnikai Konferencia Kiadványa. Miskolci Egyetem 1999. febr. 24-25., II. kötet, pp. 13-19.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: Bázikus zsugorítványok metallurgiai tulajdonságai. BKL Kohászat 1999., 6-7., pp. 238-241.;

Farkas Ottó: Jubileumi Emlékezések BKL Kohászat, 1999. 9., pp. 377-381.;

Farkas Ottó–Szücs László–Lehoczki József: Mészke-nélküli nagyolvasztóelegy kohósítása és várható eredményei. VIII. Anyag-, energia- és környezetgazdálkodás a vaskohászatban c. konferencia. Balaton-széplak 1999. szept. 9-10. Konferenciakiadvány I. kötet, pp. 129-145.;

Farkas Ottó–Szücs László–Lehoczki József: A nagyolvasztói medencesalak bázikusságának szerepe a nyersvas Si-tartalmának kialakulásában. BKL Kohászat 2000. 6-7. sz., pp. 237-241.;

Farkas Ottó: Simon Sándor. Magyar Tudomány 2001. pp. 3-7.;

Farkas Ottó–Szücs László–Lehoczki József–Cseh Ferenc: Adagolási rendszer optimalizálása a nagyolvasztóban, a gázkihasználás fokozása érdekében. IX. Anyag-Energia- és Környezetgazdálkodás a Vaskohászatban c. Konferencia. Balatonszéplak, 2001. 09. 06-07. kiadványa I. kötet, pp. 51-66.;

Farkas Ottó–Szücs László–Tóth László–Cseh Ferenc: Az I. sz. nagyolvasztó optimális fúvóforma-átmérőjének elméleti és gyakorlati meghatározása. XIV. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 2002. 09. 12-13. kiadványa, pp. 35-49.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: A környezetszennyezés csökkentésére irányuló kutatások a vasmetallurgiában. Mechatronika, Anyagtudomány. A miskolci Egyetem Közleménye. 2003., pp. 69-80.;

Farkas Ottó: A DUNAFERR nyersvasgyártásának helyzete és helye a világ vaskohászatában DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények 2004/2., pp. 71-77.;

Farkas Ottó: Dr. h.c. Horváth Zoltán. BKL Kohászat, 2004., 5., p. 57.;

Farkas Ottó: Kerpely Antal a tanszékalapító. BKL Kohászat, 2008., 1., pp. 7-10.;

Farkas Ottó: A karbonfelhasználás csökkentésére irányuló törekvések a nyersvasgyártásban. ISD DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények, 2008., 3., pp. 137-140.;

Farkas Ottó, Tóth László, Cseh Ferenc, Móger Róbert, Harcsik Béla: Az ISD DUNAFERR Zrt. II. számú nagyolvasztójában végzett kísérletek a diókoksz hatásainak és felhasználhatóságának meghatározására. ISD DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények, 2009., 1., pp. 3-7.;

Farkas Ottó, Tóth László, Cseh Ferenc, Móger Róbert, Harcsik Béla: A 60 kg/t nyersvas-mennyiségű diókoksz-felhasználás hatásainak kutatása lebegyénszki, illetve mihajlowszki pellet kohósítása esetén, az ISD DUNAFERR Zrt. nagyolvasztóiban. ISD DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények, 2009., 1., pp. 8-13.;

Farkas Ottó, Tóth László, Cseh Ferenc, Márkus Róbert, Harcsik Béla: A szénporbefűvés lehetőségei és várható eredményei a forrószél-hőmérséklet növelésével elérhető hőkompenzációval, az ISD DUNAFERR Zrt. nagyolvasztóinak feltételrendszerében. ISD DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények 2009. 2., pp. 65-70.;

Farkas Ottó, Tóth László, Cseh Ferenc, Márkus Róbert, Harcsik Béla: A szénporbefűvés lehetőségei és várható eredményei oxigéndúsítással elérhető égéshőmérséklet-kompenzációval, az ISD DUNAFERR Zrt. nagyolvasztóinak feltételrendszerében. ISD DUNAFERR Műszaki Gazdasági Közlemények, 2009., 3., pp. 117-121.;

Farkas Ottó: Horváth Zoltán mellszobrát avató beszéd. BKL Kohászat 2009., 5., pp.

48-49. ;

Farkas Ottó, Móger Róbert, Cseh Ferenc, Titz Imre: A nagyolvasztói fúvóforma-eróziós folyamatok oksági összefüggései. ISD Dunaferri Műszaki Gazdasági Közlemények. No.4, 2012. pp. 211-215;

Farkas Ottó, Móger Róbert, Csepeli Zsolt, Magyar Zsuzsanna: A nagyolvasztói fúvóforma-eróziós folyamatok körülményeinek vizsgálata. Bányászati és Kohászati Lapok. 146. évfolyam. No.3, 2013. pp. 1-7.;

Ottó Farkas, Róbert Móger: Metallographic aspects of Blast Furnace tuyere erosion processes. Steel Research, Vol. 84, No. 11, 2013. pp. 1171-1178.;

R. Móger, O. Farkas: The effect of blast furnace shaft accretion on CO utilization. Metallurgical Research and Technology, 2014, pp. 247-257.;

4. Szakmai (és kapcsolódó) előadások

Farkas Ottó: Összefüggés a nagyolvasztósalakok szerkezete és kéntelenítőképessége között. Előadás az OMBKE ózdi csoportjának Műszaki Nap c. rendezvényén Ózd, 1962. április 10.;

Farkas Ottó: Nagyolvasztó-salakok viszkozitásvizsgálata. Nehézipari Műszaki Egyetem, Kohómérnöki Kar, Elméleti Kohászati és Képlékenyalakítási Tudományos Ülésszak. Miskolc, 1968. április 25-27.;

Farkas Ottó: Indirekt redukációs viszonyok vizsgálata a nagyolvasztóban. 5. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Konf. Balatonszéplak, 1973. szeptember 19-21.;

Farkas Ottó–Simon Sándor: A hazai nyersvasgyártás és acélgyártás tudományos kérdései a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés tükrében. Hazánk műszaki egyetemei, főiskolái és a tudományegyetemek természettudományi karai által rendezett tudományos ülésszak. Budapest, 1974. június 13-14.;

Farkas Ottó: A nyersvasösszetétel állandóságának feltételei. 6. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Szeminárium. Balatonszéplak, 1976. szept. 21-23.;

Farkas Ottó: Oxigénben dúsított fúvószél hatása a nagyolvasztó teljesítményére. 7. Orsz. Nyersvasgyártó Konf. Balatonszéplak, 1979. szeptember 11-13.;

Farkas Ottó: A vasmetallurgia technológiai és energetikai helyzete. Magyar Tudományos Akadémia Közgyűlése. Budapest, 1980. május 6.;

Farkas Ottó: A ME 1985/86. tanévének tanévzáró beszéde. ME Ünnepi Nyilvános Egyetemi Tanácsülés, 1986. ;

Farkas Ottó: A kohómérnökképzés 250 éve. Emlékezés a műsz. felsőokt. kezdetének 250. évfordulójára. Miskolc, 1985. szeptember 3.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás távlati fejlődési irányai és a hazai fejlesztés lehetőségei. 9. Orsz. Nyersvasgyártó és Acélgyártó Konf. Balatonszéplak. 1985. szeptember 4-6.;

Farkas Ottó–Tóth Lajos Attila: A kombinált fúvószél paramétereinek optimalizálása. Jub. Kohászati Konf. Miskolc, 1985. november 4-6.;

Farkas Ottó: A kohómérnökképzés múltja, jelene és perspektívái. Jub. Kohászati Konf. Miskolc, 1985. november 4-6.;

Farkas Ottó: A tanszékalapító Kerpely. Jubileumi emlékezés. MAB-Székház Miskolc,

1987. szeptember 18-19.;

Ottó Farkas: Bestimmung des Koks/Erdgas-Ersatzverhältnisses und der optimalen spezifischen Erdgasmenge im Hochofen. Miskolci Napok a Leobeni Egyetemen, Leoben, 1987. szeptember 18-19.;

Farkas Ottó: A koks/szénhidrogén helyettesítési arány meghatározása a nagyolvasztóban. X. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Siófok, 1988. szeptember 8-10.;

Farkas Ottó–Csehil György–Tóth Lajos Attila: Optimális földgázmennyiség meghatározása a nagyolvasztóban. X. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Siófok, 1988. szeptember 8-10.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél–Réthy Károly–Kemecsei Sándor–Csehil György: Számítógépes elemzésre épülő betét- és járatoptimalizálás eredményei és további célkitűzései. X. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Siófok, 1988. szeptember 8-10.;

Ottó Farkas: Calculation of mutual replacement ratios of coke, natural gas and oil in the blast furnace. Professional Conference in University of Toronto, 1989. április 28.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél: A földgáz és olaj összetételének hatása a kiváltható koszmennyiségre a nagyolvasztóban. 3. Anyag- és energiatakarékosság a vaskohászatban c. Konf. Balatonszéplak, 1989. május 4-6.;

Ottó Farkas–L. Attila Tóth: Determination of optimal quantity of natural gaz in the blast furnace. International Congress. New developments in metallurgical processing. Düsseldorf, 1989. okt. 22-24.;

Farkas Ottó: Kerpely Antal szobrának avatóbeszéde, ME 1989.;

Ottó Farkas: Bestimmung des Koks/Öl Ersatzverhältnisses und der optimalen spezifischen Öl im Hochofen. Technische Konferenz in Montanuniversität Leoben, 1989. december 15.;

Farkas Ottó: A jelen és a jövő lehetőségei a Miskolci Egyetemen. Bór az acélban c. konferencia, Miskolc, 1990. május 17.;

Farkas Ottó: A hazai kohómérnökképzés helyzete és fejlesztési feladatai. Dunaújvárosi Műszaki Napok c. konferencia. Dunaújváros, 1990. november 7-9.;

Farkas Ottó: A Vaskohászattani Tanszék 1986-1990 évi kutató munkája. A Miskolci Egyetem Tanszéki Tudományos Ülésszaka c. konferencia. Miskolc, 1991. május 10.;

Farkas Ottó: Koks/szénhidrogén helyettesítési arányok függőségei a nagyolvasztóban. A Miskolci Egyetem Tanszéki Tudományos ülésszaka c. konferencia. Miskolc, 1991. május 10.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztókoksok komplex metallurgiai értékelése. IV. Anyag- és energiatakarékosság a Vaskohászatban c. konferencia. Balatonszéplak. 1991, május 15-17.;

Farkas Ottó: A posztgraduális képzés helyzete, feladatai. Kohászati Kutatások Helyezete c. konferencia MAB-Székház, Miskolc, 1991. június 13-14.;

Ottó Farkas–Péter Raisz: Co-operative Training of Engineers. Seventh World Conference on Co-operative Education. Hong-Kong. 1991. augusztus 26-30.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Márkus László–Lehoczki József: A Dunai Vasmű II. sz. nagyolvasztójának metallurgiai munkája XI. Országos Nyersvasgyártó-

és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak. 1991. szeptember 11-13.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Márkus László–Lehoczki József: A nyersvasgyártási folyamatokra ható tényezők összhangjának gyakorlati megjelenése. Kohómérnöki Kar Kutatási Eredményei c. konferencia. Miskolc, 1992. június 25.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: A nagyolvasztó egyenletes járatát elősegítő medencegáz- és kombinált fúvószéljellemzők kapcsolatrendszer. Kohómérnöki Kar Kutatási Eredményei c. konferencia. Miskolc, 1992. június 25.;

Ottó Farkas: Educational and scientific activities of the University of Miskolc. Professional Conference in University of Toronto, 1993. január 18.;

Farkas Ottó–Kovács Zsolt–Farkas Kornél–Hamucska Antal: Kokszolásra alkalmas szenek illetve szénelegyek metallurgiai és gazdasági értékelése. V. Anyag- és energia-takarékosság a Vaskohászatban c. konferencia. Balatonszéplak, 1993. május 12-14.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt–Szabó József–Márkus László–Lehoczki József: Optimális földgázmennyiség meghatározására irányuló vizsgálatok a nagyolvasztóban. Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Dunaújvárosi Szervezetének Műszaki Napja. Dunaújváros, 1993. november 4.;

Ottó Farkas–Lajos A. Tóth–Zsolt Kovács: Mathematisches modell zur Förderung der Bestimmung des Bedingungssystems des Gleich-mässigen Ganges von Hochöfen. Metallurgy East-West' 93. Inter-national Conference, Slovakia, High-Tatras, 1993. október 11-14.;

Farkas Ottó: Vaskohászatunk helyzete. MTA Műszaki Tudományok Osztályának szakmai rendezvénye 1993. december 9.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: Alacsony Si-tartalmu nyersvas gyártásának elméleti alapjai. Mérnöktovábbképző Konferencia. DUNAFERR, 1993. június 8-16.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: A nyersvas Si-tartalma és az arra ható technológiai tényezők vizsgálata. Mérnöktovábbképző Konferencia. DUNAFERR, 1993. június 8-16.;

Bollobás József–Farkas Ottó–Szarka Gyula: LD-acélgyártásnál a salakszegény csapolást befolyásoló körülmények hatásainak vizsgálata. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balaton-széplak, 1994. szeptember 7-9.;

Farkas Ottó: Rectori tanérvnyitó beszéd, ME 1994. szept. Ünnepi Nyilvános Egyetemi Tanácsülés, ME.;

Farkas Ottó–Farkas Kornél: Szénhidrogének metallurgiai szimulációja a nyersvasgyártásban. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 1994. szeptember 8-9.;

Farkas Ottó és társai: Összefüggések a betétanyagok kémiai és fizikai tulajdonságainak ingadozása és a nyersvasminőség változása között. XII. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balaton-széplak, 1994. szeptember 8-9.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila–Kovács Zsolt: Pellettulajdonságok-Pellet-kohósítás. OMB-KE Dunaújvárosi Szervezetének Műszaki Napja. Dunaújváros, 1994. október 20.;

Farkas Ottó: Rectori beszéd a ME Dunaújvárosi Főiskolai Karának 25 éves Jubileumi Ünnepején, 1995. február;

Farkas Ottó–Kovács Zsolt–Tóth L. Attila: Nyersvasönköltség-csökkentés, elegyoptimalizálás révén. Nemzetközi Számítástechnikai Konferencia Miskolci Egyetem, 1995. február 23.;

Farkas Ottó: 260 éves az Alma Mater. Jubileumi tudományos Konferencia. Miskolci Egyetem, 1995. szeptember 7-8.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnyitó beszéd. 1995. szept. Ünnepi Nyilvános Egyetemi Tanácsülés, ME.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó–Kovács Zsolt: A pelletarány növelésének hatása a nagyolvasztó működésére, a nyersvasgyártás műszaki mutatóira. Jubileumi tudományos Konferencia. Miskolci Egyetem, 1995. szeptember 7-8.;

Farkas Ottó: Az olvadékredukciós eljárások fejlődési arányai. Jubileumi Tudományos Konferencia. Miskolci Egyetem, 1995. szept. 7-8.;

Farkas Ottó: A kokszt/földgáz helyettesítési arány meghatározása. VI. Anyag- és Energiatakarékosság a Vaskohászatban c. Konferencia. Balatonszéplak, 1995. szeptember 7-9.;

Kovács Zsolt–Farkas Ottó–Tóth L. Attila: A nyersvasgyártás alapanyag-beszerzésének elősegítése az elegyköltség optimalizálása révén. VI. Anyag- és Energiatakarékosság a Vaskohászatban. Konferencia. Balatonszéplak, 1995. szeptember 7-9.;

Farkas Ottó: A nagyolvasztókokszt reakcióképességének és szilárdságának komplex vizsgálata. Kokszgyártás c. konferencia. Dunaújváros, DUNAFERR-DBK. 1995. október 2-4.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: 100%-ban pellettel dolgozó nagyolvasztók munkájának vizsgálata. Mérnöktovábbképző Konferencia. Dunaújváros, 1995. október 2-5.;

Farkas Ottó: A pelletarány növelésének hatása a nagyolvasztó fajlagos mutatóira. Mérnöktovábbképző Konferencia. Dunaújváros, 1995. október 2-5.;

Ottó Farkas–Gyula Patkó: Present Situation and Prospective Development Trends of the Hungarian Higher Education. Conference of University of Nagaoke, Japan, 1996. május 1.;

Farkas Ottó: Olvadékredukciós nyersvasgyártó eljárások rendszerezése és összehasonlító értékelése. Fejlesztési Konferencia, DUNAFERR, 1996. május 21.;

Farkas Ottó: A Miskolci Egyetem mint tudományos műhely. Miskolc a Millecentenárius évében c. konferencia. Miskolc, 1996.;

Farkas Ottó: A bányászat, a kohászat és a gépipar Miskolcon című Konferencia megnyitó beszéde. Miskolc, 1996.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnyitó beszéd. 1996. szept. Ünnepi Nyilvános Egyetemi Tanácsülés, ME.;

Ottó Farkas–János Czabán–Gyula Patkó: On the Hungarian Engineering Education with a Central European and European Outlook. 1st Asia-Pacific Forum on Engineering and Technology Education c. Konferencia. Melbourne 1997. július 6-9.;

Farkas Ottó: Rectori tanévnyitó beszéd. 1997. szept. Ünnepi Nyilvános Egyetemi Tanácsülés, ME.;

Farkas Ottó–Lehoczki József: Bázikus zsugorítványok kohósítási lehetőségei. Nemzetközi Számítástechnikai Konferencia. 1998. február 24-26. Miskolci Egyetem, Miskolc.;

Farkas Ottó–Tóth L. Attila: A nyersvas Si-tartalmának szabályozási lehetőségei. Az MTA Anyagtudomány '98 c. tudományos ülése. Budapest, 1998. május 13.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás fejlődése és új eljárásai. XIII. Országos Nyersvas- és

Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 1998. szeptember 10-11.;

Farkas Ottó: A nagytoroknyomás elméleti alapja. Mérnöktovábbképző Konferencia. Dunaújváros, 1998. szeptember 28-29.;

Farkas Ottó–Szűcs László–Lehoczky József: Összefüggés a SiO₂-redukció és a nagyolvasztósalak bázikussága között. MicroCAD' 99 Konferencia, 1999. február 24-25. Miskolci Egyetem, Miskolc.;

Farkas Ottó: Jubileumi emlékezések. A ME Kohómérnöki Karának Tudományos ülészsaka. Miskolc, MAB-Székház 1999. szept. 1-2.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: Bázikus zsugorítványok metallurgiai tulajdonságai. A ME Kohómérnöki Karának Tudományos ülészsaka. 1999. szeptember 1-2. Miskolc, MAB-Székház.;

Farkas Ottó–Szűcs László–Lehoczky József: Mészke-nélküli nagyolvasztóelegy kohósítása és várható eredményei. VIII. Anyag-, energia- és környezetgazdálkodás c. konferencia. Balatonszéplak, 1999. szeptember 9-10.;

Farkas Ottó–Szűcs László–Lehoczky József: A nagyolvasztói medencesalak bázikusságának szerepe a nyersvas Si-tartalmának kialakulásában. A Miskolci Egyetem Anyag- és Kohómérnöki Karának Tudományos Ülészsaka. Miskolci Egyetem, 2000. augusztus 30-31.;

Farkas Ottó: Emlékbeszéd Simon Sándorról, a MTA levelező tagjáról. MTA Műszaki Tudományok Osztályának ülése, Bp. MTA elnöki tanácssterem, 2000. szept. 14.;

Farkas Ottó–Szűcs László: Kutatási eredmények a gyakorlatban Magyar Tudomány Napja c. III. Konferencia. Dunaújváros, 2000. nov. 16.;

Farkas Ottó–Szűcs László–Lehoczky József–Cseh Ferenc: Adagolási rendszer optimalizálása a nagyolvasztóban, a gázkihasználás fokozása érdekében. IX. Anyag- Energia- és Környezetgazdálkodás a Vaskohászatban c. Konferencia. Balatonszéplak, 2001. 09. 06-07.;

Farkas Ottó–Szűcs László–Tóth László–Cseh Ferenc: Az I. sz. nagyolvasztó optimális fúvóforma-átmérőjének elméleti és gyakorlati meghatározása. XIV. Országos Nyersvas- és Acélgyártó Konferencia. Balatonszéplak, 2002. 09. 12-13.;

Tóth L. Attila–Farkas Ottó: A környezetszennyezés csökkentésére irányuló kutatások a vasmetallurgiában. MeAKKK Konf. 2003. 06. 11. Miskolci Egyetem;

Farkas Ottó: A DUNAFERR nyersvasgyártásának helyzete és helye a világ vaskohászatában. 50 éves a nyersvasgyártás Dunaújvárosban c. konferencia. 2004. 02. 26.;

Farkas Ottó: Búcsúbeszéd Horváth Zoltán professzor temetésén. Miskolc, 2004.;

Farkas Ottó: A nyersvasgyártás CO-emissziója. MeAKKK Konf. Miskolci Egyetem. 2005. 02. 25.;

Farkas Ottó: Korszerű vasérczsugorító eljárások a CO₂-emisszió csökkentésének szolgálatában. Előadás a DUNAFERR-ben működő vasérczsugorító 50 éves évfordulójára rendezett szakmai ankéton. Dunaújváros, 2002.;

Farkas Ottó: A tanszékalapító Kerpely Antal. Centenárium emlékülés. Miskolc, 2007. 09. 21.;

Farkas Ottó: A fajlagos C-fogyasztás csökkentését szolgáló vasmetallurgiai technológiai fejlesztések. Országos Vas- és Acélgyártó konferencia DUNAFERR Zrt. Dunaújváros, 2008. 05. 16.;

Farkas Ottó: Horváth Zoltán mellszobrának avató beszéde. ME, 2009. szeptember 25.;

Farkas Ottó: Fejlesztési irányelvek a nyersvasgyártásban. Vaskohászati Konferencia. Miskolci Egyetem (MAB-székház), 2010. február 26.;

Farkas Ottó: Energiatakarékosság és CO₂-emisszió-csökkentés lehetőségei a vaskohómérnöki munkában. Észak-Magyarországi Műszaki Értelmiség Napja, Miskolc, 2010. május 18.;

Farkas O., Márkus R., Grega O.: Veszélyes hulladéknak minősülő ipari eredetű porok és más hulladékok veszélyességének megszüntetése, hasznosítási lehetőségeik kidolgozása. XIII. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia, Gyergyószentmiklós, Románia, 2011.03.31-2011.04.03., pp. 64-68.;

Móger R., Farkas O., Csepeli Zs., Grega O.: ISD Dunafer Co. XXVIII. MultiScience, XXVIII. microCAD, University of Miskolc, Hungary, 2014. 04.10-11.;

Farkas Ottó: Sopronból érkezünk. Jubileumi Ünnepi Nyilvános Szenátusülés, Miskolci Egyetem, 2014. október;

Farkas Ottó: A nagyolvasztói szénporbefűvés technológiai fejlődése. Extraktív Metallurgiai Szakmai Nap, Miskolci Egyetem, Metallurgiai Intézet, 2015. február 5.;

Móger Róbert, Farkas Ottó, Grega Oszkár: A nagyolvasztói fűvóforma-eróziós folyamatok fémtani összefüggései. OATK Konferencia, Balatonalmádi, 2015. október 11-13.;

DR. FARKAS OTTÓ
A hazai vaskohászati vállalatok megbízásában végzett
kutató-fejlesztő munkái

ÓZDI KOHÁSZATI ÜZEMEK:

- Optimális fizikai és kémiai tulajdonságú nagyolvasztó-salakok összetételének kidolgozása a nyersvas minimális S-tartalma érdekében. (1963)
- A vasérczsugorítványok lágyulási tulajdonságai és a nagyolvasztóban végbemenő tapadékképződési folyamatok összefüggéseinek kutatása. (1967)
- Zsugorítvánnyal működő nagyolvasztó metallurgiai vizsgálata. (1970)
- BÉM-zsugorítvánnyal dolgozó nagyolvasztó optimális paraméterértékeinek kutatása. (1972)
- Redukciós viszonyok és a tapadékképződés összefüggéseinek vizsgálata. (1975)
- Az I. számú kohó térfogatbővítésével kapcsolatos metallurgiai problémák megoldása. (1977)
- Nagyolvasztójárat szabályozása térfogat különbségek és kerületi gázösszetétel alapján. (1976)
- A torokgáz H₂-koncentrációjának változása a földgázmennyiség és a fúvósél paraméter értékek változásának hatására. (1976)
- A P-redukció mértékének izotópos vizsgálata a nyersvasban és a salakban. (1975)
- A nyersvasgyártás fajlagos kokszfogyasztását csökkentő technológiai lehetőségek kutatása. (1980)
- A nagyolvasztó-salak összetételének optimalizálása a fajlagos salakmennyiség csökkenése érdekében, változatlan kéntelenítő-képesség mellett. (1980)
- A nagyolvasztói gázkihasználás törvényszerűségeinek kutatása különböző üzemi feltételek között, vertikális, többfunkciós szonda segítségével, az OKÜ 3. számú nagyolvasztójában. (1971-1972)
- A nagyolvasztó hőtechnikai és metallurgiai viszonyainak vizsgálata különböző technológiai viszonyok mellett. (1975)
- A hazai Mn-ércvagyon gazdaságosabb kohósítását szolgáló vizsgálatok. (1978)

LENIN KOHÁSZATI MŰVEK:

- A LKM III. sz. nagyolvasztójának metallurgiai és hőtechnikai vizsgálata (1975);
- A fúvósél oxigéndúsításának vizsgálata a LKM növelt térfogatú, III. számú nagyolvasztójánál (1978);
- A LKM III. számú nagyolvasztójának gazdaságosabb működését szolgáló, leghatásosabb járatszabályozó paraméterek értékeinek optimalizálására irányuló vizsgálatok (1983);
- A koksz/földgáz helyettesítési arány növelésére irányuló elméleti és üzemi vizsgálatok (1988);
- Nagyolvasztói kokszfajták komplex metallurgiai értékelési módszerének kidolgozása (1989);
- A Diósgyőri Nemesacélművek Kft. nagyolvasztója műszaki állapotának felmérése, meghatározása (1994);

A DUNAI VASMŰ, illetve ISD DUNAFERR Zrt.:

- A nyersvasgyártási folyamatokra ható tényezők összhangjának gyakorlati megjelenése.(1988)
- A nagyolvasztó-koksz metallurgiai értékének meghatározására alkalmas matematikai modell kidolgozása.(1989)
- Az optimális földgázmennyiség meghatározására irányuló vizsgálatok a nagyolvasztóban.(1990)
- A DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. II.sz. nagyolvasztója metallurgiai munkájának értékelése. (1991)
- A kis Si-tartalmú (0,2-04%) nyersvas gyártása technológiai feltételrendszerének kidolgozása a DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. sajátosságainak figyelembevételével. (1992)
- A DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. KOKSZOLÓMŰ-vében, a NAGYOLVASZTÓMŰ által előírt kohókoksz optimális előállítására szolgáló feltételrendszer meghatározása. (1993)
- Az alulról történő járatszabályozás optimalizálása – különös tekintettel a földgázfelhasználás mennyiségére – a DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. nagyolvasztóinál. (1993)
- A betétanyagok kémiai és fizikai tulajdonságainak ingadozása és a nyersvas minőség változása közötti összefüggések feltárása a DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. nagyolvasztóinak üzemi viszonyai között. (1993)
- 100%-ban pellettel dolgozó nagyolvasztók munkájának vizsgálata. (1994)
- A nagyolvasztó-koksz reakcióképességének és szilárdságának komplex vizsgálata. (1995)
- A DUNAFERR Rt. vasércalapanyag-beszerzési stratégiájának kidolgozását elősegítő tanulmány készítése. (1996)
- A COREX- és DIOS-eljárás összehasonlító értékelése. (1996)
- A nagyolvasztó-koksz reakcióképessége, a reakcióképességgel változó szilárdsága, valamint a reakció utáni szilárdsága meghatározására szolgáló módszerek kidolgozása. (1996)
- Vasérczsugorítványok kohósítási tulajdonságai és nagyolvasztói magatartása a bázikusság függvényében. (1996)
- A DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft. ZSUGORÍTÓMŰ-vében gyártott bázikus zsugorítványok kohósításának vizsgálata. (1997)
- A nyersvas Si-tartalma és hőmérséklete közötti összhang optimalizálása a DUNAFERR ACÉLMŰVEK Kft nyersvasgyártási feltételrendszerében. (1998)
- A nagyolvasztó-elegy mészkőtartalmának hatása az energiafogyasztásra és a kiváltásával elérhető koksz-, illetőleg költségmegtakarítás. (1998)
- Nagyolvasztók fenékkopás-számítási módszerének kidolgozása, s a fenékkopások meghatározása. (1999)
- A folyékony nyersvas hővezetési tényezőjének meghatározása a hőmérsékletváltozás függvényében. (1999)
- Az I.sz. nagyolvasztó optimális fúvóforma-átmérőjének elméleti és gyakorlati meghatározása. (2000)

- A jelenlegi CO-kibocsátás csökkentése a nyersvasgyártásnál. (2002)
- A földgázbefűvés korlátai, valamint a szénporbefűvés lehetőségei és várható eredményei az ISD DUNAFERR Zrt. nagyolvasztóinak feltételrendszerében. (2006)
- Az ISD DUNAFERR Zrt. nagyolvasztók adagolási rendszerének felülvizsgálata. (2007-2008)
- A nagyolvasztói fűvóformák élettartamának növelése. Ex-Tul-projekt, (2013)

BORSODI ÉRCELŐKÉSZÍTŐ MŰ:

- Elegyelőmelegítés hatásának vizsgálata az átszívási hatásfokra, illetve a termelékenységre (1977)
- Égetett mész adagolásának hatásvizsgálata a zsugorítvány-termelés növekedésére (1977)

MAGYAR VAS- ÉS ACÉLIPARI EGYESÜLÉS:

- A nyersvas-összetétel állandóságának feltételei és azok kielégítésének lehetőségei (1978)
- Anagyolvasztósalakok bázikusságának, ill. kémiai összetételének optimalizálása a fajlagos kokszfogyasztás csökkentése érdekében (1980)

VASIPARI KUTATÓ INTÉZET:

- Redukálógáz előállítás és nagyolvasztóba-fűvási lehetőségének meghatározása (1982)

DR. FARKAS OTTÓ
Sajtóriportjai napilapokban, hetilapokban, illetőleg havi
kiadványokban

Tudományos kutatómunka az egyetemen. Észak-Magyarország, 1961. 06.13.;
 Életközelen. Észak-Magyarország, 1962.09.23.;
 Metallurgiai Konferencia az egyetemen. Cs.A. Észak-Magyarország, 1975.06.04.;
 Realizálható eredmény kell (Három évtized egy szakterületen). A Mi Egyetemünk, 1980.02.04.;
 Bemutatjuk a Kohászkar dékánját. A Mi Egyetemünk, 1986.09.29.;
 A tankönyv önmagában kevés. (Milyen útravalót kap az ifjú mérnök?) (Oláh Erzsébet). Déli Hírlap, 1987.11.17.;
 A kutatást tanulni kell. (Oláh Erzsébet). Déli Hírlap, 1987.11.18.;
 Több a hely, mint a pályázó (Felvételizők esélyei, ifjú mérnökök lehetőségei). Déli Hírlap, 1988.12.14.;
 Ki akar ma kohómérnök lenni? (Mezővári) Népszava, 1988, 12.16.;
 Várható a kétlépcsős közgazdászképzés. (Változások a felvételi rendszerben). Észak-Magyarország, 1988.12.17.;
 A miskolci diplomának változatlanul rangja van. (A gyarapodás gondjai). Déli Hírlap, 1992.03.20.;
 Kellenek a jó mérnökök. Népszabadság, 1994.02.22.;
 VAD-LAW-kérdések, jelölt (Farkas Ottó) válaszok. (Rektorjelöltek) VAD-LAW különszáma, 1994.;
 Bemutatjuk a rektorjelölteket (Dr. Farkas Ottó), ME Miskolci Egyetem, 1994. 04.18;
 A leguniversitásabb universitas. Észak-Magyarország, 1994.09.03.;
 Az ész, amely józanul használni tud. Észak-Magyarország, 1994.09.04.;
 A legkellemesebb és a legkellemetlenebb munka. (A felelősségteljes feladatokról). (F.É.) Dunaferr, 1994.11.04.;
 Átadták az 1994-es Gábor Dénes díjat. (Lelovics Ottó), Déli Hírlap, 1994.12.21.;
 Ezt a hivatást nem lehet abbahagyni. Észak-Magyarország, 1994.12.21.;
 Felsőoktatás – elemi gondokkal. (340 millió forint hiányzik a Miskolci Egyetem kasszájából). Észak-Magyarország, 1995.02.02.;
 Közösen és nyíltan. (Szalóczy Katalin). ME Miskolci Egyetem, 1995.02.15.;
 A komplex vizsgálat eddigi eredményei. ME Miskolci Egyetem, 1995.04.26.;
 Nehéz helyzetben a Miskolci Egyetem. (Az adósságot nem tudják megfizetni), (Sz.) Déli Hírlap, 1995.04.27.;
 411 milliós adósság. (Faragó József), Népszabadság. 1995.05.02.;
 Eladósodott a Miskolci Egyetem. Népszabadság. 1995.05.27.;
 Létszámleépítés a Miskolci Egyetemen. (A végleges határozatig senkinek sem mondanak fel.), (szegedi). Déli Hírlap, 1995.05.12;
 Kiszolgáltatta az áremelkedéseknek. (A Miskolci Egyetem rektora az átfogó minisztériumi vizsgálat eredményeiről.), (Ferch Magda), Magyar Nemzet, 1995.05.06.;
 Miniszteri biztos kezeli a válságot (A Miskolci Egyetemnek likviditási gondjai vannak. Több mint 400 millió a tartozás.), (Sz.), Déli Hírlap, 1995.05.24.;
 A hiány nem túlköltekezés eredménye. (Kreka László miniszteri biztos). Észak-Magyarország, 1995.05.24.;
 Kivonul az egyetem az óvodából. (Javasolták: működtessék vállalkozásban az intézményt.), Észak-Magyarország, 1995.06.21.;

Bezárják az egyetemi óvodát-bölcsödét. (Petíciót adtak át a rektornak.). (Sz.), Déli Hírlap, 1995.06.21.;

Hat és fél karú egyetemen... (A jelenlegi struktúra mellett, csekély a megtakarítás). Észak-Magyarország, 1995.06.21.;

Szomorú tanévkezdet előtt. (Veszít a város és az egész régió). Déli Hírlap, 1995.08.18.;

Huszonhat évtized a tudományért. (Jubileumi konferenciát nyitottak meg a Miskolci Egyetemen). Észak-Magyarország, 1995.09.08.;

Tízezer hallgató az idén. (A vidék legnagyobb egyeteme a miskolci). Déli Hírlap, 1995.09.11.;

A tenni akaró szellem a hajtóerő. (Tanévnyitó tanácsulést tartottak a Miskolci Egyetemen), Észak-Magyarország, 1995.09.11.;

Ne szüntessék meg a dunaújvárosi főiskolai kart! (Egyetemi tanácsülésre jöttek a dunaújvárosi főiskolások. Petíció a Miskolci Egyetem rektorának). Déli Hírlap, 1995.09.22.;

Újra bajban az Egyetem? (Sz.B.), Déli Hírlap, 1995.11.27.;

Az első miskolci rektor portréja. (Az ÉGYSZ támogatásával). Déli Hírlap, 1995.12.12.;

Főiskola-féltő beszélgetés. (Dr. Farkas Ottóval, a ME rektorával). (Lánczos András) Dunaferr. 1995. 10.20.;

Miskolc az intézkedések után. (Legát Tibor). Magyar Felsőoktatás, 1996.08.;

Figyelni kell, a környezet merre mozdul. (Beszélgetés Farkas Ottóval a Miskolci Egyetem rektorával.), (hfm). Új Észak, 1996.01.06.;

A „mérnökegyetem” filozófusai. (Nemzetközi konferencia kezdődött a filozófiai kultúráról). Új Észak, 1996.01.19.;

Integráció. Miskolci Egyetem, 1996.03.01.;

A faltörő kos esete. (Miskolcon lezajlott az átfogó gazdasági vizsgálat). Magyar Nemzet, 1996.03.22.;

Az élet jobb minőségéért. (Egészségfejlesztő és mentálhigiénés képzés Miskolcon.), (je), Déli Hírlap, 1996.04.03.;

Egészségfejlesztő és mentálhigiénés képzés Miskolcon. (Szeptembertől harminc hallgatóval kezdődhet Miskolcon az oktatás.), (B.Tóth Erika), Új Észak, 1996.04.03.;

Emberközelen: Dr. Farkas Ottó a Miskolci Egyetem rektora. (Hajdú Imre). Új Észak, 1996.06.01.;

Borsodi cégvezetők az elnökségben. (Megalakult a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának tanácsadó testülete), Déli Hírlap, 1996.05.20.;

Vidéken a legnagyobb, az országban a harmadik. (Soha még ilyen sok hallgató), Déli Hírlap, 1996.09.07.;

A svéd kapcsolat. (Üzletemberek a Miskolci Egyetemen.), Déli Hírlap, 1996.09.12.;

Miskolci universitá(r)s-kereső. (A következő körben újra pályázhatnak integrációtámogatásra.), Déli Hírlap, 1996.11.12.;

Több bevételt remél a miskolci universitas. (Kármán Iréne), Népszabadság, 1996.11.27.;

Átszervezik a felsőoktatást. (Verseny várható az egyetemek között. Magyar Bálin Miskolcon), (p.), Déli Hírlap, 1996.11.28.;

Nem küldik, nem akadályozzák. (A ME nem gátolja a dunaújvárosi karának elszakadását.), Észak-Magyarország, 1997.02.01.;

Artúr az őrzőnk, védőnk. (Dobos Marianne). Irodalomismeret. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Folyóirata. 1997. április, VIII. évf. 1-2. szám, pp. 120-123.;

Valódi universitas. (Legújabb: A Liszt Ferenc. Sorban állnak az itt végzett műszakiakért.), (Sz.G.), Miskolci Egyetem, 1997.04.17.;

Az egyetem fontos szerepet tölt be a régióban. (Kóródi Mária Miskolcon), Déli Hírlap, 1997.05.10.;

A tudományok egyetemessége, az egyetem tudományossága. (Farkas Ottó rektor az universitásról.) (Filip Gabriella), Miskolci Tükör, 1997.05.11.;

Területfejlesztési menedzserekre van szükség. (Rektorok és főigazgatók miskolci ülése, államtitkár vendéggel.), (Sz.G.), Déli Hírlap, 1997.05.30.;

Tízéves a miskolci közgazdászképzés. (Sz.G.), Déli Hírlap, 1997.06.13.;

Tudást építő kurzusok. (Továbbképzési központ, vonzó környezetben.), (Sz.G.), Déli Hírlap, 1997.06.20.;

Új Kar, új Intézet. (Korszakhatár a Miskolci Egyetem életében.), Déli Hírlap, 1997.09.08.;

Korszakhatár az Egyetem életében. (A város igényt tart rá, sokféle módon támogatja. Interjú Dr. Farkas Ottó rektorral.), (Szabados Gábor), Miskolci Egyetem, 1997.09.11.;

Ünnepi egyetemi hangverseny a színházban. (Egy új – művészeti – Kar alapjai). ME(DH), 1997.10.16.;

Újraindítanak az egészségügyi főiskolai képzést. (A világbanknál pályáznak a pénzre). ME(DH), 1997.10.16.;

Egyetemi együttműködés a TVK-al. (F.B.), Déli Hírlap, 1997.11.11.;

Jogi doktorokat avattak. (Karrá vált a Bölcsészettudományi Intézet), Déli Hírlap, 1997.11.15.;

Sok pénz félmillió forint? (A kohászat jövőjéért.), Déli Hírlap, 1999.10.08.;

Hét évtized, három fejezetben – egy munkahely. (Paulovits Ágoston), Déli Hírlap, 2000.03.16.;

Fél évszázad a tudományban. Észak-Magyarország, 2005. 03.07.;

A tananyagot nem leadni, hanem átadni kell. (80 éves Prof. Dr. Farkas Ottó, egyetemünk korábbi rektora, professor emeritus), (Putz Orsolya), MERt, 2010. XI.évf. 145. szám;

Könnyű ahhoz hűségesnek lenni, amit (akit) az ember nagyon szeret. (Interjú a 80 esztendő Dr. Farkas Ottó egyetemi professzorral). (Paulovits Ágoston), Észak-Magyarország, 2010. 01.26.;

Hiszek az egyetemes emberi kultúra diadalában. (Putz Orsolya), MERt, 2010.11.03.;

Aki a legrégebben járja a campusunk lépcsőit. (Prof. Dr. Farkas Ottó, egyetemünk korábbi rektora, professor emeritus, a változó időkről, a hallgatókról, az intézményvezetésről), (spitz.), MERt, 2013.02.20.;

A főleg napilapokban megjelent, itt megadott riportokon túl, számos beszélgetésnek volt riportalánya a Magyar Televízió és a Magyar Rádió, többnyire miskolci adóinak műsoraiban, elsősorban dékáni, rektorhelyettesi és rektori időszakában.

**DR. FARKAS OTTÓ-ról
megjelent sajtó-, illetve kiadványcikkek**

Akadémiai tagajánlások 1985: Farkas Ottó. Magyar Tudomány, 1984.10-11. 821.;

Dr. Farkas Ottó Gábor Dénes-díjas. GT. Gépgyártástechnológia, 1994.12.12.;

Dr. Farkas Ottó, a Miskolci Egyetem rektora. Hajdú Imre: Emberközelben, Közelkép Borsod-Abaúj-Zemplén megye harminc ismert személyéről. Miskolc, 1996.pp.72-77.;

Ünnepi ülés az egyetemen. Hetvenéves Dr. Farkas Ottó. Déli Hírlap, 2000.02.26.;

A 70 éves Farkas Ottó ünnepelték. Észak-Magyarország, 2000. 02.26.;

70 éves, BKL Kohászat, 2000.;

Hét évtized, három fejezetben – egy munkahely. (Paulovits Ágoston), Déli Hír-lap, 2000.03.16.;

Találkozási pontok. (zséjé), MERt., 2001.09.18.;

Dr. Farkas Ottó professor emeritus köszöntése a Miskolci Egyetemen. (Morvai Tibor), BKL Kohászat, 2005.;

75. születésnapját ünnepelte, BKL Kohászat, 2005.3.;

Farkas Ottó, Dr., 41008044, Who is Who Magyarországon, 6. kiadás, 2008. Március;

Dr. Farkas Ottó professor emeritus, Miskolc, Korrajz arcvonásokból. Borsod-Abaúj-Zempléni Almanach. IN-FORMA Könyvek, 2009. pp.14-15.;

Tisztelgés a vaskohászat kiemelkedő képviselői előtt. (Szente Tünde). Dunafer. 2010. márc.5. 10. szám, ill. ISD Dunafer Műszaki Gazdasági Közlemények 2010/2.;

Már csak Dunaújvárosban folyik a nyersvas. Konferenciát rendeztek a vaskohászok. (Szente Tünde). Dunafer. 2010. márc.11. pp.3.;

A 80 éves Dr. Farkas Ottó professor emeritus köszöntése. BKL Kohászat, 2010.02. pp.47.;

80. születésnapját ünnepelte. BKL Kohászat, 2010.2. pp.53.

VASKOHÁSZAT A Miskolci Egyetem Közleménye, B sorozat, Kohászat, 36. kötet, ME Kiadó kötetből nyolc cikk:

- Lakatos István: MEGNYITÓ, pp. 7-8
- Patkó Gyula: Dr. h.c. Farkas Ottó DSc. professor és rector emeritus 80 éves. pp.9-18.;
- Gácsi Zoltán: Farkas Ottó professzornak, a Műszaki Anyagtudományi Kar (korábban Kohómérnöki Kar) érdekében kifejtett, egykori dékáni tevékenysége. pp.19-26.;
- Török Tamás: Dr. Farkas Ottó professzor tevékenységének jelentősége a Vaskohászati Tanszék működésében. pp. 27-34.;
- Lukács Péter–Cseh Ferenc: Farkas Ottó, mint a DUNAI VASMŰ, illetve az ISD DUNAFERR Zrt. nyersvasgyártás-fejlesztésének egyik közreműködője. pp. 35-40.;
- Drótos László: Dr. Farkas Ottó professzornak, a diósgyőri vaskohászattal kialakult termékeny kapcsolatáról;
- Póczos József: Farkas Ottó szerepe az Ózdi Kohászati Üzemek nyersvasgyártásának fejlesztésében;
- Tolnay Lajos: Dr. Farkas Ottó professzor hatása a szakmai közösségeink tevékenységére;

Horn János: Életpályák/Kohászat – Dr. Farkas Ottó, Vasas Szakszervezeti Szövetség, Budapest, 2012.;

A professor és rector emeritus köszöntése (Sz.T.). Dunafer 2015. február 3.

DR. FARKAS OTTÓ
Megbízó és elismerő levelei

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI
MINISZTER

91 023/1994.-XVII.

Dr. Farkas Ottó úr
egyetemi tanár
Miskolci Egyetem
Miskolc

Értesítem, hogy - benyújtott pályázata alapján - előterjesztésünkre a
Köztársaság elnöke

183/1994. (XI. 2.) KE

határozatával megbízta Önt a Miskolci Egyetemen a rektori teendők
ellátásával.

Megbízása 1994. november 15-étől terjedő három éves időtartamra szól.

Rektori vezetői pótlékát havi 24 000 Ft-ban, alapilletményét havi
95 000 Ft-ban, intézményi javaslat alapján egyetemi tanári illetménypótlékát
havi 40 000 Ft-ban, intézetigazgatói illetménypótlékát havi 16 000 Ft-ban,
tanszékvezetői illetménypótlékát havi 16 000 Ft-ban állapítom meg.

Felelősségteljes vezetői megbízása alkalmából sok sikert és jó együttműködést
kívánok.

Budapest, 1994. november 9.

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI
MINISZTER

91 023/1994.-XVII.

Dr. Farkas Ottó úr
egyetemi tanár, rektorhelyettes
a Miskolci Egyetem
megbízott rektora
Miskolc

Tisztelt Professzor Úr!

A rektorhelyettesi feladat ellátása mellett a rektori teendők egyidejű
ellátására is szóló 90 654/1994.-XVII. sz. felkéresem további teljesítése alól
- tekintettel az Ön 1994. november 15-ével történő rektori megbízására - 1994.
november 14-dike napjával felmentem.

Megköszönöm Önnek az eddigi lelkiismeretes, eredményes vezetési és
szervezési munkáját.

Kívánok Önnek további eredményes munkát, jó egészséget.

Budapest, 1994. november 9.

Tisztelettel:

Dr. Fodor Gábor

Tisztelettel:

Dr. Fodor Gábor

OTTO von HABSBURG
Mitglied des
Europäischen Parlaments

Pöcking, 1994. november 23.

Tisztelt Rektor Úr!
Kedves Dr. Farkas!

Felejthetetlen Miskolc-i látogatásom után néhány szót szeretnék Önnek írni, hogy megköszönjem meghívását az egyetemre. Örülök annak, hogy az intézmény ezen nehéz időkben is fönntartotta bizakodását és bátorságát. Ezáltal a jövőben is haladást fog jelenteni nemzetünk számára.

Önnek minden jót kívánva,

meleg üdvözléssel:

MAGYAR KÖZLÖNY 1994/108. szám

**A Köztársaság Elnökének
183/1994. (XI. 2.) KE
határozata**

rektori megbízásról

A művelődési és közoktatási miniszter előterjesztésére
1994. november 15. napjával kezdődően a rektori teendők
ellátásával

dr. Farkas Ottó egyetemi tanárt a Miskolci Egyetemen
háromévi időtartamra megbízom.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Fodor Gábor s. k.,
művelődési és közoktatási miniszter

HABSBURG OTTO

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
ELNÖKE

DR. FARKAS OTTÓ Úrnak,
a Miskolci Egyetem rektora
Miskolc

Tisztelt REKTOR Úr!

Értesítem, hogy a 314/1997. (X.16.) KE számú elnöki határozattal tudomásul
vettem, hogy az Ön rektori megbízatása a Miskolci Egyetemen 1997. november hó
14. napján lejárt.

Eredményes vezetői tevékenységéért fogadja köszönetemet.

Kelt B u d a p e s t e n, 1997. évi október hó 16. napján.

Dr. Farkas Ottó úrnak,
a Miskolci Egyetem rektora

Miskolc

Göncz Árpád
(Göncz Árpád)

Kedves Ottó !

A csatolt hivatalos levél merőben formális: szeretném, hogyha az emberi
és a baráti köszönetemet is hozzáfűzhetném munkádhoz, amivel lehetővé tetted a
miskolci univerzitás létrejöttét és megvetted a kibővült egyetem későbbi
eredményeinek alapját. Ezért pontosan tudom, mekkora köszönet illet;
mindössze azért írtam ezt, hogy érezd: barátságunk a jövőben sem csökken.
Többet ér annál, minthogy a rektorságod végeztével az is véget érjen.

Budapest, 1997. november 6.

Melléklet

Ölel:

Árpád

Dr. Farkas Ottó úrnak
egyetemi tanár

Miskolci Egyetem
3515 Miskolc-Egyetemváros

1055 Budapest V.,
Szalay utca 10-14.
telefon: +36 1 473 7720
telefax: +36 1 202 6391
1884 Budapest, Pf. 1.

FELSŐOKTATÁSI
HELYETTES
ÁLLAMTITKÁR

Tisztelt Professzor Úr!

ÁLTALÁNOS REKTORHELYETTES

Dr. Farkas Ottó DSc, Dr.h.c.
Professor emeritus
okleveles kohómérnök
az Orosz Tudományos Akadémia külső tagja

Öszinte nagyrabecsüléssel és tisztelettel köszöntöm 75-dik születésnapja alkalmából. Köszöntöm a kohómérnöki szakma és tudomány meghatározó, iskolateremtő professzorát, aki szakmai munkájával jelentős mértékben járult hozzá a hazai kohászat fejlesztéséhez, a tudományos eredmények ipari alkalmazásához, és nemzetközi elismeréséhez. A Miskolci Egyetem rektoraként irányította az egyetem fejlesztését, és jövőt megalapozó lépéseket tett az univerzitassá fejlődés felé. Szakmai és vezetői tevékenysége nyomán maradandó értékekkel gyarapodott az Egyetem és az észak-magyarországi térség felsőoktatási és tudományos közléte.

További szakmai sikereket, egyéni és családi életében boldogságot és nagyon jó egészséget kívánok.

Budapest, 2005. január 31.

Helyben

Tisztelettel és a barátsággal

Tisztelt Professzor Úr, kedves Ottó!

Dr. Mang Béla

Külföldi utam akadályoz abban, hogy ezen a jeles napon személyesen, szóban is köszöntselek. Hetvenötödik születésnapod alkalmából szeretettel és tisztelettel küldöm Hozzád jókívánságaimat.

A fontos évfordulók alkalmasak arra, hogy visszanézzünk az elmúlt időkre, és kicsit előre tekintünk az eljövendőkre is. A múltba nézve a köszöntéssel együtt köszönöm Neked a munkában Veled töltött éveket, köszönetet mondok az atyai jó tanácsokért, a segítségért és támogatásokért, amelyeket előljáróként, majd az idő előrehaladtával kedves jó barátként az élet minden területén kaptam Tőled. Hálásan gondolok azokra a számomra fontos dolgokra, amelyeket szavaid és személyes példamutatásod által Tőled tanultam.

A jövőbe előretéekintve kívánok Neked és családnaknak erőt, egészséget, a szakmai munkában további sikereket, az alkotó munkában teljessé váló éveket.

Isten éltesen hosszú éveken át, és tartsa meg a mi barátságunkat!

Miskolc, 2005. január 30.

Kiváló tisztelettel és nagyrabecsüléssel:

Prof. Dr. Patkó Gyula

MISKOLCI EGYETEM

3515 Miskolc – Egyetemváros, Pf.: 1.

Tel.: (46) 565-030 Fax: (46) 565-013

E-mai: rekha@uni-miskolc.hu, <http://www.uni-miskolc.hu>

MISKOLCI EGYETEM

MISKOLC-EGYETEMVÁROS, H-3515
Tel.: 65-111, Telex: 62223, Fax: 46-69-554

University of Miskolc
Universit t Miskolc

GÉPÉSZMÉRNÖKI KAR
Gépelemek Tans ke

МШКОЛЬЦКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Universit  de Miskolc

Dr. Farkas Ottó rektor  rnak,
egyetemi tanár
H.
Rektori Hivatal

Miskolc, 1997. október 28- n
 gyint z :
Iktatószám:
Hiv. szám:

Kedves Ottó!

„A Magyar H tat rsas gi Eredmennd H r p kewatj ”-vel
történt magas kit ntet s dhez őszintén gratulálok.

Továbbra is eredményes, jó munkát   egészségét
kívánva, kedves csal dodnak is szeretetteljes  dv lezemet
küldöm.

Régi barátsággal  dv z l

Zénó

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERE

Boldog  j esztendőt! Best wishes for the New
Поздравляю Вас с Новым Годом! Me

Kedves Ottó!

A kit ntet s dhez más gratul ltnm,
de  t most k l cs tem, hiszen nagy  s g
 gy éppen egyetem v r k s , amelyet  ttemel
z rt l le. H v m, hogy engem annyi m n-
denben t rt g t k. Minden jót k v n k
Neked   kedves csal dodnak feles g s
mesében is, szeretetteljes  dv lezettel
u. 1997. dec. 8.

Zénó

Miskolci Egyetem
Dr. Farkas Ottó  r
rektor

Miskolc
Egyetemváros
3515

Tisztelt Professzor  r! Kedves Barátom!

Köszönettel vettem meleg hangú leveledet, melyben  rtesitesz rektori
megb ztat sod lejt r r l.

A város és az egyetem között kialakult és probl mentes együttműködés
rektori t nyked s  ideje alatt olyan példaértékű, közös és nemes céljaink
megvalósítását célul kitűző összefogás volt, amelyből Miskolcnak, az itt tanuló
diákoknak s mtalan előnye s rmazik.

Biztos vagyok abban, hogy a Miskolci Egyetem  s Miskolc város kapcsolata
tovább erősödik a jövőben is és folytatjuk a város és a régió érdekeiben kifejtett
közös munkálkodásunkat.

Felelősségteljes egyetemi tanári munkádhoz sok sikert, erőt-egészséget kívánok.

Miskolc, 1997. november 28.

Tisztelettel

Kobold Tamás

Miskolci Egyetem
DUNAÚJVÁROSI FŐISKOLAI KAR
Főigazgatója

Dr. Farkas Ottó Úr
részére

Miskolci Egyetem

Tisztelt Rektor Úr !

Kérem engedje meg, hogy a Miskolci Egyetem Dunaiújvárosi Főiskolai Kar oktató és nem oktató dolgozói, hallgatói és a magam nevében rektori megbízatása lejártával kifejezzem legőszintébb megbecsülésünket az Ön kiemelkedő vezetői tevékenysége miatt.

Jóllehet sokszor bonyolódunk vitába, mégis úgy érzem, hogy mindannyian közös ügyet szolgáltunk, a Magyar Felsőoktatás ügyét. Még a legnagyobb ellentétek idején is éreztük az Ön megegyezésre, megoldásra való törekvését, s szeretnénk ezúton is köszönetet mondani ezért.

Reméljük, hogy rektori megbízatását befejezve továbbra is az Egyetem professzori kara tagjaként találkozhatunk Önnel szakmai és más megbeszéléseken.

Sajnálom, hogy külföldi kiküldetésem miatt mindezeket nem mondhattam el az Egyetemi Tanácson is. Remélem, lesz még erre alkalom.

Engedje meg, hogy magas állami kitüntetéséhez ezúton is sok szeretettel gratuláljak.

A további szakmai és társadalmi tevékenységéhez sok erőt, még több sikert és az eddigiekhez hasonló eredményességet, és a magánéletéhez sok boldogságot, jó egészséget kívánok.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés
ELNÖKÉTŐL

3525 Miskolc Városház tér 1.
Telefon: (46) 323-600, (46) 320-601
Telefax: (46) 320-601

Miskolci Egyetem
Farkas Ottó
professzor úrnak

Miskolc-Egyetemváros

Tisztelt Professzor Úr !

Raktori megbízatásának leteltével szeretném megköszönni azt az együttműködést és segítőkészséget, amelyet munkámhoz és a megyei önkormányzat tevékenységéhez nyújtott.

Mindig jól eső érzéssel fogok emlékezni arra a jelentős feladatra, amelyet a Miskolci Universitas megteremtésével sikeresen oldott meg.

A megyei önkormányzat kitüntetéseire beérkező javaslatok elbírálását végző kuratórium munkájában szíves tanácsaira a jövőben is számítok.

További munkájához sok sikert és jó egészséget kívánok.

Miskolc, 1997. december 5.

Tisztelettel:

Gyárfás Ildikó

Tisztelettel:

Kiss Endre

Dr. Kiss Endre
főigazgató

ME Dunaiújvárosi Főiskolai Kar

A Miskolci Egyetem Szenátusa szeretettel és tisztelettel gratulál

Dr. h. c. Farkas Ottó DsC.

professzor emeritus és rektor emeritus úrnak,

80. születésnapja alkalmából.

Dr. Farkas Ottó professzor úr a Miskolci Egyetem elismert oktatója, kutatója, aki hat évtizedes alkotó tevékenységével méltán érdemelte ki a hazai és a nemzetközi felsőoktatás és tudományos közélet megbecsülését.

Professzor Úr hazai és nemzetközi tekintélye Egyetemünket is messze földön ismertté tette. Kiemelkedő tehetségű és kitartó szorgalmú oktató-kutató munkássága mellett vezetői tevékenysége során is mindig a megújulás és a minél magasabb színvonalú felsőoktatás megszilárdítását tartotta szem előtt. Az Alma Mater különböző vezetői beosztásában teljesített összesen 21,5 éves szolgálat, oktatók, kutatók és egyetemi vezetők generációi számára mutatott és mutat ma is példát.

Professzor Úr könyvek, egyetemi jegyzetek, ipari kutatómunkák, tudományos értekezések és számos tanulmány szerzője.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el. Professzor Úr Egyetemünk Díszdoktora, a Tudomány és a Művészetek Lovagja cím, a Köztársasági Érdemrend Középkeresztje birtokosa, az Orosz Természettudományi Akadémia külföldi tagja.

Eddigi oktatói és vezetői munkásságát megköszönve, a Miskolci Egyetem Szenátusa sok szeretettel köszönti Professzor Urat születésnapja alkalmából, és további sikerekben gazdag alkotó éveket kíván!

Prof. Dr. Patkó Gyula
a Miskolci Egyetem rektora,
a Szenátus elnöke

Pfi.

Miskolc, 2010. február 26.

Tisztelt Professor Úr!

75. születésnapja alkalmából magam és a Miskolci Egyetem Egyetemi Tanácsa nevében tisztelettel köszöntöm Önt.

Engedje meg, hogy ezen alkalmat felhasználva megköszönjem a Miskolci Egyetem érdekében végzett több évtizedes áldozatos szakmai és vezetői munkáját és kívánjak Önnek további sikereket és eredményeket gazdag éveket, jó erőt és egészséget, nyugodt, békés családi életet.

Még egyszer Isten éltesse Professor urat.

Őszinte nagyrabecsüléssel:

MISKOLCI EGYETEM
Műszaki Anyagtudományi
Kar

Dr. Farkas Ottó
professor emeritus úrnak

Dr. Besenyi Lajos

2005. január 31.

Tisztelt Professor úr!

A Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Karának Tanácsa nevében tisztelettel köszöntjük 80. születésnapja alkalmából.

Ezúton is szeretnénk megköszönni azt az áldozatos és hasznos tevékenységet, amelyet a Miskolci Egyetem és a Műszaki Anyagtudományi Kar érdekében kifejtett és napjainkban is kifejt.

A jövőbeni tevékenységéhez kívánunk nagyon jó erőt és egészséget!

Isten éltesse sokáig!

Prof. Dr. Gácsi Zoltán
dékán

Farkas Ottó úrnak,
egyetemi tanár,
az NME rektorhelyettese

Miskolc

Tisztelt Farkas Ottó!

Tájékoztatom, hogy az Országgyűlés legutóbbi ülészakán törvényt alkotott a Kossuth- és Széchenyi-díjról, s ezzel egyidejűleg az Állami Díj adományozásáról szóló tvr-t hatályon kívül helyezte.

A Minisztertanács a Kossuth- és Széchenyi-díjról szóló törvény hatályba lépésével egyidejűleg a díjak adományozására vonatkozó ajánlások megtételére a korábbi Állami- és Kossuth-díj Bizottság helyébe Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottságot hoz létre.

Felkérem, hogy a Bizottság mellett működő Kohászati Albizottság munkájában, az Albizottság tagjaként továbbra is szíveskedjék résztvenni.

Az Albizottság vezetője Prohászka János akadémikus, egyetemi tanár.

Eddigi munkáját megköszönöm, tisztsége ellátásához további jó egészséget kívánok.

Budapest, 1990. február 5.

A Magyar Köztársaság
miniszterelnöke

Farkas Ottó úrnak,
egyetemi tanár
az NME rektorhelyettes

M I S K O L C

Üdvözlettel:

Németh Miklós
/Németh Miklós/

TISZTELT PROFESSZOR UR!

Engedje meg, hogy ezúton megköszönjem, a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság mellett működő Kohászati Albizottságban való részvételét, ott kifejtett munkásságát és fáradozását.

Jelen levelemmel albizottsági tagsága alól felmentem.

Budapest, 1990. december 4.

Készítette:

Antall József
(Antall József)

**Akadémiái hírek
(A Miskolci Egyetemen)**

Вестник Академии

Международная академия наук о природе и обществе
International Academy of Sciences of Nature and Society

9797.1.

В МИШКОЛЬЦКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Делегация ученых нашей Академии прибыла в старинный университетский город Мишкольц для участия в торжестве, посвященном принятию в Академию известного ученого, ректора Мишкольцкого университета профессора Отто Фаркаша.

Мишкольцкий университет - один из первых в Европе, с тех пор и город развивался как университетский. Город Мишкольц расположен на северо-востоке Венгрии в живописном месте. До последнего времени город славился своей металлургической, машиностроительной, химической промышленностью; на подготовку таких специалистов и был ориентирован Университет. Сейчас ситуация изменилась: производство резко сокращено, и университет меняет профиль образования, организованы новые факультеты. Международную академию наук о природе и обществе и Мишкольцкий университет связывают добрые отношения и сотрудничество. Ведущие ученые и профессора: Янош Цабан, Ференц Ковач, Ласло Капои,

Ректор Мишкольцкого университета профессор Отто Фаркаш

являющиеся членами Академии, заслуженно были награждены дипломами и медалями Академии.

Глубокая культура, приверженность традициям присущи ученым и профессорам Университета - ведь он создан более двух столетий назад

императрицей Марией Терезией, горячей сторонницей развития науки и образования в стране.

В то время Венгрия входила в состав Австро-Венгерской империи, славившейся не только могуществом и богатством, но и

стремлением поощрять и развивать науку и культуру.

Профессорско-преподавательский состав во главе с ректором Отто Фаркашем готовит специалистов, в большей степени отвечающих современной экономической ситуации в стране; открыты юридическое, гуманитарное и экономическое отделения, в меньшем количестве выпускают металлургов и машиностроителей. Университет с его живописной территорией - парком, общежитиями - полон жизни, сюда по-прежнему приезжают учиться, а также работать над диссертациями со всех концов страны и из-за рубежа. Поражают чистота и ухоженность внутри старинных, величественных зданий университета, насыщенность самыми современными техническими средствами, включая компьютерные аудитории, где каждый студент может работать в системе Интернет и значительно расширить свои профессиональные возможности.

Прекрасная библиотека сочетает веяния современности с вековыми традициями, поражает обширный и разнообразный библиотечный фонд. Здесь занимаются ежедневно тысячи студентов. Несомненно, это заслуга прежде всего ректора, профессора О.Фаркаша, который вместе со своими коллегами умело руководит Университетом в это непростое время.

Господин О.Фаркаш - крупный ученый в области металлургии, в его личной библиотеке, составленной из трудов, ставших уже классиче-

скими, ведущих специалистов разных стран, содержится множество посвящений венгерскому ученому.

Принятие в Академию, вручение диплома и награды заслуженному ученому и организатору науки проходили в торжественной обстановке. Его приветствовали коллеги Я.Цабан, Ф.Ковач и другие.

Диплом и награду Академии вручали Президент Московского отделения академик В.Г. Тыминский, академик С.С. Лихтерман. Горячо поздравили, подчеркнув человеческие и организаторские качества О.Фаркаша, другие члены делегации: профессор Горного университета академик С.Г.Бажанова, которая преподнесла в дар Мишкольцкому университету подготовленную ею монографию по математической статистике, и директор Ассоциации ученых-ветеранов доцент И.И.Земскова.

Знакомство с Мишкольцким университетом, в котором обучается одновременно более 15 тысяч студентов, и системой организации учебного процесса было очень интересно и поучительно, поскольку аналогичные проблемы стоят перед российскими учебными заведениями.

Затем делегацию Академии познакомили с местными достопримечательностями. Поражает самобытность этой части Венгрии, славящейся своими токайскими винами и горячими лечебными источниками, которые сделали город притягательным для экскурсантов. Поражают и горы, покрытые лесами, где совсем

рядом с городом сохранился первый в стране металлургический завод с плавильной печью, которую и сейчас раз в год по традиции приводят в действие, и на этот праздник металлургов стекается все местное население и туристы. Именно здесь начинала развиваться вся металлургия страны.

Недалеко от Мишкольца, всего в часе езды, находятся знаменитые сталактитовые пещеры, где жгли костры первобытные обитатели, спасаясь от диких животных. До настоящего времени стены пещер покрывает тысячелетняя копоть, глубоко въевшаяся в камень. Пещеры протянулись на десятки километров под землей, и по ним можно попасть в другую страну - Чехию, хотя путь займет много времени и потребует выносливости и мужества.

Надо отметить, что интеллигенция Венгрии, представленная учеными, профессурой, преподавателями Мишкольцкого университета, показала, что увлеченность и преданность своей профессии и науке позволяет и в сложных современных условиях достойно жить и работать.

Прием в члены Международной академии наук о природе и обществе, а также присуждение награды ученым и профессорам университета: ректору Отто Фаркашу, проректорам Я.чошу Цабану, Ференцу Ковачу, Ласло Капои - несомненно, делает честь нашей Академии.

В.Г.Тыминский,
академик,
Главный ученый
секретарь МАНПО

ЕВРОПЕЙСКАЯ АКАДЕМИЯ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК

Фаркаш О.

ФАРКАШ ОТТО Действительный член (академик) Европейской академии естественных наук. Род. 31.I.1930 г. в Ужгороде. Окончил Технический и экономический университет им. Йозефа Надора, горный, металлургический, лесоводческий факультеты, отделение металлургии (Шопрон, Венгрия, 1952). Доктор технических наук (1963). Кандидат технических наук CSc (1970). Доктор технических наук DSc (1979). Иностраный член Российской академии естественных наук (1996). Почетный член Международной академии наук о природе и обществе (1996). Работал в Мишкольцском университете (Венгрия): ассистент (1952), старший преподаватель (1957), доцент (1966), профессор (1975), professor emeritus (2000). Заведующий кафедрой «Черная металлургия» (1987–1995). Директор Института металлургии (1987–1995). Декан металлургического факультета (1984–1986). Проректор по учебным делам (1986–1990). Проректор по общим делам (1990–1994). Ректор университета (1994–1997); rector emeritus (2006). Провел интеграцию в университет Исследовательского горно-химического института (1997) и Мишкольцкого отделения Музыкального институ-

та им. Ференца Листа (1997); Института повышения квалификации (1996); Металлургического института (1987); Лаборатории металлургии чугуна (1959); Модельной лаборатории металлургии чугуна и стали (1990). Основное направление профессиональной деятельности: теоретические, лабораторные и заводские исследования, симуляционные и модельные системы; термодинамические, реакционно-кинетические и энергетические исследования окислительно-восстановительных и металлургических процессов в черной металлургии. Автор более 107 опубликованных работ, 64 докладов на разных конференциях. Занимается преподаванием и постоянным развитием учебных курсов металлургии чугуна и в университете, и в докторской школе. Проводит консультацию дипломных и студенческих научных работ, занимается составлением учебников. Председатель металлургического комитета Венгерской академии наук (1990–1996; член с 1980); член научного совета Исследовательского института металлургической промышленности (1978–1983); член Пленума комитета по научной квалификации (1990–1995); сопредседатель инспекционного комитета Боршодского металлургического треста (1989–1990); член металлургического подкомитета комитета по присвоению наград им. Кошута и Сечени (1990). Почетный доктор Мишкольцкого университета (2004). Пожизненный почетный член Союза мишкольцских студентов (Венгрия, 1997). Удостоен награды Академии (1981); бронзовый орден «За труд» (1982); Pro Universitate (1993); награды Денеша Габора (1994); почетного креста Венгерской Республики (1997), ордена креста Святого Георгия Международной академии наук о природе и обществе, почетный крест Европейской академии естественных наук «За заслуги» (2006), почетное звание «Кавалер наук и искусств» (Международной академии наук о природе и обществе, 2003); Universitatis Miskolcensis Doctorem Honoris Causa (2004), Отличный работник просвещения (1965), Отличный работник металлургии (1972), Отличный работник предприятия DUNAFERR (2000).

DR. FARKAS OTTÓ
Tudományos fokozatai

MI,
A NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM
REKTORA
ÉS A KOHÓMÉRNÖKI KAR DÉKÁNJA

FARKAS OTTÓ

OKLEVELES KOHÓMÉRNÖKÖT
AKI UNGVÁRON AZ 1930. ÉVBEN
JANUÁR HÓ 31. NAPJÁN SZÜLETETT,
A MAI NAPON A KOHÁSZATI
SZAKTUDOMÁNYOKBÓL A REÁNK RUHÁZOTT
HATALOMNÁL FOGVA

MŰSZAKI DOKTORRA
AVATTUK ÉS A „DR. TECHN.” CÍM
HASZNÁLATÁRA FELJOGOSÍTJUK.

ENNEK HITELEÜL EZT AZ OKLEVELET RÉSZÉRE KISZOL-
GÁLTATTUK ÉS EGYETEMÜNK PECSÉTJÉVEL, VALAMINT
SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSUNKKAL MEGERŐSÍTETTÜK.

KELT MISKOLCON,
1963. ÉVI ÁPRILIS HÓ 3. NAPJÁN.

A TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Farkas Ottó
a műszaki tudományok
KANDIDÁTUSÁVÁ NYILVÁNÍTOTTA
Budapest, 1970. január 28.

Tóthai
ELNÖK

[Signature]
TITKÁR

A TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

Farkas Ottó
AKI 1930. ÉVBEN *Ungváron* SZÜLETETT
ANYJA NEVE *Biro Klara*
a műszaki tudományok
DOKTORÁVÁ NYILVÁNÍTOTTA

1979. december HO 10. NAP
[Signature]
ELNÖK

[Signature]
TITKÁR

DR. FARKAS OTTÓ
Kitüntetései

34808/86.

Dr. FARKAS OTTÓ
részére

A
Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsa

1006/1977 (II. 17.) számú határozatával alapított

Kiváló Munkáért

kitüntető jelvényt

adományozom

Budapest, 1986. június

Kap. j. 641

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa

dr. FARKAS OTTÓNAK

ÉRDEMES ÉS EREDMÉNYES MUNKÁSSÁGA
ELISMERÉSEKENT

*a Munka Érdemrend
bronz*

FOKOZATÁT ADO M Á NY O Z Z A

KELT BUDAPESTEN, 1982. évi április hó 4. napján

Losonczy Pál
AZ ELNÖKI TANÁCS
ELNÖKE

Vasvári
AZ ELNÖKI TANÁCS
TTTKÁRA

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

ELNÖKSÉGE

Farkas Ottó

a műszaki tudományok doktorát

KIEMELKEDŐ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEIÉRT

AKADÉMIAI DÍJBAN

RÉSZESÍTI

BUDAPEST, 1961. május 4-én

Deményai László
ELNÖK

A SZOCIALISTA NEVELÉS
ÉS OKTATÁS ÉRDEKÉBEN VÉGZETT
EREDMÉNYES MUNKÁJÁÉRT

DR. FARKAS OTTÓNAK

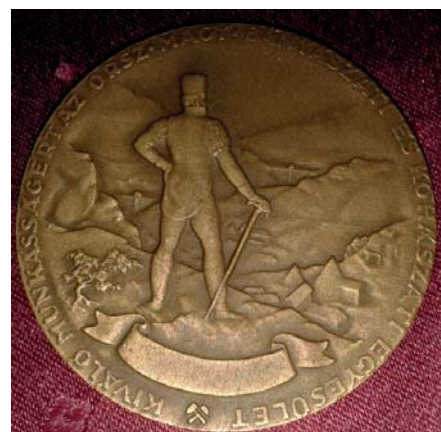
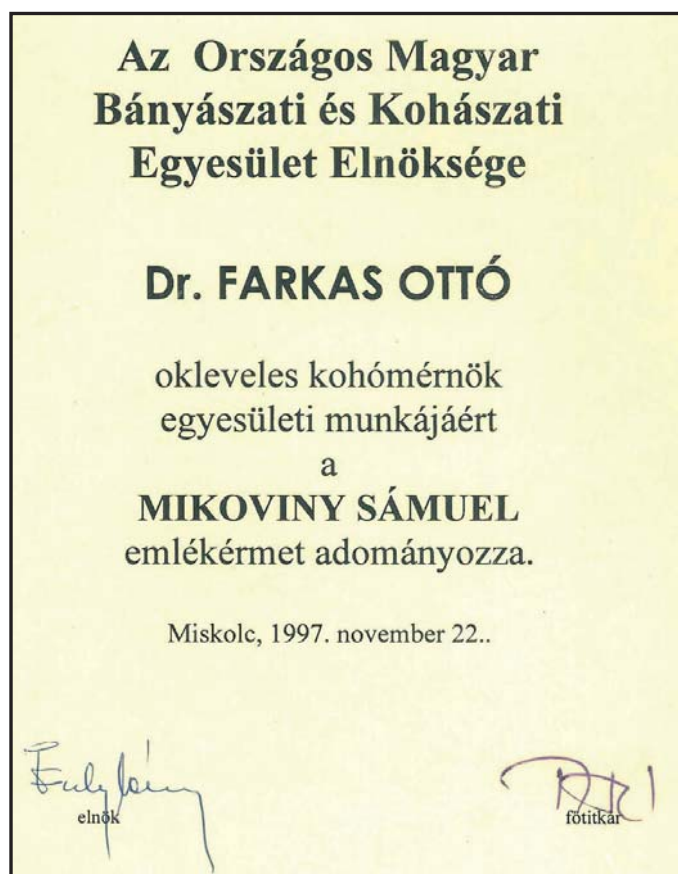
„AZ OKTATÁSÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA”

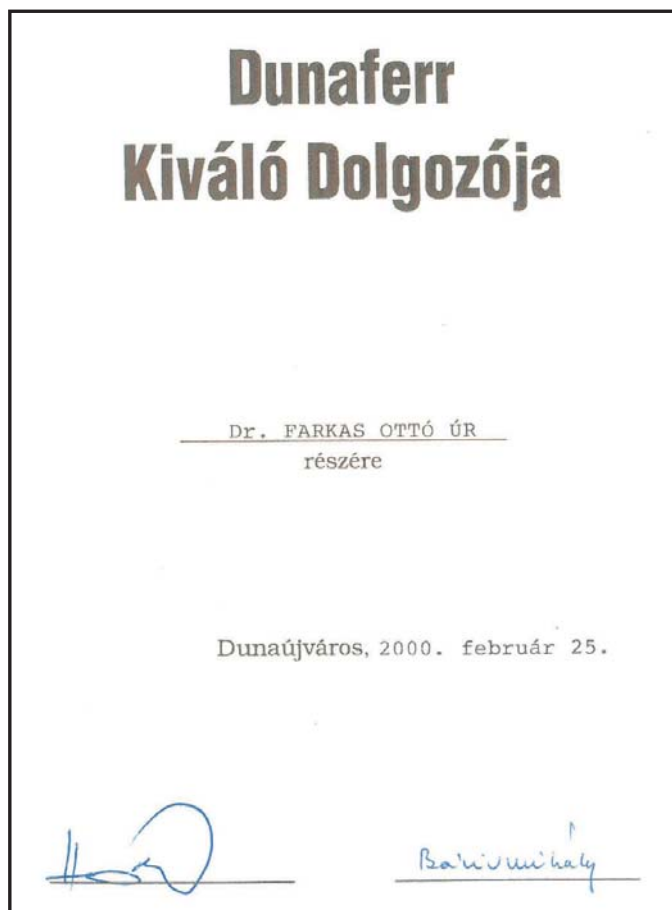
KITÜNTETŐ JELVÉNYT
ADOMÁNYOZOM

BUDAPEST, 1965. június 5.

Jelm Ré
MINISZTER

AZ
ORSZÁGOS MAGYAR Bányászati és Kohászati
EGYESÜLET

DR. FARKAS OTTÓ

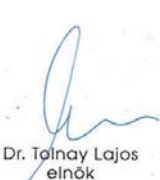
okleveles kohómérnöknek

50 éves egyesületi tagságáért

**SÓLTZ VILMOS
EMLÉKÉRMET**

adományoz.

Budapest, 2007. május 18.

Dr. Tolnay Lajos
elnök

NOS RECTOR SENATUSQUE
UNIVERSITATIS MISKOLCINENSIS LECTORI SALUTEM,
ET FIDEM HABENTEM NUNTIAMUS
DOMINUM PROFESSOREM DOCTOREM ILLUSTRISSIMUM

OTHONEM FARKAS,

QUI IN OPPIDO UNGVÁR, DIE TRICESIMO PRIMO MENSIS IANUARIi ANNO DOMINI MILLESIMO
NONGENTESIMO TRICESIMO NATUS,
QUI CUM INDAGANDO IN DISCIPLINA METALLURGIAE FERRI INCONDITI EXPLICANDI OPERAM NAVAVIT,
QUI TOTO IN ORBE NOTUS, FAMAM ET GLORIAM SIBI CONSECRUTUS EST,

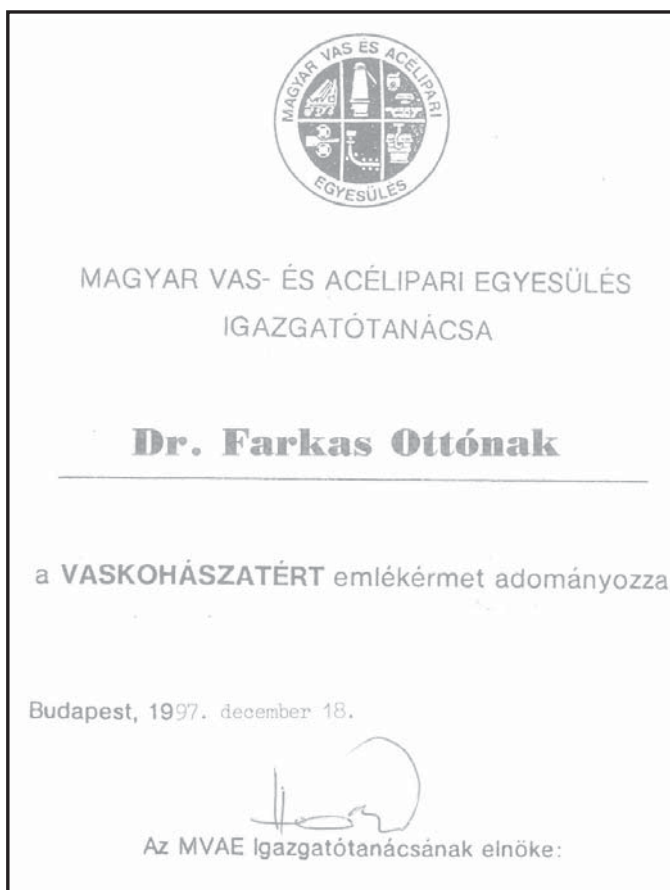
EUNDEM
**UNIVERSITATIS MISKOLCINENSIS
DOCTOREM HONORIS CAUSA**

DECLARAMUS DANTES ET CONCEDENTES EI IUS PRIVILEGIUMQUE UTENDI TITULO DOCTORIS HONORIS
CAUSA, HAUD SECUS UTENDI NOTIS COMPEDIARIIS EODEM TITULO (Dr.h.c.).
IN QUORUM OMNIUM FIDEM DIPLOMA HOC UNIVERSITATIS SIGILLO NOSTRAE MUNITUM ET NOSTRIS
CONSUETIS SUBSCRIPTIONIBUS ROBORATUM EI DARI CURAVIMUS.

DATUM MISKOLCII, IN HUNGARIA DIE VICESIMO SEPTIMO MENSIS IUNII ANNO DOMINI BIS MILLESIMO
TERTIO.

DECANUS FACULTATIS MATERIAE ET
INGENIARIi OFFICINAE AERARIAE

RECTOR MAGNIFICUS
UNIVERSITATIS

OKLEVÉL

A DUNAFERR ALKOTÓI ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

Dr. Farkas Ottó

RÉSZÉRE

AZ ISD DUNAFERR ZRT. ÉS AZ ÁLTALA ALAPÍTOTT
GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKNÁL, ILLETVE A VELE
EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN LÉVŐ SZERVEZETEKNEÉL
A DUNAFERR ÉRDEKÉBEN VÉGZETT

KIEMELKEDŐ MŰSZAKI ALKOTÓI MUNKA,
TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG ELISMERÉSEKÉNT

"DUNAFERR FŐTANÁCSOSA"

CÍMET ADO MÁNYOZ

DUNAÚJVÁROS, 2010. FEBRUÁR 26.

LUKÁCS PÉTER
KURATÓRIUM ELNÖKE

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

DR. FARKAS OTTÓNAK,

A MŰSZAKI TUDOMÁNY DOKTORÁNAK,
A MISKOLCI EGYETEM REKTORÁNAK,
EGYETEMI TANÁRNAK

KIEMELKEDŐ OKTATÓ, KUTATÓ TEVÉKENYSÉGE,
ISKOLATEREMTŐ MUNKÁSSÁGA ELISMERÉSEKÉNT

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE**

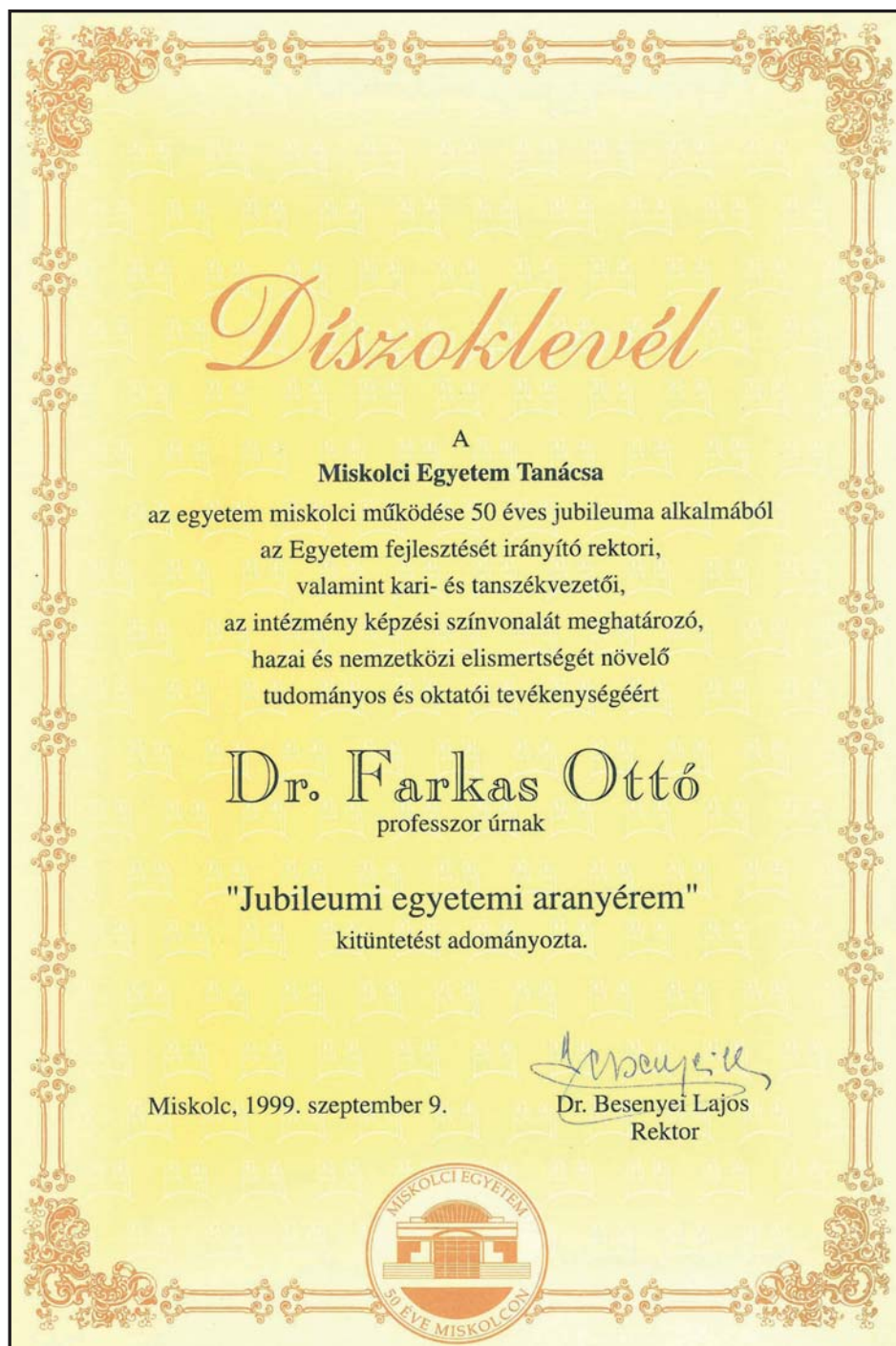
KITÜNTETÉST ADO MÁNYOZOM.

KELT BUDAPESTEN, 1997. ÉVI OKTÓBER HÓ 23. NAPJÁN.

DR. FARKAS OTTÓ
Emléklapjai, díszoklevelei

EMLÉKLAP

Dr. Farkas Ottó
professzornak

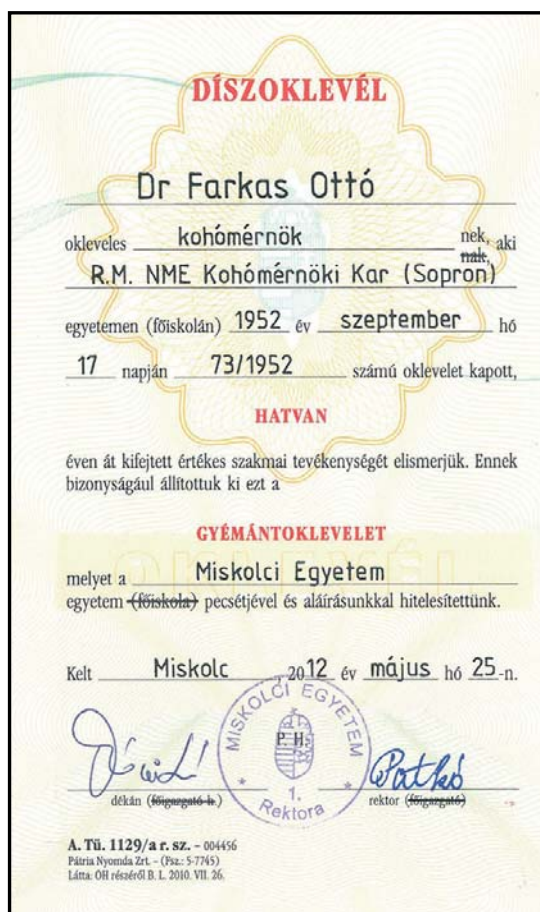
A Miskolci Egyetem
Gépészmérnöki Kara alapításának
50 éves jubileuma alkalmából

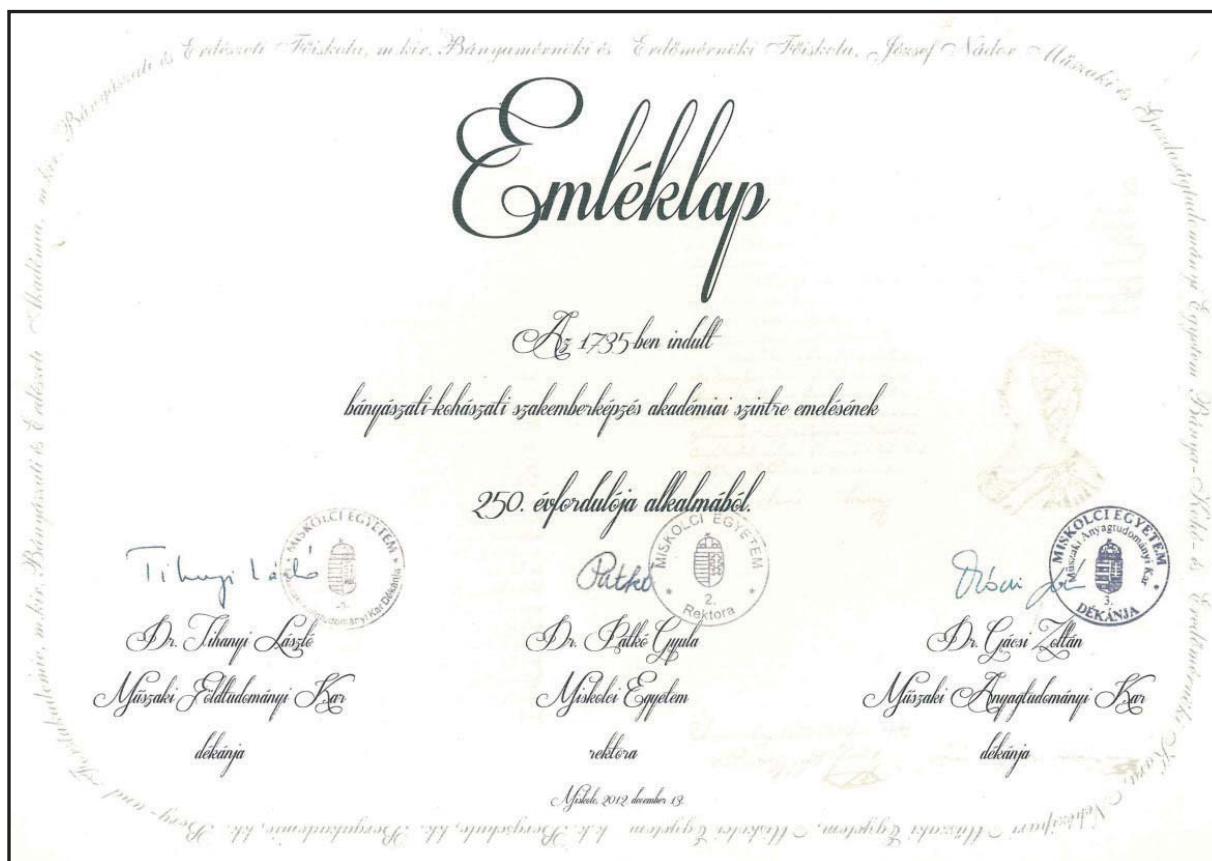
a Kar érdekében végzett kiemelkedő tevékenységeért

Miskolc, 1999. szeptember 10.

Dr. Cselényi József
dékán

Dr. Farkas Ottó, Dr. Móger Róbert

RÉSZÉRE

A DUNAFERR ALKOTÓI ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

„A NAGYOLVASZTÓI FÚVÓFORMA-ERÓZIÓS FOLYAMATOK
FÉMTANI VONATKOZÁSAI”

CÍMŰ PÁLYAMUNKÁJA ALAPJÁN

**DUNAFERR
SZAKMAI PUBLIKÁCIÓÉRT NÍVÓDÍJ**

I.

FOKOZATÁBAN RÉSZESÍTI

DUNAÚJVÁROS, 2014. JÚNIUS 26.

LUKÁCS PÉTER PHD
KURATÓRIUM ELNÖKE

Dr. Farkas Ottó, Dr. Móger Róbert

RÉSZÉRE

A DUNAFERR ALKOTÓI ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMA

„A NAGYOLVASZTÓ AKNARÉSZÉBEN ELHELYEZKEDŐ
TAPADVÁNYOK HATÁSA A GÁZKIHASZNÁLÁSRA ”

CÍMŰ PÁLYAMUNKÁJA ALAPJÁN

**DUNAFERR
SZAKMAI PUBLIKÁCIÓÉRT NÍVÓDÍJ**

I.

FOKOZATÁBAN RÉSZESÍTI

DUNAÚJVÁROS, 2015. JÚNIUS 16.

LUKÁCS PÉTER PHD
KURATÓRIUM ELNÖKE

DR. FARKAS OTTÓ
Szakmai, illetve hivatali forrású válogatott,
ünnepi ajándékai

A szakmai, hivatali forrásokból különböző jubileumi alkalmakra kapott, s az Alma Mater és a szakma tiszteletére, az együttműködés eredményességére, valamint a szakmai, baráti szeretetre utaló, számomra a múlt megidézése és megbecsülése szempontjából legértékesebb tárgyi ajándékaimat a következő felvételek láttatják.

A bemutatott ajándékok részben művészeti alkotások, részben a szakma iránti megbecsüléséről, tiszteletéről és szeretetéről tesznek tanúságot, mások az oktatás és kutatás fontosságára utalnak, némelyek pedig ipartörténelmi jelentőségűek, s ezek révén megőrzésre érdemesek.

1. Porcelán díszváza,
2. A rektori festményportém másolata,
3. Porcelán váza,
4. 80 éves koromig terjedő publikációs tevékenységem három, összesen 1192 oldal terjedelmű díszkötéses megjelenítése,
5. Tájképfestmény-műalkotás,
6. Rozsdamentes acélból készített nagyolvasztó-modell,
7. A Dunai Vasmű nagyolvasztójának lézersugárral üvegtömbbe rajzolt részletes vázlata,
8. A nagyolvasztó öntőcsarnoki munkásának rézsobra,
9. Fémalakítást szimbolizáló rézváza,
10. A születésem évében, 1930-ban megjelent Stahl und Eisen valamennyi száma eredeti kiadásának 1840 oldalas két kötete,
11. A LKM 50 éves nyersvasgyártása ünnepén csapolt nyersvasból készült emléklap,
12. A LKM-el kialakított együttműködést dokumentáló jubileumi díszalbum,
13. A LKM 70 éves nyersvasgyártásának utolsó csapolásán nyert nyersvasból készült emléklap,
14. Óriás díszalbum borító fadíszműve,
15. A magyar kohómérnökképzés 125 éves jubileumának vasöntvény emléklapja,
16. „Pig iron” kompozíció vasöntvénylapja,
17. A Duisburgi Egyetem jelképének vasöntvénylapja,

1.

2.

3.

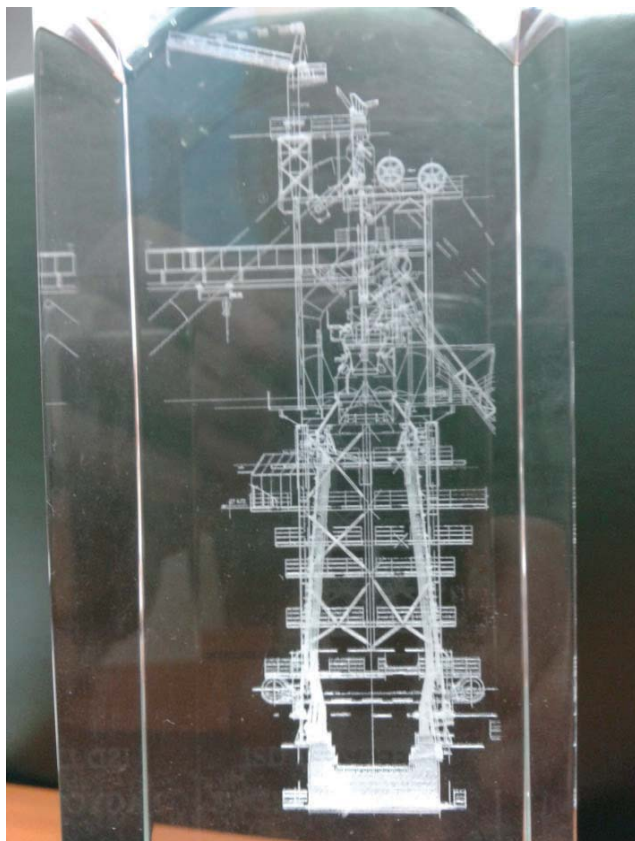
4.

5.

6.

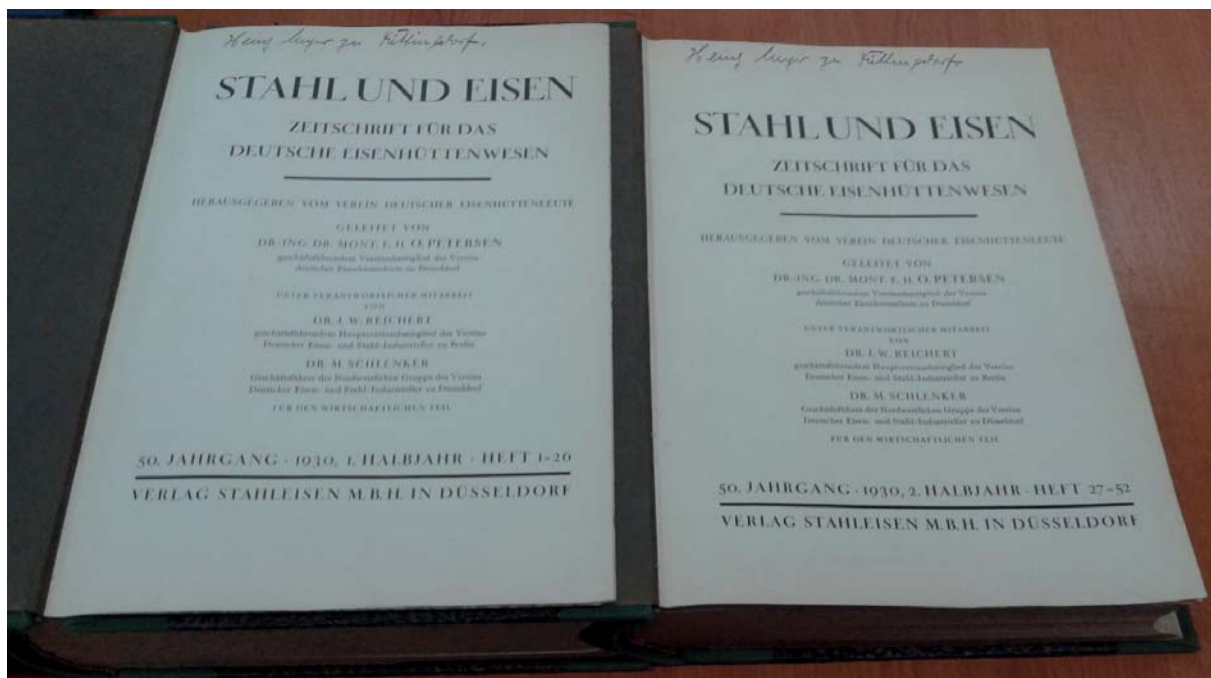
7.

8.

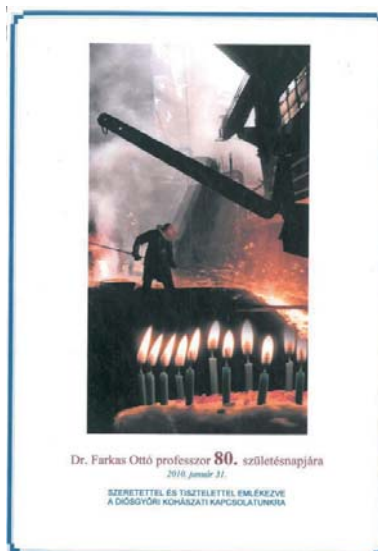
9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

DR. FARKAS OTTÓ
80. Születésnap ünnepi rendezvénye,
barátsági vonatkozásai

Pályafutásomról és annak addigi eredményeiről az oktatás, a tudomány, a szakma és a barátság szempontjai alapján legrészletesebb, legkiterjedtebb és legelmélyültebb véleményalkotás, illetve értékelés a 80. születésnapom tiszteletére rendezett ünnepi vaskohászati konferencián született. Ebből következően a szakmai, tudományos és oktatási tevékenységem elismerésében ez a rendezvény jelenti számomra a legrangosabb, s egyben legjelentősebb publikumi fórumot, ill. eseményt.

Az itt csatolt program szerint megtörtént események hivatalos részleteiről – korábbi kérdésekre adott válaszaiban – már tájékoztatást adtam, de az azt követő baráti együttlét, valamint az ünnepi vacsorához kapcsolódó, számomra szívet melengető, kedves hangulatú és mélyen emlékezetembe vésődő kedélyes baráti jelenetek néhány példáját itt szeretném az érdeklődőkkel fényképek segítségével megosztani.

		PROGRAM
<p style="text-align: center;">A MISKOLCI EGYETEM, annak MŰSZAKI ANYAGTUDOMÁNYI KARA, valamint METALLURGIAI ÉS ÖNTÉSZETI TANSZÉKE tisztelettel meghívja Önt a</p>		MEGNYITÓ
<p style="text-align: center;">FARKAS OTTÓ professor emeritus, DSc, Dr.h.c., az Orosz Természettudományi Akadémia külföldi tagja</p>		SZAKMAI ELŐADÁSOK
<p style="text-align: center;">80. születésnapja alkalmából</p>		10.00: Lakatos István egyetemi tanár, akadémikus, a Miskolci Akadémiai Bizottság elnöke
<p style="text-align: center;">2010. február 26-ra szervezett</p>		10.05: Lukács Péter műszaki stratégiai vezérigazgató-helyettes, ISD DUNAFERR Zrt.; a MVAE igazgatótanácsának elnöke <i>A világ acéltermelésének fejlődése és abban az ISD Dunafer Zrt. szerepének lehetőségei</i>
<p style="text-align: center;">VASKOHÁSZATI KONFERENCIA</p>		10.25: Farkas Ottó professor emeritus, Miskolci Egyetem
<p style="text-align: center;">című, ünnepi rendezvényre.</p>		10.45: Tóth László nyug. gyárvezető, ISD DUNAFERR Zrt., Nagyolvasztómű <i>A nyersvasgyártás létjogosultsága az ISD DUNAFERR-ben, magyar vasércbázis nélkül</i>
<p style="text-align: center;">Helyszín:</p>		11.05: SZÜNET
<p style="text-align: center;">MTA Miskolci Akadémiai Bizottságának székháza (Miskolc, Erzsébet tér 3.)</p>		KÖSZÖNTÉSEK
		11.20: Patkó Gyula egyetemi tanár, rektor, Miskolci Egyetem Gácsi Zoltán egyetemi tanár, dékán, Műszaki Anyagtudományi Kar
		Török Tamás egyetemi tanár, tanszékvezető, Metallurgiai és Öntészeti Tanszék
		Lukács Péter műszaki stratégiai vezérigazgató-helyettes, ISD DUNAFERR Zrt.; a MVAE igazgatótanácsának elnöke
		Drótos László nyugalmazott vezérigazgató, volt Lenin Kohászati Művek
		Póczos József műszaki igazgató, ÓAM Ózdi Acélművek Kft.
		Tolnay Lajos elnök, Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
		Cseh Ferenc gyárvezető, ISD DUNAFERR Zrt., Nagyolvasztómű
		12.20: ZÁRSZÓ
		12.30: FOGADÁS

*Gácsi Zoltán, Lakatos István, Patkó Gyula, Farkas Ottóné,
Tóth László, Török Tamás, Szűcs István*

*Horváth János, Bartha László, Majkut Albert, Hevesi Imre, Józsa Róbert,
Lehoczki József, Márkus László, Móger Róbert, Kvárik Sándor*

Mellettem Cseh Ferenc

Kézfogás Móger Róberttel

Kézfogás Józsa Róberttel

Patkó Gyula rektori pohárköszöntője az ünnepi vacsorán

Virágcsokor feleségemnek, Klárikának

Mi lesz a vacsora?

*Gácsi Zoltán, Illés Béla, Kocziszky György, Bessenyei Lajos,
Czabán János az ünnepelt egészségére*

Klárikát üdvözli Tolnay Lajos

Tolnay Lajos a vaskohászok társaságában

Baráti csevegés (Tóth László, Cseh Ferenc, Póczos József, Czabán János, Gácsi Zoltán, Török Tamás)

**A Miskolci Egyetem és jogelődeinek vezetői
(1735 – 2015)**

A „Beszélgetőtárs” melléklete

Teljes az egyetértés abban, hogy a Miskolci Egyetem jogelődjének tekinti a Selmezbányán alapított Bányászati-Kohászati Tanintézetet, az un. **K. und K. Bergschule** intézményét. Abban is egységes az állásfoglalás, hogy ez volt a világ első műszaki felsőoktatási intézménye. Az alapítás évét tekintve a „*The Timetables of Technology*”¹ könyv 166. oldalán a következőket írja: „1733 - *The Schemnitz Mining Academy (in Hungary) is the first technical college in the world*”. Az igazság az, hogy a bécsi kamara 1735. június 22.-i leiratában részletesen szabályozta a Selmezbányán létrehozandó tanintézményen feladatait, működési rendjét². A tanulmányi idő két esztendő volt, amelyben az elsőt a „matematika” címen összefoglalt számtani-mértani és mérnöki ismeretek, a másodikat pedig a bányászat-kohászat akkori öt fő területének oktatása töltötte ki. Ezek a következők voltak:

- bányaművelés -bányajog,
- bányamérés,
- ércelőkészítés,
- kémlészet-kohászat (kémia),
- pénzverés-aranyváltás.

A tanintézmény vezetője 1873 októberéig a Selmezbányán székelő főkamaragróf volt³. A műszaki felsőoktatásban, a történelemben lejátszódott változások (I. és II. világháború) miatt az intézmény elnevezése, oktatási struktúrája és székhelye időről időre módosult. Felsorolásszerűen álljon itt a változások sora:

- 1735 - 1764, K. und K. Bergschule Selmezbánya,
- 1762 - 1846, Academia Montanistica, K. und K. Bergakademie, Selmezbánya,
- 1846 - 1867-ig előbb önálló szervezeti egység, a főkamaragróf irányításával megbízott professzorok vitték az ügyeket, ill. 1863-1867 ideiglenes megbízott Landerer Ferdinánd vitte az intézmény ügyeit.
- 1867 – 1904, M. kir. Bányászati és Erdészeti Akadémia, Selmezbánya,
- 1904 – 1918, M. kir. Bányászati és Erdészeti Főiskola, Selmezbánya,
- 1919 – 1934, M. kir. Bányászati és Erdőmérnöki Főiskola, Sopron,
- 1934 – 1949, Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, Budapest/Sopron („*Soproni Kar*”),
- 1949 – 1990, Nehézipari Műszaki Egyetem, Miskolc (a bányászathoz és a kohászathoz kötődő ismeretek oktatása Miskolcra áttelepítve kiegészül a gépészeti ismeretek oktatásával, három karban megjelenítve),
- 1991. július 1.-től, Miskolci Egyetem, Miskolc, folyamatosan bővülő oktatási területet magába foglaló karok bővítésével.

A jelenlegi Miskolci Egyetem nevet viselő intézményrendszer történetének vezetőit foglalja össze a következő táblázat, amelyben Farkas Ottó a 71. sorszámot viseli.

1 Buch Bryan, Hellemans Alexander: *The Timetables of Technology. A Chronology of the Most Important People and Events in the History of Technology.* Simon & Schuster 1993.

2 50 éve Miskolcon. Miskolc, 1999.

3 Az Erdészeti Felsőoktatás 200 éve. Emlékkönyv, Selmezbánya 1808 – Sopron 2008. III. kötet. Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar, Sopron. 2008.

A Miskolci Egyetem és jogelődeinek vezetői a kezdetektől napjainkig

Sorszám	Név	Beosztás	Év
1	Johann Nepomuk Baron Mittrovsky von Nemischl	igazgató, mint főkamagróf	1735-1747
2	Carl Theobald Freiherr von Mayern	igazgató, mint főkamagróf	1747-1749
3	Johann Franz von Lauern	igazgató, mint főkamagróf	1749-1750
4	Kempff Ignác	igazgató, mint főkamagróf	1750-1751
5	Franz Xaver Baron von Sternbach	igazgató, mint főkamagróf	1751-1762
6	Kajetán Sauer	igazgató, mint főkamagróf	1762-1765
7	Johann Gottlieb (II. Graf von Stampfer Freiherr von Walchenberg)	igazgató, mint főkamagróf	1765-1775
8	Karl Freiherr Mittrovsky von Nemischl	igazgató, mint főkamagróf	1775-1778
9	Jozeph Graf von Colloredo	igazgató, mint főkamagróf	1778-1790
10	Karl Freiherr Mittrovsky von Nemischl	igazgató, mint főkamagróf	1790-1798
11	Gerliczy Ferencz (Franz Baron von Gerliczy de Paula)	igazgató, mint főkamagróf	1798-1810
12	Baron Ignaz Schluga (Schluga Ignác)	igazgató, mint főkamagróf	1810-1816
13	Drevenyák Ferencz (Franz Xaver Drevenyák)	igazgató, mint főkamagróf	1816-1819
14	báró Révay Nepomuk János	igazgató, mint főkamagróf	1819-1834
15	Svaiczter (Scweitzer) Gábor	igazgató, mint főkamagróf	1834-1845
16	báró Ritterstein Ágoston	igazgató, mint főkamagróf	1845-1850
17	lovag Russeger József	igazgató, mint főkamagróf	1850-1863
18	Landerer Ferdinánd	igazgató, mint főkamagróf	1863-1867
19	Mednyánszky Dénes (aranyos medgyesi báró)	igazgató, mint főkamagróf	1867-1873
20	Pöschl Ede	akadémiai igazgató, első	1873-1876
21	Farbaky István	akadémiai igazgató	1876-1892
22	Soltz Vilmos	akadémiai igazgató	1892-1896
23	Schwartz Ottó	akadémiai igazgató	1896-1897
24	Fekete Lajos	akadémiai igazgató	1897-1898
25	Schwartz Ottó	akadémiai igazgató	1898-1899
26	Fekete Lajos	akadémiai igazgató	1899-1900
27	Schwartz Ottó	akadémiai igazgató	1900-1901
28	Fekete Lajos	akadémiai igazgató	1901-1902
29	Schwartz Ottó	akadémiai igazgató	1902-1903
30	Vadas Jenő	akadémiai igazgató	1903-1904
31	Fodor László	főiskolai rektor	1904-1906
32	Hermann Miksa	főiskolai rektor	1906-1908
33	Vadas Jenő	főiskolai rektor	1908-1910
34	Fodor László	főiskolai rektor	1910-1912
35	Barlay Béla	főiskolai rektor	1912-1914
36	Krippel Móric	főiskolai rektor	1914-1916
37	Kövesi Antal	főiskolai rektor	1916-1918
38	Réz Géza	főiskolai rektor	1918
39	Réz Géza	főiskolai rektor	1918-1919
40	Láng Károly	főiskolai rektor	1919-1920

41	Vitális István	főiskolai rektor	1920
42	Jankó Sándor	főiskolai rektor	1920-1922
43	Boleman Géza	főiskolai rektor	1922-1923
44	Mihalovits János	főiskolai rektor	1923-1924
45	Tettamanti Jenő	főiskolai rektor	1924-1926
46	Fekete Zoltán	főiskolai rektor	1926-1928
47	Boleman Géza	főiskolai rektor	1928-1930
48	Cotel Ernő	főiskolai rektor	1930-1932
49	Fekete Zoltán	főiskolai rektor	1932-1934
50	Rohringer Sándor / Finkey József	rektor / dékán	1934-1935
51	Czetter Jenő / Walek Károly	rektor / dékán	1935-1936
52	Szabó Gusztáv / Széki János	rektor / dékán	1936-1937
53	Teleki Pál gr. / Roth Gyula	rektor / dékán	1937-1938
53	Wälder Gyula / Vendl Miklós	rektor / dékán	1938-1939
55	Zimmermann Ágoston / Kelle Arthur	rektor / dékán	1939-1940
56	Vendl Aladár / Proszjt János	rektor / dékán	1940-1941
57	Imre Sándor / Modrovich Ferenc	rektor / dékán	1941-1942
58	Mihalich Győző / Tarczy-Hornoch Antal	rektor / dékán	1942-1943
59	Doby Géza / Sébor János	rektor / dékán	1943-1944
60	Misángyi Vilmos, Verebély Sándor / Cotel Ernő	rektor / dékán	1944-1945
61	Heller Farkas / Modrovich Ferenc	rektor / dékán	1945-1946
62	Csűrös Zoltán / Proszjt János	rektor / dékán	1946-1947
63	Csűrös Zoltán / Sébor János	rektor / dékán	1947-1948
64	Csűrös Zoltán / Szádeczky-Kardos Elemér	rektor / dékán	1948-1949
65	Szádeczky-Kardoss Elemér	rektor	1949-1950
66	Sályi István	rektor	1950-1961
67	Zambó János	rektor	1961-1972
68	Simon Sándor	rektor	1972-1978
69	Czibere Tibor	rektor	1978-1986
70	Kovács Ferenc	rektor	1986-1994
71	Farkas Ottó	rektor	1994-1997
72	Besenyei Lajos	rektor	1997-2005
73	Patkó Gyula	rektor	2005-2013
73	Torma András	rektor	2013-

Érdekes és egyben tanulságos adalék lehetne a Miskolci Egyetem részletesebb, átfogóbb történetéhez tartozóan az intézményt vezetők életének, tevékenységének összefoglalása. Ehhez kellő muníciót adhat a Zsámboki László szerkesztésében 1983-ban megjelent lexikon⁴, ill. a Csáky Károly által szerkesztett „Híres Selmezbányai tanárok”⁵ kiadvány is. Álljon itt az első „rektor” képe, aki 1735-től töltötte be az intézményi vezető szerepét, 1747-ig⁶.

4 Egyetemi Bibliográfia I. A Selemeci Bányászati és Erdészeti Akadémia oktatóinak rövid életrajza és szakirodalmi munkássága 1735-1918. Miskolc, 1983. Nehézipari Műszaki Egyetem.

5 Csáky Károly: Híres Selmezbányai Tanárok. Lilium Aurum. Dunaszerdahely. 2003.

6 Portréty Komotskyh Grófov. A Osobností Baníctva a Hutníctva na Území Slovenska v 17-19. Storocí. Banská Agentúra, Kosice 2007.

Az első rektor képe (feltehetően)
Johann Nepomuk Baron Mittrovsky von Nemischl

Névmutató

A

Ady Endre 165
Antiszthenész 162

Á

Árokszállásy Zoltán 16

B

Balázs Győző 16, 17
Balázs István 42, 43
Barlay Béla 42, 43, 250
Baron von Sternbach, Franz Xaver 250
Bartók Béla 98, 120, 168
Báthory Zoltán 110
Bay Zoltán 106
Becsehazy, T. Peter 110
Berki Gábor 2
Besenyey Lajos 128, 136, 137, 139, 251
Bíró Bálint 6, 7
Bíró Ilona 6
Blinken, Donald 110
Bokros Lajos 92, 110, 111
Boleman Géza 251
Born, Germot 124
Böhme, Helmut 124

C

Christof, Delius 80, 81
Cotel Ernő 42, 43, 251
Czabán János 113, 126, 137, 138
Czetter Jenő 251
Czibere Tibor 50, 96, 118, 124, 148, 149, 251
Cziffra György 30

Cs

Csabai Kálmán 169
Csabalik Gyula 28, 34
Csáky Károly 251
Csatári Imre 16
Cseh Ferenc 71, 82, 137, 140, 144, 145, 146, 147
Csehil György 82, 137
Csirik János 88, 110

Csorba Zoltán 16
Csutor Tivadar 42, 65
Csűrös Zoltán 251

D

d'Elhunyar, Fausto 80
Dinya László 90, 91, 110, 128
Diószeghy Dániel 20, 32, 34, 42, 43
Doby Géza 251
Dopler, Christian 80, 81
Drazak, Richard 110
Drevenyák Ferencz 250
Drótos László 69, 138, 140, 144, 145
Dudás Illés 138
Dúl Jenő 140
Dunai Imre 111

E

Eötvös József 163

F

Farbaky István 250
Farkas Gábor 72, 74, 75, 153
Farkas Klaudia 72
Farkas Kornél 44, 72, 153
Farkas Laura 72
Farkasné Mayr Klára 2, 35, 40, 49, 77, 79, 129, 138, 139, 150, 151, 153, 158, 168, 173
Farkas Ottó 1, 2, 4, 5, 18, 22, 43, 47, 53, 66, 77, 119, 121, 123, 126, 136, 137, 140, 141, 142, 145, 157, 251
Farkas Sándor 12
Fekete Lajos 250
Fekete Zoltán 251
Finkey József 251
Florian, Karel 138
Fodor Gábor 76, 90, 92
Fodor László 250
Fónagy István 120
Franz von Lauern, Johann 250
Freiherr von Mayern, Carl Theobald 250

G

Gábor Dénes 108
Gábor György 18
Gácsi Zoltán 140, 142, 143
Gál Zoltán 98, 110, 111, 114, 115, 129
Geleji Sándor 20, 32
Gerliczy Ferencz 250
Germat Born, O. 53
Gottlieb, Johann 250
Göbölös Ilona 35
Göncz Árpád 56, 57, 77, 100, 101, 110, 111, 114, 128, 129
Gönczi Károly 38
Graf von Colloredo, Jozeph 250
Grega Oszkár 43, 65, 82, 83, 138, 139, 146
Gulyás József 139

Gy

Gyárfás Ildikó 100, 123
Gyulay Zoltán 26

H

Hajtó Nándor 160
Halász József 82
Harcsik Béla 2, 82, 173
Határ Győző 30, 31
Hegyi Árpád Jutocsa 98, 120, 121
Heller Farkas 251
Herder, J. G. 163
Hermann Miksa 250
Hevesi Imre 82
Hiebler, H. 52
Honti Mária 110
Horn Gyula 92, 93, 110, 111, 114
Horthy Miklós 16
Horváth István 94
Horváth János 47, 82
Horváth Zoltán 28, 32, 37, 42, 47, 50, 130, 131, 132, 137
Huszthy László 74

I

Imreh Zsigmond 16
Imre Sándor 251
Iván Géza 17

J

Jacquin, Nicolaus 50, 51, 80, 81
Jankó Sándor 251
Jánosi György 110
Jókai Mór 12, 152
Józsa Róbert 82, 83
József Nádor 18, 21, 26
Juhász Gyula 104, 108
Juhász István 74
Juhász Judit 72

K

Kabdebó Lóránt 97
Kaesemann, Kalus 52, 53, 124, 136
Kaptay György 136, 137, 138, 139
Károly Gyula 53, 138, 139
Kékesi Tamás 146
Kelle Arthur 251
Kemény Dénes 106
Kempf Ignác 250
Képes Géza 12, 152
Kerpely Antal 42, 43
Keviczky László 109
Király Uzor 16
Kiss László 139
Kobold Tamás 104, 106, 107, 116, 118, 120, 122, 123
Kocziszky György 113
Komár László 82, 137, 146, 147
Kóródi Mária 110, 118, 119
Kosáry Domokos 134, 135
Kossuth Lajos 123, 163
Kovács Ferenc 46, 54, 56, 76, 96, 128, 151, 251
Kövesi Antal 20, 250
Kreka László 90, 91, 92
Krippel Mór 250
Kun Béla 16

L

Lakatos István 102, 103, 138, 140, 141, 143
Landerer Ferdinánd 250
Láng Károly 250
Lehoczki József 137
Lehoczky László 82
Lévay József 16, 17, 164

Lichterman, Sz. Sz. 64
Liszt Ferenc 86, 98, 114
Lukács Péter 71, 140, 141, 144, 145
Luterán László 94

M

Madách Imre 6
Mádl Ferenc 76, 92
Magyar Bálint 92, 110, 111, 120, 121
Magyary Zoltán 113
Majkut Albert 137
Malik, Basír A. 110
Mang Béla 113, 138, 139
Manhercz Károly 96
Manuel del Río,
Andrés 80
Márkus László 82, 137
Márkus Róbert 138
May Károly 10
Mayr Aladár 35, 152, 153
Mayr Klára 2, 34
McLean, Alex 52, 53, 126, 127
Mednyánszky Dénes 250
Mihalich Győző 251
Mihalovits János 251
Mika József 20, 28, 29
Mikovinyi Sámuel 112
Mikszáth Kálmán 12, 152
Misángyi Vilmos 251
Mittrovsky von Nemischl, Johann Nepomuk
Baron 250, 252
Mittrovsky von Nemischl, Karl Freiherr 250
Modrovich Ferenc 251
Móger Róbert 40, 82, 146
Molnár Géza 92
Móra Ferenc 12
Müller Ferenc 80

N

Nagymarczi László 82

P

Páczelt István 76
Pál László 64
Papp Lajos 110
Pap Zoltán 146

Pascal, Blaise 78
Patkó Gyula 113, 124, 126, 138, 140, 141,
142, 143, 251
Pattantyús Ábrahám Imre 28
Péché Antal 134
Pethes András 51
Petrich Géza 26
Pfeifle, Ulrich 124
Póczos József 66, 67, 140, 144, 145
Polencsik József 82
Pöschl Ede 250
Prazak, Richard 122, 123
Proszt János 251
Pungor Ernő 106, 107

R

Raisz Péter 126
Rákosi Mátyás 26, 27
Réthy Károly 38, 55, 82, 137
Révay Nepomuk János 250
Réz Géza 250
Ritterstein Ágoston 250
Rohringer Sándor 251
Rokszin Zoltán 82
Romwalter Alfréd 20, 21, 22, 23, 158
Rosswag, Helmut 124
Roth Gyula 251
Russeger József 250

S

Sályi István 26, 27, 251
Sándor Zoltán 98
Sauer, Kajetán 250
Schluga Ignác 250
Schwartz Ottó 250
Sébor János 251
Simon Sándor 40, 42, 43, 47, 64, 139, 146,
251
Simonyi Károly 20
Smith, Adam 163
Soltz Vilmos 42, 43, 112, 250
Stark Antal 110
Sulcz Ferenc 46
Svaicz (Scweitzer) Gábor 250

Sz

Szabó Gusztáv 251
Szabó József 79, 137
Szabó Miklós 113
Szabó Tamás 110
Szabó Zoltán 110
Szádeczky-Kardoss Elemér 18, 20, 22, 23,
26, 112, 113, 251
Szarka Gyula 42, 53, 65
Széchenyi István 163
Széki János 20, 251
Szele Mihály 42, 43
Széles Gábor 120
Szita Lajos 54
Szűcs Erika 94, 120
Szűcs István 147

T

Tárczy-Hornoch Antal 251
T. Asztalos Ildikó 110
Teleki Pál 251
Terplán Zénó 30, 31, 134, 135, 136
Tettamanti Jenő 251
Timinszkij, V. G. 64
Tolnay Lajos 49, 144
Torma András 251
Tóth Lajos Attila 42, 43, 53, 54, 65, 136, 137,
147
Tóth László 1, 2, 4, 82, 137, 140, 141, 172
Tóth Tibor 76
Török Tamás 140, 142, 143
Tranta Ferenc 102

V

Vadas Jenő 250
Veér András 104
Vendl Aladár 251
Vendl Miklós 251
Verebély Sándor 251
Verne Gyula 10
Verő József 20, 26, 29, 32
Visnyovszky László 39, 130, 132, 133
Vitális István 251
Voith Márton 44
Volta, Alessandro 80

W

Wälder Gyula 251
Walek Károly 20, 22, 23, 251

Z

Zambó János 251
Zimmermann Ágoston 251
Zorkóczy Béla 112

Zs

Zsák Viktor 20, 28, 29, 30, 34, 42, 43, 84, 85
Zsámboki László 251

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám

Oldalszám

	Prológus	3
	Farkas Ottó festett portréja	5
1	Mindnyájan valahol, valamikor beleszületünk egy adott világba és hozzuk magunkkal a múltunk genetikai adottságait. Környeztünk adottságaival pedig formáljuk életpályánkat. Nálad mindez hogyan indult?	6
2	A gyermekkorról már határozottabb emlékképek jelennek meg bennünk és ezek némelyike világítótornyoként maradt meg életünkben. Válogatnál ezekből?	8
3	A kisgyermekkort követi az iskola, az „emberré válás” első szakasza, a tanulás, tudás megszerzésének vágya, amit kényszerként is átélhetünk. Bárhogyan is van, mély nyomokat hagy bennünk ezen periódus. Te hol és hogyan élted meg ezt?	10
4	Ungváron születted és tanultál, de én itt Miskolcon ismertelek meg. Hogyan és miért vezetett ide az utad?	12
5	Miskolcra, ill. Újdiósgyőrbe kerülve a II. Világháború zivatarára itt ért, ahol fontos célpont volt a jelentős ipari objektumok megsemmisítése. Hogyan élted át ezt a helyzetet?	14
6	A tanulmányaidat nem éppen rózsás körülmények között kezdted Ungváron. Miskolcra kerülve ezt folytatni kellett. Hol és hogyan?	16
7	Ungvár - Miskolc - Sopron ez a tanulmányaid és egyben életed sora. Mi volt a mozgatórugója ez utóbbinak? Hogyan kezdődött soproni diákságod?	18
8	Sopron nem csupán a poncichterek világát, hanem az 1921. december 14-16 között lezajlott szavazás eredményeként a mi egyetemünk létét is megtestesíti. Az INTERNET világában barangolhatunk Sopron múltjában és létében, de te vagy az, aki közvetlenül tapintottad az ottani létet! Hogyan?	20
9	A vizsgák minden diákban maradandó nyomokat hagyhatnak, ha valami miatt a szokásos sablonoktól különböznek. Voltak neked is ilyen vizsgáid?	22
10	Diákélet, katonaság ez abban időben még sokszor keveredett és váltotta egymást. Nálad is bekövetkezett ez?	24
11	„Selmecebánya - Sopron - Miskolc”, ezt a tradíciót fűjja minden mai bányász- és kohászhallgató. Te részese voltál egy költözésnek. Hogyan élted meg?	26
12	Sopronban kezdted meg tanulmányaid, ott is fejezted be, de okleveledben már a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem szerepel, így újból Miskolc lett otthonod. Mi mindet emelnél ki ebből a forgatagból?	28
13	Ide, Miskolcra költöztetek. Hogy csiszolódtak össze a már ittlévők, és az újonnan érkezők a még teljes erővel folyó építkezések során?	30

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
14	Az ideiglenes beköltözéseket követően lassan - lassan felváltotta az állandó elhelyezés, hiszen az új épületszárny elkészültével gyakorlatilag immáron több mint 60 éve ugyanazon épületben összpontosul a Kohómérnöki Kar, igaz most már Anyagtudományi Kar névvel. Hogyan indult a Kar élete?	32
15	Fiatalemberként kerültél Miskolcra, tele energiával, életed párválasztási periódusában. A szakmai élet lassan stabilizálódik, a privát életedbe pedig máig tartó gyökeres változás következik be. Mi ennek a története?	34
16	Az 1950-es években hazánk a „vas- és acél országa” kívánt lenni, de messze nem mindegy milyen tudományos háttérrel! Hogyan indult itt, Miskolcon a nyersvasgyártáshoz közvetlenül kötődő kutatások eszköz- és személyi háttere?	36
17	A világgégés megtizedelte a szakembereket is, így mindenképpen sürgősen szakemberekre volt szükség minden területen. A kohászat politikailag erőltetett fejlesztése kapcsán ez hatványozottan jelentkezett, ami elindította az esti- és levelező képzéseket e területen is. Ti hogyan valósítottátok meg miközben a gyakorlati tapasztalatokra is szükségetek volt?	38
18	Én gépészmérnök vagyok, így a te területeden kissé bizonytalan vagyok a rendelkezésre álló szakirodalom tekintetében. Azt azonban halottam, hogy példamutatóan ellátod hallgatóidat - és ezzel a témakör szakembereit is magyar nyelvű szakirodalommal. Kaphatnánk egy képet erről?	40
19	Az egyetemi, szakmai élet forgatagában nagyon sok megbízatás talált meg téged. Vissza tudsz mindezekre, vagy ezek többségére emlékezni?	42
20	A szakmai, közéleti tevékenység felpozícióba állásánál általában magával ragadja mindazokat, akik ennek részesei. Fékeződést, tudatos beosztást, szabályozást az újabb családtag, a gyermek megszületése okoz. Te hogy élted meg ezt a periódust?	44
21	A Kohómérnöki (ma Anyagtudományi) Kar tevékenységében nem csupán aktív tagként vettél részt, hanem egy időszakban irányítottad is azt. Milyen tapasztalatokat szereztél?	46
22	A „kohászok” valamint a „bányászok” relatíve szűk, kicsi létszámú, de igen összetartó szakmai közösséget alkotnak hazánkban még a napjainkig is. Hogyan tudatosítottad ezt az ide belépőkben, az új egyetemi polgároknak, a hallgatóknak?	48
23	Köztudott rólad, hogy a szakma történetének megismerésére és fontosságának tudatosítására is nagy energiákat fordítottál. Kérlek, ragadj ki ebből néhány példát és ültess át tapasztalataidat a mába!	50
24	Emlékeim szerint a Kohómérnöki Kar a kis érdeklődés, felvételizettek csekély létszáma miatt nehéz helyzetbe jutott, miközben a szakmai életben elismertsége jelentősen javult. Hogyan csapódtak le nálad ezen ellentmondások?	52

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
25	Fiatal oktatóként át-át menve a kohász tanszékekre meglepően szép szobákat és többnyire értékes berendezési tárgyakat találtam: Hogyan sikerült ezt elérni a szűkös egyetemi költségvetések mellett?	54
26	Általános iskolai éveimtől kezdve „reform tantervek” alapján tanultam, majd 1969-től tanítottam a mai napig. Az 1990-es évek elejének „reform tanterve” az egyetemünkön a „moduláris képzésben” manifesztálódott. Mi volt ennek a háttere?	56
27	A társadalom működtetésének anyagi alapjait részben megteremtő műszaki értelmiség, és különösen a közalkalmazotti réteg anyagi megbecsülésének hiánya nehezen korrigálható erodálást indított el az oktatás, ill. ezen belül a felsőoktatás területén is. Egyetemi vezetőként, az oktatói kar egyik „nagy öregeként” hogyan élted meg ezt?	58
28	Nehezítik-e a probléma megoldását a beiskolázási nehézségek, vagy vannak-e újabb enyhítő lehetőségek?	59
29	Széleskörű és termékeny publikációs tevékenységedet - részbe - ismervén meglehetősen nagy gondban vagyok. Ennek oka egyszerű, a vasmetallurgiai folyamatok kutatásához szükséges egy „vasolvasztómű”, amit laboratóriumi körülmények között nem építhet meg, azaz üzemekben folytathatók le a kísérletek. Te hogyan szervezted meg mindezt?	60
30	A „vasolvasztóműben” lejátszódó folyamatok megismerése és ezzel a tudatos módosítások bevezetése nem csupán tudományos, de gazdasági szempontból is igen lényeges. Igaz a folyamatok részletes elemzéséhez a nagyolvasztóban mért valódi adatokra van szükség. Sikerült ezt megvalósítani?	62
31	A hazai kohászat az orosz vasércet dolgozta fel, következésképpen a kutatási eredményeid feltehetően felkeltette az orosz kollégák érdeklődését is. Milyen hatása volt e ténynek életed alakulására?	64
32	Környezetünkben két helyen üzemelt nagyolvasztó. Az egyik itt Miskolcon, a másik pedig Ózdon. Kérlek, emelj ki néhány eseményt, amelyekben meghatározó tevékenységeket folytattál.	66
33	Folytasd Diósgyőrrel, az akkor Lenin Kohászati Művekkel, amely közelsége révén sok-sok együttműködésre adott lehetőséget.	68
34	Hazánk harmadik kohászati fellegvára kicsit távolabb, Dunaújvárosban volt. Gondolom hozzájuk is ezer szállal kötődött. Egy-két ilyen eseményt kiemelnél?	70
35	„Szakma - család, család-szakma” fontossági sorrendje folyamatosan harcban áll egész életünkben. Eddig a szakmát hangsúlyoztad. Lépj át a családi szférába!	72
36	A „család” fogalom nem zárul fiaddal és unokáiddal. Bővítsd ezt a kört és avass be bennünket a picit tágabb környezetedbe is!	74

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
37	Vissza szakmához! Egyetemünk, a Miskolci Egyetem rektoraként is tisztelhettelek életem egy periódusában. Hajlandó lennél a „szobatitkokról” röviden tájékoztatni a Kedves Olvasót?	76
38	Rektorként, több mint tízezer fiatal hallgató eszmei formálójaként lehetőség lett a saját ars poeticád szélesebb körű megismertetésére. No, de mi a Te ars poeticád?	78
39	Az ars poeticából viszont az is egyértelműen következik, hogy a világ első felsőoktatási intézményének jogutóda révén hallgatóinkkal meg kell értetni a „múlt – jelen – jövő” egységét, ennek szépségét, méltóságát és felelősségét.	80
40	Az „elmélet és gyakorlat egységét” a működő kohászati üzemek testesítik meg, teszik nyilvánvalóvá. Ezt kell a „professzor-hallgató” párosban a helyszínen értékelni, hiszen ebben a folyamatban az oktató, a professzor valódi értéke a helyére kerül. Te miképpen éltél ezzel a lehetőséggel?	82
41	Oktatói szemmel nagyon fontosnak tartom a hallgatók részéről érkező „visszacsatolásokat, értékeléseket”. Nem a „bratyizás”, hanem a hibáimmal-előnyeimmel való korrekt szembenézésre még akkor is, ha ezek a vélemények időnként nem mentesek az erős szubjektivitásoktól sem. Neked milyen tapasztalataid vannak?	84
42	Életed, eredményeid, elfogadottságod mind-mind azt bizonyítja, hogy stratégiai gondolkodású vagy és felül tudsz lépni a mindennapi „győzelmek megvívásának igényén”. Miképpen gondoltad ezt egyetemünk jövőjének formálása szempontjából?	86
43	A rendszerváltás - mint külső körülmény - egyetemünkön is problémák sorozatát hozta a felszínre. Nálad - mint felelős vezetőnél - ez hogyan csapódott le?	88
44	A komplex gazdasági vizsgálat eredményei milyen intézkedéseket róttak egyetemünkre és személyedre, mint rektorra?	89
45	A történetek - és így az egyetemünk problémáinak története is - általában olyanok, hogy mindig a „legkisebb a hibás”! A fenntartó Minisztérium és az Egyetem küzdelmében törvényszerűen ez utóbbi a hibás! Te miképpen élted ezt meg?	90
46	Emlékeim szerint Egyetemünk gazdasági problémái körül hirtelen lecsillapodtak a habok, ha nem is hosszú távra. Hogyan történt meg ez?	92
47	Rektorságod idején jelentős lépéseket tettél az alapítványi támogatások megszervezésében. Mondanál erről néhány mondatot?	94
48	Az életünk egyik állandó dilemmája az, hogy ismereteinket „mélyítsük” vagy „szélesítsük”! Egy szervezet - mint az Egyetemünk - is ugyanezzel a problémával állt szemben rektorságod idején. A döntés egyértelműen a „szélesítés” mellett született. Hogyan valósult meg e folyamat?	96

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
49	Egyetemünk bővülése, a hozzá kötődő ismerethalmaz „szélesedése” rohamléptekkel megindult, de hogyan folytatódott?	98
50	Mindenki „Árpi Bácsi”-ja, Göncz Árpád köztársasági elnök is járt Egyetemünkön. Milyen benyomással távozott tőlünk az igazán nagyszerű ember?	100
51	A vaskohászat és bányászat visszaszorulásával a vegyipar kapott újból lábra, erősödve a régióinkban. Hogyan próbálta ezt szolgálni Egyetemünk?	102
52	Tiszántúl két fellegvára, Debrecen és Miskolc korábban úgy osztozott meg az oktatás „dinyeföldjén”, hogy Miskolcra volt az ipar, Debrecenre pedig az egészségügy és a mezőgazdaság. A rendszerváltás e „dinyeföldön” is természetesen megindult és folytatódott. De hogyan és miképpen?	104
53	Jómagam, aki 1996-ban a Bay Zoltán Logisztika és Gyártástechnikai intézet munkatársa lettem kívülállóként lehettem tanúja annak a „vezérselnek”, ami elindíthatta a most Miskolc-Tapolcán látható korszerű intézet kialakítását. Beavatnál ennek részleteibe?	106
54	Rektorságod időszakában szinte robbanásszerűen bővült az oktatási paletta és emlékeim szerint erre az időszakra esett az „akkreditálási anyag” összeállítása is. E mellett a Miskolci Egyetem humán erőforrása is mintha erősödött volna. Rosszul emlékszem?	108
55	Egy intézménynek előbb „ismertnek”, majd „elismertnek” kell lennie. Ehhez a mindenkori első számú vezetőnek egyrészt „diplomáciai érzék” van szüksége, másrészt rengeteg időre és egyeztetésre. Neked hogyan sikerült mindez?	110
56	A jól végzett munkának beérik gyümölcse mind az intézmény, mind pedig az azt végző személy tekintetében. Engedj egy kis betekintést ezekbe a Kedves Olvasó számára!	112
57	Emlékeimben turkálva volt olyan tanévnyitónk is, ahol az akkori Országgyűlés Elnöke tisztelte meg egyetemünket. Mikor és hogyan történt?	114
58	„Nincsen rózsza tövis nélkül” - szól imígyen a mondás. Gondolom neked is voltak „nem tetsző” pillanataid! Kiemelnél ezek közül néhányat?	116
59	Miskolc városa és Egyetemváros! Két város van itt? Amikor én idejöttem Debrecenből (1964), akkor ez még annak tűnt földrajzilag is, az Egyetemváros a „kék-köpenyesek” városa volt. Te mintegy 30 év múlva és rektorként mit tapasztaltál?	118
60	Egyetemünknek, hallgatóinknak és oktatóinknak egyaránt nagy hasznára voltak az Alapítványok, mert a könnyebb mozgékonyság hátterét biztosították. Rád úgy tekintek, mint az alapítványok „mágusa”. Néhányat említenél?	120

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
61	Korábban már kitértem a kék köpenyesek és Miskolc város kapcsolatára. Mit és hogyan sikerült lebontanod e két „város” között húzódó (időnként feszülő) falból?	122
62	Egyetemünkre többnyire jellemző volt a nemzetközi együttműködések sokszínűsége és igen tartalmas volta, hiszen ezek vezethettek az ismertségen túl az elismertséghez. Rektorságod alatt mivel tudtad ezt a kört bővíteni?	124
63	Eddig többnyire európai, és ezen belül főleg a tradicionális németországi kapcsolatokról szóltál. Tudtommal ezt lényegesen bővítetted további kontinenseken is. Jól tudom?	126
64	Bölcs őseink szokták volt mondani: „ha egyszer valami elkezdődik, az be is fog fejeződni”! A „rektorságod” kezdeteiről, folyamatáról máll szóltál. Hogyan alakult a befejeződés?	128
65	Mindnyájunk életében vannak „világítótorny” jellegű szakmai-emberi génuszok, akik meghatározó módon befolyásolják életünk alakulását. A te pályafutásodra ki, ill. kik gyakoroltak ilyen hatást?	130
66	Horváth Zoltán Professzor úrról már szóltál, aki nem csupán a Kohász Karon volt ismert és elismert. Kérlek, mutasd be Visnyovszky Lászlót is a Kedves Olvasóknak a te szemüvegeden keresztül!	132
67	Beszélgetéseink során többször említettél egy nevet, aki az én életem „világítótornyát” jelentette. Ez Terplán Zénó volt, és sajnos személyesen már nem lehet itt közöttünk csupán lélekben. Milyen volt a te viszonyod „Zénó Bácsival”? - mert mi „fiatalok”, mindig így emlegettük Öt!	134
68	Az előző oldal utolsó fényképe Terplán Zénó 75. születésnapjához kötődik. Neked is voltak emlékezetes születésnapjaid! Mondanál ezekről valamit?	136
69	Valóban új érzéssel gazdagodunk a 70. születésnapon, hiszen ekkor, az aktív kor, a „mindennapi darálás” kezd átalakulni a napok élvezetévé, ami tovább folytatódik egy újabb állomásig, a 75. születésnapig. Mit őrzöl magadban erről?	138
70	Tisztelt Professzor Úr, Kedves Ottó! Engedd meg, hogy formabontó legyek! Teszem ezt a 80. születésnapoddal kapcsolatban, hiszen mindazon tárgyi emlékeket, amelyek e nevezetes naphoz kötődnek biztosan nem lehet két oldalban összefoglalni. Javaslom azt, hogy tégy úgy, ahogyan azt jónak látod, emeld ki azt, ami mély benyomást gyakorolt rád, ami meghatott és ne törődj az oldalak számával! Én pedig igyekszem elrendezni úgy, hogy ne lássék törés az eddigi munkánkban! Kezdjük a köszöntőket a Miskolci Akadémiai bizottság elnökével, Lakatos Professzor úrral.	140
71	Folytassuk a hivatali rangsorban követőiddel: a Miskolci Egyetem rektorával, Patkó Gyula professzorral, a Kohómérnöki Kar dékánjával, Gácsi Zoltánnal, majd tanszéki követőjével Török Tamás professzor úrral.	142

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
72	A kohászatot, a szakmát képviselő Lukács Péter, Drótos László, Póczos József, Tolnay Lajos, Cseh Ferenc ugyancsak kedves szavakkal köszöntött a e nevezetes születésnapodon. Mit emelnél ki a köszöntőkből?	144
73	A szűk szakmai környezeted, a Műszaki Anyagtudományi Kar Metallurgiai Intézete „szakmai nap” keretében tisztelte meg 85. születésnapodat. Kérlek, emelj ki e nap eseményeiből néhány motívumot!	146
74	A Miskolci Akadémiai Bizottság elnökével kezdtük a születésnap köszöntésedet, fejezzük is be ezzel, immáron azon testülettel, amelynek aktív tagja vagy megalakulásától kezdve. A MAB figyelmes, kedves és egyben megható rendezvénye volt 2010-ben a professzor emeritusok köszöntése. Mit emelnél ki e nap történéseiből?	148
75	A „formabontó” oldalakat követően - ha lehet - térjünk vissza a hétköznapiakba, amelyeket többnyire a legszűkebb környezet, a család jelenti. A felségeddel kapcsolatban eddig szükséavú voltál, noha vele nem csupán a családban, hanem a munkahelyen is rendszeresen és hosszan együtt voltál. Ha nem vagyok indiszkrét, mondanál róla is egy kicsit többet?	150
76	Klárikáról, közös eredményeitekről már tudunk valamit. A „családi-kör” azonban ennél tágabb. Mit tudhatunk meg ebből?	152
77	Aszűkebb családi körtegy bővebb veszi körül, ami ugyancsak hozzátartozik életünkhöz és életvitelünkhöz is. Mindennapiságába azonban a földrajzi távolságnak is szerepe van. Mondanál néhány mondatot erről?	154
78	Szakma - család, család - szakma! Így éljük le életünket (mint már mondtam is valahol), így csapongunk gondolatainkban és így próbáljuk felidézni emlékeinket is. Mit jelent számodra e kifejezés, hogy „vaskohász”?	156
79	Amit eddig mondtál a „vaskohász” kifejezés tartalmáról, az akár „hitvallásnak” is tekinthető. nem kívánom beléd szorítani a gondolatokat, inkább folytasd az utánunk jövő generáció érdekében!	158
80	Az életben egy a biztos: a változás! Minden egyes generáció jelentős változásokat él meg, él át!	160
81	„Egységben az erő”! Ezt az önmagában tényszerű, az állatvilágban nyilvánvalóan működő kifejezést a történelem során sokszor és sokféleképpen értelmezték az emberi társadalmakban. Az „egységet” napjainkban alapvetően pártok és vallások hordozzák. Kezdjük a pártokkal!	162
82	Folytassuk a „vallással”, ami ugyancsak sokszínű és a történelem során más-más arcát mutatja a mindenkori hatalom-vallás viszonyától függően. De létezik egy egyetemes kultúra, egy mindenkori ismeret-, tudáshalmaz és egy egyéni emberi mentalitás, amely mozgat bennünket a körülvevő világunkban. Hogyan is viszonyulnak mindezek egymáshoz?	164

Tartalomjegyzék

(helyett, a kérdések sorrendje)

Sorszám		Oldalszám
83	Életünket valamilyen környezetben éljük le oly módon, hogy azt formáljuk, alakítjuk úgy, hogy számunkra a legkellemesebb legyen. E környezetbe beletartozik mind az állat-, mind pedig a növényvilág. Családod, ill. Te személy szerint mit preferálsz jobban az állatokat, vagy a növényeket?	166
84	Munka és család! Ezek töltik ki életünk nagy részét. De ehhez is hozzátartoznak a különböző művészeti ágak szeretete, élvezete, művelése ugyanúgy, mint ételeinkhez a különböző fűszerek. Mely művészeti ágak tették igazán kellemessé mindennapjaidat?	168
85	Otthonodról, környezetedről, „éned” külső jegyeiről az előző oldalakon már többet árultál el, mint azt várni lehetett volna, mint ahogyan azt akár a munkahelyi környezeted is - esetleg - tudta volna. Kiegészítenéd ezt a „vallomást” a belsőd, az alapmentalitásod rövid, tényszerű bemutatásával.	170
	Epilógus	172
	I. melléklet - Dr. Farkas Ottó Szakmai önéletrajza	174
	II. melléklet - Dr. Farkas Ottó Publikációinak jegyzéke	177
	III. melléklet - Dr. Farkas Ottó Kutató - fejlesztő munkái	193
	IV. melléklet - Dr. Farkas Ottó Sajtóriportjai	197
	V. melléklet - Dr. Farkas Ottó-ról megjelent sajtó és kiadvány cikkek	201
	VI. melléklet - Dr. Farkas Ottó Megbízó és elismerő oklevelei	203
	VII. melléklet - Dr. Farkas Ottó Tudományos fokozatai	216
	VIII. melléklet - Dr. Farkas Ottó Kitüntetései	218
	IX. melléklet - Dr. Farkas Ottó Emléklapjai, díszoklevelei	229
	X. melléklet - Dr. Farkas Ottó Szakma, illetve hivatali forrású válogatott, ünnepi ajándékai	234
	XI. melléklet - Dr. Farkas Ottó 80. Születésnap ünnepi rendezvénye, barátsági vonatkozásai	240
	A Miskolci Egyetem és jogelődjeinek vezetői (1735 – 2015)	247
	A „Beszélgetőtárs” melléklete	
	Névmutató	252

A kiadvány eddig megjelent kötetei:

- 80 kérdés-válasz közel nyolc évtizedről

Terplán Zénó: Ifjan - Éretten - Öregen (2001)

Pungor Ernő: Ifjan - Éretten - Öregen (2003)

Becker István: Ifjan - Éretten - Öregen (2005)

Gyulai József: Ifjan - Éretten - Éltesen (2012)

Drótos László: Ifjan - Éretten - Öregen (2014)

Kispéter József: Ifjan - Éretten - Öregen (2014)

Terplán Zénó: Ifjan - Éretten - Öregen (bővített kiadás 2014)

Havass Miklós: Ifjan - Éretten - Öregen (2015)

- 85 kérdés-válasz közel nyolc és fél évtizedről

Becker István: Ifjan - Éretten - Öregen (2010)

Czibere Tibor: Ifjan - Éretten - Öregen (2015)

Farkas Ottó: Ifjan - Éretten - Idősen (2016)

Market Place Solutions Kft.

Miskolc, 2016.

A KÉRDEZŐ

Tóth László Debrecenben született 1946. május 24-én. A debreceni Mechwart András gépipari technikumban érettségizett (1964) és a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet (1969). Már egyetemi hallgatóként a mechanikai technológiai tanszék ösztöndíjasa, végzés után az MTA nehézgépészeti tanszéki munkaközösség tudományos munkatársa, majd a tanszék tudományos főmunkatársa (1978), docense (1991), professzora (1996). Párhuzamosan a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány miskolci székhelyű Logisztikai és Gyártástechnikai Intézetének osztályvezetője (1996), tudományos igazgatóhelyettese (1998), majd 1999-től igazgatója 2008-ig. Kutatási területe: a szerkezetek integritásának megítéléséhez kötődő anyagtudomány, számos tanulmánnyal gazdagítva a szakirodalmat. A műszaki tudomány kandidátusa (1981), doktora (1995) MTA tagság jelöltje (1999, 2003, 2006). Jelenleg a Debreceni és a Miskolci Egyetemen folytat oktatási tevékenységet. Számos hazai és külföldi szakfolyóirat szerkesztője. Nemzetközi kapcsolatainak kiépítését angol, német, orosz nyelvtudása is segíti. Az utóbbi évtizedben egyik kedvtelése: a tudományos szinten művelt technikátörténet fejlesztése elsősorban az anyagvizsgálat és anyagtudomány területén.

A VÁLASZOLÓ

Farkas Ottó 1930. január 31-én született Ungváron, az akkori Csehszlovákiában. Négyéves korában édesapja üzemi baleset következtében életét veszítette. A nevelő, de édesapaként szerető apja a diósgyőri vasgyárban dolgozott, ezért 1940-ben Miskolcra (Újdiósgyőrbe) költöztek.

A miskolci Református Lévey József Gimnáziumban érettségizett, majd 1952-ben a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Sopronban működő Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karán szerzett kohómérnöki diplomát, a Kohómérnöki Osztály még ott végzett utolsó évfolyamának egyik tagjaként. Mindjárt tanársegéd lett a Vaskohászattani tanszéken és ellátta a tanszék Miskolcra költözésének rá háruló feladatait.

A közalkalmazotti tevékenységének 48 évében az egyetemi pályafutás oktatói, kutatói és hivatali útvonalát végigjárta. Tanársegéd (1952-1957), adjunktus (1957-1966), docens (1966-1975) és egyetemi tanár (1975-2000). Műszaki doktor (1963), a Műszaki Tudományok Kandidátusa (1970), a Műszaki Tudományok Doktora (1979), az Orosz Természettudományi Akadémia Külföldi Tagja (1996). Tanszékvezető (1987-1995), intézetigazgató (1987-1995), dékán (1984-1986), rektorhelyettes (1986-1994), rektor (1994-1997). 2000 óta professor emeritusként oktatja a vasmetallurgiát és látja el a kapcsolódó feladatokat.

Kiemelkedően jelentős szerepet játszott a Miskolci Egyetem universitas jellegének kialakításában és a vasmetallurgia tudományterületének fejlesztésében, illetve azok eredményeinek gyakorlati hasznosíthatóságában. Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, melyek között a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje is szerepel.

